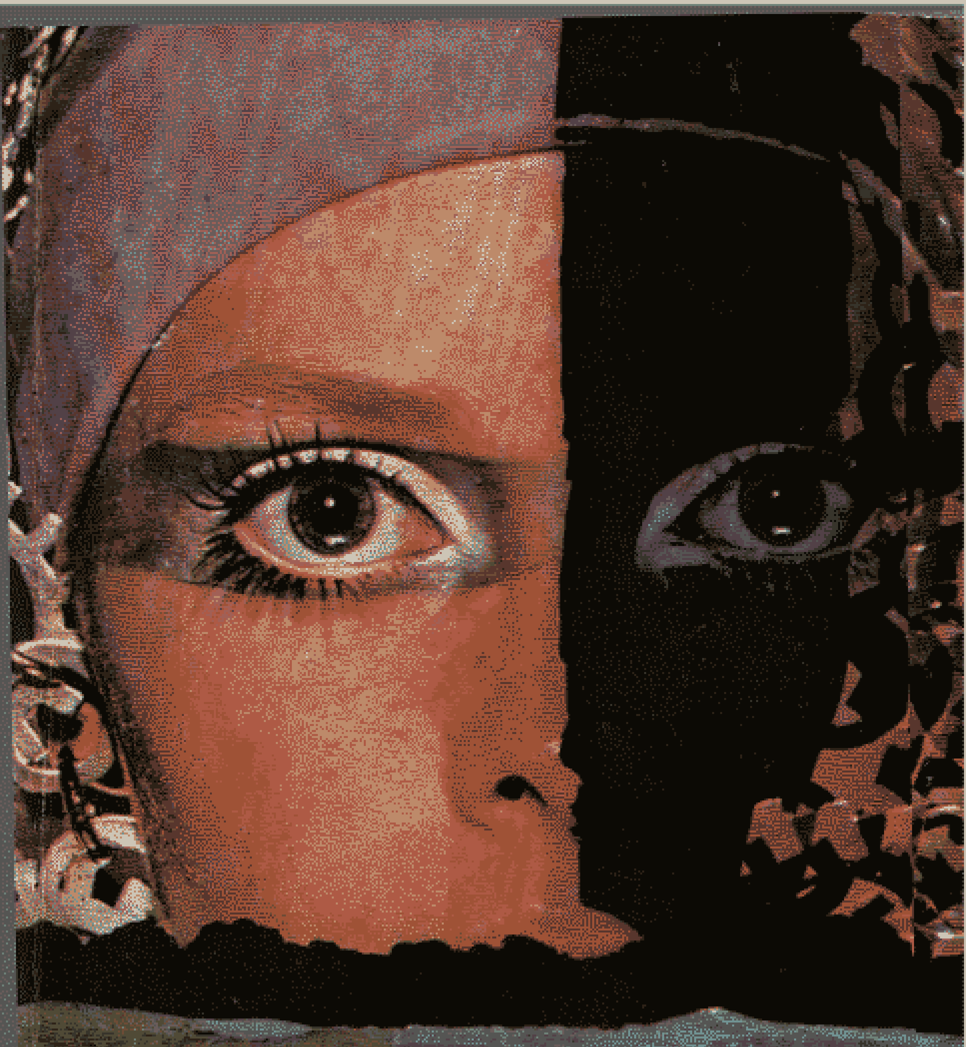

LLOYD C. DOUGLAS

OBSESIA

editura Venus

Lloyd C. Douglas

OBSESIA

Tiparul executat la Tipografia Ploiești
sub comanda nr. 14 011

I. S. B. N. 973—9024—14—9

Lloyd C. Douglas

OBSESIA

traducere de Jul. Giurgea

Editura VENUS
1991

Lloyd C. Douglas : Magnificent Obsession

I

Părea că de la o vreme încoace spaima celor de la spitalul Brightwood — cunoscut la Detroid şi pe o rază de zece mile împrejur sub denumirea de Clinica Hudson — ajunsese în punctul culminant. Toată lumea nu mai vorbea despre altceva, decît despre epuizarea fizică evidentă a medicului şef.

De la terasa de pe acoperişul clinicei, pînă la subsolul cu bucătăriile pline de larmă — bolnavii convalescenţi, instalaţi în fotolii cu rotile, infirmierele care duceau tăvile grele de mîncare, cu personalul intern, încălţat în pantofi cu tălpi grele de cauciuc — toţi se opreau în mici grupuri şi schimbau cîteva cuvinte în şoaptă, apoi treceau înainte, ca să ducă mai departe ştirile rele : Doctorul Hudson va cădea grămadă, din pricina obligaţiilor cu care este supraaglomerat.

Va cădea grămadă ? Sigur că da ! Nu mai departe decît marţea trecută, se spune că a leşinat, în timpul unei grave operaţii chirurgicale, pe care tînărul doctor Watson, asistentul său, a trebuit s-o termine în locul lui. Partea gravă este că ziua următoare a venit din nou la spital, ca şi cînd nu s-ar fi întîmplat nimic.

Vorbe de felul celor care circulau acum pe coridoarele spitalului Brightwood, oricît de bine intenţionate ar fi fost, păreau totuşi anume indicate să pricinuiască instituţiei cel mai mare neajuns, în cazul cînd ar fi trecut dincolo de grilajul porţilor intrării în spital. Dar cine ar fi putut să împiedice răspîndirea acestor zvonuri, mai ales că din nenorocire erau şi întemeiate !

Părea că a sosit momentul pentru a lua o hotărîre.

Doctorul Malcolm Pyle, contemporan al medicului şef, despre care colegii săi de dincoace de Allegheny vorbeau ca despre cel mai bun specialist în chirurgia abdominală, ridică sprincenele zbîrlite şi murmură ceva la urechea lui Jennings, cinicul celibatar, care trecuse de vîrsta mijlocie şi numai datorită erudiţiei sale în domeniul bacteriologiei, nu fusese eliminat din Co-

mitetul de Conducere al spitalului, din cauza sarcasmelor și a lipsei nemăsurate de considerație cu care trata pe toată lumea.

Jennings se grăbi să comunice cuvîntul de ordine internistului Carter și acesta la rîndul lui dădu de știre și lui McDermott pe care-l întîlni în hol.

— Bine, voi veni, răspunse McDermott cu sfială, dar ideea aceasta de a ne întruni în absența șefului, nu-mi face nici o plăcere. Cred că felul acesta de a ne purta, este un fel de trădare.

— Nu uita că este în interesul său, declară Carter.

— Fără îndoială, dar... te rog să nu uiți că el a fost întotdeauna sincer față de noi.

— Informează pe Aldrich și Watson. Eu merg să vorbesc cu Gram și cu Harper. Situația aceasta îmi convine tot atît de puțin ca și dumitale, dar nu se poate să lăsăm șeful nostru să alerge spre dezastru.

Avînd în vedere că a doua zi era Crăciunul, că era într-o sîmbătă și că era ora mesei, doctorul Pyle fu primit cu murmure de cei opt colegi ai săi, cînd îl văzură că sosește cu întîrziere în biroul administrației unde erau adunați. Renunțaseră la atitudinile binevoitoare și caracteristic profesional și păreau nerăbdători, să termine cît mai curînd cu această afacere neplăcută.

Cu gesturi sălbatice Carter începuse să cioplească un capăt de creion pe care-l ținea în mînă ; Aldrich frunzărea nerăbdător un carnețel în care-și nota întîlnirile ; McDermott ciugulea niște scame destrămate de pe mîneca hainei cu care era îmbrăcat ; Gram bătea un ritm săltăreț cu degetele pe tăblia pupitrului lui Nancy Ashford ; Watson își ducea ostentativ ceasornicul la ureche și-l scutura de zor, iar ceilalți se plimbau prin cameră de colo pînă colo, ca niște fiare înfometate în cușcă.

— Ei bine, domnii mei, începu Pyle și le făcu semn să se așeze pe scaune, cunoașteți cu toții motivul pentru care ne am întrunit astăzi.

— În întregime, răspunse Jennings, subliniind fiecare silabă, ne-am întrunit, ca să prevenim pe bătrînul nostru șef.

— Fără nici un fel de întîrziere ! se grăbi Gram să completeze.

— Dar în ce fel ? îngînă McDermott.

— Şi dumneata, Pyle, eşti cel dintîi indicat pentru a-ţi asuma această sarcină.

Prevăzînd că va urma o ripostă violentă, Jennings — ca să se pună la adăpost — se grăbi să-şi scuture luleaua de marginea de metal a coşului de hîrtii, din apropierea biroului doamnei Ashford, fără să ţină socoteală de felul reprobator în care se uita la el.

— Aş vrea să-mi spuneţi şi mie, care este motivul că-l calificaţi drept „bătrîn", domnule Jennings ? întrebă Pyle, fulgerîndu-l cu privirile lui mioape. Nu e cu mult mai în vîrstă decît dumneata.

Watson îşi propti scaunul pe picioarele dinapoi şi întoarse cu sfială capul roşcat spre Carter care se aşezase alături de el, apoi îi făcu semn cu ochiul. Scena făgăduia să fie plină de haz.

— În mai, anul trecut doctorul Hudson a împlinit patruzeci şi şase ani, interveni administratoarea cu glasul calm fără să ridice privirea.

— Dumneata trebuie să ştii mai bine, încuviinţă Jennings. Femeia se prefăcu că nu înţelege aluzia lipsită de delicateţe a doctorului, şi adăugă.

— Exact în ziua de douăzeci şi şase mai.

— Vă mulţumesc. Prin urmare asupra acestui punct sîntem lămuriţi. Cu toate acestea părea de zece ori mai în vîrstă, în dimineaţa aceea în timpul operaţiei a început să gîfîie şi să tremure ca pe urmă să rămînă cu privirea rătăcită.

— Despre întîmplarea aceasta neplăcută am constatat că se vorbeşte mai mult decît trebuie, protestă Carter.

— Primeşte această însărcinare doctore Pyle, stărui McDermott. Şi spune-i că sîntem cu toţii de părere, că va trebui să-şi ia o vacanţă — dar o vacanţă de lungă durată.

Pyle începu să rîdă sarcastic şi se uita la el pe sub sprîncene.

— Hîm ! E cît se poate de simplu ! „Spune-i că sîntem cu toţii de părere". Dar Hudson îşi bate joc de ceea ce credem noi. V-aţi dat seama... Şi întinse arătătorul lung şi osos spre McDermott, pe care-l treceau toate căldurile. Te-a ispitit vreodată gîndul să oferi doctorului Wayne Hudson vreun sfat în legătură cu afacerile lui personale ?

McDermott se aprinse la obraz şi glasul calm al doctorului Pyle se auzi din nou.

— Prin urmare realitatea este exact aşa cum mi-am închipuit-o şi eu. Tocmai de aceea eşti în stare să îndemni cu atîta

uşurinţă pe altul, să facă ceea ce dumneata nu îndrăzneşti să faci ! Vezi dragul meu, şi glasul său sarcastic deveni grav, în cazul nostru avem de-a face cu o personalitate care iese din cadrul zilelor noastre. Nu cred că în toată lumea aceasta s-ar găsi cineva care să aibă... atîtea ciudăţenii ca doctorul Hudson. Într-un institut de psihiatrie — ceea ce foarte curînd va deveni şi spitalul acesta, împreună cu întreg personalul său — sînt convins că unele dintre fermecătoarele lui idiosincrasii ar fi considerate şi tratate drept dovezi evidente de psihoză morbidă.

În biroul doamnei Ashford se făcu linişte. Toţi cei de faţă cunoşteau devotamentul lui Pyle faţă de şeful său. Ce va spune acum ? Era oare convins că Hudson a început să umble pe alăturea cu drumul ?

— Vă rog să fiu bine înţeles, se grăbi el să adauge, presimţind la ce se gîndesc. Întrucît mă priveşte pe mine, sînt convins că Hudson are tot dreptul să procedeze aşa cum crede el de cuviinţă. Merită să aibă acest drept. Este un om de geniu, şi cei care ţin la un astfel de om, sînt obligaţi să-i suporte toate toanele.

— Cuvintele acestea par un fel predică pentru noi, interveni Jennings.

— Chiar dacă-ar fi aşa, amănuntul acesta n-are importanţă, ripostă Pyle... Ştim cu toţii, că şeful nostru este cel mai mare chirurg de pe acest continent, în domeniul terapeuticii cervicale. Dar ca să poată cuceri această situaţie excepţională, n-a fost o simplă întîmplare. A lucrat ca un ocnaş. Specialitatea pe care şi-a ales-o, nu oferă nici un motiv să te simţi mulţumit şi vesel ; se consideră fericit, dacă datorită intervenţiilor lui, reuşeşte să reducă la cincizeci la sută cazurile de mortalitate ale bolnavilor săi. Aş vrea — privirile i se îndreptară spre Jennings care începuse să zîmbească amabil — să te văd pe dumneata, cum te-ai simţi dacă jumătate dintre bolnavii dumitale ar muri ? Cred că de mult ar fi trebuit să te tratăm cu duşuri reci şi să te hrănim prin nas cu sonda.

— Ai pomenit adineauri de cazurile de psihoză ale şefului nostru, interveni McDermott şi păru că se sfieşte să întrebuinţeze acest cuvînt. Eşti convins cu adevărat, c-aceasta este realitatea ?

Pyle îşi ţuguie buzele şi dădu din cap.

— Da... cu adevărat ! Una dintre toanele lui — şi nu cea mai puţin alarmantă, în ceea ce priveşte încurcătura în care ne găsim noi acum — este şi ciudata lui atitudine faţă de senzaţia spaimei.

Nimic nu trebuie să-l înspăimînte. Cum spune singur, el nu are voie să ştie ce este frica. Cînd îl auzi vorbind despre această preocupare a sa, îţi vine să crezi că vorbeşte una dintre acele bătrîne doamne, bogate şi neurastenice, care de la studiul problemelor teologice, trece la bahaism...

— Ce este bahaismul ? întrebă doctorul Jennings cu naivitate.

— Hudson este de părere, continuă Pyle, fără să ţină seama de întreruperea colegului său, că dacă un bărbat simte cît de puţin frica, aceasta oricît de inocentă ar părea la început, îi influenţează felul de a gîndi, îi alterează personalitatea şi îl determină să vadă fantome. De ani întregi omul acesta luptă ca să-şi stăpînească frica... frica să nu-şi piardă echilibrul, frica pricinuită de oboseala determinată de munca exagerată, frica de epuizarea nervilor, datorită lipsei de somn... Nu l-aţi auzit vorbind de atîtea ori despre plăcerea de a sta treaz şi a citi pînă la orele trei după miezul nopţii... frica de neurastenizarea care-l pîndeşte... Astfel că încearcă să se înarmeze împotriva acestor eventualităţi şi-şi continuă goana disperată, pînă cînd va sosi momentul şi va cădea grămadă. Dar cu toate acestea, cel care va încerca să-i atragă atenţia asupra primejdiei ce-l ameninţă, va fi pus la locul său fără nici un fel de cruţare.

Pyle se opri şi începu să respire cu greutate, apoi conversaţia deveni generală. Carter propuse să însărcineze pe Jennings, deoarece el fără îndoială va dispune de îndrăzneala necesară acestei convorbiri cu şeful. Aldrich îi răspunse că nu e momentul indicat să facă glume. McDermott stărui din nou ca exponentul părerii lor să fie Pyle. Gram exclamă :

— Fireşte, nici nu s-ar putea să alegem pe altul !

Ceilalţi îşi feriră scaunele şi părură că nu mai au nimic de adăugat. Pyle îşi propti palmele pe genunchi apoi se ridică, gemînd resemnat şi le făgădui că va încerca.

— Bravo ! aprobă Jennings mulţumit. Pe urmă tînărul Watson va încerca să te cîrpească la loc. În domeniul cosmetic el a făcut progrese neaşteptate şi este foarte îndemînatic în chirurgia estetică, nu-i aşa Watty.

Zgomotul pricinuit de tîrşiirea scaunelor care indica ridicarea şedinţei, scuti pe Watson de a mai auzi aluziile malițioase ale lui Jennings, referitoare la recenta vizită ce i-o făcuse o pacientă recunoscătoare. În orice caz nu se sfii să-l dea dracului de faţă cu ceilalţi colegi, şi se îndreptă spre ieşire.

— Să plecăm la masă, zise Pyle.

Luind-o pe după colțul coridorului, Jennings își trecu brațul pe sub al doctorului Pyle și murmură :

— Cred că știi tot atît de bine ca și mine, că șeful nostru este preocupat de grijile pe care i le pricinuiește fiică-sa.

— Joyce ?

— Alta nu are ! Jennings își ridică gulerul macferlanului și împinse cu umărul ușa grea de stejar de la intrare. Sigur că vorbesc despre Joyce. Fata aceasta este astăzi la vîrsta cînd fetele încep să se emancipeze și purtările ei pricinuiesc foarte multă bătaie de cap.

— Probabil, răspunse Pyle uitîndu-se cu atenție unde calcă, pe treptele scării acoperite de ninsoare. Dar cred că nu s-ar cădea ca noi să ne amestecăm în treburile sale de familie.

— Nu te mai gîndi la asta, căci nu e momentul indicat pentru reticențe nejustificate. Nu uita că reputația lui se găsește în mare primejdie. Și dacă afacerea asta se va ventila și dincolo de porțile spitalului, instituția va avea de suferit. Dacă de fapt starea în care se găsește șeful, se datorește fiicei sale, atunci cred că a sosit momentul să vorbim despre ea. Dacă te interesează părerea mea, îți voi spune că fiica lui este o mică secătură.

— Părerea nu ți-a cerut-o nimeni. În felul acesta nu poți îndrepta situația. S-ar putea să ai dreptate ca fata să fie o mică secătură, așa cum spui dumneata, dar pentru tatăl ei este o fată divină

Jennings îi ajută să se urce în mașină și băgă mîna în buzunar, ca să scoată cheile.

— În orice caz ultima dată cînd am văzut-o, nu s-a purtat ca o fată divină. Poate cel mult... dacă Bahus...

— Unde s-a întîmplat asta ?

— La „Tuileries", mai acum o lună ; am văzut-o în tovărășia a opt sau zece tineri, în fruntea cărora era tînărul acela netrebnic cu numele de Merrik, probabil ai auzit de el, nepotul bătrînului Nick Merrik Poți să mă crezi că erau într-un hal fără de hal ?

— Dumneata... vreau să spun că fata te-a recunoscut ?

— Sigur că da ; s-a apropiat de mine zîmbind și a vorbit cu mine.

— Hm ! Probabil nu prea știa nici ea ce face. Credeam că este la o școală din Washington și că acolo își vede de carte... N-am știut că s-a întors acasă.

Jennings aprinse motorul care începu să vijiie și mașina porni.

— Probabil a fost eliminată din școală.

Pyle tuși ușor, ca pentru a masca gîndurile ce-l preocupă.

— Bătrînul Merrick pesemne nu are noroc nici cu nepotul său... Este un bătrîn extrem de cumsecade ; sarea pămîntului nu altceva. A fost lovit de multe nenorociri în viață. Pe fiul său Cliff l-ai cunoscut ?

— Nu l-am cunoscut. La venirea mea, el era mort demult. Dar am auzit vorbindu-se de el. A fost un ratat, nu-i așa ?

— Este exact calificativul potrivit. După cîte văd, fiul său care este orfan, a apucat pe același drum.

— Orfan ? Eu credeam că maică-sa s-a stabilit și trăiește la Paris sau undeva în Europa.

— Da, mai este încă în viață ; dar cu toate acestea băiatul poate fi considerat orfan din naștere. Pyle se gîndi repede la amănuntele pe care le cunoștea despre familia bătrînului Merrick.

După ce intrară cu mașina în garajul Clubului, Jennings îi propuse :

— În cazul cînd bătrînul Merrick este așa cum ți-l închipui dumneata, cred c-ar fi bine să vorbești cu el și să-i spui că nepotul său exercită o influență nefastă asupra tinerei noastre fete.

— Phuih ! pufni Pyle și fără să-i răspundă, se îndreptă spre ascensorul Clubului.

— În cazul cînd propunerea aceasta nu-ți convine, atunci de ce să nu vorbești cu fata, și s-o faci să înțeleagă efectele nefaste ce le are purtarea ei, asupra doctorului Hudson ? Prezintă-i situația așa cum este și fă apel la sentimentele ei filiale.

— Nu se poate, răspunse Pyle și-și potrivi ochelarii, ca să poată descifra lista de bucate. Rezultatul acestei intervenții ar fi, că s-ar duce la tatăl ei și s-ar plînge, indignată de purtarea noastră. Probabil ai avut multe ocazii, să constați că lui Hudson îi place ca fiecare să-și vadă numai de treaba lui însuși. Nu primește sfaturi de la nimeni, ci procedează întotdeauna cum crede el de cuviință ; de asemenea nu are nici un fel de considerație față de cei care încearcă să se amestece în viața lui personală, chiar atunci cînd sînt călăuziți de cea mai bună intenție... De altfel ar fi cu desăvîrșire inutil. Joyce nu poartă nici o vină. Înclinările ei se datoresc bunicului din partea mamei. Dumneata nu l-ai cunoscut. Eu am sosit în orașul acesta pe la sfîrșitul carierei sale ; eram proaspăt ieșit din facultate. Pe vremea aceea Cummings era cel mai bun

chirurg, dar în același timp cel mai mare bețiv pe care l-a avut statul Michigan timp de douăzeci de ani; unul dintre băutorii aceia care trei zile pe lună umblă năuci, iar restul timpului deși beți sînt totuși conștienți de ceea ce fac. Prin urmare este firesc ca Joyce să suporte consecințele.

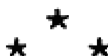
— Vrei să spui că este dispsomaniacă?

— Cuvîntul acesta nu-mi face nici o plăcere. Mai bine să spunem despre ea că este o fată cu purtări neobișnuite. A pricinuit o mulțime de nemulțumiri tatălui ei, chiar de pe vremea cînd era mică. Uneori este o fată încîntătoare, dar cînd o apucă pandaliile, nu mai cunoaște margini, și nu o dată tatăl ei a fost obligat să stăruiască pe lîngă direcțiunea școlii, s-o reprimească. Fata aceasta i-a făcut viața imposibilă; în această privință nu mai încape nici un fel de discuție. De o vreme încoace a început să bea.

— Și Hudson este informat despre purtările acestea ale ei?

— Probabil că este informat, căci ar fi imposibil ca el să nu știe ce se întîmplă. Ea nici nu se ferește. În fond fata aceasta nu este cîtuși de puțin ipocrită.

— Cu atît mai rău pentru ea, că are și această calitate, oftă Jennings. Totuși va trebui să-l convingem pe Hudson să-și ia un concediu mai lung. Ar putea să ia fata cu el. Va trebui, Pyle, să procedezi cu toată prudența. Dar să nu te emoționezi ci să-i spui că sîntem cu toți consternați. Cred că îl vei putea îndupleca. Nu mi s-a întîmplat pînă acum să întîlnesc pe cineva care să aibă atîta considerație față de părerile altora. Argumentul acesta nu-l vei întrebuința decît după ce le-ai epuizat pe celelalte: spune-i că dacă nu va pleca în concediu, s-a terminat cu noi, cu toți cei care sîntem asistenții și colegii lui.

În prima jumătate de ceas a convorbirii lor, care se desfășură marțea viitoare în biroul șefului, Pyle stărui din toate puterile ca Hudson să plece într-o călătorie în jurul globului, în tovărășia fiicei sale. Ideea aceasta i se păruse atît de ispititoare, încît venise cu servieta plină de prospecte ale Societăților de Navigație. Făcuse chiar planul unui ingenios itinerar — Hawai, Tahiti, cu melodii de ukulele — țările de pe litoralul Mării Mediterane, și la sfîrșit șase luni pe care

ar fi vrut să le petreacă în Germania, pentru a face cunoștință cu specialiști din domeniul său. Propunerea din urmă i-o făcu pentru motivul că o considera un fel de ispită căreia nu i se va putea împotrivi, dar și pentru că știa că ideea aceasta făcea parte dintre preocupările mai vechi ale lui Hudson, și nu o dată își exprimase această dorință pentru care nu găsise nici un prilej să și-o realizeze.

Medicul șef îl ascultă cu gîndurile rătăcite în altă parte ; se strădui să pară recunoscător și chiar că se interesează de propunerea pe care i-o făcea ; dar văzînd că Pyle nu mai termină cu perorația, își pierdu răbdarea și scoțînd tocul din buzunar îl deschise și-l umplu, așeză cu grijă hîrtiile de pe birou, scoase o cutie de chibrituri și după ce clătină din cap, zîmbi.

Nu se poate ; îi este foarte recunoscător pentru solicitudinea dovedită față de el, dar deocamdată nu poate pleca într-o călătorie împrejurul lumii ; poate mai tîrziu. E adevărat că în timpul din urmă fusese foarte ocupat. Tocmai din pricina asta s-a gîndit să-și construiască o casă din bîrne, undeva într-un colț mai retras ; dar care totuși să nu fie prea departe și unde să poată pleca în fiecare săptămînă, de vineri pînă marți dimineața, cînd e timp frumos, ca să facă excursii, să se plimbe, să pescuiască, să botanizeze și să citească romane de aventuri, să doarmă și să trăiască viața fără nici un fel de preocupări. Va trebui să se gîndească mai intens la această problemă, deoarece nu mai are mult pînă la primăvară.

— Și pînă atunci ? stărui Pyle mușcîndu-și unghia degetului arătător.

Hudson închise sertarul cu zgomot, se ridică în picioare și-și așeză mîinile pe marginea biroului, apoi încrucișîndu-și brațele pe piept, se uita la sfătuitorul său și începu să zîmbească misterios.

— Pînă atunci ?... Pyle, sper că nu ai intenția să te împotrivești dorințelor mele. Peste două săptămîni voi pleca la Philadelphia, ca să mă căsătoresc cu domnișoara Helen Brent, o colegă de școală a fiicei mele.

Mirarea zugrăvită pe obrazul lui Pyle păru atît de caraghioasă, încît zîmbetul lui Hudson deveni mai larg.

— După aceea vom pleca toți trei, ca să petrecem două luni în Europa. M-am înțeles cu Leighton ca să vină de la facultate, de fiecare dată cînd se va prezenta un caz special, de care Watson nu se va putea ocupa singur. Watson este un tînăr capabil și-l așteaptă un viitor strălucit. Mi se pare straniu

că tocmai mă gîndisem să vorbesc cu dumneata, cînd m-ai anunțat că ai să-mi spui ceva.

Pyle mușcă vîrful țigării pe care o scoase din buzunar și murmură ceva, ca un fel de felicitare, căci nu-și revenise de ajuns în fire, pentru a se preface entuziasmat de știrea pe care o aflase.

— Pyle, probabil îți închipui despre mine că sînt nebun.

Hudson făcu prin cameră cîțiva pași, pentru a da colegului său posibilitatea să se reculeagă și să protesteze. Pyle fuma îngîndurat.

— Am trăit văduv timp de șaptesprezece ani, continuă Hudson, ca și cînd ar fi fost singur, apoi se opri și așeză cîteva cărți în raft. În timpul unei văduvii ait de lungi, adăugă el și se așeză din nou în fotoliul din fața biroului său, un bărbat se alege cu anumite obiceiuri. Îți face aceeași impresie ca și cînd iarna s-ar căsători cu primăvara.

Dacă în locul lui Pyle ar fi fost Jennings, ar fi protestat :

— „Iarna ! Ce tot vorbești de iarnă, doctore ! Dumneata vorbești de iarnă ? Ce copilărie ! Cel mult ai putea vorbi despre toamnă !"

Pyle zîmbi cu greutate, își mută țigarea în celălalt colț al gurii și se uită la el.

— Pe domnișoara Brent am cunoscut-o la începutul anului trecut. Fusese tocmai atunci aleasă în calitate de meditatoare a micuței mele Joyce.

Pyle reușise să-și stăpînească în parte pornirile și încercă să asculte cu interes mărturisirile lui Hudson care se crezu îndemnat să-i expună toate amănuntele, motivul care l-a îndemnat să ia această hotărîre.

Înainte de toate domnișoara Brent era orfană ; părinții ei originari din Virginia, fuseseră oameni cumsecade, din partea mamei era de origine franceză și în anul 1789 înaintașii ei muriseră sub cuțitul ghilotinei...

— Este un tip caracteristic latin ; cel puțin ca înfățișare.

Dacă Jennings ar fi fost de față, probabil ar fi avut destulă îndrăzneală să-i spună :

— „În cazul acesta căsătoria s-ar celebra între un mijloc de primăvară și începutul verii", și ar fi chicotit ușor, examinînd cu atenție trăsăturile șefului său.

Pyle însă nu era un pasionat al psihanalizei și nici nu-l interesa temperamentul acestei fete care probabil în aceste clipe era preocuparea esențială a doctorului Hudson.

La începutul lunii noiembrie domnișoara Brent s-a îmbolnăvit de gripă și a părăsit școala, pentru a petrece cîteva zile acasă. Dar imediat după plecarea ei, într-o seară Joyce — contrar regulamentului școlii — a plecat pe ascuns în oraș, iar ziua următoare a lipsit de la cursuri ; cînd i s-a atras atenția asupra purtării ei nepermise, a făcut o gălăgie înspăimîntătoare, așa că a fost eliminată din școală, deși începînd din septembrie, odată cu deschiderea semestrului, datorită influenței domnișoarei Brent, avusese note bune.

Hudson vorbea intermitent, deoarece nu era obișnuit să vorbească despre chestiunile care-l interesau numai pe el însuși. Pyle îl asculta cu toată discreția, fără să-i pună nici o întrebare.

— La urmă de tot s-a întors acasă și a început imediat același fel de viață dezordonată ; în fiecare seară iese în oraș, partea cea mai însemnată a zilei și-o petrece în pat, este nervoasă, capricioasă și lipsită de cumpăt. Crede-mă Pyle, nu sînt în stare să-ți spun nemulțumirea pe care mi-o pricinuiește această purtare a ei... Pentru mine fata aceasta reprezintă tot ce am mai de preț în lume.

„Neștiind ce să mai fac, am invitat pe domnișoara Brent să-și petreacă vacanța la noi. Mai fusese la noi în două rînduri, pentru cîte o scurtă vizită și avusesem și înainte de aceea ocazia să vorbesc cu ea, cînd mă duceam la Washington. Crede-mă, dacă vrei, dar adevărul este că de-abia a împlinit o săptămînă de cînd a trecut pragul casei noastre, și Joyce a devenit cu totul altfel de fată, o fată calmă, grațioasă și amabilă... o adevărată domnișoară."

Se opri o clipă, neștiind cum să continuie ; cum să-i explice desfășurarea vertiginoasă a scenelor ce au urmat după aceea și care l-au determinat să ceară pe Helen în căsătorie, chiar din seara primului dineu. Nu-i venea la socoteală să vorbească despre chestiunea aceasta, dar vroia să-și explice atitudinea. Totul păruse atît de firesc și atît de desăvîrșit, cum dealtfel trebuia să fie. Îi mărturisise poate pe un ton de ajuns de convins — căci inima lui era demult captivă — cît este de mulțumit și tot așa și Joyce, c-a primit invitația lor.

„— Nu știu dacă vom fi în stare să te mai lăsăm să pleci de la noi, îi spuse el."

La cuvintele acestea Joyce adăugase grăbită.

„— Și ce nevoie are să mai plece ? Aici se simte mult mai mulțumită decît oriunde s-ar duce, nu-i așa draga mea ?"

Pyle își trecu un picior peste celălalt și tuși ușor, ca pentru a atrage atenția șefului său asupra prezenței sale.

— Adevărul este că domnişoara Brent s-a convins că în casa noastră se simte mult mai mulţumită decît s-a simţit la ea acasă. După moartea părinţilor ei a fost crescută de un unchi, frate al tatălui ei, un avocat irascibil care a avut în viaţă foarte multe nemulţumiri. În familia lor nu există nici o femeie, şi am toate motivele să cred că vărul ei, Montgomery Brent nu este ce ar trebui să fie, deşi ea îşi face multe iluzii în legătură cu el; îi spune „Fratele meu Monty" şi crede că este o fire pe care tatăl său nu o poate înţelege şi tot aşa nici lumea cealaltă. Prin urmare, Pyle, vezi ce fel de fată este... Îi pare rău de pisoile fără stăpîn, de vărul ei pe care nimeni nu-l înţelege, de capricioasa şi încăpăţînata mea Joyce... şi acum, mulţumesc lui Dumnezeu, că mi-a făgăduit să se căsătorească cu mine. Nu ştiu, Pyle, dar mi se pare că îşi închipuie că în felul acesta îşi îndeplineşte o datorie. Am avut intenţia să amîn căsătoria pînă în iunie, cînd îşi va termina şcoala, căci îmi făceam anumite reproşuri, dar ea a combătut propunerea aceasta chiar de la început. Dacă am nevoie de ea, atunci fără îndoială am nevoie de ea imediat, mi-a răspuns domnişoara Brent... Prin urmare cred c-am procedat în mod echitabil.

Pyle declară că este de aceeaşi părere şi mişcîndu-se pe marginea scaunului, se uită la ceas şi-l întrebă, dacă planul acesta al lui trebuie păstrat în secret.

Hudson îşi trecu mîna peste bărbie şi se uită în altă parte.

— N-aş avea nimic împotrivă, dacă ar afla... Dar deocamdată va fi mai bine să le spui numai că voi pleca în Europa, împreună cu fiica mea, răspunse Hudson şi-şi şterse fruntea cu batista. Restul îl vor afla tocmai la timp. Dă de ştire lui Carter şi lui Aldrich, tot aşa celorlalţi, că voi pleca în vacanţă.

— N-aveţi nimic special de spus doamnei Ashford ? întrebă Pyle şi se opri cu mîna pe clanţa uşii.

Hudson îşi băgase mîinile în buzunarele pantalonilor şi se apropiase de fereastră, iar acum stătea cu privirile pierdute în depărtări.

— Cu ea voi vorbi eu şi-i voi spune ce am de spus, dragă Pyle, răspunse doctorul, fără să se întoarcă spre el.

Locului său de odihnă doctorul Hudson îi dădu numele de „Flintridge" şi era situat într-un punct destul de depărtat de şosea. Trebuiseră să taie un colţ de pădure, ca în locul rămas

liber să poată clădi casa din bîrne. Prietenul său Fred Fergusson, cel mai bun arhitect din oraș, o executase în timpul absenței lui, după o schiță pe care i-o făcuse înainte de plecare.

Regiunea din împrejurimi nu era deloc ospitalieră. Coastele prăpăstioase ale stîncilor care coborau pînă în marginea apei — o scară de lemn, cobora pînă la micul hangar unde era barca cu motor, și pînă la plaja din apropiere — opriseră tendințele de colonizare ale celor care ar fi vrut să se statornicească prin părțile acestea, deși țărmul de apus al lacului, la o depărtare de două mile, era locuit de vreme îndelungată. Pe stîncile prăpăstioase se cățăraseră pini cu trunchiurile răsucite, care în timpul verii tînjeau după umezeală, iar în timpul iernii își tremurau crengile de ger.

Chiar de la început paznicul din Flintridge nu putuse afla cînd va veni stăpînul său să-și petreacă weekend-ul, deoarece căsuța nu avea legătură telefonică. Trăia în așteptare și făcea planuri ; afară de asta pregătea mici bucăți de aluat care serveau ca momeală pentru pești, și totul era pus la punct, pentru a putea în orice moment să ureze bun venit importantului bărbat cu obrazul stacojiu — probabil puțin prea aprins, ar fi zis un specialist în bolile de inimă — cu părul alb ca argintul, cu ochii adînci în colțul cărora se vedeau urmele vîrstei pe care nimic nu le putea șterge, cu mîinile prelungite și expresive, datorită practicării îndelungate a profesiunii lui.

Sîmbătă după-amiază cînd venea, dacă venea, sosea întotdeauna foarte tîrziu. O singură dată adusese cu el pe Helen și Joyce — despre care oricine ar fi spus că amundouă sînt fiicele lui — dar asta fusese o excepție, deoarece căsuța aceasta era destinată să-i servească numai lui singur, ca loc de reculegere și, odihnă. Astăzi avea mai mult ca oricînd nevoie de odihnă, deoarece relațiile amabilei sale soții, îi impuseseră o mulțime de obligații sociale în cercul cunoștințelor sale din oraș.

Cît de ușor se adaptase femeia aceasta la obiceiurile lui ! Era mîndru de soția lui, nu numai datorită frumuseții ei exotice, de gusturile ei delicate și de tactul cu care proceda față de cunoștințele și prietenii lui care făceau parte din altă generație. Se simțea încîntat, de fiecare dată cînd constata c-a întrebuințat exact cuvîntul indicat, sau cînd îmbrăca rochia anume potrivită pentru o anumită împrejurare, și de faptul că se pricepea să organizeze un dineu improvizat, fără să se sinchisească de ceea ce se întîmplă la bucătărie. De fapt procedase foarte cuminte ; căsătoria ieșise mai bine decît ar fi nădăjduit.

Pînă și femeilor le era simpatică. O adoptaseră fără ezitare în cercul lor; dar cînd constatară că nu este femeia care să-și piardă cumpătul, datorită complimentelor cu care o tratează soții lor cu părul cărunt, fapt care este privilegiat numai celor de cincizeci de ani, cînd se adresează celor de douăzeci și cinci de ani, fură de acord s-o considere drept femeie încîntătoare.

Totuși oricît de multă plăcere ar fi făcut lui Hudson succesul soției sale în societate, amănunt care la rîndul său îi impunea și lui o mulțime de obligații din ce în ce mai numeroase, situația aceasta nu era cîtuși de puțin menită să regenereze aorta lui obosită din pricina căreia Pyle își făcea atita bătaie de cap.

— Ești de părere că starea șefului nostru, doctorul Hudson, s-a mai îmbunătățit ? întrebase Jennings.

— Deocamdată și în mod trecător, admise Pyle. Dar anevrismul nu se poate vindeca, dacă continuă să mănînce în oraș de trei ori pe săptămînă. Mă tem, nu cumva să se termine cu el, înainte de a ne aștepta pe noi.

Din cînd în cînd doctorul Hudson aducea cu el și cîte un confrate care venea de la mari depărtări, pentru a-l cunoaște. Brightwood era o instituție care atrăgea nu numai bolnavii, ci și medicii care se interesau de chirurgia nervilor. Felul în care oamenii aceștia virtuoși în meșteșugul trepanației reușeau să se asemene unul cu altul, părea straniu. Veniți din regiuni foarte depărtate, toți erau cu sprîncenele încruntate și preocupați de propriile lor gînduri, iar ca vîrstă aproape toți se apropiau de cincizeci de ani. Nu aveau obiceiul să zîmbească prea des și nici nu discutau probleme mondene. Uneori în conversația lor deveneau plicticoși din cauza problemelor pe care le discutau. Tocmai de aceea Hudson prefera să-i aducă în căsuța aceasta, deoarece conversația lor din domeniul pur tehnic nu putea să intereseze pe cei care nu făceau parte din profesiunea lor. De altfel oamenii care datorită ocupației lor se găsesc în fiecare zi în fața morții, se întîmplă numai rareori să fie convivi spirituali în timpul recepțiilor mondene.

La Flintridge serviciul rămăsese în grija unui bărbat și a surorii sale gemene, amîndoi mai în vîrstă și credincioși. Perry Ruggles, cînd nu era ocupat cu revizuirea motorului bărcii, cultiva stînjenei și petunii în cîteva straturi de pămînt sărac. Avea un picior înțepenit și sîmbătă după-amiază pe la orele cinci, își schimba hainele și ieșea șchiopătînd pînă în fața porții ;

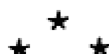
după ce o deschidea, ferea din cale piciorul sănătos, colţurile de piatră ce se prăvăliseră din culme în mijlocul potecii care dădea în drumul mare.

Soră-sa Martha lucra foarte frumos cu igliţa şi se străduia din toate puterile să ascundă fratelui său pagubele pe care le făcea un ied pe care-l crescuse cu biberonul ; mai îngrijea cu toată dragostea şi de o pereche de fazani care-i răsplăteau în felul lor iubirea după care tînjea. Nu se temea că-şi va zgîria braţele dolofane, culegînd coacăze, şi se bucura dinainte gîndindu-se la semnul discret de aprobare pe care i-l va face stăpînul, după ce va gusta tartinele preparate de ea, semn pe care invitatul său nu-l va băga de seamă, fiind preocupat de discutarea misterelor chirurgicale.

Sîmbătă după-amiază la orele patru-jumătate, după ce inspecta încă o dată pijamaua doctorului întinsă pe pat şi aşeza vasul de trandafiri, ca florile să se vadă mai uşor, se aşeza la fereastra pridvorului şi cu palma trecută peste gură se ruga lui Dumnezeu, ca în zare să apară vîrtej galben de praf şi de la cotitura drumului ce se vedea între cei doi brazi, să tremure o scăpărare trecătoare de crom care i-ar fi indicat apariţia automobilului.

Cînd auzea scîrţîitul roţilor de cauciuc pe prundul potecii, se repezea într-un suflet şi deschidea larg poarta, nădăjduind — fără să îndrăznească să creadă — că doctorul va fi singur, sau cel mult însoţit de un bărbat străin. Odată, cînd venise şi tînăra doamnă Hudson, la vederea căreia i se tăiase respiraţia, Martha nu se simţise deloc bine ; frumuseţea acestei tinere doamne îi aducea aminte de un Ajun de Crăciun, pe vremea cînd ea abia împlinise nouă ani... şi trecînd prin faţa unui magazin, văzuse în vitrină o păpuşă franţuzească, atît de frumoasă, încît i se tăiase respiraţia. Ochii i se umpluseră de lacrimi şi întinsese mîna spre păpuşă să o pipăie.

— Nu se poate, îi spusese maică-sa ; poţi să te uiţi la ea şi s-o admiri ; dar n-ai voie să întinzi mîna după ea.

Pe consola căminului din „camera de vînătoare" — deşi ezitaseră să-i dea acest nume, deoarece aici nu se găsea decît o singură armă, rătăcită printre crossurile de golf, undiţele de pescuit şi alte accesorii de sport — erau aşezate o mulţime de cupe care dovedeau că Wyne Hudson fusese odinioară un spor-

tiv tot atît de priceput, pe cît era astăzi de ingenios în exercitarea obligațiilor mult mai complicate ale chirurgiei.

Prietenii lui intimi aveau obiceiul să spună despre el că are marea calitate de a comunica sensibilitatea degetelor sale de expert, pînă în vîrful instrumentului pe care-l ținea în mînă. Părea că la capătul crossului sau a undiței sale trepidează nervi ca și în tăișul bisturiului cu care lucra în timpul unei operații.

— Ce noroc! spuneau de obicei persoanele care aveau ocazia să fie de față, cînd reușea să facă o lovitură de maestru pe linksurile de golf.

— Ce intuiție! exclamau colegii săi, cînd se întîmpla ca îndrăznețul diagnostic pus de el să fie întemeiat. Era în stare să identifice poziția unei tumori, după amănuntele aproape lipsite de importanță, cum ar fi de pildă, arcul unei sprincene, tresăritul unei buze, poziția unei mîini în stare de repaus, intercalarea unei fraze nepotrivite într-o conversație obișnuită.

Inscripțiile de pe cupele acelea aveau calitatea să mire de fiecare dată, cînd constatau varietatea genurilor de sport practicate de el. Între aceste trofee se găsea și o cupă cîștigată de Hudson pentru natație la începutul studiilor sale, în calitate de student al Facultății de medicină. Ieșise primul pe distanța de o milă.

— Mai faci și astăzi natație?

— De fiecare dată cînd mi se oferă ocazia.

— Îți mai face aceeași plăcere?

— Efectul acestui sport este binefăcător.

— Probabil îl practici ca să nu te îngrași?

— Se poate și pentru asta. Dar în orice caz natația îmi face bine.

Se întîmpla uneori ca unul dintre colegii săi, cînd venea să-l viziteze, să facă haz pe socoteala excesului său de prudență, căci în camera de vînătoare cea mai importantă piesă era un aparat pentru respirație artificială, complicat dar fără nimic decorativ, unul dintre instrumentele hipermoderne, echipat cu rezervoare de oxigen nichelate și cu tot felul de rotițe misterioase.

— Ce este aparatul acesta?

Hudson îi explică în cîteva cuvinte.

— Și la ce-ar putea să-ți folosească dumitale?

— Nu se știe; s-ar putea ca cineva să cadă în apă. Apa lacului acesta este foarte adîncă.

Dacă se întîmplă ca vizitatorul să stăruiască, din răspunsurile date de doctorul Hudson se putea vedea limpede, că felul acesta de conversaţie nu-i face plăcere. Vizitatorul se întreba, care ar putea să fie motivul ? Dacă Perry Ruggles ar fi fost în toane bune şi ar fi stat de vorbă cu el, i-ar fi putut explica fără nici o greutate. La un moment dat pe plaja de sub stîncile prăpăstioase cei din Flintridge trecuseră printr-o spaimă îngrozitoare. Despre întîmplarea aceasta nici Martha nu ştia nimic. Cînd venise din nou, doctorul Hudson adusese el aparatul acesta de respirat şi explicase lui Perry felul în care se întrebuinţează ; din ziua aceea bietul om trăia într-o spaimă continuă, gîndindu-se că s-ar putea să fie obligat să-l întrebuinţeze şi în realitate. Spaimele acestea nu l-au părăsit şi de atunci presimţea că ziua fatală nu va întîrzia să sosească. Din pricina zbuciumului acesta începuse să nu mai poată dormi nici noaptea. În după-amiaza aceea de pomină servitorul nu se sfiise să spună stăpînului său, fără nici un înconjur, ce părere are despre el. Trecuse foarte multă vreme de cînd doctorul Wyne Hudson nu mai auzise pe nimeni spunîndu-i de la obraz, că este un prost şi un caraghios. Dar cu toate astea acceptă cu toată demnitatea constatările temerare făcute de omul său credincios.

— Mi se pare că aşa este, admise el, şi ridică ochii spre Perry. Dar nu ştiu dacă dumneata eşti în măsură să apreciezi just. Oricare ar fi realitatea, să nu uiţi însă că valvele acestea două din partea de sus, comandă oxigenul ; dacă se va întîmpla să fii obligat să întrebuinţezi aparatul, nu-ţi pierde capul, ci procedează aşa cum îţi spun eu acum.

Multe personalităţi din lumea chirurgicală, trăind în regiuni care se găsesc la distanţe foarte mari unele de altele, îşi mai aduceau aminte de conversaţia ce o avuseseră despre natație, cu ocazia vizitei făcute la Flintridge, cînd în dimineaţa aceea de duminică, din luna august, citiseră în prima pagină a ziarelor ştirea că eminentul chirurg de la Detroit, s-a înecat în lacul Saginack din apropierea proprietăţii sale, tîrziu în după-amiaza zilei din ajun.

Stînd la masă în casa lui din Seatle, doctorul Herman Bliss citi această dureroasă ştire şi soţiei sale, şi după ce doamna îşi exprimă părerea de rău, continuă :

— Draga mea, intimplarea aceasta nu este numai tragică, dar mi se pare și stranie.

La stăruințele soției sale, doctorul îi relată conversația ce o avusese cu ocazia unei vizite la Flintridge și reticențele doctorului Hudson în momentul cînd începuseră să vorbească despre plăcerile natației.

— Crezi că el a presimțit accidentul ce trebuia să vină și c-a fost obsedat de destinul ce-l aștepta ? întrebă doamna Bliss.

Soțul ei își țuguie buzele și clătină din cap.

— Eu nu cred în astfel de lucruri, răspunse el ceva mai grăbit decît ar fi trebuit, pentru ca răspunsul său să fie convingător.

— O dată mi-ai spus despre doctorul Hudson că are calitatea de a presimți ce se va întîmpla.

— Dragă Grace, acesta a fost un fel de a vorbi. Nimeni nu are facultatea să prevadă viitorul. Totuși Hudson mi s-a părut un bărbat extraordinar de senzitiv, și capacitatea lui de intuiție se dezvoltase pînă la cel mai înalt grad.

— Dar de ce stăruia să facă natație, dacă se temea de posibilitatea unui accident ? întrebă doamna Bliss.

— Cred că tocmai acesta este motivul pentru care practica acest sport. Oamenii fricoși aveau calitatea să-l enerveze, iar el se simțea mîndru, c-a reușit să-și stăpînească acest sentiment. Fără îndoială aceasta era singura teamă care-l încerca, și era ferm hotărît să și-o stăpînească.

— Judecînd pe temeiul aceleiași logici, putea tot atît de bine să se arunce într-o prăpastie, pentru a se convinge pe sine, că nu se teme de ceea ce îl așteaptă.

— Nu este tocmai același lucru. Înainte de asta el se simțise în siguranță și liniștit, de fiecare dată cînd cobora în apă. Dar după aceea, cine știe din ce motive, cînd intra în apă, se simțea cu totul pe neașteptate, copleșit de spaima neînțeleasă. Probabil a fost cuprins de cîrcei și încerca să evite consecințele repetării unei astfel de eventualități. Spaima a început după aceea să se strecoare în conștiința lui, întocmai ca o otravă... Înainte de aceea avea obiceiul să spună cu mîndrie, că se simte liber de orice spaimă spirituală. Probabil tot timpul cît fusese chinuit de această obsesie, își închipuise că nu va reuși niciodată să mai fie omul ce fusese înainte de asta. În același timp încercase să se elibereze de cătușele acestei spaime ; indiferent de sacrificiile impuse, fiind convins că numai luptînd împotriva ei, va putea deveni din nou el însuși. Eu judec situația din punctul acesta de vedere.

În continuare articolul mai spunea despre o stranie coincidență că aparatul de respirație artificială pe care Hudson îl păstra în cabana lui, fusese dus pe celălalt mal al lacului, tocmai în momentul tragic, cînd el însuși ar fi avut nevoie de el.

Tînărul Robert Merrick care se găsea singur pe bordul cuterului său la o mică distanță de țărm, în apropiere de Windymere, proprietatea bunicului său, fusese lovit în cap de prăjina agrementului și aruncat în apă.

— Probabil era beat, se dumiri doctorul Bliss indignat. Astfel de accidente nu se pot întîmpla unui om cînd este treaz.

Cei care veniseră să facă baie, știind că în cabana doctorului Hudson există un aparat de respirație artificială, plecaseră imediat cu o barcă de curse, ca să-l aducă și după străduințe eroice care au durat mai bine de un ceas, au reușit să-l aducă din nou în simțiri. Se speră că va putea să scape cu viață.

— Sigur că da ! murmură doctorul Bliss.

Se crede, spunea mai departe ziarul, că doctorul Hudson ar fi putut fi salvat, dacă aparatul ar fi fost la îndemînă și l-ar fi pus imediat în funcțiune. Perry Ruggles, servitorul doctorului, a băgat de seamă numaidecît că stăpînul său se găsește în primejdie, așa că a sărit într-o barcă și s-a apropiat de locul unde dispăruse, apoi s-a dat la fund și a reușit să-l scoată la suprafață, leșinat. Cu mare greutate a putut să iasă pe țărmul lacului în partea unde era propietatea Windymere, vîslind din toate puterile, cu trupul inert al doctorului alături ; o mică barcă atrasă de semnele pe care le făcea, l-a găsit plîngînd lîngă trupul fără viață al doctorului Hudson, iar barca cu care-l adusese se legăna domol pe luciul apei purtată tot mai departe de curenții lacului.

— Bătrînul Perry era tot atît de devotat stăpînului său, ca și un cîine Probabil s-a aruncat în apă îmbrăcat și în afară de asta are și un picior înțepenit.

Ziarul adăuga că Robert Merrick este unicul fiu al defunctului Clifford Merrick și al doamnei Maxina Merrick, stabilită la Paris. În aceeași zi se întorsese acasă, după o lungă vizită făcută mamei sale, căci plecase în Europa imediat după închiderea cursurilor Universității. În continuare spunea că este nepotul lui Nicholas J. Merrick, fondatorul celebrei întreprinderi Axion Motor Corporation și că trăiește în casa bunicului său de pe proprietatea Windymere.

— Speri ca tînărul acesta va fi în stare cel puțin acum să-și dea seamă, cît de importantă este persoana lui, de vreme ce a

fost salvat cu prețul unui astfel de sacrificiu, declară doctorul Bliss și împături ziarul.

Mai era și o altă coincidență curioasă. Medicul rural din apropiere, temîndu-se ca tînărul Merrick să nu aibă și o fractură craniană, l-a transportat cu o ambulanță la spitalul din Brightwood. Dar nu știa că omul cu numele său contribuise la crearea celebrității acestei instituții, datorită succeselor sale în domeniul chirurgiei, nu mai avea acum posibilitatea să vadă pe tînărul pacient pe care i-l trimitea.

— Cam ce crezi c-a răspuns tînărul acesta, cînd i s-a spus cu ce sacrificiu au reușit să-i salveze viața? întrebă doamna Bliss.

— De, răspunse doctorul Bliss îngîndurat, din ceea ce cunosc în legătură cu astfel de indivizi orfani de tată, ale căror mame trăiesc la Paris și ai căror bunici sînt milionari retrași din afaceri, care sînt în stare să cadă ziua în amiaza mare din barcă, sînt convins c-a scos un chibrit și după ce l-a frecat de marginea patului, ca să-și aprindă țigarea, a întrebat: „Ce te interesează pe dumneata?"

II

Cu foarte multă precauție și mișcîndu-se încet, cele două infirmiere scoaseră pe tînărul Merrick pe terasa de sus a clinicii, ca să stea la soare. Se simțea încă slăbit de lupta pe care trebuise s-o dea împotriva pneumoniei, datorate întrebuințării îndelungate a aparatului de respirat, de către niște oameni lipsiți de experiență și emoționați peste măsură.

— Cred că nu va fi expus nici unei primejdii, declarase doctorul Watson, și cel puțin acolo pe terasă este la aer curat !

Oprindu-i fotoliul cu rotile într-un loc ferit de vînt, ceva mai departe de ceilalți convalescenți care ca și el, erau cu capul bandajat, cele două infirmiere tăcute se depărtară, repede, mulțumite — după cît se părea — că-și vor putea vedea de alte îndeletniciri mai plăcute.

Graba aceasta a infirmierelor contribui și mai mult la zăpăcirea lui. În timpul zilei de ieri încercase să-și explice mutismul personalului ce-l îngrijea, atribuindu-l lipsei de timp ; pîcla fierbinte și grea a acestor zile de la mijlocul lunii august purta o mare parte din vină. Faptul că doctorii îți dădeau răspunsuri laconice și infirmierele păreau absente și nepăsătoare, se datora bolnavilor care erau enervați... cum era și firesc să fie.

Totuși i se părea că mai sînt și alte motive care contribuie ca atmosfera spitalului acestuia să fie atît de grea. Ori motivele acestea nu se puteau atribui cerului galben și dogoarei care te îneca. Aici la clinica Brightwood se întîmplase ceva și Bobby presimțea că într-un fel oarecare este și el amestecat în această întîmplare, căci altfel nu s-ar fi putut explica această conspirație a tăcerii și atmosfera grea pe care o simțea că se strînge împrejurul său. Sfinte Doamne !... După atitudinea oamenilor din jurul său, îți venea să crezi că el este un biet nenorocit pe care-l îngrijesc în spitalul acesta mai mult din milă.... Te pomenești că nimeni dintre cei de aici

nu bănuiește cine este el... Nu bănuiesc că bunicul său ar fi în stare să cumpere instituția aceasta întreagă, cu cățel și purcel, din buzunarul vestei, fără să simtă cîtuși de puțin vreo stingherealâ datorită acestei cheltuieli neașteptate!

În orice caz trebuia să recunoască fără nici un fel de înconjur, că a fost îngrijit cu toată atenția. Medicii și infirmierele nu lipsiseră de lîngă patul lui nici o clipă... Își aducea aminte prin ce clipe îngrozitoare trecuse!... Ceața aceea cenușie și amară care-l întîmpinase în clipa cînd valurile tulburi se închiseseră peste trupul lui. O ceață umedă și rece care-l apăsa pe piept și-i înțepenea brațele și picioarele... Cum va putea să uite vreodată întoarcerea aceasta din pragul morții!.. Cînd își aducea aminte de ceea ce s-a întîmplat, trupul i se cutremura ca de friguri... Pe urmă oboseala aceea pe care nimic nu o putea ajunge!

Uneori starea aceasta i se păruse mai mult decît ce este el în stare să suporte. După o luptă deznădăjduită, ca să-și poată croi drum, ceața aceasta îngrozitoare se repezise din nou asupra lui și-l ducea mai departe, cufundîndu-l tot mai adînc în subconștiență. Puțin după aceea furtuna s-a domolit și a urmat o liniște apăsătoare... Nu cumva de astă-dată murise? Dar imediat după aceea necunoscutul cu care se lupta, îl învălui din nou în ceața rece și încerca să-l sugrume...

După un răstimp care i se păruse că durează de ani întregi, ceața începu să se limpezească. Din cînd în cînd i se părea că prin ceață se sfîșie despicături de lumină și începe să distingă anumite semne pe care i le face cineva. Dar la început acestea erau în legătură cu mirosul. Citise undeva că nasul omului este în legătură directă cu creierul, mai mult decît toate celelalte organe ale simțurilor Studiul psihologiei îl interesase întotdeauna. Probabil că simțul mirosului este cel mai vechi între facultățile perceptive și cel dintîi care a evoluat Dar nu se poate, primul a fost simțul pipăitului și abia după aceea a urmat mirosul... Rămase mirat și înveselit, cînd constată că o parte a spiritului său lucid merge la pas cu cealaltă parte care se zbate în întuneric.

Apoi despicătura de ceață deveni mai largă și prin aceasta pătrundeau și se apropiau de el mirosuri cunoscute; miresme puternice începuseră să-i răcorească obrazul; rufe de flanelă din care se desprindea un miros iute de cloroform, fum de țigară, narcotice și dezinfectante; mirosuri caracteristice de laborator și de spital.

Pe piept simţi că i se mişcă o greutate. Era caldă şi i se părea că vibrează. Greutatea aceasta se aşeza şi rămînea nemişcată, apoi se muta în altă parte, părînd că vrea să asculte ; imediat după aceea se întorcea din nou la regiunile pe care le explorase, ca să asculte cu mai multă atenţie.

Numaidecît după aceea greutatea i se ridică de pe piept şi amestecul de mirosuri pe care-l simţise în apropierea sa, se destrămă. Printr-un nou luminiş i se păru că aude glasuri care veneau de departe ; unul dintre aceste glasuri era calm şi blînd, altul tremura de amărăciune şi nemulţumire...

— Cred că va scăpa !

— Fireşte că va scăpa... tocmai... aceasta e nenorocirea !

Imediat după aceea glasurile se tulburară şi i se păru că aude şi glasul unei femei iar ceaţa îl învălui din nou. I se părea că tîrăşte după el o enormă povară şi nu poate înainta decît cu mare greutate. Simţea nevoia să caşte, dar nu putea respira din adînc, căci durerea era prea acută. Respira cu greutate şi intermitent... Respira cu răbufneli scurte şi dese... dar se simţea mulţumit că poate respira chiar în felul acesta... Tom Masterson i-a confirmat acest fapt... Tom — fără îndoială imaginile acestea făceau parte din delirul său — stătuse în apropierea patului său şi se interesase de felul în care-l vedea că respiră :

„— Acesta este felul în care respirăm cu toţii... Evident, nu respirăm nici pe departe atît de bine ca înainte de asta,... dar totuşi e mai bine decît să nu respirăm deloc..."

Perdelele de ceaţă se strînseră împrejurul său, dar necunoscutul de adineauri dispăruse. Prin urmare de aici înainte nu-l mai interesa nimic.

Deschise ochii şi văzu un colţişor de cer prin tăblia unei ferestre adevărate. Perdeaua se legăna. Undeva în curte se auzea gîfîitul unui motor ; frînele se strînseră şi prundul de pe alee scîrţîi. Într-un pahar din apropierea lui auzi clinchetul bucăţelelor de gheaţă. O infirmieră îmbrăcată în alb, cu boneta scrobită, se oprise alături de patul său, cu privirile îndreptate asupra ceasornicului de mînă, şi-i pipăia pulsul. Capătul unui termometru îl împiedica să-şi mişte limba. Va să zică aceasta fusese pricina nemulţumirii lui în timpul cît stătuse leşinat.

Auzi vîjîitul stins al unui ventilator şi ţăcănitul unei maşini de tuns iarba ; îşi trecu limba uscată peste buzele scorojite; încercă să vorbească şi scoase cîteva sunete gutu-

rale, apoi cu mare greutate reuși să întrebe, unde se găsește. Infirmiera îi dădu răspunsul dorit. Își zise, complet indiferent, că prezența lui la Bightwood se datorește faptului că are ceva la cap. Fără îndoială asta trebuie să fie, căci îl durea capul groaznic și simțea că este bandajat. Ridică încet mîna spre frunte și se uită la ea întrebător.

— Ai primit o lovitură în cap. Dar acum nu mai este nici o primejdie. Te rog, bea paharul acesta.

Imediat după aceea adormi din nou. Cînd se trezi, văzu că în cameră pîlpîie o luminiță. Împrejurul său era liniște deplină, astfel că încercă să adoarmă din nou. Se făcu din nou ziuă și veni și a doua zi, pe urmă a treia, dar el nu-și mai aducea aminte de zilele care trecuseră...

Apoi apăruse un doctor cu părul roșcat și cu halatul alb, care pusese infirmierei tot felul de întrebări. Părea amabil... dar era foarte tînăr. Doctorul Hudson era șeful clinicii, ar fi preferat să fie îngrijit de el. Dacă are ceva la cap, va fi mai bine să-l examineze Hudson.

— De ce nu vine să mă vadă doctorul Hudson? întrebă el, întorcînd ochii cu mare greutate spre doctorul din apropierea lui.

— Eu sînt doctorul Watson, domnule Merrick, și ești în îngrijirea mea. Doctorul Hudson lipsește din oraș...

După plecarea doctorului Watson, chemă infirmiera și-i puse cîteva întrebări. Domnișoara Hudson s-a interesat de starea lui?... Nu; dar asta s-a întîmplat din cauză că deocamdată nu poate primi vizite, în orice caz nu are voie să primească pe toți cei care vin... Da, bunicul său a venit, împreună cu un domn Masterson... Motivul accidentului său? Da, evident i se va comunica mai tîrziu. Deocamdată are nevoie de cît mai mult somn și nu trebuie să se frămînte și nici să se gîndească la nimic... Dacă ține să se vindece repede, va trebui să doarmă cît mai mult... Imediat după aceea va putea primi vizite și i se va spune tot ce dorește să afle... Constată că infirmiera aceasta vorbește cu el, ca și cînd ar fi vorbit cu un copil... Ce înseamnă asta!

Dar în dimineața acelei zile își pierduse răbdarea. Se săturase de atitudinea lor misterioasă. Probabil a fost amestecat într-o afacere neplăcută. La urma urmelor, asta nu i se întîmpla pentru prima dată. Probabil totul se va limpezi în mod satisfăcător. Era obișnuit să plătească pentru văsăraia pe care o spărgea, pentru mobilele zdrobite și pentru sentimentele

jignite ale tovarăşilor săi de chef. Dacă cineva are de formulat vreo pretenţie faţă de ei, n-are decît să-i comunice şi-i va semna un cec. Dar ce legătură poate să aibă această afacere cu spitalul ! Sau te pomeneşti că s-a întîmplat ceva mult mai grav... Cu ce a putut să greşească în faţa conducătorilor lui ? Doar nu i-o fi călcat cu maşina ?

— Domnişoară spune-mi cel puţin...

— Pe mine mă cheamă Bates.

— Da... domnişoară Bates ; spune-mi cine mi-a dat lovitura aceasta în cap ?

— V-a lovit prăjina pînzei sau ceva din agrementul bărcii şi v-a trîntit în apă.

— Mulţumesc.

Vasăzică a fost aruncat în apa lacului, după ce prăjina de la pînză l-a lovit în cap. Zîmbi şi încercă să-şi aducă aminte. Prin urmare asta trebuie să fie ! Se împăcă cu gîndul acesta ; dar se întrebă din nou, ce legătură poate avea spitalul cu accidentul lui ?

La amiază infirmiera sa fu înlocuită pe timp de o oră de către doamna Ashford, intendenta spitalului, o personalitate extrem de importantă în organizaţia acestei instituţii.

Se aşezase în faţa ferestrei şi părea preocupată exclusiv de broderia la care lucra ; totuşi era informată despre dispoziţia pacientului ei şi aştepta din clipă în clipă, să se repeadă cu gura pe ea.

Bobby o examină cu atenţie şi constată că-i face impresie favorabilă. De obicei această impresie favorabilă o făcea în mod aproape instantaneu tuturor pacienţilor din Brightwood, dar el nu era dispus să acorde atenţii speciale nimănui din serviciul acestei instituţii, unde băgase de seamă că toată lumea îl tratează cu un fel de indiferenţă, amestecată cu dispreţ.

Se întrebă ce vîrstă ar putea să aibă, o întrebare pe care de altfel şi-o puneau toţi cei care o vedeau pe Nancy Ashford pentru prima dată. Înfăţişarea ei binevoitoare de protecţie faţă de medicii curanţi, faţă de infirmiere şi faţă de bolnavi, se datora părului alb pe care-l avea. Amănuntul că părul îi albise de la vîrsta de douăzeci de ani, după boala

fatală de care suferise soțul său nu reducea întru nimic autoritatea ei de consilieră generală în conducerea spitalului. De multe ori persoane mult mai în vîrstă decît ea, o considerau mai matură decît ele, fără să țină seamă de expresia tinerească a obrazului ei și de supleţea mişcărilor. Atitudinea ei binevoitoare inspira încredere tuturor celor cu care venea în contact, și avusese ocazia să audă mărturisiri mult mai variate decît majoritatea preoţilor la confesional.

Moartea doctorului Hudson o impresionase mult mai mult decît ar fi bănuit cei de la Brightwood, dar partea grea era tocmai amănuntul că nu-și putea permite exteriorizarea unor păreri de rău mai mult decît ceilalţi.

Vreme de cincisprezece ani doamna Ashford devenise pentru doctorul Hudson o colaboratoare din ce în ce mai indispensabilă, pe măsură ce treceau zilele. Intrase în serviciul spitalului, în calitate de infirmieră a sălii de operaţii, la puţină vreme după moartea soţului ei, un tînăr chirurg de viitor și protejat al marelui specialist; foarte curînd după aceea și fără nimic ostentativ, își asumase treptat toate răspunderile administrative care cădeau în sarcina șefului ei, şi-l scutise, aproape fără ca el să bage de seamă, de plictiseala a o mulţime de lucruri neplăcute, care sporeau din zi în zi. Veni și vremea cînd dispoziţiile luate de ea, reprezentau părerea doctorului Hudson, așa că nimeni nu o pizmuia din pricina trecerii pe care o avea în faţa doctorului și nici pentru autoritatea calmă ce o exercita asupra instituţiei. Tinerele interne ale spitalului îi cereau sfatul în chestiunile lor pecuniare. Infirmierele îi povesteau micile lor aventuri de dragoste. Bolnavii își descărcau sufletul în faţa ei și-i vorbeau despre măruntele lor plictiseli casnice, pînă la cele mai complicate probleme morale care-i preocupau; după ce părăseau spitalul, îi scriau întotdeauna; unii dintre ei o cereau în căsătorie și de Crăciun nu uitau niciodată să-i trimită tot felul de daruri.

— „Nu ești de părere că este o femeie încîntătoare?" spuneau pacientele despre ea. În realitate însă acesta nu era calificativul cel mai indicat. Era o femeie înţelegătoare, plină de tact și mai presus de orice, o femeie cu o voinţă fermă; afară de asta avea un obraz de tînără căsătorită, judecata limpede a unui bărbat și părul alb al unei veritabile matroane.

Doamna Ashford mai avea și alte calităţi, pe care tînărul Merrick dacă le-ar fi cunoscut, și-ar fi schimbat imediat atitudinea faţă de ea în dimineaţa aceasta, în timpul cît ea

stătea pe scaunul de lîngă fereastră și înfigea acul în broderia la care lucra, așteptînd ca pacientul ei să-și dea drumul.

Doctorul Hudson nu se putea lipsi de concursul ei. Se obișnuise să vorbească cu ea despre toate dificultățile cu care avea de luptat și nu discuta niciodată părerile emise de ea, așa că era informată pînă și de cele mai mici amănunte despre care doctorul își închipuia că nimeni nu le cunoaște; datorită acestor constatări făcute de ea, se simțea mulțumită dar și înspăimîntată de motivele care-l determină să procedeze așa cum procedează. Doctorul ar fi rămas mirat și probabil nemulțumit, dacă ar fi bănuit că ea este informată pînă și de cele mai importante secrete din viața lui.

Presimțea limpede că femeia aceasta îi este devotată și-și dădea seama de natura devotamentului ei, dar refuza să admită această posibilitate. Admiterea tacită și reciprocă a interdependenței lor actuale și a atracției ce o exercitau unul asupra altuia, n-ar fi putut decît să producă anumite complicații, cu consecințe neplăcute pentru amîndoi. De căsătorit nu se putea căsători cu ea, deoarece Joyce n-ar fi consimțit niciodată.

— O infirmieră !... Bine, tată !... Nu înțelegi că așa ceva nu se poate ! Ar fi inadmisibil !

În dimineața zilei cînd spuse lui Nancy Ashford că marțea viitoare se va căsători cu colega de școală a lui Joyce, aceasta se grăbise să-i răspundă, fără nici un fel de ezitare :

— Faci foarte bine. Fata aceasta te va face fericit. Sînt foarte mulțumită de hotărîrea pe care ai luat-o.

— Am fost convins că aceasta va fi părerea dumitale, îi răspunse el și în glasul lui se simțise un fel de ușurare.

Din fericire pentru amîndoi, în timpul acestei conversații nu erau unul în fața altuia. El era în micul laborator de lîngă sala de operații și începuse să-și pună mănușile de cauciuc și ea-i încheia halatul alb la spate. Hudson încercă să pară că n-a băgat de seamă cîtă vreme i-a trebuit ca să-i încheie nasturii halatului.

— Este în regulă ? întrebă el și se uită peste umăr.

— Acum totul este în regulă, răspunse ea pe același ton indiferent ; dar nu spunea adevărul... De aici înainte nimic nu mai putea fi în regulă.

Bobby își simți inima tresărind de simpatie față de doamna aceasta fără vîrstă, care se gîndea numai la broderia ei și nu bănuia furtuna dezlănțuită în sufletul lui.

Luă hotărîrea să întrerupă tăcerea în care se cufundase. Îi va pune cîteva întrebări la care abia acum se gîndise, și avusese dificultăți, pentru a le formula. Întrebările acestea părea că le-a citit într-o carte și le-a învățat pe dinafară... Era convins c-a fost amestecat în cine știe ce aventură. Astfel de lucruri se întîmplă mereu. Avea obiceiul, continuă el pe un ton care n-ar fi vrut cîtuși de puțin să fie trufaș, să-și atragă tot felul de nemulțumiri, ale căror motive nu reușea să le afle decît a doua zi. Ce s-a întîmplat de astă-dată? Nu cumva a rănit pe cineva? El nu-și mai aduce aminte. De cumva sînt pagube, el ar fi dispus să le plătească.

Dar discursul său n-avu rezultatul dorit: doamna Ashford nu ridică ochii de pe broderie și păru că nici nu-l ascultă. Închipuindu-și că administratoarea se străduiește din toate puterile să se stăpînească, și părîndu-i-se că-l tratează cu indiferență, Bobby se revoltă. Se opri în mijlocul unei fraze și se uită la ea mirat. O văzu că întoarce spre el ochii, și că aceștia îi sînt plini de lacrimi, în timp ce buzele-i tremură.

— Ce faptă am săvîrșit? întrebă el cu glas sugrumat. Probabil ceva îngrozitor, căci văd pe obrazul dumitale. Va trebui să-mi spui. Nu sînt în stare să mai suport nesiguranța asta.

Doamna Ashford puse broderia pe masă, se apropie de pat și luînd mîna lui Bobby în mîinile ei, îi răspunse:

— Dragă domnule, s-a întîmplat ceva care pentru noi toți reprezintă o mare nenorocire. Ceea ce s-a întîmplat, a coincis cu accidentul dumitale. Încă n-am reușit să ne venim în fire. Dar nu este vina dumitale și răul nu se mai poate îndrepta. Prin urmare nu ai nici un motiv să-ți faci griji fără folos.

Fără să se simtă cîtuși de puțin mulțumit de răspunsul ei, și din tonul pe care-l avusese doamna Ashford își dădu seama că ea consideră această conversație drept terminată, așa că renunță să o mai întrebe și altceva. Îngînă ceva drept semn de regret și se cuibări din nou în așternut, nemulțumit, dar în același timp liniștit la gîndul că ceea ce s-a întîmplat, nu-l interesează de-a dreptul. În orice caz situația era mai favorabilă, decît ceea ce ar fi îndrăznit el să-și închipuie.

Fu o pauză fericită, cînd la o oră după aceea veni doctorul Watson și-i propuse să iasă pe terasă. În ascensor Bobby își dădu toată silința să facă glume. Ar fi fost imposibil ca mîhnirea doamnei Ashford să se manifeste și la a-

dorabila fată blondă care stătea în picioare alături de căruciorul lui, aşteptînd tăcută să ajungă la etajul de sus.

— Fac prinsoare pe o cutie de bomboane, că spitalul acesta este singurul loc de pe pămînt. unde se vorbeşte mai puţin decît în orice parte.

Dar imediat după aceea îşi dădu seama c-a apucat pe un drum greşit. Fata nu-i răspunse nimic. Nu părea că este jignită de vorbele lui, ci mai curînd că nu l-a auzit ce i-a spus. Fata era abătută şi chinuită de aceeaşi mîhnire pe care o constatase la întreg personalul spitalului. Se simţi din nou abătut, deşi cuvintele doamnei Ashford reuşiseră să-l liniştească cel puţin în parte.

Fiind obligat să tacă şi simţind că s-a aprins în obraz, se uită drept în faţa lui, fără să clipească, pînă cînd căruciorul fu dus într-un apartament izolat, apoi îi potriviră pernele la spate şi coborîră perdelele pînă la jumătate; după care plecară, fără să mai spună nimic şi fără să zîmbească cel puţin, cum era obiceiul.

Petrecu aici mai bine de un ceas, pînă cînd reuşi să afle ceea ce-şi închipuia că trebuie să ştie şi el.

În timpul acesta gîndurile îi alergau slobode, căci renunţase să se mai ocupe de soluţionarea problemei ce-l preocupa.

Probabil datorită senzaţiei de completă singurătate, îşi revizui în gînd copilăria lui stranie şi dureroasă.

Bobby Merrick crescuse fără să fie stingherit de ceva, în măsura în care aşa ceva este posibil în mijlocul unei societăţi civilizate.

Cînd fusese mic, tatăl său Clif Merrick, era prea preocupat de propriile sale griji — cînd se întîmpla să nu fie plecat cu iahtul, sau la vînătoare de căprioare, sau într-una din misterioasele sale călătorii despre care nu vorbea niciodată lămurit — ca să se mai gîndească la un băiat, atît de susceptibil aşa cum era el. Cel mult cînd îl întîlnea pe scară însoţit de guvernantă, îi trecea mîna peste creştetul capului, sau îl răsfăţa şi încerca să-l provoace la o scurtă luptă pugilistică, închipuindu-şi că în felul acesta îi dădea dovadă de părintească duioşie. Dar de fiecare dată cînd încerca să-i dovedească această duioşie, el era beat. În timpul după-amiezilor,

cînd îl vedea că se apropie cu obrazul buhăit, ca să se joace cu el, se speria.

De fiecare dată, dacă se întîmpla ca maică-sa să fie acasă, intervenea între ei.

— Prea ești violent cu el Clif, protesta ea nemulțumită. Nu-ți dai seama că este atît de mic și de firav. Oprește-te, căci îi faci rău ! Nu înțelegi, să te oprești !

— Nu vorbi prostii ! răspundea el și se uita la guvernantă, pentru a descoperi în atitudinea ei un fel de aprobare. Tu nu știi cum trebuie să procedezi față de băieți. Nu-i așa Bobby ?

Din acest punct de vedere avea dreptate : ea nu știa cum trebuie să procedeze față de băieți, dar băiatul se simțea atît de speriat, încît nu era în stare să-i răspundă.

O dată — și de incidentul acesta își va aduce aminte toată viața — maică-sa căreia tatăl său îi reproșa că încearcă să crească băiatul „ca să facă din el un caraghios care nu se gîndește decît la păpuși și la tot felul de nimicuri" — ceea ce era adevărat — îl speriase, auzind-o că țipă la el cu glas tremurînd de indignare :

— Lasă-l în pace ; nu admit să te apropii de el, cînd ești beat ! Dacă vei mai încerca vreodată, să știi că mă voi adresa poliției.

Să se adreseze poliției, cerîndu-i ajutorul împotriva tatălui său ! Bobby își aducea aminte că auzind vorbele ei, i s-a făcut rău. Guvernanta l-a dus numaidecît în camera lui, unde a fost apucat de vărsături. Își aducea aminte și de ceea ce mîncase — o plăcintă de coacăze. Din ziua aceea n-a mai fost în stare niciodată să se apropie de coacăze.

După incidentul ăsta Clif Merrick începu să facă haz pe socoteala jucăriilor lui de fetiță, așa că Bobby se simți rușinat de felul în care-l creșteau femeile și primi cu mulțumire propunerea tatălui său de a-i da lecții de box. Constată că genul ăsta de sport îi place mai mult decît ar fi fost în stare să-și închipuie. Nerăbdător să pună în practică lecțiile primite, ieșea uneori din casa lor impunătoare — la ora cînd se termina școala — îmbrăcat în costumul lui de catifea neagră, împodobit cu dantelă la guler și manșete — și aștepta în colțul străzii, poate va îndrăzni cineva să-i spună „caraghiosule !" Din aceste expediții ale lui se întorcea întotdeauna plin de noroi și cu nasul sîngerînd, dar cu obrazul strălucind de mulțumire.

Împlinise doisprezece ani cînd tatăl său muri pe neaşteptate. răpus de o pneumonie contractată la o vînătoare de raţe, pe timp de ploaie şi vînt rece. Deşi era copil, Bobby îşi dădu seama că maică-sa a primit această lovitură care o condamna la văduvie, cu o linişte neobişnuită pentru firea ei susceptibilă.

Vorbele spuse de ea după înmormîntare, îi rămăseseră neşterse în amintire. Nici unul din epitafurile gravate pe pietrele mormintelor printre care trecuse şi la care se uitase cu o curiozitate de copil, nu-i făcuseră o impresie atît de adîncă. Cînd îşi aducea aminte de ele, uneori tresărea, altădată începea să rîdă.

„— În sfîrşit, se adresase maică-sa cameristei Collen, întinzîndu-i haina de blană pe care o dezbrăcase, cu asta s-a terminat !"

„— Da, doamnă, îi răspunse Collen, care se obişnuise cu astfel de confidenţe din partea stăpînei sale ; sigur că s-a terminat !"

Apoi probabil simţindu-se ea însăşi nemulţumită de răspunsul lipsit de respect pe care-l dăduse, tocmai într-o astfel de împrejurare, adăugase cu glasul sepulcral :

„— Îmi închipui, doamnă, cît de greu v-a venit să-l lăsaţi acolo singur... "

— „La urma urmei, de aici înainte cel puţin voi şti unde se găseşte !"

În timpul cît fusese la şcoală, Bobby era uneori atît de beat încît întîmplările tragice din viaţa lui i se păreau caraghioase ; pînă şi amintirile cele mai sfinte îl făceau să se strîmbe şi să-şi bată joc de tot ce este cuviincios. În astfel de împrejurări îşi aducea aminte de fraza pronunţată de mama sa şi începea să rîdă cu lacrimi. Mersese atît de departe încît într-un rînd exclamă : „Ce epitaf caraghios !" dar imediat după aceea se dezmetici, spunîndu-şi că el nu este altceva decît un beţiv ordinar.

Bobby nu putea să-şi aducă aminte exact de momentul cînd părinţii săi începuseră să se dispreţuiască unul pe altul, în mod reciproc. Probabil dispreţul acesta începuse chiar de pe vremea cînd el era copil mic. Încetaseră să se mai certe

unul cu altul, chiar înainte de a împlini el vîrsta de opt ani, deoarece disprețul lor acum, nu mai putea fi exprimat în cuvinte. Era convins că maică-sa avusese foarte mult de suferit, dar ar fi fost zadarnic să încerce s-o apere. Femeia aceasta avea dreptul la mila fiului ei și aceasta el i-o acorda fără rezervă. Ar fi fost mulțumit s-o poată respecta, dar el era incapabil de un astfel de sentiment.

Femeia capricioasă, egoistă și sfidătoare, doamna Maxina Merrick era un conviv extrem de dificil. Singurul motiv care pleda în favoarea ei, era marele talent de pianistă, așa că-și dădu seama că aceasta era singura calitate pe care ar putea-o transmite fiului ei și începu să-l învețe secretele acestei arte, chiar înainte de a cunoaște literele alfabetului.

Sufletul ei era în continuă frămîntare; era chinuită de „spaime trecătoare"; în felul ei era și o femeie frumoasă... o blondă diafană... și la spectacolele de operă atrăgea atenția publicului, căci de la depărtare frumusețea ei producea un efect neobișnuit; avea și crize de melancolie pe deplin justificate; fiind nemulțumită de propria ei persoană, încerca în toate chipurile să devină mai bună și mai desăvîrșită, supunîndu-se unor tratamente faciale și fizice, sau urmînd tratamentele psihiatrilor și ale șarlatanilor care abuzau de credulitatea ei. Era prada cea mai ușoară pentru impostorii din oraș și credea cu toată convingerea în chiromanție și cheltuia sume importante cu citirea horoscopului ei. Tot așa nu trecea săptămînă, fără să meargă la ghicitori.

Timpul și-l petrecea între institutele de înfrumusețare și cele pentru mîntuirea sufletului. După o serie de ședințe pentru epilare, vopsire, pieptănătură permanentă și masaje; după lungi și penibile ședințe de fizioterapie, se instala într-un sanatoriu de lux unde trăia într-o recluziune aproape monahală, hrănindu-se cu mîncăruri lipsite de gust și insipide, iar seara asculta predici fără nici o noimă, despre expresia personalității... despre voința de a trăi... despre manifestările superioare ale vieții, și toate acestea erau petrecute de comentariile prostești ale medicului șef care vorbea despre curățenia interioară — nu a conștiinței cum se putea constata din notele de plată spoliatoare ale sanatoriului — ci de curățenia intestinului gros despre care medicul vorbea cu atîta candoare, încît de multe ori jignea pudicitatea noilor cliente.

În timpul consacrat perioadei de ameliorare a stării sănătății și personalității ei, Maxina pierdea cîteva kilograme

din greutate și-și îmbogățea vocabularul cu tot atîtea cuvinte din domeniul patologiei. Dar stînd în sanatoriu, devenea tot mai indiferentă față de înfățișarea ei exterioară, ca și locatarii unei lamaserii tibetane.

Apoi într-o bună zi, fără nici un alt motiv decît capriciul, își făcea cuferele și geamantanele, le încărca într-o mașină și se întorcea acasă, spre marea consternare a șarlatanilor care o exploatau și al căror venit scădea simțitor, datorită acestei defecțiuni neașteptate. Ceilalți pacienți ai sanatoriului erau convinși că doamna Merrick este o importantă membră a înaltei societăți...

„— Draga mea, din cînd în cînd simt absolută nevoie să mă mai odihnesc, înțelegi..." Dar bănuielile lor erau cu totul lipsite de temei, deoarece Clif Merrick nu frecventa societatea, și prietenii pe care-i avea, îi putea număra pe degete.

Maică-sa nu-l lua niciodată cu ea în aceste escapade, pentru descoperirea tinereții, a frumuseții, a bunătății sufletești și a luminii. Rămînea acasă în grija servitorilor lacomi și a nenumăratelor guvernante care niciodată nu rămîneau în slujbă mai mult de cîteva săptămîni. Cele mai drăguțe erau tocmai cele care plecau mai repede... uneori chiar fără să dea de știre stăpînilor. Cînd domnișoara Newman plecase fără să-și ia rămas bun de la el, făcuse o gălăgie infernală, așa că tatăl său trebui să-l pălmuiască, pentru a-l determina să se liniștească.

La puțin timp după ce Maxina obținu certitudinea că de aici înainte va ști exact și întotdeauna locul unde se găsește Clif, casa impunătoare din Piedmont Square fu vîndută și Bobby plecă în Europa, împreună cu maică-sa, care fără nici un motiv explicabil, se simți pe deplin restabilită, atît fizic cît și psihic. Îl dădu la o școală din Versailles unde erau copiii oamenilor bogați care deveniseră o piedică în calea părinților lor, după terminarea procesului de divorț. În timpul scurtelor vacanțe ce le avea de la școală, pleca la Paris ca s-o viziteze pe Maxina — cum se obișnuise el să-i spună, ca urmare a ordinului ei — și-i venea să urle cînd în fața colegilor săi încerca să facă goange, și-i răspundea îmbufnat, dar de cele mai multe ori dincolo de îmbufnarea aceasta se ascundeau lacrimile pe care le încerca să și le stăpînească. Își populase apartamentul cu tot felul de paparude, care în schimbul tartinelor cu icre negre și a paharelor cu șampanie, consimțeau să vorbească despre rudele lor aristocratice, și era foarte mîn-

dră de acest „menaj" despre care Bobby spunea cu toată îndrăzneala caracteristică pentru el, că ar fi mai indicat să se numească „menajerie".

Avu parte de vacanțe petrecute în singurătate la Brighton și la Dauville, de Crăciunuri la Cannes, de pensioane cu profesori slugarnici, de prietenii legate în fugă și de scurtă durată, cu băieți emancipați și condamnați să rătăcească singuri, care pizmuiau cățeii mamelor lor și de multe ori se împleticeau pe picioare, după ce goleau conținutul unei sticle uitate pe bufet.

La vîrsta de șaisprezece ani se întoarse singur în America, pentru a se înscrie între elevii unui colegiu select din Connecticut unde datorită lipsei de disciplină și pregătire intelectuală, nu putu sta mai mult de un trimestru. Domnul Bowers, catihetul colegiului îl însoți pînă la gară și se întoarse pentru a oficia serviciul din capelă. Pe obrazul lui strălucea o liniște neobișnuită și glasul îi tremura de o mulțumire nefățarnică, cînd spuse elevilor :

„— Să ne ridicăm în picioare și să cîntăm versetele din doxologie."

După aceea, datorită trecerii bunicului său, Bobby fu înscris în mod provizoriu, între elevii unei școli pregătitoare, o Academie Militară cu regulamentul extrem de sever... „aproape o casă de corecție", scria el bunicului său chiar din prima zi după sosire, iar acesta îi răspunse că școala este exact ce-i lipsește lui. Profesorilor săi le făcu mai multă bătaie de cap, decît toți ceilalți elevi luați la un loc, dar cu toate acestea reuși să nu fie eliminat. În timpul acesta prinse din nou gust pentru pugilistică, sub conducerea profesorului său care-l ciomăgi în mod rușinos, pînă cînd își dădu seama că băiatul acesta are calități și începu să se intereseze de el. În ziua cînd părăsi școala, domnul Browman se simțea mîndru că poate spune despre el, că deși este slab la matematici, este totuși destul de tare pentru a zdrobi pe unul de două ori mai tare decît el.

Abia după ce se înscrise la Universitatea Statului, Bobby dovedi ce este în stare să facă. Nu era cîtuși de puțin un student care să doarmă cu cartea sub cap, dar cu toate acestea luă înainte tuturor colegilor săi la studiile care-i plăceau

și care aveau calitatea să-i ațițe curiozitatea. Zoologia de pildă era pentru el floare la ureche... Psihologia... psihologia... chimia... erau obiecte pentru care ardoarea lui lăsa pe toți colegii săi cu gurile căscate, mai ales cînd era vorba de chimie. În același timp părea cu desăvîrșire indiferent față de studiile care n-aveau calitatea să-l pasioneze.

Prietenia lui cu Tom Masterson avu efecte binefăcătoare, mai mult pentru el decît pentru Tom care era un tînăr cu porniri nedomolite, pentru a deveni un nuvelist de valoare.

Făcură cunoștință unul cu altul la banchetul ce se dăduse în cinstea studenților din primul an de facultate. Luară imediat hotărîrea să stea împreună în aceeași cameră. Tînărul Masterson, cu toată dorința lui de a scăpa de sub disciplina severă a familiei sale, era un fel de idealist care deschise ochii lui Bobby asupra unor orizonturi cu totul noi, și-l asculta în primul rînd pentru că-i era simpatic, iar în al doilea rînd pentru că îi plăceau vorbele acestui mentor al său de la care se obișnui să aprecieze scriitorii clasici pe care la început îi disprețuise.

Dar Masterson care crescuse în mijlocul unei atmosfere temperate, n-avu nici un motiv să-i fie recunoscător pentru educația ce o primi în schimbul lecțiilor sale de mitologie, greacă și latină. Imediat ce începea — indiferent de ceas, de loc și de împrejurări — puteai fi sigur că va continua să bea pînă cînd va cădea mort de beat. Bobby, numai el știa cum, reușea să rămînă lucid, și reușea într-un fel oarecare, să-l ducă acasă, și-l întindea pe pat, cu aceeași solicitudine ca și o mamă. Nu se gîndise însă niciodată, că procedeele acestea ale lui, ar putea să primejduiască viitorul prietenului său.

„— Dragă Tom, murmura el în timpul cît îi descheia șireturile la pantofi, cred că tu nu vei reuși niciodată să bei cum se cuvine să bea un gentleman !"

Dar contactul cu Merrick fu nefast, chiar pentru ceilalți studenți. Poate efectul acesta ar fi fost mai puțin nociv, dacă Bobby ar fi fost mai puțin simpatic. Farmecul său irezistibil era fatal pentru bunele intenții ale colegilor săi, care doreau din tot sufletul să ducă viață sobră și să-și facă datoria. Cei mai vechi — care de obicei se uitau de sus la noii veniți — imediat ce beneficiau o singură dată de generoasa lui ospitalitate pe care la început o primiseră din politețe, se pomeneau în fiecare vineri după-amiaza instalați în automobilul său

uriaş, îndreptîndu-se spre palatul bunicului său de pe ţărmul lacului Saginack.

Din îngăduinţă, bătrînul îşi inchipuia că se vor distra mult mai bine, dacă vor rămîne singuri acasă, aşa că-şi lua maşina şi poruncea şoferului să-l conducă în oraş, iar aici se refugia la Columbia Club, mulţumit că este destul de departe de veselia lor gălăgioasă. Vecinii aveau obiceiul să protesteze şi să se plîngă împotriva acestui grup de cheflii ameţiţi, care alergau toată noaptea pe drumuri, cu eşapamentul maşinii deschis şi sunînd din claxon ca nişte bezmetici. Bătrînul Nicholas căruia îi aduceau aceste plîngeri, se mulţumea să le răspundă :

„— Tinereţea trece destul de repede !“ Iar cînd se întîmpla să-i prezinte nota cu valoarea pagubelor pricinuite, scotea banii şi plătea, fără să protesteze.

Uneori invitaţii lui Bobby se întorceau luni dimineaţă la „Ann Arbor“, fără o para chioară, dar totuşi mulţumiţi că le-a rămas haina în spinare, după o duminică întreagă petrecută la masa de poker. De nenumărate ori luaseră hotărîrea, ca aşa ceva să nu se mai repete niciodată, dar era foarte greu să se poată împotrivi surîsului ispititor al lui Bobby. Afară de asta în reşedinţa rurală a bătrînului Nicholas se serveau fripturi cum nu se mai găseau în altă parte, aşa că acestea reprezentau o variaţie, faţă de hrana proastă de la internat şi faţă de confortul redus al clădirilor supraaglomerate unde singura grijă a conducerii, era să poată plăti interesele ipotecilor

Trecuseră cîteva minute de cînd Bobby auzea un murmur de glasuri dincolo de paravan. Conversaţia aceasta începuse să-l plictisească, mai ales după ce constată că cine ştie ce imbecil încearcă să-şi expună părerile privitoare la concepţiile lui de viaţă.

— Providenţa ! Dumneata crezi în aşa ceva ? Nu mai vorbi ! Ia gîndeşte-te de pildă la cazul acesta. Este vorba de un om care prin ştiinţa sa folositoare atrăgea oamenii, ce veneau din toate părţile, pentru ai cere ajutorul pe care nimeni altul în locul lui nu putea să li-l dea. N-ai decît să te uiţi la mine, ca să nu mergem mai departe !

— „Ia slăbeşte-mă ! Să mă uit la tine ! Mi-e de ajuns că te aud, murmură Bobby nemulţumit.

— Da, să vorbim despre cazul meu ! Am venit aici tocmai din Iowa, şi crede-mă sînt foarte mulţumit că am venit la timp... Mi-au spus că aceasta a fost singura operaţie pe care a făcut-o ! ... Şi cînd te gîndeşti că ar fi putut scăpa cu viaţă, în cazul cînd aparatul pentru respiraţie artificială n-ar fi fost întrebuinţat tocmai atunci, pentru chefliul acela pe care eu nu ştiu cum îl cheamă, dar despre care ştiu că are un bunic foarte bogat. Ce drept are omul acesta să mai trăiască ?!... Ia să-mi spui şi mie !

Probabil datorită palorii neobişnuite pe care o văzu pe obrazul lui Bobby, infirmiera care stătea în faţa pupitrului din apropierea uşii, tresări şi se apropie repede de el. Îl întrebă dacă are nevoie de ceva. Bobby respira cu greutate, dar încercă să-i zîmbească şi-i răspunse cu glasul stins :

— Aş prefera să mă duceţi în cameră... Mă simt mai bine cînd stau întins în pat... Pesemne nu am încă destulă rezistenţă. Vă rog, fiţi atît de bună şi daţi ordin să fiu coborît.

Plecarea după terasă fu atît de grăbită, încît atrase atenţia celorlalţi pacienţi. Cine ar putea să fie ? Cel care vorbise adineauri despre căile misterioase ale providenţei, rămase dezamăgit... Ar fi preferat să ştie cine este, spunea el.

După ce-l aşeză în pat, infirmiera de gardă ieşi pe coridor O internistă care tocmai trecea, întrebă :

— Prin urmare a aflat ?

— Da , într-o bună zi trebuia să afle.

— Totuşi lovitura a fost dureroasă, şi cred că n-a fost felul cel mai indicat pentru a-l informa !

— Nu-ţi mai face griji din pricina asta ! ripostă domnişoara Bates.

Ceasuri de-a rîndul Bobby Merrick rămase întins pe pat şi nemişcat, cu ochii închişi, dar fără să doarmă. La început fusese indignat. Cu ce drept îşi permiteau indivizii aceştia din Iowa sau de unde erau, să discute despre cei care au dreptul să trăiască ? Cum se poate ca cineva să fie atît de îngust la minte, încît să-i facă lui o vină din faptul c-a fost salvat, chiar atunci cînd era fapt dovedit că doctorul Hudson

ar fi putut să fie readus la viaţă, dacă aparatul de oxigen ar fi fost la îndemînă? Asta nu era vina lui. Aparatul acela afurisit nu fusese împrumutat de el! În acelaşi timp nu ceruse nimănui să-l salveze cu preţul unui astfel de sacrificiu şi nici cu vreun alt preţ. Pe urmă revolta lui împotriva acestei nedreptăţi făcu loc judecăţii calme. S-ar putea foarte bine, ca la urma urmei el să fie totuşi răspunzător într-un fel oarecare pentru această moarte. În cazul acesta le va dovedi că estimează la justa lui valoare sacrificiul făcut pentru salvarea lui. Îşi puse întrebarea, în ce măsură doctorul Hudson a contribuit la existenţa tinerei lui soţii şi a lui Joyce. Aceasta avea gusturi extravagante. Prevedea ce sume cheltuieşte, căci el avusese ocazia să se convingă.

— Te rog, vezi dacă doamna Ashford este liberă şi întreab-o dacă poate veni pentru cîteva clipe la mine, porunci Bobby.

Infirmiera dădu din cap şi ieşi din cameră. Peste cîteva minute doamna Ashford se opri lîngă patul său.

— Spune-mi te rog, dacă a rămas ceva avere de pe urma doctorului Hudson? întrebă el.

— Nu ştiu, răspunse ea cu nepăsare; apoi peste cîteva clipe adăugă tot atît de nepăsătoare: De ce mă întrebi?

Tonul acestei întrebări îl nemulţumi. Felul în care vorbise cu el înainte de asta, îl făcuse să creadă că este binevoitoare faţă de el. În orice caz putea prevedea, fără nici o greutate, că întrebarea nu i-a pus-o din simplă curiozitate.

— Probabil îţi închipui că chestiunea aceasta nu mă interesează, ripostă el.

Nancy Ashford se aprinse uşor la obraz.

— Acesta este adevărul! răspunse ea fără ezitare.

Bobby simţi că fruntea i s-a brobonat de sudoare. Înţelegea că situaţia în care se găseşte, este în defavoarea lui şi vedea că ea nu face nici un efort, ca să-l ajute şi nici nu se străduieşte ca să înţeleagă intenţiile lui.

— În orice caz, doamnă, cred c-ar fi indicat să ţineţi socoteală de intenţia mea de a face ceva, dacă mi se va îngădui, adăugă el nemulţumit.

— Te rog să mă ierţi, dacă te-am jignit cu atitudinea mea, zise domna Ashford, străduindu-se să vorbească liniştită. Nu cumva dumneata ai intenţia să oferi familiei o sumă de bani?

— Da, aceasta este intenţia mea, în cazul cînd va avea nevoie.

— Ce fel de bani sînt aceştia ?

Bobby se ridică într-un cot şi se uită la ea încruntat :

— Ce fel de bani ! Banii mei, fireşte !

— Probabil o sumă de bani pe care-ai cîştigat-o cu munca dumitale ?

Cîteva clipe i se păru că i s-a tăiat glasul şi era gata să-şi piardă cumpătul, din pricina insolenţei acestei întrebări. Se întinse din nou între pernele patului şi-i făcu semn, că poate să plece din cameră. Dar în loc să plece, doamna Ashford se opri la picioarele patului şi cu mîinile proptite în şolduri, îi debită un discurs în care nu încercă să-şi ascundă cîtuşi de puţin intenţiile.

— Vina o porţi numai dumneata, declară ea nemulţumită. Ai trimis după mine, ca să-mi ceri informaţii privitoare la familia Hudson, şi ţi-ai închipuit că eu ţi le voi da ! Credeai că le vei putea da o compensaţie, pentru pierderea pe care au suferit-o, oferindu-le o despăgubire din banii bunicului dumitale ! Dumneata ştii care a fost pricina morţii doctorului Hudson ?... Pe el l-au omorît grijile ! Se spunea despre el că i-a slăbit inima, din cauza lucrărilor supraaglomerate. Eu sînt bine informată ! Singurul amănunt care avea importanţă în viaţa lui, în afară de profesiunea medicală era fiica sa Joyce. A constatat că fiica aceasta a lui începe să devină o fată lipsită de cumpăt, ceea ce în parte ţi se datoreşte dumitale ! Despre dumneata se spune că eşti un om fatal pentru toţi prietenii dumitale.

Bobby Merrick rămase năucit de violenţa atacului şi se uită la ea, speriat de îndrăzneala cu care-i vorbea.

— A încercat să se stăpînească, bietul de el, continuă ea şi o clipă glasul păru că i se frînge, dar imediat după aceea continuă tot atît de categoric. Şi-a construit căsuţa aceea pe vîrful stîncilor, şi se încăpăţîna să facă natație, deşi nu mai era în stare de un astfel de efort. Fiind conştient de starea în care se găseşte, a avut prevederea să-şi procure un aparat de respirat artificial, dar cînd a avut nevoie de el, a trebuit să vii dumneata şi să-l întrebuinţezi. Tocmai dumneata, dintre toţi oamenii din lumea asta. Iar acum ai îndrăzneala să le oferi o despăgubire, pentru ceea ce s-a întîmplat.

O clipire a ochilor lui îndreptaţi spre ea, întocmai ca ochii unui animal rănit, determină pe Nancy să-şi întrerupă violenţa discursului pe care i-l debita.

— Iartă-mă, murmură ea emoţionată, dar cum ţi-am spus şi adineauri, dumneata porţi vina acestei conversaţii.

Ai vrut să fii informat, şi acum ai toate informaţiile pe care ţi le-ai dorit.

Bobby încercă să tuşească şi-şi şterse fruntea de sudoare, cu mîneca aspră a halatului pe care-l purta.

— Da, acum sînt informat, încuviinţă el cu glas sugrumat. În cazul cînd mi-ai spus tot ce aveai de spus, eu nu mai am intenţia să te reţin.

O luă spre uşă, apoi păru că ezită şi se îndreptă spre fereastră unde se opri. Se uită afară, ţinîndu-şi cotul braţului stîng în palma mîinii drepte şi pipăindu-şi umărul cu mîna pe care o avea liberă, la început enervată, apoi din ce în ce mai calmă şi mai îngîndurată. Bobby îi urmări domolirea treptată a mişcării degetelor, tuşi cu sfială şi se hotărî să facă el primul pas spre împăcare.

— Trebuie să ştii, doamnă, că banii sînt singura compensaţie pe care aş putea s-o ofer... şi te rog să mă înţelegi bine!

Doamna Ashford se întoarse încet spre patul lui, apoi luă un scaun şi se aşeză. Îşi propti braţele goale de tăblia albă a patului şi se uită la el, apoi spuse:

— Dumneata mai ai ceva care valorează mai mult decît banii; dar pe acest ceva dumneata nu-l vei întrebuinţa niciodată. Glasul ei părea sentenţios şi profetic. Acest ceva se ascunde în sufletul dumitale şi nu se va exterioriza, şi nimeni nu-şi va da seama de calitatea pe care o posezi. Drumul spre sufletul dumitale va fi totdeauna baricadat de banii pe care-i ai... Astăzi ai avut ocazia să te simţi nemulţumit, pentru c-ai surprins o insinuare lipsită de tact a unor oameni care au afirmat că viaţa dumitale nu merită să fie salvată în detrimentul vieţii doctorului Hudson. Fireşte, te-ai simţit adînc jignit. Indignarea dumitale îţi face cinste... Dar ia să te gîndeşti puţin, oare omul acela nu avea dreptate, de vreme ce ai luat hotărîrea să oferi o compensaţie bănească, în schimbul pierderii suferite. Dar acesta nu este felul indicat pentru a justifica intenţia dumitale; probabil banii pe care i-ai oferi, ar contribui ca familia Hudson să ducă o viaţă liniştită, dar totuşi conştiinţa dumitale nu s-ar putea linişti.

Fără să-şi dea seama ce face, întinse mîna după mîna lui. Apoi întoarse privirea şi se uită în gol, ca să murmure cu glasul stins:

— ..Sînt convinsă că nu se va învoi... nu va putea să meargă pînă la capăt... Nu se va învoi!... Are prea mulţi bani... Ar necesita un efort prea mare... prea îndelungat... Dar, Doamne, ce ocazie unică!"

Bobby tresări și se uită la ea.

— Nu înțeleg tocmai bine, ce vrei să spui, în cazul cînd vorbești despre mine, zise el.

— Dimpotrivă cred că mă înțelegi destul de bine, răspunse doamna Ashford și se uită la el trufașă. Știi foarte bine la ce mă gîndesc... și ai vrea să fii în stare... dar, și încearcă să se stăpînească, nu vei fi ! Prin urmare să nu mai vorbim despre asta. Spune-mi dacă pot face ceva pentru dumneata, înainte de a pleca din cameră ?

Bobby o strînse de mînă și o reținu.

— Cred c-am înțeles la ce faci aluzie. Dar cum spui dumneata, ar fi imposibil. Este chiar ridicol. Doctorul Hudson a fost un medic celebru. Locul lui nu-l va putea lua nimeni !... O, te rog, să mă ierți doamnă Ashford, căci n-am avut intenția să te fac să suferi.

În ochii doamnei Ashford tremură un zîmbet de durere și capul ei albit se plecă mai adînc, într-o atitudine de deznădejde care contrasta cu firea ei energică. Îndrăzni să ridice mîna spre ea și s-o mîngîie pe creștet, cu un gest stîngaci și copilăresc, continuînd să murmure cuvinte de scuză.

— Nu face nimic, băiatul meu, răspunse ea cu glas stins, și se uită la el cu ochii tulburi din care dispăruse orice sclipire de tinerețe. Nu e nevoie să-ți faci gînduri din pricina mea !... Eu îmi voi face și de aici înainte datoria. În comparație cu dumneata, îmi va veni mult mai ușor.

Se ridică în picioare și după ce-l mîngîie pe mînă, zîmbi. Bobby se ridică într-o rînă.

— Dumneata ești o femeie curajoasă, doamnă Ashford.

— Mulțumesc ! Dumitale-ți plac oamenii curajoși, nu-i așa ? Prefer să fiu curajoasă, decît să am milioane... Dar cred că nici dumitale nu-ți lipsește curajul, nu-i așa Bobby ?

Se lăsă din nou pe pernă și-și îndreptă ochii spre tavan.

— Prin urmare afacerea asta, despre care ai vorbit adineauri este o problemă de curaj... aceasta este părerea dumitale ?

— Numai de curaj !

— Dar un curaj care să implice eforturi de lungă durată și ani de-a rîndul !

— Un curaj care să dureze toată viața... În lupta ce o vei da, nu vei avea răgaz nici să răsufli. Apoi îi întinse mîna bărbătește și i-o strînse din toate puterile : Acum va trebui să plec ; sper că nu ești supărat pe mine, nu-i așa ?

Clătină din cap, şi rămase cu ochii închişi, ţinînd-o strîns de mînă. Emoţia din ultima jumătate de oră fusese prea puternică, pentru starea lui de slăbiciune fizică. Lacrimi fierbinţi începură să-i scape de sub pleoape şi să i se scurgă spre tîmple.

Nancy îşi desprinse mîna din mîna lui şi se uită o clipă la el, proptindu-şi bărbia în palma mîinii, apoi ieşi din cameră şi închise uşa în urma ei.

III

— Spui că s-a schimbat ? continuă Joyce cu interes. Ce înțelegi dumneata cu această schimbare ? Probabil a început să umble treaz ?

Masterson începu să ridă.

— Fii serios ! protestă ea. Știi foarte bine la ce mă gîndesc.

Lăsă din mînă paharul gol pe tava de argint și după ce se așeză în fotoliul din grădină, se uită cu atita lipsă de sfială la silueta elegantă a fetei din apropierea lui, încît aceasta se simți obligată să-și schimbe poziția în care se așezase în fotoliul de trestie din fața lui.

— Aceasta este realitatea, răspunse el cu întîrziere la întrebarea pe care i-o pusese. S-a trezit complet, și nu mai bea. Este mereu îngîndurat și tăcut... Noaptea vorbește singur, ca Hamlet... Este convins că toată lumea este nemulțumită de faptul c-a fost salvat.

— Ar fi absurd ! A făcut el această afirmație ?

— Nu cu aceleași vorbe și nici atît de explicit, dar aproape. Fata începu să răsfoiască paginile cărții ce o avea pe genunchi și încruntă din sprîncene.

— Prin urmare nu se mai gîndește la altceva... decît să stea îmbufnat ? întrebă ea.

Tînărul Masterson dădu din cap în semn de încuviințare și închise pleoapele, ca și cînd ar fi vrut să-i spună că din toată afacerea asta el nu înțelege nimic. Apoi își trecu mîna peste brațul fotoliului și scutură scrumul din țigară, părînd că se gîndește la ceva.

— Vei putea să constați și dumneata, că de la accidentul pe care l-a avut, Bobby a devenit cu totul alt om. Eu nu sînt în stare să-l înțeleg. Ieri, cînd am fost la Windymere, ca să-l văd, mi-am închipuit că-l voi găsi mai bine dispus. Este aproape refăcut, și de cîteva zile poate să se plimbe prin gră-

dină. Dar mi s-a părut preocupat de ceva, aşa că i-am propus să bem cîte un cocktail, ca să se înveselească. S-a mulţumit să-mi răspundă cu indiferenţă :

— „Cred că ştii unde sînt sticlele ; na-i decît să te serveşti, dacă-ţi face plăcere".

Am pregătit o cantitate care să ne poată ajunge la amîndoi, dar nici n-a vrut să se atingă de pahar. Iar am început să fac haz pe socoteala lui, mi a răspuns că pe el „îl preocu- acum cu totul altceva".

—„Probabil ceva din care băutura să fie exclusă", i-am spus eu, şi imediat după aceea l-am văzut că dă din cap în semn de încuviinţare.

— „Ceva cam în felul acesta", mi-a răspuns el. Probabil îţi aduci aminte de trăsăturile obrazului său, cînd se străduieşte să nu divulge nimic din ceea ce-l preocupă. Am încercat din nou să fac haz pe socoteala lui, dar am constatat că glumele mele nu au nici un efect. A rămas nemişcat pe scaun, în atitudinea „Cugetătorului" lui Rodin. „Ce facem acum ? l-am întrebat eu. N-ai fi dispus să mergem la Volstead ?"

— Şi ce ţi-a răspuns ? întrebă Joyce, văzînd că tăcerea se prelungeşte.

— Doar atît : „Dă-l încolo de Volstead", apoi a murmurat ceva printre dinţi, din care am înţeles că prefera să viziteze pe Nancy Ashford.

— Cine este această Nancy Ashford ? se grăbi ea să întrebe şi se aprinse la obraz, din pricina nemulţumirii.

— Dumneata eşti cea dintîi care ar trebui să ştii cine este, răspunse el, încîntat c-o vede nemulţumită. Este administratoarea spitalului din Brightwood.

— A ! Va să zică vorbeşti despre doamna Ashford. Cînd ai pomenit numele de Nancy, nu m-am gîndit la ea. Cred că acum se cunosc destul de bine unul pe altul. Ea este o femeie în vîrstă.

— E mai bine că este femeie în vîrstă ; nu eşti de aceeaşi părere ?

Fata făcu o strîmbătură.

— Constat că pierzi prea mult timp, căutînd să descoperi intrigi, cînd te străduieşti să spui ce ai avea de spus. Mi se pare că ai început să exagerezi.

— Probabil ai dreptate, răspunse Masterson şi se întinse, împreunîndu-şi mîinile după spătarul scaunului, apoi se

uită la ea și zîmbi ciudat. Intriga dumitale devine din ce în ce mai interesantă. Ce ai mai vrea să afli în legătură cu Bobby ?
Joyce ridică privirea spre el și zîmbi ironică.
— Nu cumva ți-a spus că va veni curînd ?
— Despre asta n-a pomenit nici o vorbă. Probabil deocamdată nici nu se gîndește la așa ceva. Cred că vei recunoaște și dumneata că situația în care se găsește, este penibilă.
Fata dădu din cap și cîteva clipe nici unul nu spuse nimic.
— Tommy, mi se pare că dumneata îți faci anumite iluzii în legătură cu Bobby și cu mine. În luna decembrie... înainte de sosirea lui Helen... noi ne-am văzut destul de des.
Masterson rîse sarcastic.
— Mă miră că dumneata mai ești în stare să-ți aduci aminte de ceea ce s-a întîmplat în luna decembrie. Eu am uitat cu desăvîrșire toate aceste amănunte.
— Da, admit și eu că ne-am făcut puțin de cap și c-am exagerat. Mai ales în seara în care am sărbătorit aniversarea dumitale. La sfîrșitul semestrului de iarnă, prin luna februarie, a plecat în Franța, ca să viziteze pe maică-sa, și nu mi-a scris nici un rînd, cu care să mă prevină. Ceva mai tîrziu mi-a trimis două scrisori foarte scurte. A doua zi după întoarcerea lui, s-a întîmplat îngrozitorul accident care ne-a lovit atît de crunt.
Se întrerupse, apoi continuă din nou :
— Acum cunoști exact situația raporturilor dintre noi. Nu cumva situația aceasta ți se pare romantică ?
— Nu trebuie să uiți, răspunse Masterson cu glasul grav, că Bobby a rămas profund impresionat de cele întîmplate pe lac. De vreme ce el nu cunoaște pe Helen, nu îndrăznește să vină, ca nu cumva să se întîlnească cu ea, deoarece se teme că în situația actuală ar putea să fie supărată pe el.
— Cred că aceasta trebuie să fie realitatea, admise Joyce cu părere de rău. Dar e cît se poate de firesc.
— Spune-mi, ea ce mai face ?
— O drăguța de ea... este o femeie curajoasă ! Vrei să vorbești cu ea ? Îi voi spune că ești aici.
Se ridică în picioare și întinse lui Masterson cartea.
— Helen a primit vizita unei doamne mici de statură și cu înfățișare caraghioasă ; asta s-a întîmplat acum un ceas, așa că de atunci probabil a plecat. Poate a fost o pacientă a tatălui meu. În ultimul timp am primit o mulțime de vizite... de tot felul... oameni de care nu am auzit niciodată pomenin-

du-se, au venit să ne spună, cu ochii plini de lacrimi, ce a însemnat tatăl meu pentru ei. Din cauza asta am pierdut o mulțime de vreme. Aș prefera să nu mai vină. Afară de asta mai sînt și scrisorile. Astăzi a venit o scrisoare foarte lungă de la cineva din Maine. Spune că acum cîțiva ani tatăl meu l-a salvat viața. Dar nu ne-a dat nici un amănunt... Scrisoarea mi s-a părut enigmatică, ca și cînd ar fi fost vorba despre un mister ; pare c-ar fi vrut să spună ceva, dar n-a fost în stare. E foarte ciudat... Mă duc repede, să caut pe Helen.

*
* *

Se îndreptă spre casa impunătoare, cu obloanele verzi și Masterson îi urmări mișcările grațioase, în timpul cît traversă pajiștea. Joyce era o fată foarte drăguță... Se propti pe spătarul fotoliului și trase adînc din țigară... Ce siluetă ! Prin urmare între ea și Bobby a existat ceva ? Dar prietenul său nu-i spusese pînă acum nimic. În sfîrșit, dacă pe ea o interesează Bobby — căci realitatea pare să fie aceasta — el va continua să-i fie bun prieten. Dar asta nu înseamnă cituși de puțin că n-are voie s-o admire ! Și nici s-o dorească !... Va putea s-o admire în calitate de artist, căci un scriitor este și el un artist. Ce fată distinsă ! În ziua de astăzi se găsesc foarte puține astfel de blonde, printre fetele cu părul vopsit și obrazul boit... Culoarea părului și a obrazului ei este autentică... Aur palid și un alb ca laptele ; afară de asta avea niște mișcări ale trupului care-ți aduceau aminte de mlădierile unei capre sălbatice... De fapt este o fată neobișnuit de drăguță ! Dar ce-l determină să-și închipuie că Bobby se interesează de ea ? În cazul acesta a reușit destul de bine să-și ascundă sentimentele.

Apariția lui Joyce, întovărășită de mama ei vitregă, îi întrerupse gîndurile. Constată numaidecît contrastul evident dintre ele. Doamna Hudson era tipul latin de femeie, din creștet pînă-n vîrful picioarelor, cu lucirea părului ei negru, cu arcul sprîncenelor și absența totală a pozelor căutate din atitudinea ei. Joyce era tipul anglo-saxon ; era ceva mai înaltă și părea mai în vîrstă.

Ieși în calea lor. Văzîndu-l, Helen îi făcu un semn cu mîna, și-i veni să zîmbească, după ce constată atitudinea ei protectoare, ca și cînd ar fi fost mai mare decît el. Se întîmplase uneori și înainte de asta ca împreună să joace cîte o sce-

nă; în rolul unui copil răsfățat, ca cel al mamei deznădăjduite, dar binevoitoare care încearcă să-și stăpînească copilul, fără să provoace scene violente. Asta se întîmplase într-o seară petrecută la Byrne, și în mod cu totul spontan. Laura Byrne, după cum spusese ea însăși, aproape leșinase de rîs, iar senatorul Byrne declarase că scena aceasta ar fi cel mai mare succes într-o revistă. Pînă și ei înșiși fuseseră mulțumiți de felul în care o interpretaseră.

Rochia de doliu pe care o purta, o făcea să pară și mai tînără. Îi exagera vitalitatea și-i scotea în evidență gropițele din obrazul alb; arăta exact ca un cadru sever al unui tablou care pune în valoare efectul unor culori dintr-o operă de artă.

Îi întinse mîna mică și zîmbi. Marea încercare prin care trecuse, lăsase urme pe obrazul ei. Era palidă și puțin absentă, și părea o convalescentă care a trecut printr-o criză gravă.

Zîmbetul îi tremură pe buze cîteva clipe, apoi se șterse; era un fel de zîmbet pe care-l așteptai să apară, pe care încercai să-l provoci și a cărui amintire te obsedează, dar nu ți-l poți explica. Masterson încercase să determine pe eroina unui roman al său, să surîdă în felul acesta, dar nu reușise. Eroina aceasta era Gloria.

„Era mai mult decît un surîs. Era o sonată în trei părți. Prima parte începea în lumina ochilor care deveneau mai mari și mai albaștri. Arcul nobil al sprîncenelor începea aproape să se întindă pe nesimțite, ca și cînd ar fi încercat să-și ceară voie. Acesta era un adagio".

„Apoi cu totul pe neașteptate sonata cobora, să continue pe buzele ce se întredeschideau, ca să i se vadă dinții mărunți și încîntător de albi. Acesta era un scherzo".

„În aceeași clipă buzele se închideau, părînd înspăimîntate de îndrăzneala lor. Dar zîmbetul întîrzia în priviri și în colțurile ochilor — multă vreme după ce buzele s-au închis și gura fermecătoare a devenit din nou gravă. Acesta era un largo. Un largo dolcemente".

„Efectul asupra spectatorului? Felul în care reacționează Pulsul îi bate cu violență un fel de strotto îndrăcit".

Masterson își dădea seama că descrierea aceasta a lui este tîmpită, așa că adăugase fără prea multă convingere:

„Un zîmbet impresionant; un zîmbet care se dozează cu discreție, de preferință față de oameni de o anumită vîrstă și cu judecata chibzuită — rude, în cazul cînd se întîmplă să fie și acestea de față".

Helen Hudson zîmbea, dar astăzi zîmbetul ei era un fel de sonatină. Mişcările erau adagiul, andante şi lento, dar zîmbetul acesta era mai rezervat, era totuşi tulburător.

— Tom, a trecut atîta vreme de cînd nu te-am mai văzut, începu ea cu glas adînc de contralto, şi-i făcu semn ca să se aşeze în apropiere.

Joyce rămase în picioare.

— Tommy, începu ea, am făgăduit lui Ned Browlow să ies cu el în oraş. S-a oprit cu maşina în faţa casei şi mă aşteaptă... Nu te superi dacă voi pleca?

— Pleacă sănătoasă! răspunse Masterson şi ridică două degete în semn de binecuvîntare. Rămîn împreună cu o doamnă încîntătoare.

Înainte de a pleca, Joyce mîngîie pe Helen cu vîrful degetelor pe umăr.

— Mă voi întoarce în curînd, draga mea.

— În timpul din urmă aţi mai ieşit din casă? întrebă Masterson cu glasul tremurînd de camaraderească solicitudine.

Helen clătină din cap.

— Sînt prea ocupată; în fiecare clipă soseşte un vizitator; oameni pe care sînt obligată să-i primesc; majoritatea lor sînt foşti pacienţi de-ai doctorului Hudson, dar mai sînt şi alţii care par că l-au cunoscut în împrejurări deosebite. Îţi aduci aminte de cantitatea neobişnuită de flori pe care le-am avut la înmormîntare...

— În viaţa mea nu mi s-a întîmplat să văd atîtea flori dintr-o dată! răspunse Tom.

— Ei bine, toate florile acestea au fost trimise de către oameni care locuiesc în regiuni diferite ale ţării şi pe care ne-a venit greu să-i identificăm. Mulţi dintre ei n-au trecut niciodată pe la Brightwood. Şi majoritatea vizitatorilor pe care-i primesc aici, sînt oameni pe care nici nu-i cunosc. Toţi vin să se intereseze, dacă pot face ceva în interesul meu şi al lui Joyce. Ieri a venit un mic italian foarte ciudat care ţinea cu orice preţ să-mi dea o mie de dolari. Acesta este un singur caz din multe altele. Motivele solicitudinii lor sînt extrem de diferite — căci nu sînt excesiv de comunicativi — dar un amănunt pare identic pentru toţi... odinioară, undeva, doctorul Hudson le-a întins o mînă de ajutor — de obicei este vorba

despre un împrumut de bani; dar nu întotdeauna; sînt unii care îmi spun că i-a ajutat cu sfatul, iar alţii pe care i-a ajutat cu trecerea lui.

— Omul acesta, a avut un suflet de aur! declară Masterson.

— Da, aici nu mai încape nici un fel de îndoială; dar mai este şi altceva. Se găsesc mulţi oameni cu inima de aur care să fie generoşi. Cazul lui Hudson este cu totul altceva. Felul lui de a proceda faţă de oameni era straniu. Atitudinea lor pare c-ar vrea să-ţi dea să înţelegi că fac parte — ca şi el — dintr-o societate secretă şi excentrică... Toţi vin în nădejdea că vor putea face ceva în interesul meu, indiferent ce, îndemnaţi de dorinţa de a-şi dovedi recunoştinţa; dar dacă-i strîngi cu uşa şi stăruieşti să-ţi spună împrejurările care-i determină să se considere obligaţi faţă de familie, încep să se bîlbîie şi nu mai spun nimic. Mi se pare straniu.

„Vreme de două ore am stat de vorbă cu unul care mi-a spus o întîmplare datorită căreia mă simt mult mai tulburată decît înainte de asta; probabil din pricină că de astă dată am reuşit să ridic un colţ al perdelei care acoperă misterul. O doamnă în vîrstă, de numele căreia n-am auzit niciodată pînă acum, a venit să-mi spună ce om admirabil a fost doctorul Hudson, şi să mă întrebe, dacă ar putea să-mi fie cu ceva de folos... Aş fi foarte mulţumită, dacă aş putea vorbi cu cineva despre afacerea asta. Crezi că ceea ce-ţi voi spune, nu te va plictisi?"

— Te rog să-mi spui, despre ce este vorba!

— Întîmplarea asta, începu doamna Wickes, datează de pe vremea cînd soţul ei a fost operat. Doctorul Hudson i-a prevenit că sînt puţine speranţe de scăpare. Familia rămăsese fără mijloace de existenţă; dar de la spital n-a venit nici o notă de speze şi nici onorariul doctorului. Fiului ei cel mai mare Hudson i-a găsit o slujbă bine retribuită, iar pe fată care avea talent la desen, a înscris-o la şcoala de belle-arte... Fata a pictat un admirabil peisaj marin care este atîrnat deasupra căminului nostru din salon. „Tabloul acesta a fost făcut de ea, mi-a spus femeia cînd l-a văzut, şi l-a dăruit doctorului. A fost expus la Liga Arhitecţilor din New-York..." Doctorul Hudson a ferit familia de dezastru, spunea ea, pînă în ziua cînd a reuşit să se ridice din nou în rîndul oamenilor, iar acum doi ani cînd s-a prezentat la el în birou, ca să-şi plătească datoria, el a refuzat să primească ceva, spunîndu-i în primul rînd, că i-a făcut plăcere s-o ajute şi că nu doreşte

să i se ramburseze banii. Dar văzînd-o că stăruie, a adăugat: „Nu cumva ai vorbit cu cineva despre afacerea asta ?" „N-am vorbit cu nimeni, a răspuns femeia, căci mi-aţi spus chiar de la început să nu vorbesc, şi v-am ascultat". „În cazul acesta, a declarat doctorul Hudson cu glasul categoric, eu nu pot admite să vă iau aceşti bani !"

„Evident, răspunsul acesta n-a avut calitatea s-o mulţumească — deoarece este o femeie cu o sensibilitate caracteristică unei doamne din societatea bună — aşa c-a stăruit din nou, dar de astă dată doctorul a răspuns : „Dacă banii aceştia i-aş fi considerat drept un împrumut, aş fi admis să mi-i rambursezi. Dar cînd i-am pus la dispoziţia familiei dumneavoastră, nu i-am considerat aşa. Constat c-aţi reuşit mai bine decît aş fi îndrăznit eu să nădăjduiesc. Prin urmare de vreme ce intenţia mea a fost să vă procur această înlesnire, nu se poate să v-o iau acum înapoi, deoarece de aici am profitat şi eu !"

— Daţi-mi voie, doamnă, interveni Masterson ; nu ştiu dacă am înţeles bine. Ce înseamnă vorbele acestea pe care i le-a spus la sfîrşit ?

Helen ridică fruntea şi uitîndu-se la el într-un fel cu totul neobişnuit, îi repetă fraza pe care n-o putea înţelege şi continuă :

— Am întrebat pe doamna Wickes ce înseamnă aceste cuvinte, dar mi s-a părut că se simte sfioasă. „Nu cred că voi putea să vă explic, a îngînat ea, deoarece nici eu nu ştiu".

— „Dar fără îndoială bănuieşti ce-a vrut să spună", am ripostat eu.

— Imediat după aceea a încercat să schimbe vorba, şi scoţîndu-şi pormoneul din poşetă, a stăruit să primesc banii. Spunea că banii aceştia au fost un fel de împrumut pe care acum putea să-l plătească.

I-am spus că de vreme ce doctorul Hudson a refuzat să primească aceşti bani, cu atît mai puţin voi putea să-i primesc eu. Plasează-i din nou, sau bagă-i în afacerea unde au fost pînă acum, dacă vrei să primeşti sfatul meu".

— „Asta nu se poate", mi-a răspuns ea.

— Prin urmare n-am mai stăruit, deoarece eram incapabilă să înţeleg.

— Probabil femeia aceasta era puţin scrintită, sugeră Masterson.

Helen păru că se gîndeşte la ceva :

— Da, s-ar putea presupune şi această eventualitate, căci părea că n-o interesează cituşi de puţin propunerea mea. Dar să nu uităm că n-a fost singura vizitatoare care mi-a spus astfel de vorbe.

— Au mai fost şi alţii înainte de ea ?

Dădu din cap, în semn de încuviinţare.

— Ieri a venit la mine un negustor pe care-l cunoaşte toată lumea. Pe doctorul Hudson l-a cunoscut acum zece ani. Venise să-mi plătească o sumă importantă de bani, despre care spunea că reprezintă interesele unui împrumut pe care i l-a acordat. Mi s-a spus că doctorul Hudson a refuzat să primească banii. Evident, n-am primit nici eu banii pe care mi-i oferea.

„Am rămas foarte mirată de purtarea lui şi i-am spus o mulţime de întrebări. Mi-a spus că acum zece ani se găsea în pragul falimentului. Avusese prea multă încredere în sine şi mersese prea departe cu îndrăzneala. Afară de asta, drept culme a nenorocirii, i s-a îmbolnăvit şi soţia, aşa că a avut nevoie de îngrijiri care au durat vreme îndelungată şi au fost extrem de costisitoare. Îşi clădise tocmai atunci o casă impunătoare, din preţul căreia plătise mai bine de jumătate. Luase hotărîrea s-o vîndă la orice preţ i s-ar oferi, pentru a-şi procura banii de care avea nevoie pentru comerţul său. În scopul acesta se adresase unui agent imobiliar. Casa valora treizeci şi cinci de mii de dolari ; el a cerut pentru ea douăzeci de mii, căci tocmai atunci semnalase o importantă scădere a valorilor imobiliare. În sfîrşit, se pare că doctorul Hudson i-ar fi întins tocmai atunci o mînă de ajutor, căci a doua zi l-a vizitat acasă.

„— Am aflat că vrei să-ţi vinzi casa cu douăzeci de mii, deşi valorează de două ori atît. Ce te determină să recurgi la un astfel de gest ?" a întrebat el.

— Tînărul negustor i-a răspuns că are imediată nevoie de bani, pentru a scăpa de faliment.

„— Îţi voi împrumuta eu aceşti bani, a declarat doctorul Hudson. Nu am această sumă, dar aş putea să mi-o procur. Îmi vei rambursa banii, după ce vei reuşi să te ridici din nou în picioare. Nu-ţi voi socoti dobîndă, deoarece voi beneficia eu de ei ; dar cît timp voi fi în viaţă, nu trebuie să vorbeşti cu nimeni despre afacerea asta."

— Ciudată afacere ! declară Masterson.

— Stai să vezi ce s-a mai întîmplat, adăugă Helen cu glasul liniştit. Vizitatorul meu mi-a spus că peste trei ani

ajunsese în situația să poată plăti capitalul împrumutului și a stăruit să plătească și dobînzile. Doctorul Hudson a refuzat să primească banii. Și ce crezi că i-a spus cu ocazia acestui refuz ?

— Habar n-am !

— I-a spus : „Nu pot să primesc banii, deoarece în cea mai mare parte eu sînt cel care a beneficiat de acești bani !" Ei bine, săptămîna trecută am auzit repetîndu-mi-se de cinci ori aceleași cuvinte ! Dumneata înțelegi ceva din toate astea ?

— Foarte ciudat ! exclamă Masterson. Nu cumva vorbele lui au vreo legătură cu declarația de impozit... Se fac, după cum știi, anumite defalcări, pentru donații și binefaceri...

— Tommy, te rog să fii serios.

— În cazul acesta, spune-mi ce crezi dumneata ?

— Eu nu cred nimic. Apoi continuă ceva mai grăbită : Ești informat despre felul de viață al doctorului Hudson și despre începuturile carierei sale ?

— Nu știu nimic despre el ; dumneata crezi că amănuntele acestea ar avea calitatea să elucideze aceste ciudățenii ?

— Pentru mine nu cred... dar eventual pentru un psiholog... totuși voi încerca să-ți spun... căci nu este nici un secret.

„Părinții săi au fost oameni foarte săraci. Trăiau la o fermă din partea de miazănoapte a Statului. Wayne a fost obligat din cea mai fragedă tinerețe să se descurce singur. Gîndul de a deveni chirurg îl obseda chiar de pe vremea cînd era copil. La vîrsta de cincisprezece ani ajunge la Detroit unde se înscrie la școala superioară și intră în serviciul doctorului Cummings.

— Și mai tîrziu se însoară cu fata acestuia. Despre asta sînt informat și eu.

— N-o lua atît de repede... În casa doctorului Cummings, tînărul Wayne Hudson a fost la început băiat de alergătură, rîndaș, contabil și la nevoie infirmier, ajutor de bucătar, secretar particular și om de ajutor...

— Nu înțeleg. Ce fel de ajutor ?

Helen păru că ezită.

— Acest doctor Cummings era un bărbat foarte capabil și avea o clientelă vastă ; din nenorocire îi plăcea băutura și în mod intermitent patima aceasta punea stăpînire pe el. Pauzele acestea variau între trei săptămîni și două luni, cînd dispărea de acasă și nu se mai întorcea zile de-a

rîndul. Prin urmare una din sarcinile lui Wayne era ca în astfel de cazuri să dea de urma lui, să aibă grijă să-i dea din nou o înfățișare prezentabilă și să-l aducă acasă și în același timp să inventeze pretexte pentru a scuza absența lui ; cu alte cuvinte era un fel de amortizor între doctorul delincvent și interesele sale — precum și între conducerea spitalului, pacienții și familia doctorului.

— Ocupația aceasta nu pare să fie tocmai plăcută, mai ales pentru un tînăr student.

— Tocmai, încuviință Helen. Dar împrejurarea aceasta l-a făcut să devină mai matur. În același timp însă n-a fost o sarcină ingrată. În clipele sale de luciditate doctorul Cummings era foarte mulțumit de purtarea lui și se simțea profund obligat față de el. Tocmai de aceea l-a înscris mai tîrziu la o universitate și grație unei polițe de asigurare pe viață, i-a garantat posibilitatea de a-și termina studiile. Datorită unei coincidențe stranii, a putut încasa prima de asigurare tocmai în momentul cînd avea cea mai mare nevoie de bani, deoarece doctorul Cummings a murit, imediat ce Wayne a început anii cei mai costisitori ai studiilor sale.

— Cu asta se explică și motivul, pentru care doctorul Hudson s-a căsătorit pe vremea cînd era abia un începător, zise Masterson. Probabil tînăra fată se îndrăgostise de el, și se simțea obligat față de familie. Promiscuitatea aceasta... și obligațiile pe care le contractase... l-au obligat să se însoare cu ea.

— Faptul nu este în întregime exact, interveni Helen. Tocmai de aceea a renunțat la toate ocupațiile lui și a stat împreună cu ea în Arizona, pînă în ziua cînd a murit. Vreme de mai bine patru ani femeia aceasta a fost singura lui preocupare. Evident, din pricina aceasta s-a resimțit și în profesiunea lui. Mi s-a spus chiar că în clipele de deznădejde începuse să se îndoiască de vocația lui. În timpul studiilor a avut de luptat cu enorme dificultăți pe care a reușit numai cu mari sacrificii să le îndure și înlăture din drumul său, și să-și continuie cercetările.

— Cînd te gîndești, îți vine greu să admiți că Hudson s-a putut pasiona de cercetările și studiile pe care le-a făcut.

— Totuși acesta este adevărul care a continuat încă un an după moartea soției sale. Pe urmă a intervenit ceva. Nu știu ce anume, deoarece nu mi-a spus și nici eu nu am stăruit, dar s-a întîmplat ceva. Imediat după aceea nu s-a mai simțit

copleşit de obligaţiile profesiunii sale. Era în stare să lucreze nopţi de-a rîndul în laborator, fără să simtă oboseala. Datorită unui straniu concurs de împrejurări, la scurtă vreme după aceea a fost obligat să procedeze la o urgentă operaţie craniană, foarte primejdioasă şi în timp de noapte, deoarece pacientul îi fusese adus la orele trei în noapte. Operaţia aceasta a atras atenţia colegilor asupra lui şi din ziua aceea s-a specializat în chirurgia craniană. Rezultatul activităţii sale în acest domeniu îl cunoşti.

Masterson închise un ochi şi păru că se gîndeşte adînc.

— Prevăd concluzia ce o veţi trage din faptul că s-a schimbat într-un fel atît de neaşteptat... A fost un fel de victorie asupra lui însuşi... şi tocmai atunci cînd era gata să renunţe la cariera medicală... ca să se facă agent de asigurări... Probabil dumneata îţi închipui acum că succesul său şi actele filantropice au o oarecare legătură între ele ? Spune drept, am ghicit ?

Helen dădu din cap.

— În viaţa lui se ascund două enigme şi cred că fără să-mi dau seama, am încercat să fac legătura între ele. S-ar putea să nu existe nici un fel de legătură... Probabil într-o bună zi mi-ar fi spus el însuşi care este realitatea, dacă ar mai fi trăit... Dar uite ce, Tommy, cred că despre mistere şi enigme am vorbit destul. Haide să vedem aleea cu florile de dalii.

Masterson o urmă în lungul aleilor din grădină şi admiră entuziasmul ei juvenil faţă de florile de toamnă. Bănuia c-a sosit timpul să plece şi jucîndu-se cu legătura de chei ce-o avea în mînă, încercă s-o prevină :

— Să nu te gîndeşti prea mult la tragedia asta. Oamenii care vin la dumneata, ar putea să-ţi facă mai mult rău decît bine, cu vorbele lor.

— Îmi voi lua vacanţă de cîteva zile... Mîine voi pleca la fermă, ca să văd pe Martha, sora îngrijitorului nostru. Nu se simte bine... accidentul a cutremurat-o pînă-n adîncul sufletului, şi eu n-am mai trecut pe acolo din ziua aceea, aşa că sînt obligată să merg s-o văd.

— Îmi dai voie să te însoţesc pînă acolo ? Mi-ar face multă plăcere.

— Mulţumesc, dar acolo voi avea nevoie de maşină.

— Am putea-o remorca.

— Va să zică ţii atît de mult să vii ? Uite ce ai putea face. Duminică după-amiază iei pe Joyce cu dumneata la

Flintridge. Peste opt zile cred că voi fi și eu destul de sătulă de singurătate.

Ajunseseră la poartă :

— Ce noroc că ți-a mai rămas Joyce și că fata aceasta te are pe dumneata !

— Da, și acesta este un fel de noroc, nu-i așa ?

Masterson se urcă în mașină și după ce-i făcu semn cu mîna, dădu drumul motorului și dispăru din vedere. Helen se întoarse spre casă cu pași înceți, trecînd în lungul cărărilor înguste dintre straturile de flori, apoi se opri și cuprinse între palmele trandafirii corola adorabilă a unei dalii. Ce noroc că ea și Joyce sînt atît de strîns legate una de alta... dar erau oare legate cu adevărat ?

IV

Sîmbătă seara, cînd se ridică de la masă, bătrînul Nicholas murmură mai mult pentru sine :

„— Sînt foarte mulțumit c-am reușit să trăiesc pînă în clipa de față."

Ultimii opt ani care trecuseră, fuseseră ani foarte triști pentru el. Nu pentru că i s-ar fi oferit noi motive de nemulțumire, dar în timpul ăsta avusese răgaz mai mult pentru a se gîndi, cît de puține mulțumiri a avut în viață.

Din tinerețe și pînă-n momentul cînd se retrăsese din afacerea pe care-o fondase el însuși, Merrick se dedicase cu toată energia de care era capabil unei mari întreprinderi industriale ; întreprinderea aceasta era cu atît mai dificilă, cu cît nu avea la îndemînă mijloacele tehnice necesare și a fost obligat să le creeze el însuși, deci era vorba de un caz fără precedent, al unei tehnici încă inexistente.

Cei care lucrează în industria ceramică, au în urma lor o tradiție care durează de mii de ani. Țesătorii, vopsitorii fabricanții de odoare, zidarii, constructorii clădirilor, ai vaselor de transport și cei care fac catedrale, agricultorii, grădinarii crescătorii de vite pot prevede cu ușurință rezultatul activității lor și se pot călăuzi după experiența din trecut. Dar cu totul altceva era cazul automobilului.

Evoluția acestei industrii a fost dramatică și fulgerătoare. O proaspătă și bogată întreprindere de biciclete pusese la punct un vehicul de transport, fără tracțiune animală. Comandatarii lui Merrick rămaseră neîncrezători cînd văzură ilaritatea publicului, față de acest vehicul cu petrol, atît de zgomotos, de nesigur și greu de manevrat.

Dar veni și ziua cînd tracțiunea cu motor deveni un fap real. Totuși mai avea de făcut un drum foarte lung, pînă în ziua cînd mașina urît mirositoare care se mișca bubuind c

din pistoale, să poată deveni mașina, tăcută, rapidă, rezistentul automobil aerodinamic din zilele noastre.

Evoluția acestui vehicul, care părea tot atît de îndoielnic ca și o partidă de baccara la Monte Carlo, avu darul să provoace o serie întreagă de invenții, unele fericite, care revoluționau metodele de fabricație de la o zi la alta. Brokerii își smulgeau părul din cap și dădeau directorilor sfaturi care de care mai deșuchiate. Mașini costisitoare, făcute de ieri, erau mîine date la o parte, pentru a fi înlocuite cu altele, mult mai costisitoare. Uneori cel care purta toată greutatea acestei întreprinderi halucinante, începea să-și dea seama că cele douăzeci și patru de ore pe zi, nu sînt suficiente pentru industria aceasta fără precedent care se repezea pe drumuri încă nebătătorite și trecea în fiecare săptămînă la două degete departe de prăpastie, iar prăbușirea definitivă nu reușea s-o evite decît de la foarte mică distanță.

Atrase de posibilitatea unor cîștiguri nebănuite, firme nenumărate începură să fabrice automobile, astfel că ajunseră să se concureze fără judecată și rușine. Părea că toate sînt condamnate în mod inevitabil să ajungă la dezastru, afară de cîteva mai pricepute, mai îndrăznețe și mai norocoase. Merrick trecu prin aceleași spaime ca și un pionier fără busolă care e a obligat să conducă un grup de emigranți printr-un deșert. Vreme de treizeci de ani nu avusese decît rare ocazii cînd gîndurile și clipele lui de liniște nu erau dedicate acestei grele și copleșitoare răspunderi.

Tocmai de aceea la vîrsta de șaizeci de ani se retrase de la conducerea întreprinderii, sleit de puteri — evenimentul acesta fu sărbătorit cu strălucitul banchet care se dădu în sala Camerei de Comerț din micul orășel Axion — un bărbat ostenit care dispunea de o avere evaluată la douăzeci de milioane de dolari, cu o exagerată tensiune arterială și un însemnat număr de amintiri care îi dădeau tîrcoale.

Clif... Doamne, ce tragedie! Mama lui Clif — o ciozvîrtă de femeie sfioasă — murise pe vremea cînd Clif nu avea mai mult de doisprezece ani. Nicholas aproape nu băgase de seamă că are băiat mare. Asta se întîmplase în anul cînd construiseră noile uzine. Pe fiul său n-avea ocazie să-l vadă decît rareori. Din cînd în cînd aveau ocazie să se întîlnească — Nicholas era violent și autoritar, Clifford era calm și obraznic — dar întîlnirile acestea contribuiau ca înstrăinarea dintre tată și fiu să devină mai adîncă.

Nu se putea spune despre el că nu şi-ar fi răsfăţat băiatul. Dacă banii pot face pe cineva să se simtă mulţumit, atunci Clif avusese toate posibilităţile. Pentru a-şi linişti remuşcările, Nicholas avea obiceiul să spună : „Numai Dumnezeu ştie cît am cheltuit cu el. Cred că nimeni nu-mi poate cere să mă ocup eu de creşterea lui !"

Dar astăzi cînd n-avea nimic de lucru, avea timp să se gîndească în tihnă. Nicholas încercă să-şi limpezească gîndurile, stînd cu coatele sprijinite pe genunchi şi antebraţele legănîndu-se în faţa lui. Vechile pretexte nu mai aveau nici o valoare. Nu avea nici un motiv să-şi închipuie că noua generaţie va merge mai bine. Bobby în orice caz era un băiat încîntător, de asta n-avea nici un motiv să se îndoiască. Nicholas era mîndru de spiritul lui vioi, de zîmbetul lui fermecător şi de felul lui de a se purta faţă de el în calitate de bunic, dar nu părea cîtuşi de puţin că va deveni ceva deosebit. Afară de faptul că Bobby cînta la pian ca un virtuos şi avea facultatea de a lega uşor prietenii şi a le păstra, nimic din înclinările lui nu dovedea că ar avea vreo vocaţie specială. Ştia să conducă o maşină şi să bea, să joace cărţi şi golf, să vîneze şi să pescuiască ; se va căsători cu o fată emancipată şi cu buzele boite şi se va plictisi de ea ; vara şi-o va petrece în Canada, iernile la Cannes, va tăia cupoane, se va certa cu croitorul său, va subvenţiona o orchestră simfonică, va figura în fruntea listelor pentru scopuri caritabile şi va fi şi el pe estrada notabilităţilor, în ziua cînd candidatul republican va veni să viziteze oraşul ; iar la urmă va fi aşezat şi el în uriaşul mausoleu gotic, alături de Clifford care-şi ratase viaţa.

Dar mai rămăsese o palidă nădejde ; o mică scînteie, tocmai de ajuns ca întunericul să ţi se pară mult mai greu, după ce se va stinge.

Nicholas plecase cu maşina în micul orăşel universitar, ca să ia parte la serbarea încheierii cursurilor Universităţii. Mîncase în tovărăşia unui prieten din copilărie, rector al Facultăţii de Chimie. Se îndreptase pe scaun şi obrazul i se aprinsese, cînd auzise pe profesorul Garland, spunînd :

„— Merrick, nu ştiu dacă bănuieşti, dar piratul de nepotu-tău are toate calităţile, pentru a deveni un chimist de valoare."

„— Serios ? Ar trebui să vorbești cu el ; ești de acord Garland ? Cuvintele acestea venite de la tine, ar face mare efect asupra lui."

Cu gesturi domoale Garland ridică ceainicul și-și turnă în ceașcă, apoi adăugă apă fierbinte, înainte de a-i răspunde.

— „Dragul meu, studiul chimiei cere răbdare ! Iar nepotul tău știe că nu e obligat să lucreze !"

Apoi văzînd că obrazul lui Nicholas începe să se întunece, profesorul adăugă, ca și cum ar fi vrut să-l îmbuneze :

„— Tu nu ai nici o vină. De ce să te aștepți din partea nepotului tău să se încingă cu un șorț de cauciuc și să se ocupe de lichide nocive și prost mirositoare, cînd în realitate pe el îl așteaptă toate mulțumirile ce le poate oferi viața și nu-i rămîne altceva de făcut, decît să întindă mîna după ele ?"

În seara aceasta Nicholas simți că o mare povară i s-a ridicat de pe inimă. Nici nu se așteptase la vestea aceasta bună, dar deși abia-și putea stăpîni mulțumirea, după umerii lui gîrboviți puteai vedea fără greutate povara de care a scăpat. Întinse mîna îmbătrînită spre Bobby și punîndu-i-o pe braț, trecură din sufragerie în vasta bibliotecă. Încăperea aceasta era sanctuarul moșneagului. Pereții erau plini, de la tavanul cu ciubucării pînă la dușumelele cu covoare chinezești, de rafturi pline de cea mai bogată și selectă colecție a operelor clasice. Colecția aceasta nu era cercetată de nimeni, deoarece hrana intelectuală preferată a lui Nicholas erau romanele de aventuri a căror intrigă și tehnică era întotdeauna aceeași. Nu din pricină că pe el l-ar fi interesat o lectură mai selectă, ci din pricină că se săturase să se gîndească.

Intrase deci în bibliotecă și bătrînul se lăsă îmbrățișat de moliciunea fotoliului său favorit, apoi oftă. Pe masa din apropierea lui era deschisă și așezată cu fața în jos o carte cu învelitoare țipătoare. Bobby întinse mîna după ea și-i citi titlul cu glas tare, apoi zîmbi.

— Vrei foc, bunicule ?

Întinse chibritul aprins spre țigara pe care moșneagul o ținea între dinți.

— O aventură emoționantă ?

Nicholas trase cîteva fumuri și după aceea îi răspunse :

— Inspectorul de poliție a început interogarea bucătăresei și ea îi răspunse că focul a fost tras exact la ora unsprezece, deoarece aceasta este ora cînd în fiecare zi scoate pisica din casă.

— Cred că pînă ajungi aici, te-ai familiarizat cu toate obiceiurile acestei bucătărese, bunicule. Sînt identice cu ale celorlalte bucătărese din astfel de cărți ?

— Nu, domnul meu, protestă bătrînul Nicholas, deoarece în ultima carte pe care am citit-o, a fost vorba despre un bucătar.

Bobby era nerăbdător să rămînă singur, tocmai de aceea încerca să determine pe bunicul său să-și concentreze interesul asupra lecturii acestei cărți, pentru a putea să plece. Emoția prin care trecuse în ultima oră fusese foarte puternică. Mărturisirile pe care le făcuse bunicului său, reprezentau rezultatul a zile lungi și chiar nopți petrecute în camera sa, unde se gîndise la toate amănuntele din noul său proiect. Astăzi, cînd ajunsese în fața definitivă a planurilor sale, era just să informeze și pe bunicul său. Acum această mărturisire trecuse, dar fusese obligat să facă un efort, pentru a nu deveni patetic. Nu-i plăceau scenele emoționante, deoarece întreaga copilărie îi fusese înveninată de astfel de scene. Dar bătrînul Nicholas trecuse prin prea multe clipe de spaimă și deznădejde, pentru a nu se simți impresionat de mărturisirea pe care i-o făcuse nepotul său, spunîndu-i cu glasul liniștit, că și-a asumat o sarcină plină de sacrificii și care ar putea să dureze vreme îndelungată pe care n-o poate încă determina.

După ce Bobby îi făcu această declarație neașteptată, bătrînul rămase cîteva clipe mirat și neîncrezător. Lăsase furculița din mînă și buzele începuseră să-i tremure. Crețurile adînci de la colțurile gurii se împreunară într-un fel de semicercuri cu cele ale ochilor săi. Se uită pe deasupra mesei și ținînd șervețelul între degetele noduroase, se sprijini în coate și întrebă cu glasul sugrumat :

— Cum adică Robert ? Mi se pare că n-am înțeles tocmai bine. Mai repetă-mi o dată !

Cu glasul calm și încet, cu toată convingerea, Bobby îi mai repetă o dată mărturisirea făcută. Obrazul îmbătrînit al lui Nicholas tresări și cu dosul mîinii își șterse ochii.

— Tu ești un băiat cumsecade ! declară el cu glasul stins.

Apoi rușinîndu-se de slăbiciunea lui trecătoare își drese glasul cu zgomot, se îndreptă pe scaun și declară cu toată demnitatea :

— Vă felicit domnul meu ! Nu-mi aduc aminte ca cineva din familia mea să-mi fi pricinuit înainte de asta o astfel de mulțumire. Dumnezeu să-ți ajute !

Ultimele cuvinte le spuse cu glasul tremurat... Emoția prin care trecuseră, fusese pentru amîndoi neobișnuit de puternică.

Imediat după aceea, vreme de un ceas, Bobby îi descrise în toate amănuntele planul său, cu o precizie care dovedea timpul îndelungat de care avusese nevoie, ca să și-l limpezească în minte. Moșneagul se uita la el și-i sorbea cuvintele, dînd din capul zbîrlit și lovind din cînd în cînd cu pumnul în tăblia mesei, pentru a-i dovedi că este de acord cu el.

— Da, dragul meu prieten, vei reuși să realizezi acest plan. Și-l vei duce pînă la capăt. Constat că ai stofă. M-am gîndit mereu la această eventualitate.

Scena aceasta îi aducea aminte de cazurile similare de altădată, cînd trebuia să bată cu pumnul în masă, pentru a convinge pe directorii uzinei de necesitatea schimbării imediate și radicale a tacticii, pentru a putea face față, cu orice sacrificiu, noilor exigențe.

După liniștirea primului val de entuziasm, Bobby ar fi preferat ca deocamdată să nu mai vorbească despre acest proiect. Vreme de o lună întreagă trăise pentru proiectul său pe care-l visa și noaptea, pe care-l adorase și la sfîrșit ajunsese să se sature de el. Odată ajuns aici, înțelese că este gata să-l pună în practică.

Presimțind intenția nepotului său care începuse să învîrtească în mînă cuțitul de tăiat hîrtie, Nicholas deschise cartea, căută pasajul unde a rămas, începu să-și șteargă ochelarii cu cea mai mare grijă și zîmbi în semn de despărțire.

— În timpul cît tu vei citi, bunicule, eu voi merge să fac o mică plimbare, declară Bobby.

Nicholas dădu din cap în semn de încuviințare, apoi respiră zgomotos și mulțumit și se cufundă în lectura cărții sale.

Dar imediat ce Bobby se îndreptă spre ușă, lăsă cartea pe genunchi și se uită după el, cu un interes la care n-avusese încă timpul necesar să se gîndească. Trecînd pragul ușii, Bobby se întoarse spre el zîmbind. Nicholas luă din nou car-

tea și încruntă din sprîncene, încercînd să înțeleagă un pasaj confuz pe care-l întîlnise, apoi trase o dată adînc din țigara ce o ținea între dinți.

După ce-și scoase escarpenii și încălță niște pantofi de tenis, iar în locul smokingului îmbrăcă un pulover ușor, Bobby ieși din casă și trecu prin fața garajului. Pe cerul senin strălucea luna nouă. Apucă în lungul aleei, apoi trecu pe pajiște și ajunse în fața stîlpilor porții. Ieși în drum. Nu era șoseaua principală în lungul căreia se desfășura circulația, ci un drum îngust, așternut cu pietriș, care lega marile proprietăți de pe țărmul de răsărit al lacului. Noaptea era liniștită. Mergea cu mîinile în buzunare, cu capul plecat și preocupat de propriile sale gînduri, fără să știe anume unde se duce și ce urmărește, iar ochii începeau să i se obișnuiască treptat cu întunericul.

Era mulțumit c-a putut sta de vorbă cu bunicul său. Mîine va pleca la Brightwood cu mașina, și va informa pe Nancy Ashford despre ceea ce plănuiește el, însemna că va dispune de un puternic sprijin moral. Ar fi preferat ca Nancy Ashford să nu-i spună altceva decît : „Foarte bine. Am crezut cu toată convingerea că așa se va întîmpla !" Și pe urmă nu va mai aduce vorba despre asta, căci nu putea suporta scenele de înduioșare. Situația cu bunicul se explica destul de ușor, căci el era un om bătrîn. Prin urmare avea tot dreptul să-și închipuie despre Nancy Ashford că-și va păstra cumpătul.

Bobby făcu drum de un kilometru și jumătate. La vreo sută de metri în fața lui, exact la o cotitură a drumului văzu farurile aprinse ale unui automobil care părea plecat într-o parte, ceea ce dovedea că mașina a alunecat pe marginea drumului și a intrat în șanț. Auzi vîjîitul puternic al motorului care încerca să pună în mișcare roțile imobilizate. „Probabil este un novice", își zise el. O nouă încercare violentă de a ieși din șanț, dovedea că cel care este la volan, recurge la mijloace care nu sînt menite să-l scoată din situația în care se găsește. „Ce caraghios !" murmură el din nou și grăbi pasul.

Probabil șoferul îl văzuse că se apropie și încercă încă o dată să iasă în drum, înainte ca el să ajungă mai aproape, căci motorul începu să vîjîie și uriașul sedan se cutremură din încheieturi. La volan era o tînără femeie.

— Pentru numele lui Dumnezeu, doamnă, strigă Bobby, oprește motorul.

Doamna se uită la el cu ochi mari, în care Bobby putea să vadă licăriri de spaimă. Femeia zîmbi și el își schimbă numaidecît părerea ce și-o făcuse la început despre ea. Probabil nu era obișnuită să conducă mașina pe drumuri așternute cu pietriș și nu-și dăduse seama de primejdia la care se expune ; tot atît de probabil era că pe altfel de drumuri ar fi putut să-și conducă mașina în mod ireproșabil.

— Mașina a intrat adînc în șanț ? întrebă ea speriată.

Glasul femeii avea inflexiuni neobișnuite și părea că se simte un tremur de intimitate și încredere.

Bobby trecu în spatele mașinii, ca să vadă ce este.

— Da, răspunse el. Diferențialul mașinii a intrat în pămînt.

Femeia se uită la el speriată :

— Nu știu ce s-a întîmplat, dar în orice caz sînt convinsă că situația în care mă găsesc, nu poate fi normală.

— Nu este deloc, admise Bobby cu glasul binevoitor. Ar fi mult mai bine ca diferențialul să fie la oarecare înălțime deasupra drumului.

Femeia oftă și scoțîndu-și batista de dantelă, începu să se șteargă pe gît.

— Cred că vina o port numai eu singură, adăugă ea cu glas liniștit. Mergeam prea repede și la cotitura drumului m-am pomenit din față cu o mașină cu faruri puternic aprinse. Am ocolit pe marginea drumului și am alunecat în șanț.

— Și acum nu mai poți ieși ! conchise Bobby. Noroc că mașina n-a capotat. Ai fi putut să te rănești.

Intrigată de vorbele lui pline de solicitudine, încercă să-i vadă obrazul. Dar ceea ce văzu din obrazul lui, nu putea s-o sperie.

— La urma urmei constat că accidentul nu este atît de grav, prin urmare singura grijă ce pot să mi-o fac deocamdată, este în ce fel voi reuși să scot mașina din șanț. Ai vreo idee care ar putea să-mi fie de folos căci în astfel de împrejurări eu sînt cu totul lipsită de experiență ? Asta nu înseamnă cîtuși de puțin c-aș avea obiceiul să rămîn în pană.

— Sînt convins că nu aveți acest obicei, răspunse Bobby ca s-o încurajeze. Pietrișul acesta este foarte alunecos.

— Dumneata ce crezi c-ar trebui să fac acum ? întrebă ea pe un ton din care se putea înțelege, că hotărîrea definitivă rămîne cu desăvîrșire în sarcina lui.

Făcea impresia că femeia aceasta s-a lăsat cu totul în grija lui. În jumătatea de ceas care trecuse de la plecarea lui de acasă, Bobby se simțise ca un om singur și izolat de toată lumea. Hotărîrea atît de importantă pe care o luase, îl făcuse să uite cu desăvîrșire preocupările lui de pînă acum și nu reușise să se concentreze asupra celor actuale. În aceste clipe avea nevoie de o prietenie, mai mult decît oricare om de pe pămînt.

Se sprijini cu cotul pe marginea ușii deschise a mașinii și răspunse sentențios :

— În cazuri similare, cînd forțele proprii se dovedesc insuficiente, este obiceiul să ceri ajutorul altuia. Te adresezi vecinilor. Dar deoarece aceștia nu puteau bănui că va fi nevoie de prezența lor s-au culcat devreme. Prin urmare nu-i vei putea trezi decît făcînd o gălăgie infernală și-i vei convinge să-și părăsească așternutul și să te ajute, numai în cazul cînd le vei făgădui o răsplată destul de mare. Totuși abia după ce-și vor face baia, după ce se vor bărbieri și vor mînca, vei avea parte să-i vezi venind cu un tractor hodorogit...

— Și tocmai cînd te aștepți ca totul să iasă bine, lanțul cu care te remorchează se rupe și stăpînul tractorului este obligat să plece în oraș, ca să-și cumpere altul.

— Cam acesta pare să fie adevărul, încuviință Bobby.

— Sfaturile dumitale mi se par foarte înțelepte, răspunse femeia încercînd să-i imite glasul. În primul rînd va trebui să mă adresez unui vecin. Dar care va fi acesta ?

— Care va fi vecinul ? ripostă Bobby rîzînd. Sau care dintre noi va merge să-l caute ?... Eu sînt gata să-ți fac acest serviciu cu toată plăcerea. Dar va trebui să vii și dumneata împreună cu mine, adăugă el categoric. Nu sînt dispus să te las singură aici, alături de mașina rămasă în pană.

Răspunsul său fusese formulat de primul îndemn ce-l simțise. Fără îndoială răspunzîndu-i în felul acesta, ar fi vrut s-o prevină în mod indirect că în timp de noapte nu poate fi în siguranță în mijlocul acestui drum deșert. Dar fraza întrebuințată de el : „Va trebui să vii și dumneata cu mine", făcu femeii o impresie cu totul neobișnuită. Pînă acum nimeni nu mai vorbise cu ea în felul acesta. Se simțea puțin copleșită... luată în stăpînire... ca și cînd ar fi pierdut ceva din personalitatea ei... o infinitate : exact ca un grăunte de nisip care trece în partea cealaltă prin cupa unui ornic ; fără îndoială nu avea nici un motiv să se alarmeze, căci în clipa cînd ar fi vrut, putea întoarce din nou cupa ornicului. Deo-

camdată senzația aceasta nouă nu părea neplăcută, datorită noutății pe care o prezenta. Va veghea ca nu cumva să meargă mai departe decît s-ar fi cuvenit. Peste jumătate de ceas se va despărți de acest tovarăș cu profilul de medalie, pe care întîmplarea i l-a scos în cale, și despărțirea va fi definitivă. Dacă lui îi face plăcere să-i poruncească, ea i se va supune, fără nici o împotrivire.

Bobby se feri din ușa mașinii și întinzîndu-i mîna, îi ajută să coboare.

— Crezi că e nevoie să string frînele ? întrebă ea.

— Nu e nevoie căci pînă la întoarcerea noastră nu se va mișca din loc, și începură să rîdă amîndoi.

Părăsiră drumul mare și apucară în lungul unei poteci împrejmuite de un gard viu care trecea prin mijlocul unui cîmp de puieți.

— Sper că dumneata știi încotro ne ducem ? întrebă ea pe Bobby care apucase înaintea ei.

— Trebuie să recunosc că înainte de asta n-am trecut niciodată pe aici ; probabil aceasta este o potecă a unei întreprinderi forestiere particulare, dar sînt convins că la capătul ei vom ajunge la o fermă.

Femeia înainta cu mare greutate alături de el, călcînd cu băgare de seamă, ca să nu-și răsucească gleznele, deoarece tocurile înalte ale pantofilor ei nu erau indicate pentru drumurile de răzoare. Un miel apăru în mijlocul tufelor și trecu poteca, la o mică distanță de ei. În mod instinctiv întinse mîna și apucă pe Bobby de braț.

— O, m-am speriat !

— În cazul acesta ia-mă de mînă.

Simți o mînă mică în palma lui, și o strînse ca și cînd ar fi fost mîna unui copil ; în aceeași clipă își zise că este absurd să se poarte față de ea, ca și cînd ar fi fost femeia lui ; în același timp femeia presimțea și ea că acceptarea supunerii acesteia era absurdă. În același timp înțelese că o parte din personalitatea ei a fost asimilată de strînsoarea degetelor acestui tînăr autoritar.

Bobby la rîndul său avu senzația că degetele i s-au strîns mai cu putere pe mîna ei, dar în realitate mergea cu ea alături, ca și cînd ar fi fost sora lui mai mică.

— Ar putea să ni se întîmple tot felul de incidente, zise ea. Ce-ai zice dacă am nimeri de-a dreptul în ascunzătoarea unor falsificatori de bani !

— Acum nu mai există falsificatori, răspunse Bobby rîzînd. Toţi au devenit contrabandişti de alcool... deoarece se pot realiza cîştiguri mari şi primejdia la care se expun este mult mai redusă.

— O, cît mi-e silă de alcool! exclamă femeia cutremurată de spaimă. Ce oroare şi ce vulgaritate a devenit! Nu mi-am dat seama de această realitate decît în timpul din urmă. Dar astăzi cînd îmi dau seama de faptul că a pricinuit moartea unei persoane care mi-a fost mai dragă decît orice pe lumea asta...

Bobby tresări nemulţumit, căci simţi un junghi în inimă. Cu ce drept ar putea să fie gelos pe femeia aceasta?

— Am şi eu motive să fiu nemulţumit din pricina alcoolului, zise el cu amărăciune, apoi adăugă mai domolit: Dar cred c-am reuşit să-l înfrîng.

— O, să sperăm c-ai reuşit! exclamă ea şi păru că i s-a tăiat respiraţia. Altfel ar fi mare păcat...

Fraza rămase neterminată şi vreme de cîteva minute nu mai spuse nici unul nimic.

— Mi se întîmplă pentru prima oară să aud pe cineva spunîndu-mi că ar fi păcat.

Sosise momentul ca să întoarcă imediat cupa ornicului. O va întoarce... fără să mai întîrzie... dar nu în mod brusc... şi se gîndi cum ar trebui să procedeze, ca s-o întoarcă treptat, fără să se bage de seamă. Probabil îi va trece ceva prin minte... dar tăcerea se prelungea şi în astfel de împrejurări tăcerile pot deveni primejdioase.

— Dar dumneata ştiai, fără să-ţi mai spună cineva, nu-i aşa?

— Nu ştiu ce să-ţi răspund. Dar amănuntul acesta n-avea importanţă pentru nimeni.

— Ce copilării vorbeşti! Doar nu ai intenţia să afirmi că de dumneata nu s-a interesat nimeni?

— Eventualitatea aceasta ţi se pare melodramatică, nu-i aşa? Îţi face aceeaşi impresie, ca şi cînd aş încerca să mă erijez în rolul personajului din „Singur pe lume"?

— Spune te simţeai deprimat?

Fii cu băgare de seamă... acesta nu este felul în care ai putea întoarce cupa ornicului.

— Îngrozitor de deprimat!... Dar acum totul s-a sfîrşit!

— Foarte bine!... Asta înseamnă că ţi-ai revenit?

Nici unul dintre ei nu putea spune care ar fi fost motivul că mîinile lor se încleştară mai cu putere una de alta. Strin-

soarea neașteptată a degetelor lui împrejurul mîinii ei, probabil nu reprezenta altceva decît un semn de recunoștință pentru vorbele ei de încurajare. Iar răspunsul ei spontan nu era altceva decît o dovadă de încredere față de aproapele ei care fusese deznădăjduit, dar totuși reușise să ducă pînă la capăt ceea ce și-a pus în gînd. Acum erau amîndoi conștienți de legătura ce se statornicise între ei datorită intuiției, simțea ce gîndește celălalt... Un fel de senzație nedefinită a sentimentului posesiunii... Femeia își retrase mîna și înțelese imediat c-a făcut un gest pe care n-ar fi trebuit să-l facă... Mișcarea aceasta fu exact ca o evadare, după ce ai făcut o mărturisire... Dar afară de asta nu-și putu retrage mîna cu ușurință, căci în clipa cînd începu să și-o retragă, simți degetele lui că vor s-o rețină, cu toată blîndețea. În orice caz scăpase, dar oare asta înseamnă c-a reușit să întoarcă cupa orniculul ?

— Uite că se vede o lumină ! exclamă femeia. Este o fereastră !

Încercară să-și imagineze felul în care vor fi primiți și grăbiră pasul, pînă cînd se pomeniră în fața unei intrări la care bătură. Ușa le-o deschise un fermier pe care-l văzură la lumina unei lămpi de acetilenă ce atîrna de tavan. Doi copii se agățaseră de pulpele picioarelor lui și se uitau mirați la ei.

După cîteva cuvinte de explicație, omul își luă șapca și ieși afară din casă. Apoi le spuse că va veni numaidecît și plecă să scoată tractorul.

Bobby nu încercă să continue conversația, de acolo unde o lăsaseră, în clipa cînd văzură lumina de la fereastra fermei. Dar în drumul de întoarcere se întinse după mîna ei și și-o potrivi sub brațul său. Femeia nu încercă să se împotrivească.

— Cred că dumneata te vei întoarce la școală ? îndrăzni el s-o întrebe.

— Nu, anul acesta nu mă voi întoarce... Dar dumneta ?

— O, eu am terminat, răspunse Bobby cu glasul grav. Peste cîteva zile îmi voi începe studiile, în vederea profesiunii pe care mi-am ales-o.

— Probabil ți-ai ales dreptul ?

— Aceasta ar fi cariera pe care ai alege-o pentru mine ?

Femeia începu să rîdă.

— Ca să pot alege o carieră pentru dumneata, ar trebui să te cunosc mai bine.

— Dar pentru dumneata... Hai să zicem c-ai fi bărbat ?

— Eu aş prefera să devin chirurg.

— Cu o specialitate anume ?

— Da, răspunse ea categoric, pentru afecţiunile celebrale. Mi se pare atît de straniu !

— Ce anume ?

Întrebarea ei rămase fără răspuns. Tractorul trecu cu zgomot pe lîngă ei. Ajunseră în şosea şi acum trebuiau să se ocupe de automobil.

După manevra necesară, fermierul reuşi să lege maşina de tractor şi Bobby se aşeză la volanul sedanului, în timp ce femeia se opri la o oarecare depărtare şi aşteptă ca maşina să fie ridicată din şanţ. Totul se petrecu aşa cum era de aşteptat, dar Bobby spuse ceva în legătură cu bara de direcţie care ar trebui examinată. După un efort neobişnuit, se întîmplă de multe ori, spunea el, ca bara de direcţie să se strîmbe. Îi propuse să meargă în sat, pentru a se convinge că totul este în ordine. Femeia îi răspunse că îi va face plăcere, dacă este dispus s-o însoţească... şi probabil preferă să rămînă el la volan ?... Avînd în vedere accidentul, chiar ar fi indicat.

Întrebă fermierul de suma ce i-o datorează şi-i dădu mai mult decît ceruse. Omul îi mulţumi şi păru sfios, din pricină că-l obligă să primească mai mult decît merită. Bobby se aşeză din nou la volan şi aşteptă nerăbdător. Femeia se urcă în maşină şi fermierul probabil cu intenţia de a fi amabil, îi spuse :

— Frumoasă maşină ! Seamănă foarte bine cu Packardul doctorului Hudson care din cînd în cînd trecea cu maşina pe aici.

— Este aceeaşi maşină, răspunse femeia cu glasul liniştit. Noapte bună, şi-ţi mulţumesc încă o dată.

Fără să-şi dea seama de ceea ce face, Bobby puse în mişcare uriaşul sedan al defunctului doctor Hudson şi se îndreptă în partea unde era satul.

— Pare că totul este în ordine, nu-i aşa ? se auzi glasul mulţumit al femeii îmbrăcate în negru care umbla cu maşina pe care înainte de asta o condusese doctorul Hudson.

Probabil noul ei prieten nu era tocmai sigur de realitate ca să-i poată răspunde. Privirile lui cercetau lungul drumului şi strîngeau volanul cu toată puterea.

Bobby se simţea tulburat, mult mai adînc tulburat decît putuse să fie pînă acum în prezenţa unei femei pe care o întîlnise în drumul său. În tulburarea aceasta nu era nimic fizic, dar totuşi prezenţa ei îl subjuga.

— Totul este în ordine, declară el cu glasul sugrumat.

— În orice caz eu sînt obligată să trec prin sat. Sper că la această oră cofetăria va mai fi deschisă.

Probabil tovarășul ei de drum nu era informat despre obiceiurile cofetarului, deoarece nu-i răspunse nimic. Apăsă piciorul pe accelerator și mașina făcu un salt înainte.

— Nu sînt în stare să-ți spun ce recunoscătoare îți sînt, declară tînăra femeie care părea mirată de tăcerea lui. Dacă n-ai fi fost dumneata, nu știu ce aș fi făcut.

Bobby părea ocupat de contactul farurilor.

— Mi se pare că ți-am pricinuit prea multă bătaie de cap, continuă ea cu sfială.

Într-un tîrziu îl auzi că începe să vorbească, dar glasul lui părea că vine din mari depărtări.

— Mașina dumneavoastră este în perfectă stare, așa că ne vom despărți aici. Nu mai e nevoie să treceți pe la garaj, zise el și strînse frînele, așa că mașina se opri imediat. Bobby deschise ușa, și coborî.

— Bine, dar ești la depărtare de cîțiva kilometri de locul unde ne-am întîlnit. Dă-mi voie să te conduc cu mașina ; te rog ! stărui femeia.

Încercă să se ferească din calea privirilor ei.

— Ieșisem la plimbare, răspunse el, părînd și mai absent decît adineauri. Așa că amănuntul acesta nu are nici o importanță.

Femeia își făcu loc în fața volanului și-i întinse mîna. Cînd i-o strînse, simți că tremură ușor. Tînăra femeie părea perplexă și nu înțelegea, cum de vorbele pronunțate de ea au putut să-l jignească.

— În cazul acesta, îți urez noapte bună și-ți mulțumesc foarte mult, adăugă ea și glasul păru că i se stinge.

O clipă degetele lui rămaseră încleștate pe mîna ei, apoi îi răspunse :

— Noapte bună, doamnă ! Glasul său părea obosit și descurajat, sau probabil dezamăgit, apoi dispăru în fundul întunericului. Dădu drumul motorului la mașină, iar aceasta porni încet, ca și cînd i-ar fi părut rău că pleacă, și ar fi ezitat. Bobby urmări cu ochii luminița roșie din spatele mașinii, pînă cînd dispăru la o nouă cotitură a drumului.

Peste jumătate de ceas era așezat în fața pianului din imensul salon pustiu al casei din Windymere, și adîncit în gînduri încerca să găsească un sfîrșit pentru „Simfonia neterminată“ a lui Schubert.

V

Era tîrziu, în după-amiaza duminicii din luna septembrie. Confortabilul apartament al doamnei Nancy Ashford care se găsea în imediata apropiere a birourilor administrației din Brightwood, se dovedi neîncăpător, pentru a cuprinde mulțumirea lui Nancy și a vizitatorului ei. Primise încîntată propunerea lui Bobby de a veni la ea, ca s-o ia cu mașina. Așezată alături de el în luxosul torpedo, îi făcea adevărată plăcere să se gîndească la trecătorii care-i vor vedea împreună și-și vor închipui că este fiul ei. În două rînduri viața se dovedise generoasă cu ea, dar de fiecare dată îi frînsese aripile ; de astă dată se simțea din nou înviorată.

În această după-amiază, cînd deschisese ușa apartamentului în calea vizitatorului ei, administratoarea cu părul alb își dădu seama de intenția lui, de a-i încredința secretul său, într-un fel care să nu provoace nici mirare nici emoție. Încerca să pară indiferent, prin urmare își zise că va trebui să-și armonizeze atitudinea în raport de intențiile lui.

Imediat după ce intrase, îi spusese dintr-o suflare tot ce avusese de spus. După ce-și puse pălăria pe pupitru, se așeză alături de ea pe micul divan și-i spuse fără să ezite :

— Am reușit să iau o hotărîre ! Pentru dumneata nu va fi nici un fel de surpriză, de vreme ce dumneata ai fost cea dintîi care te-ai gîndit la acest amănunt, chiar dacă nu te-ai gîndit la toate probabilitățile și nici nu mi-ai dat vreo indicație. Acum totul este pus la punct. Marțea viitoare, în ziua de opt octombrie, mă voi înscrie la Facultatea de Medicină a Universității. Ești mulțumită ?

Nancy îi întinse mîna. Își mușcase buzele, străduindu-se să se stăpînească ; ochii plini de lacrimi îi străluceau. Dar cu toate astea nu spuse nimic.

— Evident, continuă Bobby cu glasul grăbit, ca și cînd ar fi recitat o lecție, nu mi fac nici un fel de iluzii. Mă așteaptă

o muncă teribilă și de lungă durată, și după cum știi, din fire eu nu sînt perseverent. Abia după cinci ani îmi voi putea da seama dacă voi avea vreo posibilitate de reușită, sau dacă cel mult am reușit să mă fac de rîs. Probabil sînt predestinat să devin un mic doctoraș obscur și de mîna a doua. În cazul acesta voi avea motive să-mi pară rău de osteneală și de timpul pierdut. Toți își vor bate joc de mine și parcă-i aud spunînd : „Uite caraghiosul care și-a închipuit că va putea lua locul doctorului Hudson !" Dar probabil ținînd seama de această eventualitate, îmi va fi mult mai ușor, ca să duc lupta ce mă așteaptă. Cred c-ar fi exagerat să-mi închipui că i-aș putea lua locul, chiar într-o măsură cît de mică ; în orice caz nimic nu mă va putea împiedica să încerc.

— Bobby, constat c-am avut dreptate, cînd am sperat că vei lua o hotărîre, declară Nancy cu glasul liniștit, și acum cînd ai ajuns să te decizi, sînt aproape sigură că vei reuși.

— Certitudinea aceasta a dumitale îmi va fi de mare ajutor !

— Fără îndoială acum ai prefera să fii informat despre tot ce ar putea fi în legătură cu doctorul Hudson, nu-i așa ?

În clipa aceea atmosfera micului birou li se păru înnăbușitoare, așa că plecară. Bobby se așeză la volan, cu intenția să asculte cu toată atenția la ce-i va spune. Pe distanța de douăzeci de kilometri înaintară cu greutate printre vehiculele obișnuite să circule în fiecare duminică pe bulevarde, dar acum treceau cu viteză redusă printr-un cartier mult mai liniștit, de la periferia orașului. Nancy îi înșiră cîteva dintre amănuntele cele mai stranii din viața eroului ei, dar stărui în special asupra acelora care aveau legătură cu actele lui de caritate, atît de diverse, și asupra obiceiului său de a le păstra în cel mai mare secret.

— Familia lui nu era informată despre actele acestea ?

— Nu cred. Pe vremea cînd el a început să ajute oamenii în felul acesta neobișnuit, Joyce era o fetiță mică și m-ar mira foarte mult, dacă aș afla că a informat-o despre ceea ce face. Cît despre doamna Hudson, mi-a pus niște întrebări din care se poate deduce cu certitudine că ea nu știe nimic despre miste-

rul acesta din viața soțului ei. Foarte mulți dintre protejații lui au venit la ea ca să-i spună cîteva cuvinte de îmbărbătare; unii dintre aceștia i-au oferit și concursul lor, în cazul cînd va avea nevoie de el. Firește, ea a rămas intrigată de propunerile acestea.

— Da, am auzit și eu vorbindu-se chiar azi despre așa ceva. În momentul cînd tocmai mă pregăteam să plec de la Windymere, a sosit Tom Masterson. Condusese pe Joyce la cabana doctorului Hudson, unde doamna Hudson a plecat să petreacă și ea cîteva zile, așa c-a venit să mă ia și pe mine, ca să ne petrecem după-amiaza împreună cu ele. I-am răspuns că am o întîlnire în oraș.

— Poate c-ar fi fost mult mai bine să pleci împreună cu el. În cazul acesta puteai să-mi telefonezi. Pe Joyce ai mai văzut-o?

— După întoarcerea mea din Franța, n-am mai văzut-o.

— Presupun că pe doamna Hudson nici n-o cunoști?

Bobby ar fi preferat să nu-i pună această întrebare. Probabil i-ar fi putut da un răspuns negativ, fără ca acesta să fie prea departe de adevăr. Dar după ce se gîndi cîteva clipe, își zise că față de Nancy Ashford este obligat să fie sincer. Prin urmare se decise să-i spună adevărul.

— Uite ce, răspunse el cu sfială, noaptea trecută am petrecut un ceas întreg în mijlocul drumului împreună... Apoi după o lungă pauză adăugă: Dar ea nici n-a bănuit cine sînt eu.

— Cum se poate? întrebă Nancy mirată.

Îi repetă pe scurt felul în care s-au întîlnit. Ochii albaștri ai lui Nancy Ashford se opriseră mirați asupra lui. Cuvintele care păreau să fie calme și indiferente, trădau totuși un interes care nu putea să amăgească pe nimeni.

— Spune, Bobby, cred că femeia aceasta ți-a plăcut. Nu-i așa?

Încercă să zîmbească indiferent. Și-ar fi putut închipui c-a reușit să amăgească pe Nancy, dacă n-ar fi comis imprudența s-o privească în luminile ochilor. Dezamăgirea și părerea de rău pe care o văzu în ochii ei, îl făcu să se liniștească numaidecît. Ar fi fost inutil să încerce să ascundă ceva în fața femeii acesteia.

— Draga mea, femeia aceasta îmi place atît de mult, admise el cu glas tremurînd, încît aș prefera să nu vorbim despre ea.

Mașina își domolise mersul și păru că vrea să se oprească alături de un mic parc. O clipă tăcură amîndoi. În cele din urmă Nancy declară aproape mașinal.

— Altceva nu lipsea decît asta !

— Da ! încuviință Bobby îngîndurat.

Urmă o nouă tăcere.

— Și ea nu și-a dat seama cine ești dumneata ?

— Eu nu am îndrăznit să-i spun.

— Și cît timp crezi că vei putea să păstrezi numele dumitale în secret ?

— Cred că nu va fi greu deloc, declară Bobby și păru că încearcă să se convingă el însuși de temeinicia vorbelor sale. Cînd am vorbit cu Masterson, m-am străduit să găsesc un pretext, pentru ceea ce s-a întîmplat ieri seară, în cazul cînd îl vor întreba ceva. Dar cred că pînă acum doamna Hudson a uitat cu totul de existența mea.

Cuvintele lui determinară pe Nancy să rîdă.

— Ascultă, Bobby Merrick, crezi în mod serios că o tînără femeie cu temperamentul doamnei Helen Hudson ar putea să facă o impresie de felul celei pe care a făcut-o asupra dumitale, fără să-și dea seama de realitate ? Mi-ai spus c-ai fost profund tulburat de prezența ei — aceasta este exact fraza întrebuințată de dumneata — cînd v-ați așezat în mașină alături unul de altul. Crezi că senzația dumitale ar fi fost posibilă, fără s-o împărtășească și ea ?

— Adică de ce nu ? Cred că mergi prea departe cu deducțiile dumitale. Doamna Hudson a încercat să fie politicoasă, amabilă și recunoscătoare, pentru micul serviciu pe care i l-am făcut. Nu i-am dat ocazia să creadă că eu m-aș interesa de ea în calitate de femeie. De fapt în momentul cînd m-am despărțit de ea, am fost aproape lipsit de curtoazie.

Nu crezu de cuviință să-i mai spună că mașina a înaintat foarte încet, pe o distanță de cel puțin două sute de metri, ca și cînd femeii i-ar fi părut rău să se despartă de el.

— Da, declară Nancy pe un ton semnificativ, sînt convinsă că ea și-a dat seama de realitate.

— Iar violența cuvintelor mele au fost o dovadă, nu-i așa ?

— Dovadă despre ce ? stărui Nancy.

— Că nu mi-a făcut nici un fel de impresie.

— Dragă băiete, cît de puțin o cunoști !

— Nu cumva vrei să afirmi că are un dar special de a ghici gîndurile oamenilor ?

— Nu fi caraghios ! Eu nu m-am gîndit la altceva, decît la faptul că era femeie.

Se plimbară pe sub ulmii parcului, şi se opriră, ca să se uite la copiii care se jucau cu mici bărci cu pînze cărora le dăduseră drumul pe oglinda lacului acoperit cu nuferi. Căutară apoi o barcă neocupată şi amîndoi renunţară în mod tacit să mai vorbească despre slăbiciunea doctorului Hudson, de a se interesa despre greutăţile cu care trebuie să lupte diverse persoane şi de a păstra în taină actele de generozitate.

— În primul rînd trebuie să fii convins, declară Nancy cu glasul categoric, că ciudatul obicei care determina pe doctorul Hudson să facă aceste plasamente costisitoare, despre care nu şi-a închipuit niciodată că-i vor fi rambursate şi nici n-ar fi primit, nu au fost rezultatul unei porniri bolnăvicioase. Afară de asta nu era nici un om cu toane şi nici maniac. Nu l-am văzut niciodată săvîrşind vreo faptă, fără motiv justificat. Nimeni n-ar fi putut afirma despre el c-a fost un risipitor sau că n-ar fi ştiut să-şi administreze averea. Avea un simţ profund al afacerilor şi se pricepea să vîndă şi să cumpere exact în momentul indicat. Numeroşi oameni cu vastă experienţă comercială veneau la el şi-i cereau sfatul, în privinţa acţiunilor întreprinderilor industriale. Eu sînt convinsă că dacă a făcut aceste gesturi stranii pentru anumite persoane, el a urmărit un scop bine determinat. Într-un fel sau altul, pe care eu nu sînt în stare să-l înţeleg, gesturile acestea trebuie să fi avut vreo oarecare legătură cu succesele sale profesionale. După ce vei reuşi să descoperi motivele care au determinat aceste gesturi ale sale, vei constata pentru ce Wayne Hudson a fost un mare chirurg.

— Mai ştii ceva în legătură cu el, afară de ceea ce mi-ai spus pînă acum ? întrebă el şi o privi bănuitor.

— A rămas o condică — un fel de jurnal în care-şi trecea însemnările zilnice — despre care sînt convinsă că ai dreptul s-o cercetezi. Pe aceasta o păstra în casa de fier din birou împreună cu hîrtiile de valoare ; unele dintre acestea sînt privitoare la profesiunea sa, altele se referă la viaţa sa parti-

culară. În ziua cînd mi-a fost încredințată conducerea administrației spitalului Brightwood, condica aceasta am găsit-o în casa de fier. Într-un rînd căutînd niște polițe de asigurare, l-am întrebat dacă această condică este în legătură cu interesele spitalului...

— Dumneata nu puteai să-ți dai seama ?

— Condica nu este scrisă în englezește și nici în altă limbă pe care o cunosc.

— Ce crezi, ce limbă ar putea să fie ? Spaniolă, germană, greacă ?

Nancy clătină din cap și continuă

— L-am întrebat ce reprezintă condica aceasta. Îmi aduc aminte felul exact grav în care s-a uitat la mine și cum și-a ridicat mîna și s-a frecat cu vîrful degetelor pe tîmple — un gest obișnuit la el, de fiecare dată, cînd trebuia să ia o decizie importantă — și după o lungă tăcere mi-a răspuns :

— „Acestea sînt însemnările mele intime. Apoi a adăugat zîmbind : Sînt de acord ca dumneata să le citești, dacă vei putea."

— Ai încercat vreodată să vezi ce sînt ?

— Da, am încercat, răspunse ea cu glasul stins. Am pierdut ceasuri întregi, ceasuri nenumărate... chiar acum de curînd.

— Ai descoperit ceva ? Te-ai ales cu ceva din strădania aceasta ?

— Cel mult cu dureri de cap !

— Mi-ar face plăcere s-o văd și eu.

— Ți-o voi arăta. Nimeni nu are mai mult decît dumneata, dreptul să vadă această condică. Doamnei Hudson i-am spus că în casa de fier a spitalului se găsesc hîrtii importante de-ale doctorului. A stăruit să le las acolo unde sînt, pînă în ziua cînd va avea răgazul necesar, ca să le poată cerceta împreună cu mine ; prin urmare condica este și astăzi acolo

— Să ne întoarcem, declară el impulsiv.

Cînd ajunseră la Brightwood, se lăsase înserarea. Nancy plecă să scoată condica din casa de fier, și după ce o aduse, o puse pe pupitru în fața lui. Se așeză pe un scaun și o luă în mînă — era un carnet legat pe de-a-ntregul în piele, lat de doisprezece centimetri și înalt de douăzeci, și gros cam de două degete. Pe prima pagină era scrisă următoarea frază, de mîna doctorului :

— Pe nimeni n-ar putea să-l intereseze mai mult decît pe mine! declară Bobby și încercă să întîlnească privirile de aprobare ale lui Nancy. Administratoarea dădu din cap.

— Acum întoarce pagina și vezi dacă poți înțelege ceva.

Bobby se uită îndelung la textul scris pe prima pagină a condicii

— Este un text scris cu criptograme!

— Cred că vei avea multă bătaie de cap, ca să-l poți descripta, declară Nancy. Uite cum cred eu că se prezintă situația: doctorul Hudson nu era de acord ca secretul său să fie divulgat, atît timp cît va fi în viață. Faptul că numeroși dintre protejații săi au venit și erau dispuși să vorbească despre raporturile stranii ce le-au avut cu el, mă face să cred cu toată certitudinea, că i-a obligat să jure că nu vor pomeni niciodată despre ele, atît timp cît va trăi. Prin urmare cheia misterului trebuie căutată în această condică. Sînt convinsă că cel care va reuși s-o citească, va afla adevărul. E foarte probabil ca doctorul să fi fost de acord cu acest mister divulgat după moartea lui, dar n-a admis ca cineva să citească însemnările lui, atît timp cît era în viață.

— În orice caz textul nu se poate citi! murmură Bobby. Ai mai văzut ceva asemănător?

— Fără îndoială, răspunse Nancy, prima pagină din condică este un fel de prefață. Paginile următoare vei vedea că sînt scrise în întregime. Aceasta însă nu are decît douăsprezece rînduri; probabil este dedicația. Ia-o cu dumneata. Cunoști limba greacă?

Bobby clătină din cap.

— Nu, dar cunosc alfabetul grecesc, răspunse el și zîmbi.

— Atît ajunge... Ce literă este aceasta din urmă?

— Omega, răspunse Bobby fără ezitare.

— În același timp omega este semnul care indică sfîrșitul? Semnul final care indică sfîrșitul unui lucru?

Dădu din cap în semn de încuviințare.

— Cîte litere are alfabetul grecesc?

Bobby închise ochii și-și făcu socoteala pe degete.

— Douăzeci și patru.

— Prin urmare omega este a douăzeci și patra literă — și înseamnă sfîrșitul ?

— Exact.

— Ia spune, care este litera a douăsprezecea ?

— „Mi" ! răspunse Bobby, după cîteva clipe de gîndire.

— Ei bine, în cazul acesta, dacă omega înseamnă „sfîrșitul", ce crezi că ar putea să însemne „mi" ?

— Cred c-ar putea să însemne „pe jumătate sfîrșit".

Bobby se uită din nou la prefața condicii și constată că la intervale regulate întîlnește literele „mi" și „omega".

— Nu cumva condica aceasta este un fel de indice ?

— Cred că asta trebuie să fie, dar mie nu mi-a fost de nici un folos, prin urmare nu-ți pot da altă lămurire.

Tot lungul drumului, pînă acasă, Bobby nu fu în stare să-și dea seama unde se găsește, ci trecea cu toată viteza în direcția care-l ducea spre Windymere. La miezul nopții își băgă mașina în garaj, se urcă în camera sa, apoi se așeză la birou, în mînă cu creionul și cu însemnările doctorului Hudson... Dar începuse să se reverse de ziuă și el încă nu se mișcase după scaun, ci continua să caute și să încerce în toate chipurile o elucidare a paginei criptografice, fără să ajungă la vreun rezultat mulțumitor.

Cînd deschise ușa biroului, ca să-l cheme la masă, Meggs îl găsi complet îmbrăcat și adormit, cu capul pe brațele încrucișate, întinse pe tăblia biroului. Coborî scara în vîrful picioarelor și ochii începură să-i strălucească.

Un minut mai tîrziu Meggs intră în bucătărie și se pleca la urechea bucătarului, ca să-i spună în șoaptă și pe un ton de triumf :

— Ai pierdut prinsoarea !

— S-a îmbătat din nou ?

— Ciei !

Fascimilul primei pagini din condica doctorului Hudson

VI

Discul de lumină de sub umbrarul lămpii așezate pe măsuța de noapte de la căpătîiul patului doamnei Hudson tremura pe obiectele ce le așezase în apropierea ei, ca să se împotrivească somnului ; la miezul nopții intrase în dormitor, cu un roman la subțioară și o mapă plină de scrisori la care trebuia să dea un răspuns, fiind hotărîtă să aștepte trează. pînă la întoarcerea lui Joyce.

Puțin înainte de orele două după miezul nopții fu toropită de somn și acum sta nemișcată cu ochii închiși, iar obrazul cu trăsăturile crispate îi era luminat de lampa de la căpătîi. Crisparea obrazului ei se datora nu atît faptului că nu reușise să reziste somnului, cît mai mult împrejurării că n-a reușit să-și realizeze scopul urmărit.

Dacă în ziua morții sale s-ar fi găsit cineva care să poată întreba pe doctorul Hudson, despre reușita căsătorii sale, contractate mai mult în interesul fiicei sale, întrebarea aceasta i s-ar fi părut penibilă, datorită faptului că din fire era un om care ținea la adevăr mai mult decît la orice.

Într-o dimineață geroasă din luna ianuarie se prezentaseră toți trei în fața altarului bisericii Saint Andrew, însoțiți de unchiul Percival și de Monty — venise și senatorul Byrne, tocmai de la Washington — nu atît în calitate de mire și mireasă, asistat de fiică-sa care era fată de măritat și părea că este în întregime de acord cu hotărîrea tatălui ei, ci mai curînd că cele două femei tinere și neobișnuit de frumoase însoțite de tutorele lor, un bărbat distins și mai în vîrstă, care a venit să ceară binecuvîntarea bisericii și autoritatea statului, pentru a consfinți prietenia dintre ele.

Faptul că contractă o căsătorie „dictată de interese" nu reprezenta pentru doctorul Hudson nici un fel de piedică. Nu-și făcuse nici o iluzie în legătură cu această căsătorie, deoarece știa dinainte că toate căsătoriile din lume s-ar încheia

numai pe temeiuri sentimentale, fără avantaje materiale din nici o parte, rasa omenească de pe pămînt ar fi trebuit să se stingă demult.

Totuși imediat după căsătorie, doctorul Hudson constată că era sincer îndrăgostit de tînăra sa soție, astfel că intenția lui de a strînge prietenia dintre Helen și Joyce era în mare primejdie.

Joyce nu era sigură de întorsătura pe care o va lua situația, așa că primele trei zile fură extrem de grele pentru ea:

— Nu dragă ; nu vreau nimic. Dacă-ți face plăcere, pleacă singură. Eu aș prefera să stau liniștită, și toată lumea să mă lase în pace !

Astfel duminică după-amiază, cînd se lăsă convinsă ca să coboare pe puntea vaporului și să se apropie de un fotoliu acoperit cu un pled, văzu că nu este primită de un părinte îngăduitor și de o bună colegă de școală, ci de un soț și de către soția lui — care amîndoi îi erau prieteni și de această certitudine nu avea nici un motiv să se îndoiască — dar în orice caz realitatea era aceasta.

Toți trei se străduiră, dar fără rezultat, să restabilească vechile legături de prietenie între ei. Probabil nu reușeau să le restabilească, tocmai datorită acestor străduințe. După ce ajunseră la Paris, Hudson încurajă pe Joyce să facă tot felul de cumpărături, iar Helen ținea să fie de acord cu soțul ei, probabil exagerase și ea puțin.

— „Ce pardesiu încîntător ! Sînt foarte mulțumită c-ai reușit să-l descoperi ! Îți vine foarte bine !"

Purtarea aceasta era la locul ei, dar tonul întrebuințat era mult mai puțin. Procedeul nu reprezenta pe o tînără fată care sta de vorbă cu prietena ei, ci stăruința unei mame vitrege care încearcă să cîștige simpatia fiicei adoptive și încearcă să fie generoasă și binevoitoare.

N-avură nici discuții împreună, ceea ce probabil ar fi contribuit ca atmosferă să pară mai suportabilă, și tot așa între ele nu interveniră cazuri de sfială aparentă, căci sfiala aceasta era prea adîncă, pentru a putea ieși la lumină și tocmai amănuntul acesta reprezenta marea greutate a situației dintre ei. Tot ceea ce spuneau și făceau, era amplificat — ca de un megafon — care intensifica vorbele și gesturile pe care le făceau, dîndu-le proporții nefirești. Fiecare dintre ei își dădea seama că se străduiesc să fie cît mai firești, și fiecare dintre ei era conștient de greutatea acestei străduințe. Se zbă-

teau din toate puterile, ca să poată stabili iar relațiile de strînsă intimitate de altă dată, dar nu știau cum trebuie să procedeze.

Puțin după moartea doctorului Hudson, prăpastia dintre ele se săpă și mai adînc. În primele zile se apropiară una de alta, din dorința reciprocă de a pune temeiul unei duioșii comune care, chiar dacă n-ar fi reușit să restabilească vechiul sentiment de camaraderie dintre ele, ar fi putut servi drept temei pentru o prietenie care cu timpul s-ar fi adîncit și mai mult. Dar situația aceasta nu dură mult.

Durerea lui Joyce era în prima săptămînă nepotolită, apoi se liniști repede. Atitudinea aceasta a ei nu era altceva decît sinceritate, mai ales în ziua cînd declară că de aici înainte va înceta să se mai zbuciume, deoarece fiind o fire capricioasă, orice exteriorizare a tristeței prelungite ar putea să pară îndoielnică, dacă va continua să și-o manifeste în felul acesta.

Tocmai de aceea acum ajunsese să nu informeze pe Helen decît cu anumită reticență despre întîrzierile ei în oraș. Întrebărilor puse cu blîndețe și dictate de intenția de a-și potrivi plecările în conformitate cu interesele lor comune, le da răspunsuri evazive, sau încerca să întrerupă pe Helen, dîndu-i să înțeleagă că ea este acum destul de mare, pentru a ști unde se poate duce, de cine este însoțită și la ce oră se întoarce acasă. Helen, spunea ea, nu are nici un motiv să-și facă griji din pricina lui Joyce care este lipsită de seriozitate, așa că va putea să-și trăiască felul ei de viață cum dorește, fără să se mai gîndească la astfel de nimicuri.

Să nu mă aștepți, draga mea! spunea Joyce la orele nouă seara. Ies în oraș cu Ned (cu Tom sau Pat sau cu Phil) așa că e foarte probabil să ne întoarcem tîrziu. Unde mergem? N aș putea să-ți spun... Probabil undeva,... ca să dansăm... mai tîrziu la un mic supeu,... la Crystal Palace... sau la Gordon's

— Joyce, nu-mi place să știu că mergi la Gordon's. Crede-mă, acesta nu este un local pentru o fată ca tine. Te rog... făgăduiește-mi că nu te vei duce acolo!

— Sînt gata să-ți îndeplinesc dorința. Dar trebuie să știi că nu depinde numai de mine. Probabil în această chestiune va avea ceva de spus și tînărul care mă va însoți.

Pe măsuța trandafirie erau mai multe scrisori, între care una de la Montgomery Brent, scurtă și entuziastă; îi spunea că este gata să-i stea într-ajutor, în cazul cînd „mica sa prietenă" — astăzi cînd este copleșită de răspunderi — are dificultăți cu administrarea averii:

— „Voi fi foarte mulțumit, să-ți fac declarația de impozit și să te ajut să-ți faci plasamentele, pentru a-ți putea pune averea în siguranță, căci astăzi fac în fiecare zi astfel de treburi".

— Bietul băiat! murmură ea cu glas stins, în timpul cît reciti scrisoarea. Este foarte amabil și propunerea pe care mi-o face, mi se pare binevenită. Oare o fi destul de priceput? Fără îndoială trebuie să fie, căci de atunci i-o fi venit...

Montgomery, la care se gîndea întotdeauna ca la un frate mai mic și căruia se obișnuise să-i spună Monty, mai ales acuma cînd se simțea atît de singură, era cu cinci ani mai în vîrstă decît ea. Nu-i plăcuseră studiile și se angajase într-o orchestră de jazz, unde cînta la saxofon. Dar nici profesia aceasta nu putea să-i facă plăcere, fiind obligat să sufle în timpul nopții la acest instrument de la ora opt pînă la două după miezul nopții. Tocmai de aceea se împrietenise cu un grup de tineri care lucrau în biroul unui remizier de bursă, dintr-un cartier al orașului. La cîteva luni după aceea deveni și el funcționarul modest al acestei întreprinderi unde-și avea biroul și salariul din care putea să trăiască.

— Eu sînt remizier de bursă! răspundea el cu mîndrie, cînd se întîmpla ca în timpul dansului să-l întrebe cîte o fată, la ce Universitate este înscris.

În orice caz devenise om serios și trecuse mai bine de un an de cînd nu mai ceruse Helenei bani împrumut; de nuntă îi dăruise un vas de argint de valoare și în timpul ceremoniei fusese singurul dintre cei prezenți care se prezentase îmbrăcat în jachetă și cu pantaloni vărgați, așa cum cerea eticheta... Da, ideea i se părea destul de bună. Va să zică tot îi mai rămăsese un prieten — Monty, omul acesta cumsecade!

Într-un alt plic erau cîteva rînduri, adresate lui Joyce de tînărul Merrick, expediate din Ann Arbor. Se vedea cît de colo că se străduia să scrie îngrijit, dar autorul scrisorii nu spunea mare lucru, închipuindu-și probabil că va putea citi printre rînduri. O informa că s-a înscris la Facultatea de Medicină, în nădejdea că va putea deveni un om util pentru profesiunea pe care doctorul Hudson o ilustrase atît de neobișnuit.

— „Este ultimul la care m-aş fi gîndit, în vederea acestei înlocuiri", declarase Joyce în momentul cînd citise lui Helen acest pasaj din scrisoarea lui. Purtarea aceasta mi se pare chiar extravagantă ; tu ce zici ?"

— „Cred că este tot un capriciu de-al lui", răspunsese Helen cu indiferenţă".

— „În orice caz este frumos din partea lui, c-a luat această hotărîre !" adăugă Joyce, cu vădită intenţie de a apăra pe Bobby.

— „Să vedem ce se va întîmpla peste un an", răspunse Helen, cu glasul stins.

Joyce continuă să citească, numai pentru ea, şi după ce termină scrisoarea, o aruncă enervată pe masă şi-şi reluă obişnuita expresie de nemulţumire, apoi se uită la Helen :

— Cred că va fi mai bine să-i răspunzi tu, căci singura frază amabilă îţi este adresată ţie. Spune-i că sper să se înţeleagă cu profesorii săi şi că va obţine cele mai bune note la toate obiectele", sfîrşi ea nemulţumită.

Fraza amabilă la care făcea aluzie, era următoarea : „Te rog să prezinţi respectuoasele mele salutări doamnei Hudson, căreia sper că voi avea curînd onoarea să-i fiu prezentat".

Helen nu mai adăugă nimic. Părerea ei despre tînărul Merrick nu era întemeiată pe observaţiile făcute de Joyce în legătură cu el — un tînăr răsfăţat şi uşuratic care dispune de prea mulţi bani — din care se vedea că fiica ei adoptivă ţine la el, dar Merrick nici nu se sinchiseşte de ea. Helen se simţea mulţumită, şi nu dorea să-l cunoască. Uneori chiar se temea de ziua cînd va fi obligată să-l întîlnească. Era de ajuns să ştie că din pricina acestui om, soţul ei murise... Evident, el nu purta nici o vină, dar îşi închipuia că tînărul acesta nu-i va da nici o ocazie care s-o determine, să se poarte amabil faţă de el. Incidentul era acum închis, şi ea se simţea uşurată.

Scrisoarea rămăsese în plic, printre celelalte scrisori ce le primise, pe tava cu care le adusese camerista. Ceva mai tîrziu o băgă în mapă şi acum după ce se culcase, o reciti. La urma urmelor pe ea n-o interesa dacă tînărul acesta va reuşi sau nu. Adevărul era că astăzi relaţiile dintre el şi Joyce încetaseră cu totul... Asta însemna că Joyce are o tovărăşie proastă mai puţin !

Helen tresări din somn şi se trezi, cînd simţi că se deschide uşa dormitorului şi văzu că apare obrazul congestionat al lui Joyce.

— Tu eşti, Joyce ?

Uşa se deschise încet şi fără zgomot.

— Iartă-mă, dragă... Noapte bună ! se auzi glasul ei stins de dincolo de uşă.

— Haide, Joyce, intră ! strigă Helen.

Trecură cîteva clipe, pînă cînd uşa se deschise din nou. Joyce apăru, legănîndu-se pe picioare. Era cu ochii pe jumătate închişi şi cu dosul miinii se freca pe frunte, iar în cealaltă mînă îşi ţinea pălăria boţită şi încerca să se sprijine de ceva, umblînd pe pipăite. Se propti cu greutate de marginea patului.

— O, fetiţo dragă ! exclamă Helen speriată şi se ridică în capul oaselor. Pentru Dumnezeu, pe unde ai umblat ?

— Am fost la Gordon's !

Joyce rîse răguşit, fără să deschidă gura şi se uită la ca prosteşte.

Helen îşi îndreptă trupul şi nu-i venea să creadă, cînd văzu pe fiica ei adoptivă cu părul răscolit şi ameţită.

— Ai scris sc... scrisori ? întrebă Joyce cu limba grea şi se uită la scrisorile de pe masă, încercînd să pară indiferentă.

Dădu din cap şi-şi duse mîinile la tîmple, într-un gest de deznădejde pe care Joyce se strădui să-l ignoreze.

— Iată şi o scrisorică de dragoste pentru Bobby ! şi plecîndu-se peste pat, dădu scrisorii un bobîrnac. Poftim, aceasta este pentru dumneavoastră, domnule Merrick.

— Joyce ! Eşti beată !

Se ridică în picioare şi-şi puse papucii, apoi îmbrăcă un kimono şi apropiindu-se de Joyce îi petrecu un braţ împrejurul umerilor, încercînd s-o sprijine.

— Cum adică ? Eu beată ? îngăimă Joyce, încercînd să pară amabilă. Eu beată ? Ar fi trebuit să-l vezi pe Tommy !

— Dă-mi voie să-ţi ajut, să te culci, o rugă Helen deznădăjduită. Nu... stai aici ! Vei putea dormi în camera mea.

Joyce întinse o mînă şi încercă să-şi descheie un nasture de la rochie, iar cu cealaltă îşi trecu pălăria peste fruntea brobonată de sudoare. Imediat după aceea căzu pe pat şi Helen care-i scoase rochia, muie o batistă în apă şi i-o aşeză pe ochi.

— Mulțumesc... draga mea! murmură Joyce printre suspine. Îți faci atîtea probleme... din pricina mea. Ce prostie... dar totul este din vina mea... nu trebuie să te superi pe Tommy! Tommy este un băiat cumsecade. Mă voi mărita cu el... Ce zici... vrei să mă... să mă feli... mi se încurcă limba... Ce zici de mine și de Tommy?

— Despre asta vom putea vorbi și miine dimineață, draga mea, răspunse Helen împăciuitoare, apoi muie din nou batista și i-o puse pe timple.

— Nu... dragă doamnă! îngînă Joyce din nou și făcu un gest impresionant. Despre asta vom mai vorbi... chiar acum! și cu latul mîinii lovi furioasă perna care căzu pe parchet. apoi se uită la ea cu ochii mari. Este caracteristic din partea ta! Ai început să plîngi! Eu mă întorc acasă fericită, ca să te anunț că m-am logodit cu Tommy... și tu începi să plîngi! De ce? Ai vrea să te căsătorești tu cu el?

Încercă să-și stăpînească nemulțumirea și îi spuse să se liniștească și să adoarmă. Dar Joyce începu să geamă și să plîngă.

— Pe mine nu mă iubește nimeni. Nimeni în afară de Tommy care este un băiat atît de cumsecade! Nu mă voi căsători cu el... Să știi că nu mă voi căsători!

Într-un tîrziu păru că trupul i se destinde și trecîndu-și limba peste buzele uscate, oftă adînc și adormi. Helen se lăsă pe genunchi alături de pat și îngropîndu-și obrazul în plapumă, începu să plîngă cu sughițuri. Wayne Hudson îi încredințase o sarcină care depășea puterile ei. Omul acesta nu-i ceruse decît un singur lucru, dar nici pe acesta nu reușise să-l îndeplinească.

Într-un tîrziu se trezi cu trupul amorțit, din pricină că adormise chircită în atitudinea aceasta și după ce se ridică în picioare, adună scrisorile risipite pe parchet, stinse lumina și se îndreptă abătută spre camera lui Joyce. Puse scrisorile pe măsuță și-și trecu peste obraz un tampon de vată muiat în apă de colonie.

Scrisoarea trimisă de Bobby Merrick era deschisă în fața ei, ca și cînd ar fi vrut să-i atragă atenția. Printre rînduri puteai descifra că el se considera moralicește obligat față de doctorul Hudson... Dar în scrisoarea aceasta ea nu văzuse altceva

decît prefăcătorie... Încerca să facă pe martirul, pînă în clipa cînd va începe să se plictisească. Întoarse privirea ca să n-o mai vadă. Nu cumva contractase și ea o obligație morală? Tînărul Merrick încerca să se achite de această obligație! Dar ea ce făcuse pînă acum?

Împături scrisoarea cu grijă și rămase cîteva clipe îngîndurată, frămîntîndu-și degetele care tremurau de enervare. Apoi constată că vrea să stea de vorbă cu Bobby Merrick. Omul acesta probabil îi va da un sfat... Își văzu obrazul crispat în luciul oglinzii și clătină din cap. Dar soluția indicată nu putea să fie aceasta. Băgă scrisoarea în mapă și simțindu-se obosită, se întinse în pat.

VII

La ora unu în dimineața zilei de Grație, tînărul Merrick reuși să rezolve enigma pentru care vreme de două luni încheiate sacrificase toate clipele ce-i rămăseseră libere.

Chiar din prima săptămînă cînd începuse cercetările acestea stăruitoare, scrisese lui Nancy Ashford :

„Cînd în această afacere va apărea lumină, ea nu va fi ca primul tremur al razelor de soare asupra unei văi întunecate. Cartea va continua să rămînă cu desăvîrșire indescifrabilă, pînă în ziua cînd totul va străluci ca lumina unei dimineți de iunie. Sarcina pe care mi-am asumat-o, va trebui dusă pînă la capăt. Sau voi reuși să descifrez enigma și voi putea citi și înțelege fără greutate scrisul din condică, sau nu voi putea înțelege nici o silabă."

Vacanța zilei de Grație începea miercuri la amiază și Bobby hotărîse să o consacre condicei rămase de la doctorul Hudson. Se va putea dedica în întregime acestei preocupări, fără să se gîndească la nimic și fără să fie întrerupt de cineva, deoarece Cetatea Universitară se golea de studenți, ca și cînd ar fi fost alungați de toate spaimele. Făgăduise bunicului său ca în seara acestei serbări să ia masa împreună cu el, „în cazul cînd voi reuși să rezolv o problemă care mă preocupă și cu care trebuie să termin cît mai repede posibil."

Toată după-amiaza zilei de miercuri și-o petrecu, făcînd încercări fără rezultat, repetînd aceleași variante și combinații pe care le mai făcuse odată. Era nemulțumit de faptul că nu reușea să se concentreze, căci din cînd în cînd se oprea și sta cîte un ceas întreg în fața pupitrului, ascuțindu-și creioanele și uitîndu-se fără să clipească la textul care părea c-ar vrea să-și bată joc de el. Altădată se trîntea pe pat și sprijinit într-un cot, așternea pe hîrtie coloane întregi de litere, împărțindu-le în felurite chipuri. Își uită cu totul de timp, de oboseală și de plimbare, astfel că făcea mereu diagrame și

rupea hîrtia pe care a întrebuințat-o. Începuse să se întunece și fu obligat să aprindă lumina. Se făcu miezul nopții și el continua să lucreze în mod mașinal, iar creierul său funcționa mai mult în virtutea inerției. Apoi se opri și bătîndu-se cu creionul peste dinții din față, privirile i se rătăciră în gol. Închipuirea lui făcea chiar în aceste clipe o plimbare pe drumul ce ducea spre miazănoapte de Windymere, ca să ajute o doamnă al cărei automobil rămăsese în pană. Revenindu-și în fire, se așternu din nou pe lucru, făcînd combinațiile care nu vroiau să se mai termine.

Apoi cu totul pe neașteptate un gînd nou îi trecu prin minte.

Ceva ce nu încercase pînă acum. Scrise într-un rînd primele cuvinte ale textului pe care nu-l putea înțelege, omițînd spațiile. (Se obișnuise de mai demult să copieze literele cu majuscule, pentru a merge mai repede).

Apoi orientîndu-se după litera grecească „mi" care părea că indică mijlocul, tăie în două textul care reprezenta prima frază :

C T T R L E T C N I E P I T N L E Ș T F
I I O U E U E O S D R R E E U M U I E E

Datorită unui simplu capriciu, reproduse amîndouă rîndurile și așezîndu-le unul sub altul, împinse al doilea rînd mai spre dreapta :

C T T R L E T C N I E P I T N L E Ș T F
 I I O U E U E O S D R R E E U M U I E E

Vreme de cîteva minute se uită întins la rîndurile acestea, pînă cînd totul păru c-a început să se tulbure în fața ochilor lui. Imediat după aceea inima îi tresări speriată. Creionul îi tremură în mînă, în timpul cît recopie literele, intercalîndu-le între ele :

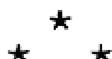
CITITORULEEUTECONSIDERPRIETENULMEUȘITEFE

— Am reușit ! exclamă el cu glasul triumfător.

Chiui de se cutremură camera și începu să rîdă nestăpînit. Descifrarea era extrem de simplă, acum după ce reușise să descopere cheia cu care să poată înțelege scrisul. Vreme de cîteva minute copie cu înfrigurare literele, alternîndu-le

între ele și astfel reuși să citească fără greutate comunicarea de pe prima pagină :

CITITORULE EU TE CONSIDER PRIETENUL MEU ȘI TE FELICIT PENTRU STRĂDUINȚA DATORITĂ CĂREIA AI REUȘIT SĂ CITEȘTI ACEASTĂ CONDICĂ. AI DREPTUL S-O PĂSTREZI. CĂCI MAI TÎRZIU VEI ÎNȚELEGE MOTIVELE CARE M-AU DETERMINAT S-O SCRIU ÎN CRIPTOGRAME.

I se păru că tot trupul începe să i se destindă și-și dete seama că i s-a făcut foame. Se îmbrăcă, să plece și zîmbi mulțumit. Își făcuse datoria și înlăturase piedica ce-i stătuse în cale.

Înnodîndu-și cravata în fața oglinzii, se uită la condica de pe masă, cum s-ar fi uitat un gladiator la adversarul său învins.

După ce ieși din casă, fu încins din toate părțile de vîntul care purta vîrtejuri de măzărică, și înviorat de aerul rece, strînse din umeri, respiră de cîteva ori și grăbi pasul, apoi rîse cu hohote. Legănîndu-se ușor în mers, începu să fredoneze Marseilleza, cîntînd cu glas triumfător și gesticulînd cu amîndouă mîinile.

În apropierea gării centrale era o crîșmă mică pe care o ținea unul cu numele Tony și la el era deschis toată noaptea. Tony era prototipul omului care a ajuns negustor din întîmplare, cum sînt bărbierii erudiți, cizmarii filozofi și circiumarii pitorești, de care se găsesc în toate centrele universitare și care se bucură de o anumită popularitate, datorită excentricităților lor, amestecate cu interesul sincer față de Universitate și campionatele sportive ale acesteia.

Mulți profesori s-ar fi simțit mulțumiți, dacă ar fi cunoscut după nume tot atîția studenți cîți cunoștea Tony. Studenții unei Universități se schimbă mereu, dar Tony care sta de unsprezece ani la Ann Arbor, părea și el un fel de instituție care nu se va schimba niciodată. Îți venea să crezi că omul acesta a fost pus aici, chiar de la facerea lumii.

Se spunea despre el că este om bogat, deși acorda studenților credite și împrumuturi fără nici un fel de garanție, cu o generozitate care ar fi determinat orice bancă să dea faliment, în cel mult patruzeci și opt de ore.

Pe tejghea era un carnet nu tocmai curat și un capăt de creion legat cu o bucată de sfoară. Cînd se întîmpla ca un student fără parale să intre la Tony, comanda ceea ce vroia și apoi își trecea numele în carnet, împreună cu suma ce o datora. Nu era nevoie să intervii ca să ți se acorde credit. Îți treceai numele și asta era de ajuns. Cînd dădeai din nou de parale, veneai și plăteai datoria, răsfoiai carnetul și ștergeai singur ceea ce ai scris. Tony primea banii fără să pară cituși de puțin emoționat. Însuși faptul că primea lichidarea contului, fără să mulțumească, era un gest frumos și caracteristic din partea lui. Asta însemna că el a știut dinainte c-așa se va întîmpla, și n-avea nici un motiv să se extazieze.

Tony își începea slujba la orele șase seara și sta toată noaptea. În timpul zilei nu-l vedeai niciodată prin prăvălie, căci în timpul prînzului și al amiezii era înlocuit de slujbași pricepuți.

— Tony care este motivul pentru care dumneata nu lucrezi decît în timpul nopții, îl întrebau de multe ori clienții săi, cînd le punea pe tejghea farfuria cu șuncă prăjită în ouă.

— Poate ați fi preferat ca în timpul nopții să nu fiu aici, ai? răspundea Tony zîmbind, știind dinainte că datorită explicațiilor ce i le vor da, își vor uita de întrebarea pe care i-au pus-o.

De obicei tineri reporteri de la „Michigan Daily“ își închipuiau că li se oferă o ocazie nebănuită de a-și pune la încercare spiritul de observație excepțional, cînd puneau lui Tony tot felul de întrebări referitoare la îndeletnicirea lui: ce sumă pierde anual, datorită împrumuturilor riscate și creditului ce-l acordă studenților? De ce nu lucrează decît în timpul nopții, cînd este mai puțin de lucru? Afară de asta îi mai puneau și alte întrebări, formulate cu tot meșteșugul și insolența caracteristică ziariștilor. Dar pînă acum nu apăruse niciodată nici un articol despre el, deoarece de fiecare dată Tony scăpa datorită faptului că nu știa vorbi englezește, cînd tinerii aceștia începeau să-l strîmtoreze cu întrebările.

— N-am fost în stare să scot nimic dintr-însul. Omul acesta este un dobitoc fără pereche.

— Ei comedie! răspundea bătrînul cronicar al numărului de duminică. Ai comis și dumneata aceeași greșeală, luînd șiretenia lui Tony drept tîmpenie!

Bobby Merrick știa dinainte că în timpul nopții Tony va fi de serviciu și va putea să-și astîmpere foamea. I se va servi, cît ai bate din palme, o friptură mustoasă care putea rivaliza cu orice antricot de la restaurantul la modă și cu liste franțuzești, prezentat în sos de ciuperci pe o tavă de argint, la un preț cel puțin înzecit decît era al lui Tony. Va mai găsi și cafea proaspătă și o salată delicioasă, căci Tony știa dinainte cît usturoi trebuie să pună în castronul în care servește salata.

După ce intră în cîrciumă, Bobby constată că este singurul consumator. Tony, deși somnoros, se grăbi să-i ofere un scaun. Cu mișcări grațioase îi ajută să-și scoată blana și o scutură de zăpadă.

Tînărul client îi spuse ce dorește, cu volubilitatea omului care este nerăbdător să mănînce și Tony plecă imediat să execute comanda.

— Nu este nevoie să-mi faci și cartofi, Tony, strigă el, cînd îl auzi c-a început să zdrăngănească cu tingirile.

— Cam tîrziu, la ora asta, doctore! se auzi glasul lui Tony, în timpul cît grătarul său sfîrîia.

Avea un instinct special pentru a recunoaște pe cei din primul an, probabil datorită mirosurilor specifice pe care le simțea împrejurul lor. Studenții Facultății de Medicină miroseau dinainte a meseria pe care o vor profesa mai tîrziu.

— Probabil ați fost ocupat cu o naștere?

Îi făcea plăcere să dea studenților să înțeleagă, că par mai maturi și mai serioși decît erau în realitate, pentru a putea fi cel puțin interni. Cei mai muncitori și mai stăruitori dintre ei erau proclamați „doctori“ de către „președintele“ cu glasul sonor în sala „Hill Auditorium“; dar fiecăruia dintre ei titlul acesta îi era decernat cu mult înainte de către Tony. Toți făceau haz pe socoteala lui, dar cu toate acestea nici unul dintre ei nu încerca să-l dezbare de acest obicei, de a le acorda titluri ce nu li se cuveneau.

— Nu, Tony, n-a fost vorba de așa ceva, si nici n-ar putea să fie multă vreme de aici înainte, răspunse Bobby foar-

te serios. De altfel eu nu voi avea ocazie niciodată să mă ocup de nașteri !

Tony zdrăngăni farfuriile în timpul cît le așeză în fața clientului său. Farfuriile acestea erau fără ornamente și nu aveau altceva decît inițialele gravate pe dinafară ; cîteva dintre acestea Tony le arăta clienților săi cu toată mîndria ; multe dintre aceste inițiale erau legate de întîmplări care făceau parte din tradiția Universității și fără ele, numeroase amănunte anecdotice din viața studenților s-ar fi pierdut.

Friptura fu o bunătate și cartofii prăjiți la care clientul fusese dispus să renunțe. Mai sosi și o inimă de salată care pîrîia între dinți, pigmentată în mod desăvîrșit.

— Vreți o cafea doctore ?

— Mai încape vorbă, Tony ! Dar să fie tare ca un coniac și fierbinte ca focul infernului ! Trebuie să știi că sînt mort de foame.

Tony aduse mîncarea aburindă și după ce-și băgă mîinile în buzunarele șorțului, se uită mulțumit la voracitatea tînărului său client. Singurul lucru care-i plăcea, în afară de pregătirea unei fripturi mustoase la grătar, era să vadă pe clientul său că mănîncă mulțumit.

— Care va să zică n-a fost o naștere ?

Bobby ridică un umăr și scutură din cap.

— O operație de nas, gît și urechi, probabil ?

— Cap ! răspunse Bobby, înlăturînd cu un gest nedefinit studiul otorinolaringologiei și toate lucrările în legătură cu el.

— Nu mai spune ; serios ? întrebă Tony emoționat. Să-ți arăt și cu un cap ! Vrei să-l vezi ? Ia te uită, doctore !

Se plecă de mijloc și arătă doctorului o cicatrice lungă de vreo zece centimetri, albă, pe care o avea pe ceafă. Apoi se ridică din nou și-și pipăi craniul de cîteva ori.

— Dacă ar fi fost ceva mai adîncă, mă curățam. Am fost în mare primejdie !

— Ai avut un accident ? întrebă Bobby.

— De tren !

— Probabil o ciocnire ?

Tony începu să rîdă.

— Nu, eu lucram pe linie, nu eram însoțitor de vagoane!

— Astfel că după ce ai fost rănit, ai crezut c-ai lucrat tocmai de ajuns pe linie, nu-i așa ?

— Mai încape vorbă ! răspunse Tony întrebuințînd o expresie de periferie care în gura lui avea o savoare specială. Doctorul Hudson mi-a înlesnit deschiderea acestei prăvălii,

— Serios, nu mai spune! se miră Bobby și lăsînd furculița din mînă, se uită la el cu toată atenția.

— Am fost îngrijit de doctorul Hudson de la Detroit. El mi-a înlesnit procurarea acestei întreprinderi, după ce mi-a vindecat rana de la cap. A fost un om extrem de cumsecade. Mare păcat c-a murit!

După ce constată că tînărul său client ar dori să afle mai multe în legătură cu această întîmplare, Tony păru dispus să-i dea toate informațiile necesare. Povestea sîngerosului accident i-o debită pe un ton dramatic și-i înșiră o mulțime de incidente înspăimîntătoare, fără să omită nici un amănunt, dintre cele care aveau în realitate foarte puțină legătură cu ce s-a întîmplat, dar care păreau că atribuie o anumită importanță povestitorului.

La început îl crezuseră mort, dar chirurgul Societății Căilor Ferate chemase pe doctorul Hudson, care a făcut imposibilul, pentru a-l salva. Dar din ziua aceea Tony n-a mai avut voie să lucreze în lumina soarelui, niciodată și pentru nimic în lume!

— Bine, dar ce-mi rămîne de făcut de aici înainte? am protestat eu. Probabil numai să mor de foame?... Te pricepi la bucătărie? m-a întrebat el.

Urmă după aceea o lungă povestire. Doctorul Hudson își pierduse o zi întreagă, ca să ajute lui Tony să-și găsească un loc potrivit pentru restaurantul său; el garantase pentru plata chiriei și fusese de față la cumpărarea plitei și a grătarului; afară de asta depusese la bancă o sumă de bani pe numele lui, ca să aibă din ce trăi, pînă în ziua cînd va cîștiga îndeajuns.

— Tony, despre afacerea asta eu nu am auzit niciodată vorbindu-se! ripostă Bobby.

— N-ai auzit, pentru că nimeni nu știe ce s-a întîmplat. Doctorul mi-a spus: „Tony, să nu spui nimănui! Să nu pomenești nimic, atîta vreme cît voi fi eu în viață." Acum e mort, așa că nimic nu mă împiedică să vorbesc.

Bobby rămase îngîndurat și văzînd atitudinea lui, Tony își zise că probabil vorbele sale nu-l interesează, și cum nu dorea să-l plictisească, începu din nou să vorbească despre lucruri ce-i interesează pe noii studenți. Probabil va deveni din nou atent, dacă-l va întreba despre propriile lui preocupări și despre planurile pe care și le-a făcut.

— Prin urmare dumneata te ocupi de bolile cervicale... cum făcea și doctorul Hudson?

— Sper că într-o bună zi voi reuși în parte... dragă Tony, răspunse el și se ridică în picioare.

— Ce om cumsecade a fost doctorul Hudson!... Dar nimeni nu știe ce a fost omul acesta în realitate!

Tînărul Merrick plăti, își îmbrăcă haina de blană, spuse lui Tony noapte bună și cînd puse mîna pe clanța ușii, păru că ezită. Tony începuse să ridice farfuriile de pe masă.

— Tony!

Tony lăsă vraful de farfurii din mînă.

— Nu cumva doctorul Hudson ți-a spus vreodată care este motivul că dorește să nu afle nimeni de faptul că el ți-a deschis crîșma aceasta?

— A fost un om straniu! Mi-a spus exact ceea ce-ți spun eu dumitale acum: „Tony, te-am instalat aici, ca să nu mai fi obligat să lucrezi în soare. Dar atîta timp cît eu voi trăi, să nu vorbești cu nimeni despre asta." I-am răspuns: „Doctore ești un om fără pereche. Într-o bună zi îți voi înapoia banii pe care i-ai cheltuit acum." „Nu, Tony, mi-a răspuns el, dar dacă se va întîmpla ca într-o noapte geroasă un om flămînd și fără bani să-ți treacă pragul..."

— Da? stărui Bobby, cînd văzu pe Tony că probabil a început să se îndoiască de oportunitatea acestei mărturisiri și că încearcă să se gîndească la altceva, așa c-a renunțat să mai termine fraza începută. Obrazul i se făcuse ca o sfeclă și cu colțul șorțului se freca la rădăcina nasului, cu vîrful rotund ca o lună. Îl salută grav și se întoarse la farfuriile sale.

— Spune ce s-a întîmplat după aceea? întrebă Bobby pentru a doua oară, și se apropie de el.

— Doctorul mi-a spus să nu pomenesc nimănui despre afacerea asta.

— Care va să zică nu ai intenția să vorbești niciodată despre cei care intră în prăvălia dumitale înfometați și fără să aibă nici un ban?... Uite ce, sînt gata să fac prinsoare pe blana aceasta, contra unei otrepe de la bucătărie, că toți cei înfometați care sînt trecuți în carnetul de pe tejghea...

Tony îl întrerupse și se uită la el solemn. Se plecă și ridică tava de pe masă, apoi îndreptîndu-și trupul, îi răspunse pe un ton care din pricina emoției părea aproape stins:

— Vrei să superi pe bietul Tony ? Carnetul acela n-are nici o legătură cu ceea ce ţi-am spus eu. Este numai pentru mine ! Doctorul Hudson mi-a spus : „Tony, să nu vorbeşti cu nimeni şi să nu pomeneşti despre afacerea aceasta." Care este motivul că mi-a spus aceste cuvinte, n-am de unde şti, dar dacă aş şti, eu nu voi spune nimănui.

— Iartă-mă, Tony ! zise Bobby cu glasul sfios. N-am nici un drept să mă amestec în treburi care te interesează numai pe dumneata. Te rog încă o dată, să mă ierţi.

Tony zîmbi distrat.

— O, nu face nimic, răspunse el, ca să-l liniştească. Noapte bună, doctore. Şi la revedere !

VIII

Tînărul Merrick se aşeză într-un fotoliu confortabil din vagonul primului tren care se îndrepta dimineaţa următoare spre Detroit. Părea abătut şi ochii îi erau tulburi din pricina nopţii pe care o petrecuse stînd de veghe, zbuciumat de chinurile morale despre care îşi închipuise că nu va fi în stare să le suporte.

La lunga şi emoţionanta telegramă ce i-o expediase din gară, seara trecută, după ce plecase la Tony, (la două ceasuri după aceea ar fi dorit din toată inima să nu i-o fi trimis), Nancy Ashford îi răspunsese că-l va aştepta în gara Michigan Central.

De această întîlnire se temea mai mult decît de orice, căci i se părea că o vede în faţa lui, radioasă, nerăbdătoare şi strîmtorîndu-l cu tot felul de întrebări. Era ferm hotărît să n-o jignească pe Nancy.

Întrucît îl privea pe el însuşi, va încerca să uite această decepţie. Era convins că va putea să renunţe la iluziile ce şi le făcuse în legătură cu doctorul Hudson, faţă de care avusese un adevărat cult, cu ajutorul căruia reuşise pînă acum să înfrunte banala şi monotona rutină a Facultăţii de Medicină ; totuşi astăzi cînd vedea că totul s-a prăbuşit împrejurul său, cum va mai putea să se reîntoarcă la Facultate, ca să înceapă din nou acelaşi robot greu ?

Dar oricît de grea ar fi fost această întoarcere, i se părea totuşi mai uşoară, decît obligaţia de a se aşeza faţă în faţă cu Nancy Ashford, şi străduinţa de a găsi cuvintele plăcute cu care s-o facă să înţeleagă că doctorul Wayne Hudson pe care ea îl adorase ca pe un sfînt, n-a fost în realitate altceva decît un nebun.

N-am fost nici cel puţin un maniac interesant. Se întîmplă de foarte multe ori ca un maniac să fie o minte strălucitoare al cărui dezechilibru a fost provocat de o explozie, întocmai

ta a unei rachete, şi la zgomotul pricinuit de aceasta vecinii au sosit în grabă, cu cearceafuri şi targa, pentru a aduna rămăşiţele şi a le duce la o casă de alienaţi.

Dar tocmai dimpotrivă, acest Hudson nu fusese prin el însuşi o personalitate atît de importantă, ca să explodeze într-un fel care ar fi putut atrage atenţia vecinilor asupra zgomotului pe care l-a făcut. Fusese pur şi simplu un tîmpit... E posibil să-ţi imaginezi aşa ceva ?... Un bărbat în toată firea, şi din punct de vedere profesional bine reputat, respectat şi admirat de cei care-l cunosc... să se ocupe atît de îndelung de aiurelile despre fapte extraordinare, povestite de un maniac ratat şi să le înşire pe hîrtie în criptograme — osteneală demnă de un elev de curs primar care-şi pierde vremea jucîndu-se cu puşti de soc.

Întorcîndu-se de la Tony, cu mintea limpede şi mulţumit, luase hotărîrea că deşi este tîrziu, va încerca totuşi să descifreze cîteva pagini din jurnalul lui Hudson. La început citise cu răbdare, zîmbind îngăduitor. Dar curînd după aceea se simţi înfiorat de dorinţa, ca autorul excentric al jurnalului să termine mai repede cu descrierile preliminare, şi să divulge misterul — care fără îndoială trebuia să fie de importanţă extremă, judecînd după felul în care se căznise să-l descrie.

Din ceea ce citise el pînă acum, constatase că jurnalul nu conţine nimic ce ar fi meritat să fie păstrat cu toată discreţia. Ar fi fost chiar foarte greu, ca tipărind aceste însemnări în idiomul curent, să se găsească destui cititori pe care să-i intereseze, pentru a merita să le pui în circulaţie. Dar să pretinzi despre aceste însemnări că ar conţine un profund mister, era cea mai mare tîmpenie.

Nu mult după aceea ajunsese la un aliniat care-l determină să-i fugă colţurile gurii în jos şi să exclame : „Ei, comedie !" Cu un gest de dispreţ aruncă condica din faţa lui, se ridică în picioare şi începu să se plimbe prin odaie ; apoi îşi aprinse luleaua, o trînti din nou pe masă, se dezbrăcă şi se urcă în pat... dar nu ca să doarmă.

Dezamăgirea aceasta i se păruse cea mai neplăcută din viaţa lui. Înainte de asta cu trei luni nu i-ar fi trecut niciodată prin minte cuvintele : „momente hotărîtoare", „marea renunţare", „consacrare" sau alte expresii asemănătoare, cărora el nu le-a dat niciodată importanţă. Cînd vedea oamenii că îşi schimbă îndeletnicirile obişnuite, pentru a da buzna spre alte preocupări, îşi închipuia că această schimbare de direcţie se

datorește faptului că au recunoscut avantajul ce l-ar reprezenta pentru ei o altă îndeletnicire. Cît despre legendele cu Saul cu Sf. Francisc și Jeanna D'Arc, chiar dacă acestea ar fi întemeiate pe un sîmbure de adevăr, ele nu pot fi explicate decît datorită psihiatriei.

În același timp el nu fusese niciodată omul care să se entuziasmeze de dulcegăriile sentimentale, ca nopțile parfumate, cu lumină de lună pe care vizionarii afemeiați le numesc „idealuri". Fusese întotdeauna de părere că astfel de subiecte trebuie lăsate în grija predicatorilor, a poeților, și a bocitoarelor. Totuși din acest punct de vedere în timpul din urmă părerile lui suportaseră o schimbare.

Faptul că fusese salvat de la înec, în momentul cînd o viață prețioasă se pierduse în schimbul propriei sale vieți, provocase în sufletul său o învolburare de sentimente. Reușise să înțeleagă pe Saul, pe Jeanna d'Arc... doctorul Hudson devenise idealul său, luceafărul, soarele, idolul său... Acum însă totul se terminase...

Citise undeva despre un idol care căzuse de pe soclul său, din pricină că avusese picioare de argilă. Al său se prăbușise din cauză că-l apucase amețeala... prin urmare boala se pronunțase la cap! Toată tinerețea lui trecuse fără să-și fi făurit un „ideal" de nici un fel, ca să-și făurească unul acum, cînd era atît de tîrziu și să i se devoteze, căznindu-se ca un neofit, ca la urmă să constate — după ce și-a tăiat singur orice posibilitate de revenire — că eroul său n-a fost altceva decît un fel de maniac!... Lovitura aceasta i se păru din cale afară de grea!

Își îngropă obrazul în perne și sorbi din paharul cu amărăciune pînă la fund... Nu pentru c-ar fi reproșat doctorului Hudson slăbiciunea de a-și băga nasul în treburile altora, îndemnat de dorința de a face în fiecare zi o faptă bună, cum fac cercetașii, după cum se poate foarte ușor constata din jurnalul său caraghios... dar... Doamne! La urma urmelor doctorul Hudson nu era primul în istoria omenirii care s-a umflat în pene și s-a crezut un fel de zeitate, pentru c-a întins pomană celui care a avut nevoie de ea... Dar ce spectacol pentru un lucru de nimic!

Tîrziu de tot și cu mare greutate reușise să adoarmă, murmurînd că este sătul de toată afacerea asta afurisită și că dimineața următoare va pleca la New York cu primul tren și de aici se va îmbarca pe un vapor cu destinația Cherbourg...

Pașaportul său era încă valabil... Bunicul va fi mulțumit să i-l poată trimite... În cazul acesta nu va mai avea nevoie să se oprească din drum și să dea față cu Nancy... Asta ar fi pentru ea o faptă foarte urîtă!... Dar bunicul ce ar zice oare?... În timpul din urmă bătrînul acesta cumsecade fusese atît de mîndru de el...

Peste cinci minute va ajunge la Detroit. Va fi obligat să procedeze cu toată băgarea de seamă, ca să nu jignească pe Nancy. Nu s-ar putea oare să-i dea jurnalul și cheia cu care-l descifrase, ca apoi să plece repede, pretextînd o întîlnire urgentă? Ar putea să-i spună că bunicul său are nevoie urgentă de prezența lui imediată. Sau dacă i-ar spune că el însuși nu se simte bine... I-ar spune numai adevărul!

Îl aștepta în fața grilajului porții de la ieșire și-l căuta cu ochii. Îi zîmbi cînd îl văzu că apare la capătul coridorului de la subsol, și apropiindu-se de ea, se simți puțin sfios... Prin urmare nu există nici o posibilitate de a scăpa din această încurcătură... Încercă să zîmbească și el, dar presimți că zîmbetul acesta nu este altceva decît o strîmbătură; îi petrecu mîna pe sub braț și fără să se uite la ea, o întrebă dacă a prînzit; la răspunsul ei negativ, porunci hamalului să-i ducă geamantanele la magazia de bagaje și conduse pe Nancy într-un colț retras al restaurantului gării, unde începu să se frămînte pe loc, ca o vulpe închisă în cușcă, pentru a-i ajuta să se dezbrace.

— Dragă, eu mi-am închipuit c-ai reușit, zise ea, urmărindu-l cu ochii întrebători, cînd îl văzu cum se frămîntă, străduindu-se să găsească un loc unde să așeze umbrela. Nu arăți cîtuși de puțin a erou cuceritor. Arăți mai curînd ca botanistul care s-a luat după un fluture, închipuindu-și că este o pasăre necunoscută, iar după ce-a reușit să-l prindă, rupîndu-i aripile, constată că în mînă are o omidă.

Bobby lăsă din mînă lista de bucate pe care începuse s-o citească cu atenție, și întinzînd arătătorul spre farfuria ei, ca pentru a-și sublinia cuvintele, îi răspunse.

— Bine că ai găsit dumneata această explicație. Am alergat după un fluture și am prins o omidă.

— Cine poartă vina..., fluturele?

— Răspunsul nu e rău, admise el și începu să rîdă.

— Sigur că nu e rău!... Ce s-a întîmplat?... Ți-ai pierdut cumpătul?... Ți-am spus de la început că vei merge singur dar

că-ţi vei atinge scopul... Dar să lăsăm fluturele... Trezeşte-te caraghiosule, şi spune-mi şi mie misterul.

Încercă să-şi revină, îşi drese glasul şi se prefăcu că-şi sumete mînecile hainei. Nu se poate să abandoneze pe Nancy. Probabil va putea să meargă înainte şi fără să fie călăuzit de spectrul lui Hudson ; ea însă nu va putea să meargă. Se va strădui deci să păstreze intact prestigiul fantomei sale, chiar dacă ar fi obligat să profeseze vodoismul, necromancia sau vrăjitoriile.

— Sînt obosit, aceasta este toată explicaţia... Am vegheat aproape toată noaptea. În primul rînd să spunem chelnerului ce să ne aducă.

Nu păru cîtuşi de puţin convinsă, dar aşteptă.

— Problema este tot atît de simplă ca şi una de aritmetică, declară el după plecarea chelnerului. Vreau să spun, continuă el frămîntînd nervos cu degetele faţa de masă, nu e greu deloc să transpui manuscrisul în fraze pe care le poţi înţelege. Dar după ce l-ai transpus... mai trebuie să şi înţelegi ce vrea să spună...

Se opri pe neaşteptate şi zîmbi... Extraordinar... la urmă totuşi a reuşit să găsească soluţia ! Prin urmare îi va putea spune ! Îi va spune că ideile manuscrisului pe care l-a descifrat, sînt prea profunde, pentru ca el să poată înţelege. Va fi preferabil să facă această afirmaţie, decît să-i spună că ceea ce a constatat, sînt simple caraghioslîcuri.

— Afirmaţia dumitale mi se pare extrem de emoţionantă ! exclamă Nancy. Asta înseamnă că trecem de la un mister la altul.

Bobby scoase condica din buzunar şi o deschise pe masă în faţa lor, apoi îşi plecară capetele unul spre altul. Începu să zîmbească, încîntat de gîndul că acum îi va da ocazie să-i explice ea lui, ce va înţelege.

— Uite ce, îţi voi citi prima pagină... Este destul de uşor, nu-i aşa ?

Nancy rămase extaziată. Îşi încleştă mîna pe mîna lui Bobby şi i-o strînse din toate puterile. Pare prea frumos, pentru a putea fi adevărat. În gînd el adăugă : „şi nici cel puţin amuzant".

— Pînă unde ai ajuns ? întrebă ea răsfoind paginile enigmatice ale condicii. Nu te simţi emoţionat într-un fel cu totul neobişnuit ?

Oricît s-ar fi străduit, Bobby nu putea să pară atît de entuziasmat ca ea.

— Pînă aici... vreo douăzeci de pagini. Emoționant ? De... nu tocmai... Mai curînd speriat... Problema întrece puterile mele de percepțiune... Mă simt ca și caraghiosul dumitale botanist care alergă după un fluture. M-am așteptat la ceva mai mult și m-am căznit atît de greu, ca să fac să sară capacul de pe acest secret, încît e foarte important că l-am stricat într-un fel oarecare, sau probabil capacitatea mea intelectuală...

Nancy își încleștă mîna și mai strîns pe mîna lui.

— Bobby Merrick, ia te poftesc să te uiți drept la mine ! Din clipa cînd ai sosit, am constatat că n-ai fost nici un moment sincer față de mine. Dar să știi că la mine nu se prinde așa ceva. Eu sînt în stare să văd în sufletul dumitale, ca printr-o fereastră luminată. Încerci să-mi ascunzi ceva ? Dar eu nu sînt de acord cu acest procedeu. Dă cărțile pe față și spune-mi întregul adevăr. Ce s-a întîmplat băiete ?

Bobby plecă fruntea și se aprinse la obraz, ca un băiat pe care l-ai prins în cămară, la borcanele de dulceață.

— Huîhm... însemnările acestea sînt lipsite de importanță ... Dacă e să mă întrebi pe mine... îți voi spune că sînt prostii. Dacă ar fi ale altuia, nu ale doctorului Hudson — spune Nancy, ești convinsă că sînt scrise de el, căci nu poartă nici o semnătură — în cazul acesta...

— Nu vorbi prostii... Despre ce este vorba ?

— De n-aș putea afirma că în însemnările acestea ar putea fi vorba propriu-zis de religie ; dar seamănă foarte bine cu broșurile acelea de propagandă pe care indivizi nespălați și cu înfățișare de hămesiți ți le bagă pe fereastra deschisă a automobilului... un fel de literatură moralizatoare ce ți se oferă fără să ai nevoie de ea. Dacă numai Dumnezeu știe ce l-a determinat să trunchieze cuvintele și să le scrie, ca și cînd ar conține cel mai mare secret. Dacă s-ar fi întîmplat să le scrie altul în locul lui, aș fi zis despre el că este scrîntit.

Nancy îl ascultase bătînd cu vîrful degetelor în masă și uitîndu-se la el îngîndurată, nerăbdătoare, indignată, iar la urmă îl întrebă :

— Spune Bobby, ce vîrstă ai ?

— Am împlinit douăzeci și cinci... și am intrat în douăzeci și șase, răspunse el, pe același ton ca un copil care-ți răspunde că „am împlinit șase — merg pe șapte", un fel de glumă de care ea nu vru să țină seamă.

— În cazul acesta pe vremea cînd doctorul Hudson a intrat în conștiința publică, pentru o operație cervicală fără precedent în istoria chirurgiei, dumneata încă nu-ți schimbasești dinții de lapte și galopai prin camera dumitale de copil, încălecat pe un cal de lemn. Cînd a scris aceste însemnări „lipsite de importanță", dumneata încă nu știai să te speli pe după urechi! Nu am intenția să fiu prea severă față de dumneata, băiatule, dar constat că ai nevoie de o pedeapsă și pe aceasta o vei primi astăzi de la Nancy Ashford.

— Dă-i înainte! Prefer să te superi pe mine, decît să... decît...

— N-ai nici cel puțin curajul să termini fraza pe care ai început-o? Încercai să-mi dai să înțeleg, că nu te-ai așteptat ca eu să-mi dau seama că doctorul Hudson a fost un dobitoc... Nu te frămînta din pricina asta. Nu vezi că nici eu nu mă frămînt!... Presupun că niciodată nu ți s-a atras atenția, continuă ea, accentuînd pe fiecare cuvînt, asupra psihologiei oamenilor de geniu? Dar la urma urmei de ce te gîndești la așa ceva. Studenții din primii ani ai Facultății de Medicină, presupun că n-au motive să se aventureze în sferele mai înalte ale psihiatriei care se ocupă de obsesii Sînt prea ocupați cu jupuirea cadavrelor, încercînd să facă deosebirea între carpian și tarsus!... Te rog, eu cunosc destul de bine lucrurile acestea, așa că nu e nevoie să faci paradă de cunoștințele dumitale.

În aceeași clipă văzu chelnerul care asculta la ei cu gura căscată.

— Vino încoace, băiete!... Constat că ești în căutarea a ceva, ca să te distrezi; ia cafeaua aceasta rece și adu una fierbinte... preferabil să fie fiartă cel mult azi-dimineață.

După plecarea chelnerului, Bobby dădu drumul unui hohot de rîs.

— Nancy, ești o femeie fără pereche... Continuă!

— Asta este și intenția mea... Îți voi da acum primele informații referitoare la oamenii de geniu... Omul de geniu nu are obiceiul să eticheteze, să păstreze un index, sau să facă dosare. Și tocmai din pricina asta, cei blajini care nu au nevoie de nici un fel de strădanie, pentru a-și găsi locul, indiferent unde, își închipuie despre el că este scrîntit. Nu sînt în stare să-l înțeleagă și din pricina asta spun despre el că e nebun. Se îndreaptă spre o regiune unde ei nu-l pot urma și din cauza asta afirmă despre el că și-a pierdut echilibrul...

încalecă pe cîte o idee și aleargă peste munți și văi, trec șanțuri și obstacole, trec prin casele oamenilor, calcă în picioare semănăturile și florile grădinarilor, trec peste prietenii cei mai buni pe care-i au, fără să-și dea seama de ceea ce fac... fără să se uite niciodată înapoi... și fără să-i intereseze cîtuși de puțin... cît timp se pot încleșta din toate puterile de această formidabilă idee care-i conduce.

„Ei bine, doctorul nostru Hudson face parte din oamenii aceștia și a fost obsedat de o idee. Puțin după aceea și-a format o convingere, nu știu datorită cărei împrejurări, dar e foarte probabil ca această carte să ne spună... cel puțin eu am crezut... anume că succesul său în domeniul chirurgiei cervicale depinde de anumite gesturi de filantropie pe care le va face, dar ca acestea să-și poată face efectul necesar, vor trebui păstrate în secret. Atît este tot ce am reușit eu să bănuiesc... de mai demult. Pe urmă probabil s-a gîndit să-și expună această teorie într-o formă care să fie accesibilă moștenitorilor, urmașilor sau admiratorilor săi. Dar pentru asta trebuia să fie dinainte sigur că nu se va expune ridicolului, dacă din întîmplare cine știe ce găgăuță va da peste însemnările lui...

Bobby ridică mîna și-i făcu semn să se oprească :

— Constat că ți-ai dat drumul, nu-i așa ?

— Dumitale ți se pare caraghios c-a întrebuințat mijlocul de a-și scrie jurnalul în criptograme, continuă ea, domolindu-și glasul. Să presupunem că aceste amintiri le-ar fi scris în limba latină, ceea ce i-ar fi venit mult mai ușor și n-ar fi avut nevoie de lexicon ; crezi că procedeul acesta ți-ar fi pricinuit mai puțină bătaie de cap, ca să-i poți descifra scrisul... Sau l-ar fi scris în grecește... Ar fi putut să-l scrie în grecește ! Cîtă greacă cunoști dumneata, în afară de literele scrise pe paginile cărților de teorie ale dumitale ?... Scopul urmărit de el, a fost ca cel care va încerca să dezlege secretul său, să fie obligat să se căznească puțin, și crede-mă pe mine, intenția aceasta face și ea parte indisolubilă din ideea care l-a obsedat. Da, face parte din obsesia lui !

— Ai toată dreptatea, Nancy, admise Bobby. Despre doctorul Hudson amîndoi avem aceeași convingere, decît că fiecare dintre noi a formulat-o în felul său, aceasta este singura deosebire... Eu am afirmat despre el că trebuie să fi fost smintit, dumneata afirmi c-a fost un geniu și că toți oamenii de geniu sînt săriți... Sîntem de acord... Acum după ce ne-am

înțeles unul cu altul, vom putea citi condica împreună, deși pe aceasta nu sîntem în stare s-o înțelegem.

— Îți voi face un rezumat din ceea ce am citit pînă acum... Trebuie să știi Nancy, că nu-mi pare rău de timpul pe care l-am pierdut cu descifrarea acestor pagini. Nemulțumirea mea se datorește faptului că în această condică nu există nimic ce ar fi meritat să fie împresurat de un astfel de mister. Vei avea acum ocazia să te convingi!

— Eu nu voi rămîne cu această convingere, decît după ce voi citi cartea de la un capăt la altul.

Bobby răsfoi însemnările pe care și le făcuse.

— Povestea începe la un an după moartea lui Joyce, prima sa soție. Îngrijirile de care a avut nevoie în timpul îndelungatei boli, i-au absorbit toată energia pe care ar fi putut-o cheltui în beneficiul carierei sale. Presimțea că este pe punctul să rateze și copleșit de deznădejde luase hotărîrea să-și abandoneze cariera și să se apuce de afaceri... Într-una din zile, după moartea lui Joyce și-a zis că ar trebui să ridice o piatră funerară pe mormîntul soției sale...

— Aha... iată c-am ajuns! exclamă Nancy, încercînd să-și stăpînească emoția.

Bobby ridică privirea și se uită la ea întrebător.

— Piatra aceasta funerară a fost o stelă! continuă ea. De nenumărate ori, cînd încerca să fixeze, în timp, un eveniment mai important, l-am auzit spunînd: „Asta s-a întîmplat după ce am ridicat lui Joyce piatra funerară"... Haide, continuă!

— S-a dus la un fabricant de monumente funerare și a ales una modestă și ieftină. Pe formularul ce i l-au dat pentru inscripție, a scris numele soției sale, data nașterii și a morții. Fabricantul l-a întrebat, dacă nu vrea și un epitaf, căci probabil pe vremea aceea așa se obișnuia. Dar nefiind în stare să găsească imediat o frază care s-ar fi potrivit, și de vreme ce era ferm hotărît să termine cu această afacere imediat, a fost poftit să viziteze sălile de expoziție ale fabricii și să vadă pietrele și inscripțiile de acolo, căci s-ar putea să descopere, ceva anume indicat pentru a-i da o idee adecvată intențiilor sale.

„Prin urmare a vizitat sălile fabricii unde lucrau meșterii pietrele funerare și într-una din aceste săli a cunoscut din întîmplare pe un lucrător cu numele Radolph".

— Vorbești despre acest Radolph ca și cînd ar avea un rol în această povestire. Eu nu i-am auzit niciodată numele.

— Da, acest Radolph, pînă la punctul unde am ajuns eu, este eroul povestirii. Rămîne ca după ce vei face cunoștință cu el, să judeci dacă acest Radolph este un apostol al luminii sau este un maniac. În ceea ce mă privește pe mine, omul acesta îmi este cu totul indieferent. În această povestire debutează în calitate de hipnotizator care dispune de calități excepționale... Mai tîrziu se dovedește... un fel de om care poate face minuni.

— Nu cumva vrei să-mi spui, întrebă Nancy, că doctorul Wayne Hudson a putut să se intereseze de un astfel de om ?

— De, vei avea ocazia să te convingi și dumneata... Acest Radolph era într-un atelier cu totul despărțit de restul sălilor de lucru. Nu era un simplu cioplitor de piatră, ci un sculptor — unul dinte cei mai buni — un fel de artist. Tocmai lucra — după cum spune jurnalul — la o statuie care reprezenta un înger cu expresia triumfătoare și de mărime monumentală, stînd într-o atitudine plină de grație, cu picioarele pe un soclu de marmură cu înfățișare de altar. Cu o mînă ridicată streașină peste ochi, se uita în depărtări, ca spre o lumină ce radia din cealaltă lume... Statuia avea întreagă delicatețea și forța, luate împreună, a unui monument demn de dalta marelui Canova.

— Cuvintele acestea le citezi ?

— Da, sînt trecute aici în condică... exact așa cum ți le-am reprodus.

— Doctorul Hudson propriu-zis, nu cunoaște nimic din domeniul artei.

— Probabil cunoștea mai mult decît îți închipui dumneata. Te vei convinge că a fost profund impresionat de nebunul acesta de Radolph, și Radolph la rîndul său a fost un artist desăvîrșit.

— Oare nu s-ar putea... Nu s-ar putea ca cel despre care vorbești dumneata, să fie Clive Radolph ? Probabil îți aduci aminte de sculptorul care a făcut grupul acela de copii la Metropolitan. Este mort de mulți ani. Dar știu foarte bine, că odinioară a trăit la Detroit.

— Se poate, răspunse Bobby și lăsînd din mînă însemnările făcute cu creionul, rămase cîteva clipe cu ochii pe jumătate închiși : „Încă un geniu, murmură el cu glasul stins. Nancy, în conformitate cu afirmațiile făcute de dumneata, oamenii de geniu au dreptul să fie scrîntiți."

— Sigur că da ! răspunse ea mulțumită. În aceeași clipă în mintea lui Bobby începu să se facă lumină.

Intinse mîna și ridică însemnările de pe masă.

— Pe frontul piedestalului în formă de altar era scrisă cu litere gotice următoarea frază: LĂUDAT FIE DOMNUL CARE NE-A DAT VICTORIA.

Nancy declară că fraza aceasta i se pare stranie.

— Ce vrei să spui cu acest cuvînt? Mi se pare că fraza este luată dintr-un text biblic, nu-i așa?

— Fără îndoială, admise ea și începu să rîdă sfioasă. S-ar putea să fie în Biblie și în orice parte, dar totuși rămîne străină. Eu vroiam să spun că mi se pare straniu ca doctorul Hudson să întrebuințeze o citație din biblie. Mai ales că el nu era cîtuși de puțin evlavios.

— Te rog, să nu fii din acest punct de vedere excesiv de sigură, o preveni Bobby.

— Nu numai că nu era evlavios, Bobby, dar avea un pronunțat dispreț față de toate organizațiile religioase; afară de ziua cînd s-a căsătorit, el n-a intrat niciodată într-o biserică. Chiar de pe vremea cînd era copil, se depărtase de ea; îmi spunea odinioară că în orășelul unde trăise a venit un evanghelist dintre aceia de ale căror aiureli sînt pline toate ziarele, și că toate bisericile pe care le-a cunoscut în timpul acela, predicau „renunțarea la toate plăcerile lumii", deși nu erau în stare ca în schimbul acestei renunțări să ofere oamenilor altceva, decît vestigiile unor superstiții din evul mediu.

— Nu s-ar putea oare admite ca pe el să-l fi interesat elementul supranatural al credinței, fără să fi fost totuși aderent al vreunei grupări religioase?

— De... nu-mi vine să cred. Așa ceva nu se obișnuiește.

— Ei bine, în cazul cînd ții ca acest amănunt să-l judeci în lumina lucrurilor obișnuite, atunci mai bine să vorbim despre jocul de foot-ball și să nu ne frămîntăm cu această problemă... Un moment!... Crezi că este un lucru obișnuit, ca un bărbat să facă acte de caritate pe ascuns? Să se ascundă ca o veveriță într-o scorbură, cînd simte că se apropie cineva care ar putea descoperi pe cel care a ajutat pe aproapele său? Este un lucru neobișnuit ca după aceea să-și descrie faptele caritabile într-un jurnal cifrat? În cazul acesta îți voi spune ce a fost doctorul Hudson!... Un mistic din alte vremuri... unul care credea în poveștile cu zîne... care a avut vedenii... și i se părea că se joacă cu îngerii!

— Bobby Merrick... dumneata trebuie să fii nebun!

— Nu... încă nu sînt nebun; dar presimt că foarte curînd voi înnebuni.

Nancy își feri farfuria din fața ei și făcu semn chelnerului că nu mai are nevoie de el, cînd îl văzu că vrea să se apropie.

— Nu, continuă Bobby și clătină încet din cap, dar cu toată convingerea. Omul acesta nu putea să fie propiu-zis evlavios, în orice caz nu avea sentimentul despre care eu aș spune că este evlavie. Nu am cituși de puțin pretenția că eu aș fi un cunoscător în acest domeniu, dar sînt convins că religia nu este numaidecît acceptarea tacită a miturilor extrase din folclorul pe care-l găsești în vechiul testament, care încearcă să determine oamenii să creadă cutare sau cutare despre Dumnezeu; care-și închipuie că știu ce așteaptă Dumnezeu din partea oamenilor; care-l prezintă adînc nemulțumit, ca nu cumva oamenii să facă ceea ce nu trebuie, iar altădată împotriva voinței lor îi determină să facă tocmai ceea ce n-ar trebui făcut; aceeași religie adună subscripții pentru a trimite evanghelizatori în țările așa-zise păgîne, care să orăcăie la oameni și să le spună că vor fi prăjiți în focul iadului, dacă vor continua ca pe Dumnezeul lor, oricare ar fi el, să-l numească așa cum l-au numit înainte de asta, și nu-l vor numi așa cum le poruncesc ei.

Nancy începu să rîdă.

— Cred că realitatea nu este tocmai aceasta, Bobby. Nici nu s-ar putea să fie atît de caraghioasă. Datorită religiei simt o mare mîngîiere și o ușurare a durerilor lor, căci altfel ar fi imposibil să-și păstreze această credință cu atîta tenacitate.

— Mîngîiere și ușurare! exclamă Bobby. Îmi pare bine c-ai întrebuințat cuvîntul acesta. Cred că voi fi în stare să-ți explic deosebirea între ceea ce a fost crezul doctorului Hudson și religia obișnuită. Despre religie se spune că-ți aduce mîngîiere și ușurare. Să crezi cutare și cutare lucru, să te simți împăcat și ușurat, convins că Atotputernicul veghează asupra ta. Dar crezul lui Hudson, crede-mă nu i-a adus nici mîngîiere nici ușurare... Crezul acesta a pus stăpînire pe el... îl chinuia și-l făcea să se zbuciume zi și noapte, fără încetare... nu-l lăsa să răsufle în tihnă și-l obseda!

— Cred că ar fi putut să renunțe la acest crez, dacă nu l-ar mai fi putut suporta!

— Bine c-am ajuns aici! Ai pus degetul tocmai pe bubă. Nu putea să renunțe la el, deoarece știa că acestuia i se datorează puterea de care dispune. Acesta îl susținea și-i da puterea

să meargă înainte... și de acest crez depinde și abilitatea lui profesională.

— Bobby, constat că această condică ți s-a urcat la cap, zise Nancy și începu să-și pună mănușile. Vino să mergem la Brightwood, unde nu ne întrerupe nimeni, și vom continua descifrarea.

Bobby se ridică încet de pe scaun.

— Nancy, din momentul în care am început să vorbesc cu dumneata despre aceste însemnări, presimt că punctul meu de vedere față de problema doctorului Hudson a început să se modifice. Nu voi ezita să-ți spun, că în viața mea nu m-am simțit atît de dezgustat sau de dezamăgit, ca noaptea trecută, cînd am încercat să descifrez aceste însemnări. Probabil din cauză că-mi închipuisem că vor fi niște însemnări pe care le-a făcut un om normal. Dar după ce m-am convins că acestea nu sînt însemnări obișnuite și nici normale... am făcut marea greșeală — cum se întîmplă întotdeauna — și mi-am zis că sînt timpenii !

Nancy se uită la el încîntată.

— Tocmai !... Cît timp a vorbit despre lucruri obișnuite, despre lucruri normale, pe care le puteai înțelege și dumneata, l-ai considerat drept un bărbat chibzuit. Dar imediat ce a început să vorbească despre lucruri neobișnuite, pe care dumneata nu le puteai înțelege, a devenit nebun !... Acesta este felul în care judecă toate mințile mediocre ; dar dumitale nu-ți este îngăduit să judeci în felul acesta, și în cariera pe care ți-ai ales-o, nu trebuie să uiți că toată viața dumitale vei avea să te ocupi de capete anormale.

În timpul drumului lung pe care trebuiră să-l facă pînă la spital cu mașina, evitară amîndoi să vorbească despre misterul pe care-l întrevedeau. Vorbiră despre cursurile lui la Facultatea de Medicină, despre studiile pe care le preferă, și Nancy se simți înfiorată de spaimă cînd îl auzi răspunzînd că cea mai mare plăcere îi face anatomia.

— Te obișnuiești și cu asta, o asigură el. Bătrînul Huber este un tip extraordinar. Față de bietele cadavre procedează ca și cînd ar fi rude apropiate de-ale noastre. Sînt convins că dacă ar fi avut parte de aceleași atenții în viață, ca cele pe care li le acordă Huber în laborator, ar fi trăit vreme îndelungată...

La sfîrşitul semestrului bătrînul Huber le îngroapă osemintele... cu ritualul obişnuit... cu clopote, preoţi şi prohod. Este convins că nenorociţii aceştia, idioţi şi criminali, oricît ar fi greşit în viaţă faţă de semenii lor, şi-au ispăşit toate păcatele, datorită serviciilor făcute societăţii în laboratorul Facultăţii de Medicină, aşa că merită să fie îngropaţi în mod onorabil... Crede-mă, Nancy, bătrînul Huber este un om foarte cumsecade.

Conversaţia lor se abătu asupra problemelor care interesau pe Nancy. Îi spuse că se simte înspăimîntată. Aflase că Joyce Hudson duce o viaţă dezordonată şi că doamna Hudson nu este în stare s-o stăpînească. Fusese văzută în localuri suspecte, însoţită de oameni a căror existenţă era şi ea suspectă.

— Ce zici, Bobby, nu s-ar putea să intervii ? Cred că Joyce este şi astăzi prietena dumitale.

— Aşa cred ! răspunse el fără nici un entuziasm. Dar trebuie să ştii că eu n-am mai văzut-o de mai bine de un an.

— S-ar putea ca eu să mă înşel, dar mi-am închipuit mereu că ea este puţin îndrăgostită de dumneata, Bobby.

Tînărul făcu un gest care-i dete să înţeleagă că bănuiala ei este lipsită de temei.

— Nu este deloc, dar... probabil altădată a fost... Crezi că pentru mine acesta ar putea să fie un motiv care să-mi dea dreptul să mă amestec în viaţa ei ? Eu nu sînt şi nici n-am fost îndrăgostit de ea. Nu, draga mea ; nu cred ca obligaţiile mele faţă de doctorul Hudson să implice servicii in loco parentis faţă de fiica-sa.

— Eu n-aş putea afirma cu certitudine că nu implică, răspunse Nancy îngîndurată. Ambiţia dumitale a fost, să duci pînă la sfîrşit opera lui, ori Joyce făcea şi ea parte dintre preocupările lui. A fost o vreme, cînd unica lui preocupare era Joyce. Nici nu bănuieşti la ce renunţări a fost supus omul acesta, în interesul fiicei sale ! Gîndeşte-te c-a fost în stare să se căsătorească... numai pentru a o determina să umble pe drumul cel drept.

— Despre căsătoria lui nu s-ar putea spune, c-a fost numaidecît un sacrificiu.

— Ai mai văzut-o de atunci ?

— N-am încercat niciodată.

— Totuşi te mai gîndeşti uneori la ea ?

— De ce-mi pui aceste întrebări ? Tonul lui îi dădu să înţeleagă că are intenţia să închidă o uşă între ei — nu cu

violenţă, dar în orice caz s-o închidă — iar Nancy înţelese imediat şi renunţă să-l mai întrebe.

— Vrei să mă ierţi ? Probabil ştii că eu n-am nici un fel de preocupare, decît să mă distrez, gîndindu-mă la astfel de lucruri.

— Prin urmare, voi fi obligat să nu-ţi tulbur această distracţie.

Nancy îi luă pardesiul şi împreună cu al ei, îl atîrnă în dulap, apoi aşeză un scaun aproape de el şi împreună începură să examineze din nou condica, după ce se înţeleseră ca să scrie literă cu literă şi el să aranjeze cuvintele, ca să poată fi înţelese.

— Înainte de toate, dă-mi voie ca să-ţi povestesc pînă la sfîrşit ce am reuşit să descifrez din acest jurnal, zise el şi lăsă creionul din mînă : Radolph a întins mîna, ca să-i arăte epitaful şi l-a întrebat : „Cu acesta eşti de acord ?"

— „Mie nu-mi spune nimic, răspunse doctorul Hudson. Dacă Dumnezeu există cu adevărat, probabil aşa-zisa victorie a unui om — care ar putea fi explicată datorită împrejurărilor — nu poate să-l intereseze cu nimic mai mult decît reuşita unei căpăţîni de varză care a crescut într-un sol prielnic".

— „În cazul acesta raportul dintre dumneata şi Dumnezeu este acelaşi, ca dintre Dumnezeu şi o căpăţînă de varză, răspunse Radolph şi începu să rîdă. Nu e rău deloc ! ".

Apoi a ridicat din nou dalta să lucreze :

— „Tot aşa am crescut şi eu, continuă el, vorbind mai mult pentru sine. Dar am făcut o mică experienţă, şi mi-am schimbat părerea".

— Imediat după aceea a lăsat ciocanul din mînă şi plecîndu-se înainte, şi-a ridicat amîndouă mîinile la gură, făcîndu-le pîlnie şi a adăugat pe un ton misterios : „Am auzit chemarea !".

— Fără îndoială era nebun ! murmură Nancy.

— Te rog nu te grăbi... Ce s-ar alege în cazul acesta de teoria dumitale referitoare la oamenii de geniu ? Admiţi că doctorul Hudson a fost un om de geniu... de ce adică să nu admiţi acelaşi lucru şi despre Radolph ?

— Ai dreptate !... Continuă !... În orice caz îmi face impresia că exagerează puţin. Dumneata nu eşti de aceeaşi părere ?

— Absolut de aceeași... Poate aș mai adăuga că exagerează în mod primejdios... Dar în realitate este cel mai calm, mai calculat și mai îndrăzneț dintre toți maniacii pe care i-am întîlnit... Iată dovada! Este copia exactă pe care am făcut-o după jurnal. Ascultă :

Nu întrebuința tonul nici nu avea înfățișarea caracteristică unui fanatic; vorbea liniștit și nu făcea nici un gest din care să poți constata că susține aberații; vorbea frumos și era pe deplin chibzuit în tot ceea ce spunea.

— „Victoria? De... s-ar putea să fie asta! Astăzi posed tot ce-mi lipsește și pot face tot ce doresc... Tot așa ai putea poseda și dumneata... sau oricare altul! Tot ce ai de făcut, este să urmezi regulile indicate. Există o formulă, cred că înțelegi. Eu am descoperit-o din întîmplare!" și din nou a pus mîna pe daltă.

Era un om ciudat. M-am simțit sfios și stîngaci în fața lui. Se vedea limpede că este sărit, dar în felul său de a se purta nu puteai trage această concluzie. Am încercat să-mi aduc aminte că el este un artist, prin urmare ar avea tot dreptul să fie excentric, dar ceea ce spunea el, era ceva mai mult decît excentricitate. M-am uitat la el și am simțit un fior fugindu-mi în lungul trupului. Mă simțeam îndemnat să plec. Am încercat să mă strecor pe ușa atelierului... fără să mă simtă, dar cînd să ies, l-am auzit că mă strigă :

— „Doctore, ai avut vreo victorie?..."

— „Victorie, asupra cui? l-am întrebat eu nemulțumit..."

Nu-i spusesem că sînt deznădăjduit și nici nu-i pomenisem că sînt doctor... N-am reușit niciodată să-mi dau seama cum de a putut ghici realitatea și nici nu l-am întrebat, deoarece gîndul acesta a fost copleșit de mistere mult mai mari.

— „O... indiferent asupra cui... asupra tuturor ... a oricărei probleme pe care ți-ai pus-o! Ascultă!

L-am văzut că începe să coboare repede de pe schelă și că se apropie de mine cu pași furișí, ca și cînd ar fi vrut să-mi spună un secret neobișnuit, m-a apucat zdravăn de pieptul hainei — de m-am

simțit înspăimîntat — și plecîndu-se spre mine, mi-a suflat la ureche :

— „Nu ți-ar face plăcere, să devii cel mai bun doctor în acest oraș ?"

În clipa aceea mi-am dat seama, că trebuie să fie nebun și am încercat să scap de strînsoarea mîinilor lui.

— „Vino în astă-seară la mine, pe la ora nouă, adăugă el întinzîndu-mi o carte de vizită, și-ți voi spune tot ce vei vrea să știi !"

Probabil am rămas năucit de vorbele lui, căci urcîndu-se din nou pe schelă, a început să rîdă înveselit. După ce am ieșit în stradă, am început să rîd și eu — dar pentru moment îmi uitasem cu totul de epitaful pentru care vorbisem cu el. În viața mea nu auzisem încă pe nimeni debitîndu-mi astfel de prostii. „Vorbă să fie, mi-am zis eu, cum să-mi pierd o seară cu un astfel de nebun !" și am dat drumul mașinii.

— Bobby, trebuie să știi că ceea ce spune în rîndurile acestea, este adevărul adevărat ! declară Nancy.

La ora nouă m-am pomenit în fața ușii lui Radolph... Cînd cel care va citi aceste rînduri, se va simți îndemnat să mă întrebe ceva, eu nu-i voi mai putea răspunde la nici o întrebare, privitoare la motivele ce m-au determinat să merg în seara aceea la el. Și e foarte bine așa, deoarece nu i-aș putea da altă explicație (ceea ce fără îndoială va trezi sentimentul decepției și al neîncrederii), decît că am făcut aceasta împotriva voinței mele. Nu mă gîndisem să merg la el, dar m-am dus, supunîndu-mă unui îndemn mai tare decît mine... În seara aceea mîncasem în cartierul de jos al orașului ; la ora opt m-am întors acasă și m-am culcat imediat, — tocmai contrar obiceiului meu, căci nu mă culc niciodată înainte de miezul nopții — și am început să citesc o carte, dar n-am reușit să mă concentrez asupra conținutului ei. Nu-mi puteam desprinde privirile de pe cadranul pendulei. Îl auzeam tic-tacul mecanismului, din ce în ce tot mai puternic și inima îmi bătea tot mai grăbită,

pînă cînd ecoul lor mi s-a părut că s-a sincronizat. La urmă de tot devenisem atît de enervat, încît nu mă mai puteam stăpîni, așa c-am coborît din pat, m-am îmbrăcat repede și am dat fuga să-mi scot mașina, apoi am plecat la adresa ce mi-o dăduse Radolph, fără să țin socoteală de aglomerația de pe străzi și de gesturile de nemulțumire ale agenților care reglementau circulația. Gura îmi era uscată și-mi simțeam zvîcnirile furioase ale inimii.

— Ei, cum îți place ce ți-am citit pînă acum ? întrebă el.

Nancy sta cu coatele sprijinite de masă și pumnii încleștați i se îngropaseră adînc în obraji.

— Bobby, ceea ce mi-ai citit, mi se pare „îngrozitor", răspunse ea cu glasul în șoaptă. O situație „tragică" !

— Ai răbdare, căci abia acum ceea ce va urma, ți se va părea cu adevărat îngrozitor, răspunse el și plecă din nou privirea asupra însemnărilor de pe masă.

— „Cred că n-ai avut intenția să vii la mine, nu-i așa ?" m-a întrebat Radolph, luîndu-mi pălăria din mînă.

— „N-am avut !" i-am răspuns eu nemulțumit.

— „Tot așa mi-am închipuit și eu, dar eram sigur că vei simți nevoia să stai de vorbă cu mine și că..."

— „Vreau să știu exact ceea ce afirmi acum !" am ripostat eu. Ce mi-ai făcut, pentru a mă determina să vin ?"

A zîmbit malițios, și-a frecat mîinile mulțumit și uitîndu-se la mine mi-a răspuns :

— „Doream din tot sufletul să vii la mine și — cum ți-am spus și azi-dimineață — cînd se întîmplă să doresc ceva în mod serios... dorința mi se îndeplinește. Am dorit să vii la mine ! Și ai venit !"

Mi-a făcut semn să mă așez pe un scaun și am rămas foarte mulțumit, deoarece simțeam că picioarele nu mă mai pot duce. Eram într-un salon, mobilat cu un gust desăvîrșit. Fiică-sa, pe care

mi-a prezentat-o, și-a cerut iertare că este ocupată în altă parte, și a plecat aproape imediat. Mi-a oferit o țigară, iar el a început să-și umple tacticos o lulea cu vergeaua lungă, ca de epitrop, apoi și-a apropiat scaunul de al meu. Îmbrăcat într-o haină de catifea, pentru interior, avea înfățișarea caracteristică unui artist; purta o bărbuță căruntă de Van Dyke; avea ochii cenușii și limpezi care te priveau ispititori, fără să-ți lase nici o posibilitate de a te ascunde din fața lor.

Nu și-a pierdut vremea cu discuții preliminare. Întorcîndu-se, a întins mîna și de pe măsuța de lîngă el a luat o mică Biblie cu scoarțele flexibile de piele. Mi-am dat seama imediat de ceea ce mă așteaptă, și în aceeași clipă am luat hotărîrea de a mă retrage fără întîrziere chiar dacă fuga mea ar părea rușinoasă. Am ridicat mîna în semn de protest și i-am spus categoric: „Dacă despre asta este vorba, nu țin cîtuși de puțin să te ascult."

— Ei, te-ai convins? exclamă Nancy. Ce ți-am spus adineauri!

Spre marea mea mirare, l-am văzut că pune cartea din nou pe masă și o vreme a continuat să pufăie tacticos din lulea, stînd îngîndurat, ca la urmă să-mi spună:

— „De, nici eu nu prea sînt dispus — decît cel mult datorită faptului că Biblia este teoria celui mai măreț sistem religios din lume. Presupun că lectura ei ar putea fi folositoare, dar pe mine nu mă interesează din cale afară, decît o singură pagină... pe care am tăiat-o din text, zise el și proptindu-se în spătarul scaunului, repezi cîteva rotocoale de fum spre tavan. N-am urmărit altceva decît, să-ți arăt acest exemplar din Biblie, și în momentul cînd te-am auzit protestînd, tocmai formula secretă a puterii. Pagina aceasta o păstrea în altă parte."

— „Ce scrie pe această pagină?" l-am întrebat eu, nemulțumit că în felul acesta i-am dat să înțeleagă că vorbele lui mă interesează.

— „O, nimic altceva, decît regulile pe care trebuie să le urmezi, pentru a obţine ceea ce dorești, a face tot ce-ţi trece prin minte și a deveni tot ce vrei să devii. Dar pe dumneata nu te interesează astfel de lucruri, prin urmare vom vorbi despre altceva."

— „Ce este scris pe pagina aceea ?" am întrebat eu din nou, cu glasul aproape ţipător.

— „Vrei cu adevărat să știi ?" întrebă el provocător și plecîndu-se spre mine, m-a examinat cu toată atenţia.

— „Da !" am ţipat eu.

Răspunsul mi l-a dat cu glasul stins, în cuvinte sacadate și categorice.

— „Mai-mult-decît-am-dorit-orice-înainte-de-asta-să-afli-vreodată ?"

— „Da !" am admis eu — cu toată convingerea.

— „Repetă cuvintele pe care le-am pronunţat eu !" porunci el.

— „ Mai-mult-decît-am-dorit-orice-înainte-de-asta-să-aflu-vreodată !"

Atitudinea lui s-a schimbat imediat.

— „Bine ! În cazul acesta vom putea vorbi !"

A băgat mîna în buzunarul dinăuntru al hainei și a scos un portvizit de marochin. Dintr-însul a scos o pagină împăturită. Am citit-o, și mi-a explicat cu cea mai mare grijă înţelesul frazelor.

Cînd Bobby termină de citit și ridică privirea, să vadă ce efect a făcut asupra lui Nancy, constată că obrazul ei strălucește de mulţumire.

— Ești dispusă, să primești și lovitura de graţie ? întrebă el. În caz afirmativ, îţi voi citi ceea ce urmează :

N-am plecat din casa lui Radolph decît la ora patru dinspre ziuă, și cînd am ajuns în întunericul străzii, îmi simţeam întreaga fiinţă cutremurată din temelii, și mi-am dat seama că de aici înainte viaţa mea nu va mai putea fi niciodată ceea ce a fost înainte de asta. Toate succesele pe care le-am avut în cariera mea, încep de la această dată și nu pot fi explicate decît datorită puterii misterioase pe care Radolph mi-a comunicat-o în noaptea aceasta.

Între ei se statornici o lungă tăcere.

— Ceea ce ți-am citit pînă acum, este tot ce am putut descifra din condică, declară Bobby.

— Părerea mea este c-ai mers destul de departe, răspunse Nancy și oftă abătută.

— În cazul acesta pentru astăzi ne va fi de ajuns, zise el și ridicîndu-se în picioare, se uită la ceasornic. Dumitale și mie ne-ar fi imposibil să nu ne dăm seama că doctorul Hudson și-a făcut însemnările acestea în timpul cînd era surmenat de muncă excesivă; cînd abia mai putea să se țină pe picioare, cînd avea vedenii și i se părea că aude glasuri împrejurul său. Probabil n-ar fi trebuit să citim aceste însemnări, din respect față de memoria lui. Ce ai zice, dacă am renunța și am încerca să uităm c-am mers atît de departe cu descifrarea lui?

Nancy sta îngîndurată și bătea cu vîrfurile degetelor în masă.

— Mă întreb, ce-o fi scris pe pagina aceea tipărită!

Bobby începu să rîdă.

— Parcă în locul dumitale aș auzi pe doctorul Hudson. Tot așa a dorit și el să afle ce a fost scris pe pagina aceea. Aceeași întrebare ți-o pui și dumneata, și ca să fiu sincer, aș fi și eu curios să știu! zise el și o apucă de braț. Sînt convins că oricît am fi de revoltați împotriva acestor revelații, într-o bună zi vom veni totuși tiptil — ca nici noi să nu băgăm de seamă — și vom continua cu descifrarea; la urma urmelor, de ce adică să nu fim sinceri unul față de altul și să continuăm chiar acum. Ești dispusă?

Dădu din cap, fără să se uite la el.

— Bagă de seamă, căci s-ar putea să ajungem și noi tot atît de scrîntiți, ca și el.

Bobby își aprinse o țigară și, cu mîinile în buzunarele pantalonilor, se apropie de fereastră. Apoi, așezîndu-se pe canat, se întoarse spre ea și o privi cu atenție.

— Pentru mine nu este nici o primejdie! Eu nu voi mai continua, declară el. N-are nici un rost să mă amestec în astfel de lucruri, și n-ar putea fi de nici un folos. Dar nici n-aș fi bănuit că astfel de lucruri ar putea să mă impresioneze atît de adînc. Dacă vrei, dumneata vei putea continua... Eu renunț! sfîrși el și ridicînd mîna, făcu un gest cu care ar fi vrut să-i dea să înțeleagă, că hotărîrea lui este definitivă.

Glasul lui Nancy păru sugrumat, cînd îi răspunse :

— Nu vei putea scăpa de această obsesie. Ai mers prea departe, pentru a te mai putea opri... Atîta lucru ştii şi dumneata... Condica aceasta a pus stăpînire pe dumneata... Îmi dau seama că tot aşa a pus stăpînire şi pe mine... Acum încep să înţeleg, ce l-a determinat în noaptea aceea să meargă la Radolph. În toată afacerea asta este ceva... ceva inevitabil... Probabil un simptom insan, dar în clipa cînd i-ai auzit chemarea, nimic nu te mai poate opri. Prin urmare va fi mai bine să continuăm acum, decît mai tîrziu... Tentaculele stranii s-au întins după dumneata, se înfăşoară împrejurul fiinţei dumitale, te atrag... te ridică şi te duc cu ele...

— Încetează cu vorbele acestea Nancy, căci mi se par ridicole.

Nici nu s-ar fi putut ca tînărul Watson să aleagă un moment mai nepotrivit, ca acesta, pentru a băga capul prin deschizătura uşii. Doamna Ashford avea un vizitator şi se vedea limpede că atît ea cît şi musafirul erau profund preocupaţi de ceva neobişnuit... ceva ca un fel de furtună. Prin urmare dîndu-şi seama că n-are ce căuta între ei, vru să se retragă repede, dar în aceeaşi clipă auzi glasul lui Nancy care-l strigă :

— Te rog, intră ! Cred că-ţi aduci aminte de domnul Merrick !

— Sigur că da ! răspunse doctorul Watson şi-i întinse mîna Îmi voi aduce aminte toată viaţa de felul în care ai luptat împotriva pneumoniei a cărei evoluţie a fost sub supravegherea mea. De astă dată aud că susţii o luptă cu bătrînul Gray.

Apoi întorcîndu-se spre doamna Ashford, adăugă :

— Domnul Folsom care este în secţia dumitale, se stinge repede. Peste un ceas, sau cel mult două, îşi va pierde cunoştinţa. Acum cîteva minute a întrebat de dumneata. Probabil vrei să te duci să-l vezi. Se pare că nu are nici o rudă în oraş.

Nancy se ridică în picioare, murmurînd ceva în semn de părere de rău.

— Vrei să mă aştepţi pînă cînd mă voi întoarce ?

Merrick dădu din cap :

— Eu mă voi ocupa de problema noastră, așa că nu e voie să te grăbești. Cind te vei întoarce, mă vei găsi tot aici.
Ușa se închise încet în urma lor.

Am întins nerăbdător mina după pagina pe care Radolph o despăturise în fața mea ; dar a clătinat din cap.

— „Încă nu, declară el și zimbi, văzînd nerăbdarea mea. Am intenția să ți-o arăt, dar înainte de toate despre pagina aceasta va trebui să-ți spun ceva. Aici sint regulile ce trebuie urmate, pentru a genera puterea misterioasă despre care ți-am vorbit. Urmînd cu severitate aceste instrucțiuni, vei putea obține tot ce dorești, vei putea face tot ce-ți pui în gînd și vei putea deveni ceea ce vei vrea să devii. Eu am încercat această formulă și am constatat că și-a făcut efectul. Pentru mine și-a făcut efectul... Prin urmare tot așa și-l va face și pentru dumneata.

Enervarea și neîncrederea m-au determinat să rid, dar am constatat că nu s-a supărat.

— „Azi-dimineață cind ai intrat în atelier, cred c-ai văzut monumentul la care m-ai găsit lucrind ?

— „Este admirabil !" am exclamat eu cu toată convingerea.

— Ți-a plăcut atit de mult ?" întrebă el, încintat de entuziasmul meu.

— „Este o capodoperă !"

— „Probabil, doctore, ar trebui să-ți fiu mult mai recunoscător pentru vorbele astea, dar adevărul este că în această privință eu nu am nici un merit... Cred că te -va interesa să afli, că pînă mai acum trei ani eu n-am fost altceva decît un cioplitor de piatră care a gravat cu un aparat mecanic litere pe plăcile de marmură. Din tinerețea mea m-am gîndit mereu, să fac ceva de valoare, în piatră. Dar mi-au lipsit banii necesari pentru instrucțiune și n-am avut timpul necesar pentru efectuarea practicii. Încercările stîngace și banale pe care le făceam din cînd în cînd, nu mi-au folosit la altceva, decit să mă descurajeze.

Într-o zi m-am dus la biserica pe care o frecventează fiică-mea și am auzit un predicator citind ceea ce este scris pe această pagină. Pentru el părea evident că nu are nici o semnificație, deoarece citea cu glasul monoton și indiferent. Credincioșii se uitau la el cu ochii sticloși, căci părea cert că vorbele pe care el le citea, nu fac asupra lor nici o impresie. Eu însă mă simțeam profund tulburat. Timpul cît am întîrziat la biserică, a fost pentru mine adevărată tortură, deoarece abia așteptam să plec acasă, unde să mă pot gîndi în liniște.

După ce am ajuns acasă, în cea mai mare grabă, am găsit — cu mare greutate pagina cu pricina, căci eu nu eram pasionat de lectura Bibliei — și am recitit textul pe care preotul îl citise în biserică. Aveam acum în fața ochilor mei — tipărit negru pe alb — întreaga formulă de a face, a deveni și a avea ceea ce doresc. Am făcut această experiență.

Obrazul grav și tulburat al lui Nancy apăru în cadrul ușii.

— Bobby, nu-mi face deloc plăcere să te las să stai singur vreme atît de îndelungată, dar pacientul pare că ar vrea să țină pe cineva de mînă. Cred că voi fi obligată să mai stau puțin cu el.

— Vei face foarte bine, încuviință el, uitîndu-se la ea mai mult în fugă. Stai lîngă el și nu te mai gîndi la mine. Probabil cînd te vei întoarce, voi avea să-ți spun ceva extrem de important. Am ajuns la un punct unde marele mister poate să se reveleze în orice clipă.

Se uită la el și ezită, ca și cînd ar fi vrut să-l întrebe ceva, dar văzîndu-l cît este de preocupat, se retrase și închise ușa fără zgomot.

După aceste cuvinte Radolph mi-a întins pagina misterioasă. Vreo douăzeci de rînduri erau subliniate cu cerneală roșie. A continuat să pufăie liniștit din lulea, pînă cînd eu am parcurs rîndurile enigmatice, iar cînd am ridicat privirea întrebătoare spre el, mi-a răspuns :

— „Evident, ar fi imposibil să-ţi dai seama imediat de importanţa celor citite acum. Par simple, din cauză că se înşiră fără nici un fel de fast şi fără să fie subliniate de accentul bombastic al oratorului care ar vrea să te prevină că ceea ce spune el acum, este formula pentru cheia puterii."

Apropiindu-şi scaunul de al meu, mi-a pus mîna prelungă şi osoasă pe genunchi şi m-a privit în luminile ochilor.

— „Doctore Hudson — dacă s-ar întîmpla să ai o casă mică şi necorespunzătoare de cărămidă, şi ai avea nevoie de mai mult spaţiu, ce ai face şi ce ţi-ar trebui, ca să mai clădeşti cîteva odăi ?... Mai multă cărămidă... Dacă ai avea o mică locomotivă de aburi, necorespunzătoare, vei avea nevoie de o cantitate mai mare de oţel, pentru a-ţi face cilindri mai mari — nu o calitate specială de oţel, pentru un fel de aburi anume — ci pur şi simplu pentru a obţine spaţiu mai mare de expansiune... În consecinţă, dacă ai avea o personalitate redusă şi necorespunzătoare dorinţelor dumitale, şi ai vrea să ţi se ofere ocazia să săvîrşeşti o faptă mai importantă, unde crezi c-ai putea găsi materialele corespunzătoare ?"

Mi s-a părut că la această întrebare aşteaptă un răspuns, aşa că i-am făcut pe voie :

— „De, ţinînd seamă de ceea ce mi-ai spus dumneata pînă acum, cred că materialul necesar va trebui să mi-l procur de la alte personalităţi, mai puternice decît a mea. La asta te-ai gîndit ?"

— „Exact ! exclamă el. Dar nu „de la" ci completînd-o !... Totuşi sînt mulţumit c-ai făcut această declaraţie, deoarece ea îmi va da ocazie să-ţi explic deosebirea existentă între procedeul just şi procedeul greşit de a întrebuinţa personalitatea altor oameni, pentru ca cineva să-şi completeze personalitatea sa proprie... Toată lumea este conştientă că personalitatea individului suferă anumite modificări, datorită contactului cu alţi oameni. Majoritatea oamenilor îşi închipuie că este suficient să imite diverse maniere şi fraze ale persoanelor de care se simt atraşi — să copieze felul de a umbla

al cuiva, accentul, felul de a rîde, anumite gesturi — cu alte cuvinte să se maimuțărească... Teoria despre care-ți vorbesc eu, nu cere să-ți formezi personalitatea luînd de la altcineva ceea ce-ți convine, ci să ți-o completezi cu ceea ce este bun, dar ție-ți lipsește."

— „Mi se pare că eu nu înțeleg tocmai bine ceea ce vrei să spui, i-am răspuns eu cu sfială.

L-am văzut că se ridică în picioare și începe să se plimbe prin fața căminului, scuturînd din capul cărunt și făcînd gesturi cu mîna în care ținea luleaua, ca și cînd ar fi încercat să găsească o explicație mai ușor de înțeles.

— „Uite ce! Sînt convins că dumneata cunoști toate amănuntele referitoare la felul în care se face o transfuzie de sînge. Asta face parte din domeniul dumitale. Foarte bine!... Un om își infuzează puterea de viață în trupul altui om... Cum procedezi, doctore, în cazul cînd trebuie să faci o transfuzie de sînge? Explică-mi în toate amănuntele!"

Cînd auzi că se deschide ușa, Merrick ridică fruntea.

— A murit?

Nancy dădu din cap abătută

— Ce s-a întîmplat de la plecarea mea încoace? întrebă ea și luînd un scaun se așeză în apropierea lui.

Împinse însemnările făcute spre ea și-i examină obrazul, în timpul cît le citi.

— Spune-mi care este cel mai bun procedeu, pentru a face o transfuzie de sînge? Ia să vedem ce știi!

— Procedeul este destul de simplu, dacă n-ar trebui să ții seama și de un anumit obstacol. Să te ferești de coagularea sîngelui, în timpul cît trece de la donator la primitor. Chiar atunci cînd artera este legată de venă cu o canulă mică, sîngele se lipește pe pereții de sticlă repede, și pentru a evita oprirea scurgerii, vena primitorului trebuie trecută prin canulă și la celălalt capăt strînsă peste buza canulei. După aceea canula în care este trecută vena primitorului, este introdusă în artera donatorului. Prin urmare esențialul este, după cum vezi să eviți orice contact exterior. ...

— Spune, Bobby, ce este pe pagina aceasta ?
— Încă nu știu ce este.
— Crezi că va sosi momentul cînd ne va spune ?
— Mai curînd sau mai tîrziu va trebui totuși să ne spună. Să continuăm lectura. Cred că acum trebuie să fim foarte aproape.
Nancy luă creionul în mînă și începu să scrie repede, ceea ce-i dicta el :

> Am început să-i explic pe scurt principiile unei transfuzii și mi s-a părut că Radolph a rămas încîntat, mai ales de partea privitoare la problema coagulării sîngelui.

— Bravo, Bobby, exclamă Nancy. Constat c-ai răspuns bine la lecție.
Drept răspuns, Bobby făcu o strîmbătură și continuă să-i dicteze.

> — „Vei constata aici, și-mi făcu semn spre pagina pe care o țineam în mînă, că primul pas pentru obținerea puterii este o expansiune... o proiectare a eului propriu într-o altă personalitate. Te vei convinge că procedeul acesta va trebui să se desfășoare în cel mai mare secret și dacă din întîmplare contactul nu va fi direct și imediat — dacă intervine o pierdere cît de mică în timpul transferului — efectul este nul. Va trebui efectuat în așa fel, ca nici stînga ta să nu știe ce a săvîrșit...

Nancy lăsă creionul din mînă și se propti în spătarul scaunului.
— Bobby ! Sînt pe urme bune ! Acum știu unde este pagina aceasta !
— Ai o Biblie la indemînă ?
— Nu cred că am vreuna, dragul meu.
— În cazul acesta verificarea o vom face mai tîrziu. Continuă !

> Radolph se așeză din nou pe fotoliul din care se ridicase și continuă cu glasul stins :
> — „Doctore Hudson, pentru prima dată cînd am încercat — îți pot spune fără nici un ocol, de-

oarece această încercare n-a dat nici un rezultat, dar pe vremea cînd am făcut gestul pe care l-am făcut, m-a costat mai mult decît mi-aș fi putut permite — tipul a spus unui vecin de-al meu, deși îmi jurase că nu va scoate nici o vorbă. Își pierduse slujba, dar afară de asta cineva dintre membrii familiei fusese multă vreme bolnav și era prea prost îmbrăcat și prea abătut, ca să mai îndrăznească să-și caute o ocupație. L-am îmbrăcat de sus pînă jos. Dar în loc să tacă, așa cum îmi făgăduise, a spus și altora. Ziua următoare unul dintre vecini a venit la mine și m-a felicitat. Prin urmare pierdusem mai bine de șaizeci de dolari, bani pe care-i cîștigasem muncind din greu."

— „Cum adică, pierduseși ? am întrebat mirat. N-a obținut slujba de care avea nevoie ?"

Radolph oftă.

— „Ba da, răspunse el. Și-a găsit o slujbă De asta firește, m-am bucurat. Dar faptul c-a obținut slujba, mie nu mi-a folosit la nimic. Crede-mă, data viitoare cînd am făcut plasamentul, am avut grijă să atrag atenția beneficiarului, că dacă se va întîmpla să spună cuiva o singură vorbă, și eu voi afla, îi voi ține drumul și-i voi suci gîtul.

— Ai auzit vreodată despre o faptă atît de diabolică ? interveni Nancy indignată. Cum se poate ca un astfel de egoism să-i treacă unui om prin minte ?... Să facă un gest de caritate și acesta să-i folosească numai lui... Nu admite nici cel puțin ca cel interesat să-i fie recunoscător. Și totuși este în stare să-și închipuie că în felul acesta se va apropia de Dumnezeu mai mult !... Cînd mă gîndesc, simt că se încrețește carnea pe mine.

— Nu uita că omul acesta era obsedat de o idee.

— Îmi vine mai curînd să cred că este obsedat de diavol !

— Probabil doctorul Hudson ne va explica despre ce este vorba... Mai bine să continuăm cu descifrarea.

Aducîndu-și aminte de acest incident, a început să rîdă înveselit.

— „Omul și-a închipuit despre mine, că trebuie să fiu nebun ! adăugă el și-și șterse ochii."

— „Dar nu erai ?“ l-am întrebat eu, pe un ton care l-a făcut să-și revină în fire.

— „Adevărul este că gestul în sine pare nebunesc, nu-i așa ? Mai ales cînd afli despre el pentru prima dată. Nu mă mir cîtuși de puțin c-ai rămas și dumneata îngîndurat.“

— „Am rămas ceva mai mult decît îngîndurat, i-am răspuns eu fără nici un înconjur. Mă simt de-a dreptul scîrbit."

— Tot așa și noi, amîndoi, adăugă Bobby cu glasul stins.

— „Ai toate motivele să fii, admise Radolph, dacă în felul acesta aș fi încercat să cîștig putere, sau să pun mîna pe o sumă de bani, pentru plăcerea mea personală. Dar eu nu urmăream altceva, decît să-mi eliberez calitățile pe care le simțeam ascunse în adîncul ființei mele, pentru a putea realiza ceva de valoare... Dacă afirmi că te simți scîrbit de faptul că am cerut celui pe care l-am ajutat, să nu pomenească nimănui despre ceea ce am făcut în interesul lui, în cazul acesta nu se poate să fii încitat nici de caritatea învățăturii Domnului... Isus a spus de nenumărate ori aceleași cuvinte, celor pe care i-a ajutat.“

— „Cu astfel de lucruri eu nu sînt la curent, i-am răspuns. Și nu sînt nici exact informat despre faptele și învățăturile Lui... Continuă cu istorisirea dumitale.

— „Mulțumesc... Dar înainte de toate să-mi dai voie să merg ceva mai departe cu explicațiile privitoare la acest sistem de gîndire... În seara zilei cînd am încercat prima proiectare reușită a personalității mele — nu pot să-ți spun ce a fost... nu îndrăznesc — am intrat propriu-zis într-o cămăruță a casei mele și am închis ușa. Acest procedeu reprezintă al doilea pas din programul pe care l-ai citit pe această pagină. Trebuie să știi că eu am luat foarte serios indicațiile pe care le urmam, și de vreme ce făcusem o încercare nereușită, eram

ferm hotărît să urmez instrucțiunile cu cea mai mare severitate... Mai tîrziu am constatat că principiul acesta își face efectul nu numai dacă ești închis într-o cameră, căci este suficient să fii izolat."

— „Radolph, pentru numele lui Dumnezeu, am exclamat eu, pierzîndu-mi răbdarea. Ce fel de vorbe sînt acestea! Mi se pare că dumneata ți-ai pierdut mintea!"

— Ei bravo, bine că i-a spus de la obraz! interveni Nancy.

— „Ca să-ți spun adevărul, răspunse Radolph nemulțumit, nu prea înțeleg ce te face ca ceea ce-ți spun eu, să ți se pară atît de greu de crezut. Este aceeași situație ca și a tuturor felurilor de energie întrebuințată în mod obișnuit de către oameni. Sau îndeplinim condițiile prescrise, sau nu le îndeplinim și în cazul acesta nu vom obține forța de care avem nevoie. Ce valoare practică a avut bateria lui Volta sau dinamul lui Faraday, înainte de descoperirea mijloacelor de izolare ale lui Du Fay, pentru evitarea risipirii curentului, datorită contactului intermitent cu alte obiecte, în afară de cel care trebuie să primească energia?... Majoritatea personalităților sînt fărîmițate, și acesta este singurul lor defect.

Prin urmare m-am închis într-o odăiță: aici eram ferit de orice contact cu cei din afară; am închis ochii și am încercat să mă pun într-o situație spirituală receptivă, apoi m-am adresat cu toată încrederea Personalității Majore: „Am îndeplinit toate condițiile cerute pentru a obține puterea! Sînt gata să o primesc! O doresc din toată puterea sufletului meu! Vreau să mi se acorde puterea necesară pentru a crea o singură operă de valoare în domeniul statuar!"

„Acum probabil îți închipui că în momentul acela eu eram victima unei halucinații. În calitate de om de știință, starea de spirit în care mă găseam, vei zice că se poate explica foarte ușor, pe temeiul principiilor cunoscute ale psihologiei. Dacă aceasta este părerea dumitale, eu nu am nici un motiv să

te contrazic. Sînt convins că explicarea din punct de vedere științific a procedeului care-ți dă posibilitatea extinderii personalității, nu poate influența întru nimic valoarea lui. Cred chiar că va veni și timpul cînd această problemă va face subiectul unor cercetări în domeniul științei.

„Dar fie că știința va găsi o explicație, fie că nu o va găsi, eu îți voi spune acum cu toată convingerea, că după ce am terminat experiența începută în odăița aceea, am simțit o puternică exaltare, tot atît de limpede, ca atunci cînd atingi cu mîna un electrod, sau cînd stai vreme îndelungată într-o cameră unde întunericul este întrerupt de pătrunderea unei lumini puternice și neașteptate.

„Era noapte și se făcuse tîrziu. Am ieșit din cămăruța cu aerul înecăcios, simțindu-mă înfiorat de senzația unei superiorități neașteptate. Senzația aceasta mă determina să umblu drept și-mi întindea mușchii maxilarelor, iar mișcările îmi deveniseră mai elastice. Îmi venea să rîd! Am încercat să dorm, dar fără să reușesc și am cutreierat străzile pînă la ziuă. La ora opt și jumătate m-am prezentat la directorul întreprinderii și i-am cerut un concediu de jumătate de an. Cînd m-a întrebat care este motivul, i-am răspuns că mă preocupă ideea unei statui pe care aș vrea s-o lucrez.

— „Probabil ceva ce am putea întrebuința și noi ?" m-a întrebat el.

— „Am toată încrederea c-o veți putea întrebuința, i-am răspuns eu cu o îndrăzneală care m-a mirat și pe mine. Mi se părea destulă îndrăzneala din partea mea, că luasem hotărîrea de a trăi, cum va da Dumnezeu, vreme de șase luni fără salariu ; la aceasta se mai adăuga și extravaganta promisiune făcută directorului. Cîteva minute a rămas îngîndurat, apoi mi-a răspuns :

— „Îți voi da posibilitatea să faci această încercare. Vei continua deocamdată să-ți încasezi salariul obișnuit și-ți voi pune la dispoziție un atelier unde să poți lucra sigur. Dacă vei reuși să

faci ceva ce vom putea vinde unui client, vei participa și dumneata la beneficiul realizat. Ești liber să-ți alegi singur orele de lucru. Mi-ar face plăcere să constat c-ai reușit !"

„Mă simțeam din cale afară de emoționat și m-am așternut imediat pe lucru. Lutul părea c-a prins viață în mîinile mele. Prima zi de lucru a fost un fel de revelație. Mi se părea că niciodată înainte de asta eu nu trăisem cu adevărat. Toate culorile mi se păreau mai vii. Totul era altfel decît fusese înainte. Vreau, doctore Hudson, să stăruiesc asupra acestui amănunt, pentru a-ți da ocazie să controlezi, dacă cumva vei avea și dumneata aceeași reacție. Iarba mi se părea mai verde, cerul mai albastru, cîntecul păsărelelor mai limpede. Toate simțurile îmi deveniseră mai acute, ca după o injecție cu cocaină

În aceeași seară am intrat din nou în cămăruța întunecoasă de acasă și am constatat imediat existența unei intimități neobișnuite între mine și personalitatea cealaltă, dar mi s-a părut că nu este atît de dinamică, cum fusese în seara precedentă. Mi-am dat seama că dacă țin să-mi argumentez puterea în felul acesta, va trebui să-mi îmbunătățesc și pregătirea din punct de vedere spiritual.

Asta s-a întîmplat într-o vineri, din ziua de zece iunie. În ziua de întîi septembrie am poftit pe directorul întreprinderii, să vină, să vadă proiectul pe care-l făcusem. S-a uitat la el vreme îndelungată, fără să spună nimic. Apoi a declarat foarte liniștit : „Am pe cineva care probabil se va interesa de acest proiect."

Făcusem un copilaș, mititel și dolofan, cam de vreo patru ani, care se lăsase într-un genunchi. Tocmai se pregătea să se ridice în picioare, după ce-și terminase jocul cu un cățeluș care se oprise cu o minge în gură și se uita cu atenție la el, ca să-l bage în seamă. Cămașa băiețașului era deschisă la gît. Pantalonașii strînși pe trup erau susținuți de niște bretele late. Picioarele îi erau goale pînă la genunchi. Se uita în depărtare și obrazul i se contractase de mirare, de curiozitate și spaimă. Mîna

mică și-o ridicase deasupra ochilor, ca și cînd ar fi încercat să se ferească de o lumină prea puternică. Capul îi era puțin plecat într-o parte, ca și cînd ar fi auzit ceva ce nu putuse înțelege și aștepta ca glasul să se repete.

„Ziua următoare clienții directorului, un bărbat și o femeie, au venit în atelier în timpul după-amiezii. Femeia era îmbrăcată în negru. Am aflat că băiețașul lor murise de curînd. La început plîngea de da inima dintr-însa, dar imediat după aceea a început să zîmbească. Zîmbetul acesta m-a făcut să simt o mulțumire neobișnuită. În aceeași clipă mi-am dat seama că am reușit să interpretez ideea ce mă preocupase."

„Mi s-a cerut să termin proiectul și să-l fac din marmură albă... Mai tîrziu datorită întîmplării, bărbatul și femeia au adoptat copilul care-mi servise drept model."

Cînd am plecat în noaptea aceea din casa lui Radolph, era ora patru spre ziuă. M-am întors acasă, hotărît să încerc și eu aceeași experiență. Înainte de a mă culca am încercat să-mi îndrept gîndurile spre un motiv spiritual mai îndepărtat, dar n-am simțit nici un fel de reacție. Dimineața următoare mi-am spus că m-am lăsat influențat ca un naiv de procedeele unui excentric și în timpul cît mă bărbieream mă uitam încruntat la imaginea mea reflectată de oglindă. Nimeni afară de un vizionar, n-ar fi putut să reușească o astfel de încercare, iar eu datorită temperamentului și educației pe care o primisem, eram un materialist convins și un om cu judecata rece și chibzuită. Totuși în timpul zilei mi-am dat seama că în mod tacit și aproape pe nesimțite, începusem să caut materialul clinic corespunzător pentru dinamismul proiectării personalității... Dar ceea ce mi se părea curios în străduința mea de a obține puterea — ca urmare a conversației pe care o avusesem cu Radolph — nu reprezenta satisfacerea unei ambiții personale, pentru a cîștiga

importanță sau pentru a obține portofoliul de ministru, în scopul liniștirii vanității mele... Pentru prima dată în cariera mea am început să-mi dau seama că profesia pe care mi-o alesesem, nu este o simplă armă pentru apărarea mea personală, ci un mijloc pentru a mă libera pe mine.

Ultimele cuvinte pronunțate de Radolph, cînd ne-am despărțit în pragul casei sale, au fost să mă prevină :

— „Prietene dacă vei începe această experiență, procedează cu toată băgarea de seamă ! Eu nu cunosc reacția ce ar putea s-o aibă această energie, în cazul în care ar fi greșit întrebuințată... Nu știu ce consecințe înfiorătoare ar fi putut avea gestul Galileanului, dacă s-ar fi lăsat ispitit și ar fi prefăcut în pîine pietrele acelea din deșert !... Dar în orice caz îți atrag atenția asupra primejdiei posibile !... Dacă ai intenția să încerci această experiență numai din dorința de a-ți ușura propria viață, atunci va fi mai bine să renunți... Nu sînt sigur — dar cred că procedeul acesta este primejdios, dacă îl vei lua în glumă."

În această condică îmi descriu propriile mele experiențe, în beneficiul celui care se va strădui să o descifreze. Cred că acum va înțelege ceea ce m-a determinat s-o scriu în acest mod neobișnuit. În cazul cînd aș fi încercat să vorbesc cuiva despre întîmplările prin care am trecut, cred că acest lucru ar fi fost în detrimentul reputației mele de om echilibrat. Nu am nici un prieten despre care mi-aș putea închipui că dacă i-aș fi făcut aceste mărturisiri, ele n-ar fi schimbat raporturile dintre noi. Mi-a venit foarte greu să păstrez acest secret. Tot atît de greu, după cum văd, și să mă spovedesc în felul acesta, deși sînt convins că atîta vreme cît eu voi fi în viață, condica aceasta nu va fi citită de nimeni. Nu mi-ar conveni cîtuși de puțin ca lumea să-și închipuie despre mine, nici în timpul cît trăiesc, și nici după moarte, c-am fost nebun.

Dumneata — indiferent cine ești — s-ar putea să te simți îndemnat să continui descifrarea acestor însemnări și eventual să încerci aceeași experiență,

dar numai din curiozitate. Mă întreb — în cazul cînd vei citi rîndurile acestea şi vei începe să zîmbeşti — n-ar fi oare mai prudent să te rog, să te opreşti şi să nu mergi mai departe ?... Trebuie să ştii că din punct de vedere emotiv unele dintre experienţele mele au făcut o profundă impresie asupra mea. Şi eu cred că nu mi-ar face plăcere să ştiu că se va găsi cineva care să rîdă de mine... În cazul cînd cele citite pînă acum nu ţi-au făcut nici o impresie, e preferabil să închizi condica şi să nu te mai gîndeşti la ea... Dar dacă eşti o fire care simte nevoia să fie încurajată, pentru a te simţi mulţumit şi în stare să lucrezi — căci mulţi oameni de incontestabilă valoare sînt făcuţi în felul acesta şi au tot atît de puţină posibilitate să se schimbe pe cît s-ar putea preschimba un om înalt, ca să devină mic — atunci va fi mult mai bine să renunţi şi să-ţi continui drumul în felul obişnuit... Imediat după ce vei face o încercare, te vei simţi robit şi va fi prea tîrziu ca să te mai poţi opri. Este aceeaşi situaţie ca şi cînd ai fi contractat o ipotecă asupra tuturor posesiunilor despre care ai crezut că îţi aparţin, astfel că pînă şi timpul de care crezi că dispui, nu-ţi va mai aparţine... Experienţa implică un mare sacrificiu... Pe cel care a descoperit această metodă, l-a dus pe un drum la capătul căruia îl aştepta crucificarea, la vîrsta de treizeci şi trei de ani !

*

*   *

Tînărul Merrick feri însemnările din faţa sa şi se întoarse încet spre Nancy, dar ochii lor se feriră să se întîlnească. Se simţeau sfioşi unul faţă de celălalt şi rămaseră vreme îndelungată, fără să-şi spună nimic... Într-un tîrziu Bobby începu :

— Te ia în stăpînire, zise el. Imediat ce începi să citeşti aceste însemnări, simţi că revelaţia lor a pus stăpînire pe tine... Hudson a pus stăpînire pe mine, chiar din clipa morţii sale !... Ar fi putut să se mulţumească cu atît !

Nancy se ridică în picioare şi cu un gest blînd, îi puse mîinile pe umeri.

— Cred că am ajuns destul de departe, pentru a ne putea opri, nu ești de aceeași părere ?

Dădu din cap în semn de aprobare. Eventual mîine ar putea să petreacă un ceas sau două împreună. Făgăduise bunicului său ca astă-seară să meargă la el și să mănînce împreună. Tom Masterson îi făgăduise să meargă și el.

— Vrei să iei cartea cu dumneata ?

— Să tragem la sorți, zise Bobby și scoase o monedă din buzunar.

— Bine ! Stemă !

Aruncă banul și-l prinse din nou în palmă, apoi se uită la el.

— Îmi pare rău, Nancy... Dar mîine ți-o voi aduce înapoi.

IX

— Bunicule, începu Bobby, învîrtind încet între degete piciorul paharului pe care-l ținea în mînă, aș vrea să-i povestești lui Tom incidentul acela, cînd împreună cu domnul Anderson ați tăiat porcii la Country Club.

Conversația încinsă între ei începuse să devină prea serioasă și severă. De fiecare dată cînd Masterson se simțea puțin amețit avea plicticosul obicei de a deveni pedant. Ceea ce spunea, era foarte interesant, inteligent expus și instructiv, dar nu cadra cîtuși de puțin cu atmosfera în care ar fi trebuit să se desfășoare un dineu în ziua de grație.

Făcînd unele ocoluri, conversația lor se abătu asupra problemei claselor sociale în America. Conversația aceasta era condusă de Masterson care stăruia asupra elementelor esențiale, vrednice de a fi reținute. Bobby ar fi preferat să schimbe subiectul conversației. În acest domeniu își avea și bătrînul Nicholas ideile lui peconcepute. Probabil n-ar fi fost dispus să și le exprime cu aceeași energie cu care-și susținea de obicei convingerile ; dar era preferabil să nu încurajeze pe Masterson să-și dea pe față sentimentele pe care binevoitorul său amfitrion nu le putea împărtăși.

De ce adică să nu existe și o clasă de oameni care să nu facă nimic ? O grupare de trînduvi... dacă preferați acest calificativ. Asta ar fi aproape unica dovadă pe care o poate oferi America în sprijinul maturității ei, dar fenomenul acesta se manifestă în cercuri foarte restrînse. Nu sînteți de părere că sistemul nostru democratic este primejdios ? Referendum... de ! Cei care participă la vot credeți că-și dau seama de ceea ce fac ? Toate marile națiuni își datorează prosperitatea și superioritatea exclusiv conducerii unei minorități sociale și intelectuale !

Masterson continua să vorbească — aproape ca la o întrunire publică — şi obrazul i se aprinse. Bobby luă hotărîrea să schimbe numaidecît subiectul conversaţiei lor.

Cu majoritatea părerilor emise de tînărul Masterson, bătrînul Nicholas nu era de acord, dar ideile lui erau mai simpatice decît felul în care şi le emitea; tot aşa părerile cît şi felul în care şi le exprima, i se păreau mai suportabile decît felul în care-i bea vinul.

Meggs primise ordinul să aducă o sticlă de mult uitată, de vin vechi de Burgundia. În conformitate cu vederile lui Merrick senior, un astfel de vin merită să fie răsfăţat, să-i admiri culoarea, să-i inhalezi parfumul şi să-i refaci procesul prin care a trecut, pentru a deveni ceea ce era acum. Trebuia să-l sorbi picătură cu picătură. Îi făcea plăcere să se uite la Bobby şi să-l vadă cum ţine paharul în mînă. Culoarea vinului acestui era lumină lichefiată de soare; soarele care a încălzit fermecătoarele maluri ale Rhonului în zilele liniştite de dinainte de război. Prin urmare nu se putea să dai paharul peste cap, dintr-o singură înghiţitură, aşa cum făcea Masterson care părea că toarnă cu o pîlnie într-o damigeană. Îi făcea plăcere să vadă pe Bobby că închide ochii cînd ridică paharul la gură, ca şi cînd ar fi văzut grupurile vesele de fete tinere şi desculţe care călcau strugurii în umbra unei crame din cine ştie ce colţ al Provencei. Băiatul acesta a ajuns foarte repede la maturitate, îşi zicea Nicholas. Atitudinea şi gesturile lui de acum sînt caracteristic bărbăteşti.

— Din cînd în cînd Bobby stăruieşte să povestesc din nou această întîmplare, declară Nicholas supus. La cererea lui am repetat-o pînă acum de nenumărate ori.

— Şi de fiecare dată mi se pare tot mai plină de haz, adăugă Bobby cu convingere.

— În cazul acesta dă-i drumul, s-auzim! exclamă Masterson mult mai zgomotos decît ar fi avut intenţia, imprudenţă pe care încercă numaidecît s-o diminueze, înclinîndu-se cu demnitate în faţa lui Meggs, cînd îl văzu că pleacă sticla în semn de întrebare asupra paharului pe care-l ţinea în mînă. În gestul său, valetul încercă să includă doza de rezervă cuvenită, dar intenţia lui se dovedi prea subtilă, pentru a putea să-şi facă efectul asupra vizitatorului acestuia.

— De, începu bătrînul Nicholas, dregîndu-și glasul, afacerea asta s-a întîmplat în felul următor. Trebuie să știi că acolo unde astăzi se găsește fabrica Axion, înainte de ea nu era altceva decît un teren de pășune. Pe vremea cînd eram copii, Joe Anderson și eu ne înțelegeam cu oamenii din împrejurimi ca în timpul verii să le scoatem vitele la pășune, și seara să le aducem acasă, la muls. Pentru fiecare vacă ni se plătea un dolar pe lună.

„Acolo în mijlocul luncilor, eu și Joe eram doi țîngăi pistruiați și cu picioarele însîngerate și bătucite de colțurile tăioase ale pietrelor ; făceam speteze pentru înălțat zmei și ne lăudam cu jocurile pe care le jucam la școală, jocuri pe care nu le-a jucat nici unul dintre voi — de-a pisica oarbă și atîtea altele — și în mijlocul acestor lunci Joe și eu am clădit mai tîrziu două fabrici uriașe care au schimbat cu totul peisajul.

„Fabricile acestea au provocat schimbări pînă și în felul de viață al oamenilor. O mulțime de indivizi care fuseseră predestinați ca toată viața să trăiască în condiții modeste, au reușit mai tîrziu să facă rost de un mic capital. Și-au clădit case impunătoare și copiii lor au început să umble cu nasul în vînt. După ce a mai trecut o vreme, era foarte greu să mai recunoști locul unde fusese imașul, dar era mult mai greu să recunoști chiar pe unii dintre oamenii din împrejurimi.

„Adevărul este că oricît am fi fost noi de preocupați de întreprinderea noastră, eu și Joe am rămas unul pentru altul aceiași doi băieți de la început. Cred că împrejurarea aceasta a fost subiect de nenumărate glume pentru cei care ne cunoșteau. Am continuat relațiile dintre noi de pe vremea aceea — mîndrindu-ne, și sfidîndu-ne unul pe altul, lăudîndu-ne cu vigoarea, îndemînarea și priceperea noastră — și de fiecare dată cînd ne întîlneam, întrebuințam aceleași expresii de odinioară, care deși caraghioase, nouă totuși ne făceau plăcere.

„Joe și cu mine ne obișnuisem ca în luna noiembrie să ajutăm părinților noștri la tăiatul porcilor. Pe vremea aceea fiecare familie avea cîțiva porci în poiată. După ce ne-am apropiat de douăzeci de ani, sarcina aceasta a rămas în întregime în grija noastră, așa că de obicei tăiam porcii împreună, în curtea familiei Andersen care ne putea procura toate înlesnirile necesare obligației noastre. Deveniserăm amîndoi măcelari extrem de pricepuți, și ne simțeam mîndri de ceea ce ieșea din mîinile noastre. Mi se pare că părinții noștri ne măguleau, în nădejdea că în felul acesta nu ne vom da seama că sînt foarte mulțumiți c-au scăpat de această corvoadă.

„Ei bine, într-o zi, după ce atît eu cît și Joe ne retrăsesem din afaceri, s-a întîmplat să mîncăm împreună la Country Club. Localul era nou-nouț, căci îl inauguraseră abia de o săptămînă. Pe terenurile de golf ale clubului, singura parte mai accidentată era rîulețul, unde pe vremea cînd eram copii, eu și Joe prindeam raci și zvîrlugi, dar acestora toată lumea le spunea „zbîrligi". Pe colina în vîrful căreia se clădise clubul, fusese odinioară un crînguleț frumos. Eu și Joe aveam obiceiul să ne așezăm la umbră între copaci, pe cîte un buștean căzut, să alungăm țînțarii și să urmărim veverițele. El avea o pușcă veche care se încărca pe gură. Era o jucărie extrem de primejdioasă, și mă mir cum de nu ne-a amărît, căci au fost nenumărate cazurile cînd ne-am găsit destul de aproape de moarte".

„Începusem să ne povestim amintirile. Ni se părea straniu, să ne găsim în locul acesta, să mîncăm la o masă masivă de mahon, așternută cu cristaluri venețiene și cu argintărie grea. Toți membrii clubului acestuia aveau bani din belșug, iar localul clubului și aranjamentul interior fusese instalat fără a se ține socoteală de cheltuieli. Serviciul în interior părea pretențios și valeții păreau că sînt convinși, din ceea ce li se spusese, că acesta este unul dintre cele mai distinse localuri. Dar presimțeam că acest club este pe cale să devină un focar al snobismului. În realitate aproape toți membrii erau de origine modestă, cum eram eu și Joe, și faptul acesta ne determina să ne gîndim cu părere de rău la declinul vechii noastre democrații. Amîndoi eram convinși că nu este numaidecît nevoie să ne prefacem că descindem din cea mai aleasă nobilime britanică, numai datorită faptului, că în cariera noastră am reușit să adunăm ceva parale".

„La mesele din apropierea noastră erau cîțiva membri din a doua generație a celor care erau cointeresați în întreprinderile Axion — bărbați și femei — care vorbeau despre polo, despre derby, despre cursele de regatte, despre Biarritz și despre vînătorile din Scoția; dar nouă felul acesta de conversație nu ne făcea nici o plăcere. Prin urmare ne-am pomenit că începem să vorbim despre vremea de altădată și despre felul de a petrece al fetelor și flăcăilor din Axion, înainte de inventarea automobilelor care au speriat caii în lungul drumurilor și au alungat vacile din imașuri, pentru a face loc terenurilor de golf. Imediat după aceea unul dintre noi și-a adus aminte de felul în care tăiam odinioară porcii".

„Joe spunea că-şi aduce aminte că într-un rînd am făcut o prinsoare, pentru a vedea care dintre noi este în stare să taie şi să pregătească un porc, în timpul cel mai scurt. Îmi aduceam aminte şi eu de această întîmplare, dar eram convins că eu am fost cel care cîştigase puţinul capital pe care pariasem. Dar Joe mă contrazicea cu atîta violenţă, încît cei de la mesele vecine au început să se întoarcă spre noi speriaţi. Cînd am constatat c-am reuşit să atragem asupra noastră atenţia unui auditoriu destul de numeros, am continuat discuţia, mai mult pentru plăcerea lor. Sfîrşitul a fost că Joe şi eu am pariat fiecare cîte o mie de dolari pe care-i va lua cel care va reuşi să taie şi să prepare un porc în timp record. Cînd vechii noştri camarazi au auzit despre ce este vorba, au stăruit ca întrecerea să se desfăşoare în grill-room şi au întocmit o condică în care au înscris pariurile celorlalţi pentru favoritul lor, în care după cîte am aflat mai tîrziu, au fost trecute sume de-a dreptul scandaloase".

„Data întrecerii a fost trecută în calendarul clubului. Nu ştiu dacă cei mai tineri s-au simţit încîntaţi de această hotărîre, dar văzînd entuziasmul celor mai în vîrstă, şi-au dat seama că vor fi obligaţi să ţină socoteală de ei, astfel că şi-au băgat protestele în buzunar. Marţea viitoare, după ce au terminat cu masa, nici unul dintre membri n-a plecat la slujbă... dacă s-a întîmplat să aibă vreuna. Au adus doi porci — destul de mari — fiecare în cîte o ladă. În grill-room am întins o muşama pe jos, iar Joe şi cu mine, despuiaţi pînă la brîu, am îmbrăcat bluza de măcelar. După ce i-am înjunghiat, am început să-i împărţim şi să-i pregătim, aşa că nu ne-am oprit decît după ce a fost gata şi ultimul caltaboş. Mi-au spus după aceea că interiorul clubului a fost refăcut de sub acoperiş pînă la subsol. Scările erau pline de grăsime şi în supă se găseau fire de păr de porc, iar covoarele de pe parchete erau pline de păr de pe spinare".

— Credeţi că fapta aceasta a contribuit cu ceva, ca atmosfera clubului să devină mai democratică ? întrebă Masterson rîzînd.

Bătrînul Nicholas clătină din cap şi zîmbi.

— Da de unde ; nici nu-mi vine să cred c-ar fi putut contribui. După ce te-ai dezobişnuit să trăieşti o viaţă simplă, este imposibil să te mai întorci la ea şi nici chiar să-ţi mai aduci aminte de ceea ce a fost, fără să te simţi nemulţumit. Trebuie să ştii că de la turta de mălai cald pînă la budinca cu prune distanţa nu este tocmai mare, dar trebuie să faci un

drum foare lung, pentru a te putea întoarce la lipsia cu mălai cald.

— Ce părere ai, domnule Merrick, despre noua noastră generație ? întrebă Masterson.

— Probabil vorbești despre generația dumitale și a lui Bobby ? Aceasta nu este a doua ci a treia generație — făcînd socoteala de la distanța la care mă găsesc eu acum. De... cred că de generația dumneavoastră se leagă mai multe speranțe îndreptățite, decît de cea precedentă.

Ochii lui Nicholas rătăciră spre partea unde era Bobby, și continuă.

— Iată de pildă, tînărul acesta se pregătește să devină doctor. La vîrsta lui tatăl său masacra căprioare, în calitate de vînător diletant. Cînd Clif a aflat de întîmplarea cu porcii din localul clubului, a fost grozav de indignat. Dar i-am răspuns : „Ascultă Clif, te-am auzit în mai multe rînduri lăudîndu-te c-ai jupuit un ren și că l-ai împărțit". — „Ei bine, asta a fost cu totul altceva..." — „Da, am declarat eu cu îngăduință, după ce m-am gîndit cîteva clipe, cred că a fost cu totul altceva".

— Familia noastră, începu Masterson și în glasul lui se simți o nuanță de cinism, nu și-a făcut nici un fel de grijă din cauza problemei ce se pune, în cazul cînd ai reușit să realizezi o avere importantă. Tatăl meu este proprietarul unui ziar, într-un mic oraș din Indiana. Tatăl său a fost medic rural, iar bunicul său, un predicator metodist care umbla numai călare predicînd din loc în loc. Singura grijă pe care ne-au pricinuit-o banii pînă acum, a fost aceea, adică felul în care am putea cîștiga de ajuns, pentru a avea cu ce să facem față cheltuielilor traiului de toate zilele... În ce-l privește pe Bobby, exemplul lui nu pare să confirme regula... El este un fel de excepție biologică — sau hai să zicem — una fiscală !

Nicholas rămase îngîndurat.

— Da... așa este ! Cazul lui Bobby este ceva excepțional, într-o anumită măsură.

Sprîncenele încruntate ale lui Masterson dovedeau că este gata să înceapă o nouă perorație pe această temă, dacă nu va fi oprit la timp.

— Mai bine să nu ne ocupăm de diagnosticarea cazului meu, protestă Bobby curtenitor. Afară de asta pînă astăzi n-am reușit să fac nimic deosebit. În același timp acum nu este momentul indicat pentru a începe o conversație mai serioasă... Bunicule, ce-ar fi dacă i-ai povesti lui Tommy despre prinsoarea

pe care ai făcut-o cu domnul Anderson, pentru a vedea cine este în stare să cosească partalul cel mai mare de fîneață, în decursul unui ceas.

Masterson se uita pe furiș la ceasornic, dar mișcarea lui fu numaidecît surprinsă de bătrînul Nicholas care-și feri scaunul într-o parte și fără să mai țină socoteală de propunerea lui Bobby, își conduse invitații în uriașul salon, unde se opri în fața pianului și începu să răsfoiască notele.

— Ce este cu Simfonia aceasta neterminată, Bobby ?... N-ai vrea să ne-o cînți ?

— Nu mă simt dispus pentru a cînta această bucată, bunicule... Este prea complicată. Cred că acum voi avea nevoie de ceva mai vesel.

— În cazul acesta ce-ai zice de „Nopțile Napolitane" ?

— Este o bucată destul de bună. Dar prea mieroasă, pentru celebrarea unei sărbători.

— În cazul acesta cîntă-ne ceva în care să fie elan, sfîrși Nicholas și lăsînd-se într-un fotoliu, oftă mulțumit.

Masterson se îndreptă spre partea unde era Bobby și-i întrebă în șoaptă, ca Nicholas să nu-l poată auzi.

— Crezi că bunicul tău nu se va supăra, dacă voi pleca așa pe nerăsuflate ? Am făgăduit ca ceva mai tîrziu să trec pe la Gordon's. Astă-seară este o mică petrecere... organizată în mod special... o revistă... N-ai fi dispus să mă însoțești și tu ?

— Cine sînt cei care vor fi acolo ?

— Eh... toată lumea ! Vechea bandă pe care tu ai abandonat-o de cîteva luni încoace, într-un fel atît de condamnabil.

Cîteva clipe Bobby rămase îngîndurat ; apoi datorită unui îndemn neașteptat și spre mirarea lui Masterson, îi răspunse :

— Voi merge cu tine, Tommy. Mi-ar face plăcere să văd luminile strălucind. Nu le-am mai văzut de multă vreme.

Masterson începu să bată enervat cu degetele în tăblia pianului. Apoi reculegîndu-se, declară mulțumit :

— Bravo, mă cîrtiță. Haide, spune bunicului tău și să plecăm numaidecît... Vom ajunge tocmai la timp, pentru a lua trenul de opt și douăzeci și cinci... Vom ajunge la miezul nopții. Exact momentul cel mai potrivit.

— Cred că n-ai intenția să mai iei pe cineva ?

— De... ca să-ți spun adevărul, admise Tom cu oarecare ezitare, am făgăduit lui Joyce Hudson ca la miezul nopții să trec s-o iau, presupunînd că voi putea pleca de aici la timp. Dar cred că nu există nici un motiv care să te împiedice să vii și tu, nu-i așa ?

— N-aş putea spune tocmai exact... Nu e nevoie să-ţi faci griji din pricina asta... voi pleca în oraş... împreună cu tine şi-mi voi petrece noaptea la clubul unde bunicul este membru... în orice caz mîine dimineaţă eu tot sînt obligat să fiu în oraş... Probabil voi trece pentru o clipă şi pe la Gordon's. Rămîne de văzut...

Bătrînul Nicholas fu foarte mulţumit cît se putea de amîndoi. Atît timp cît erau în casa lui, trebuia să ţină seama de obligaţia ce i-o impune calitatea lui de gazdă. Tîrziu, în timpul acestei după-amiezi, ajunsese la un capitol extrem de emoţionant al cărţii „Tragedia din Sala de Recepţie Nr 33" şi era curios să afle dacă pilotul pe care contele îl legase cobză şi-l încuiase într-un dulap, a reuşit să-şi desfacă sforile şi să prevină pe tînăra americană, înainte de sosirea bărcii cu motor care aducea conspiratorii.

— „Dacă sînt de acord ca ei să plece", murmură Nicholas, cînd îi auzi că urcă treptele scării ; „ei comedie ca asta !"

XX

Gordon's !... Gordon's—localul !... feeric !... Gordon's—cel exotic ! Gordon's la orele două-jumătate după miezul nopții... Strălucind de lumină și ticsit de lume, plin de fumul țigărilor și mirosul de sudoare ; trepidînd de zgomotul și veselia stimulată de ginul alambicat în subterane sordide și servit în flacoane de argint cu monograme ; Gordon's vuind de muzica importată de curînd tocmai de pe țărmul fluviului Congo și perfecționată pînă la triumf de cea mai scump plătită orchestră din Uniunea Americană — proaspăt sosită din New York, unde angajamentul ei se terminase, datorită unui faliment neașteptat... Gordon's Gardens !

Viorile scîrțîiau, saxofoanele țipau, oboaiele chicoteau, clarinetele scînceau, tromboanele răbufneau, triunghiurile clincăneau... Ce-o fi asta ? Lamentația Condamnaților ? Dimpotrivă : Sînt singur și fără tine totul mi se pare albastru.

Bobby Merrick aștepta fisa de garderobă în holul rococo, și asculta cu o singură ureche, ca un străin căzut din planeta Marte, iar pe buze îi juca un zîmbet ironic.

Prezența sa în localul acesta se datora unui îndemn neașteptat. Înainte de sosirea trenului de Detroit, luase hotărîrea de a nu merge la Gordon's. Constată numaidecît că după ce anunță pe prietenul său despre această hotărîre, conversația lor începe să se desfășoare mai nestînjenită. Tom se lumină la față cît ai clipi, deși se străduia să pară că hotărîrea lui Bobby este pentru el un fel de dezamăgire.

— Am o carte care mă pasionează, îi explică el. Prefer să merg la club și să citesc, decît să mă învîrtesc cu cîțiva tîngăi din școala superioară.

— Afară de asta, moșulică, va trebui să ții socoteală și de reumatismul care te chinuie, declară Masterson în bătaie de joc. La vîrsta ta va trebui să fii foarte prudent... Ia spune... ce te-a apucat ?

— Uite ce, dragul meu, eu sînt sătul de toate nimicurile acestea. Totul nu este altceva decît un fel de caraghioslîc. Spectacolul te deprimă, dragă Tommy... Toată lumea se preface.. Tînărul de la masa de alături, care din cînd în cînd înfige furculița în mîncarea rece pe care i-au adus-o și care-l costă șaptesprezece dolari — în doi — ceea ce reprezintă jumătate din cîștigul său pe o săptămînă... Îl vezi că se ridică de la masă cu gura plină, în nădejde că va putea conduce din nou pe Mazie pe mijlocul acestui vîrtej nebun, și că poate de astă dată va avea curajul s-o ceară în căsătorie, și frămîntîndu-și creierul, cum să găsească și la cine cele trei sute de dolari cît va costa inelul de logodnă, căci pentru nimic în lume Mazie n-ar accepta să primească unul mai ieftin... Dar afară de asta melodia după care dansează, pare un marș funebru... În fond însă Clarence nu are nici o vină că-i place muzica. Este un tînăr melancolic. Raporturile dintre el și părintele său nu sînt dintre cele mai bune și afară de asta bea prea mult coniac de contrabandă.

— Nu te-ai gîndit pînă acum să te înscrii și tu între membrii unui club de propagandă creștină ?

— Nu fi caraghios, Tommy ! Tu vei merge la Gordon's unde vei cheltui toți banii pe care i-ai obținut pentru ultima ta nuvelă, iar eu mă voi duce la Club și voi citi cartea care mă așteaptă.

— Trebuie să fie o carte extrem de interesantă. Ce titlu are ?

— Este un tratat scris de unul care a practicat medicina. Cred că pe tine nu te interesează așa ceva.

— Constat că ai idei foarte bune despre tine însuți și că te iei în serios. Nu-i așa ?

— Dragul meu, Hippocrat este un stăpîn tot atît de pretențios ca și Iehova.

Încetară de comun acord, să se mai sîcîie unul pe altul și Bobby începu să se intereseze de diferiții membri ai grupului pe care în ultimul timp îl neglijase. Cînd auzi numele lui Joyce, îl întrebă cu indiferență :

— Ai văzut-o mai de multe ori, în ultimul timp ?

Masterson dădu din cap în semn de încuviințare.

— Prin urmare situația este serioasă.

Aș prefera să fie considerată ca serioasă.

— Cu asta ai vrea să-mi dai să înțeleg că te ia de sus ?

— Da. Și tu știi foarte bine care este motivul.

— Nu vorbi prostii !... Eu n-am mai văzut-o de mai bine de un an.

— Vor fi ele prostii... dar nu în cazul despre care-ți vorbesc eu... Trebuie să știi, doctore, că amintirea ta o preocupă foarte mult.

Cu un gest nepăsător, Bobby încercă să înlăture această afirmație.

— Este o fată foarte drăguță... Și-ți doresc mult noroc, Tommy !

— Mulțumesc ! Încearcă și fă-te camfor, căci aceasta ar fi singura posibilitate pentru mine.

— Ascultă, Tommy, nu ți se oferă ocazia ca din cînd în cînd s-o vezi pe doamna Hudson ?

— Sigur că mi se oferă... Este o femeie măreață... Ireproșabilă din toate punctele de vedere și inaccesibilă !... Nu iese nicăieri. După cum știi, este în doliu... Are toate prejudecățile școlii din sud, cînd este vorba despre doliu și tradiții familiare... Dar foarte curînd va renunța la toate acestea și va începe să iasă în lume, va face senzație... Dacă este drăguță ? Cum se poate să vorbești astfel de prostii !... N-ai văzut-o niciodată ? În cazul acesta înseamnă că n-ai fost nicăieri pînă acum și nici n-ai văzut nimic în toată viața ta.

— Cum se poate ! Vasăzică este atît de extraordinară ?... Într-o bună zi îi voi face o vizită, ca să mă conving.

— Mai bine renunță... Tu ești preocupat acum de probleme serioase și nu trebuie să te lași obsedat de altceva.

Trenul scîrții din frîne și se opri în cea mai urîtă stație ce poate exista între Bombay și Aurora Boreală, iar ei se despărțiră, ca să cheme fiecare cîte o mașină, după ce-și făgăduiră în mod reciproc că se vor întîlni foarte curînd.

La Columbia Club, Bobby fu primit cu toată amabilitatea și instalat în mod confortabil. După ce-și schimbă hainele și îmbrăcă un halat, se așeză la masă, ca să continuie cu descifrarea însemnărilor doctorului Hudson. Ajunsese la începutul unui capitol, care îi deschidea posibilități mult mai mari de a cunoaște pe autor în intimitate, decît cele de pînă acum, ca și cînd datorită faptului că ai continuat lectura, ar fi însemnat că meriți să fii considerat un fel de camarad al defunctului.

Este extrem de important să-ţi dai seama cît de grave sînt condiţiile ce trebuie îndeplinite de oricine ar dori să-şi mărească propria sa putere, datorită tehnicii urmate de mine, în conformitate cu instrucţiunile primite de la Randolph.

Trebuie să stăruiesc acum asupra acestei împrejurări, deoarece s-ar putea ca aceste cuvinte să fie citite de un om entuziasmat şi impulsiv care, nerăbdător de a beneficia de marea răsplată făgăduită, ar putea să înceapă o serie de experienţe care nu-i vor face plăcere şi nici nu vor putea să-i fie de folos, şi dezamăgit de acest insucces, gîndurile lui ar putea să fi mult mai tulburate, decît au fost la început.

De fapt aşa s-a întîmplat cu mine la început, deoarece Randolph a omis să mă informeze că pentru a-ţi asigura reuşita, trebuie îndeplinite în mod inexorabil anumite condiţiuni. Am aflat acest amănunt datorită sacrificiilor şi greşelilor comise.

E bine să se aibă în vedere chiar de la început, că nici un fel de faptă altruistă — indiferent de sacrificiile ce te-ar costa — nu poate fi în folosul autorului ei, în cazul cînd nu ţine seamă de obligaţiile fireşti şi normale la care trebuie să se supună. Nu numai că va trebui să încerce să fie generos, dar trebuie să considere el însuşi această investiţie a sa, drept un altruism special, cu totul deosebit de actele obişnuite de generozitate.

Va trebui să se gîndească cu cea mai mare atenţie la toate răspunderile imaginabile, înainte de a se gîndi la ocaziile ce i se ofer, pentru a face cuiva servicii de felul acesta, care trebuie păstrate în cel mai mare secret, menite să ne completeze personalitatea pentru expasiune şi a o face să devină receptivă faţă de inexplicabila forţă care garantează forţa individuală.

Viaţa mea s-a desfăşurat în condiţii foarte simple. N-am avut niciodată motive să fac rău sau să înşel pe cineva, chiar dacă aş fi fost din fire delincvent. N-am avut decît foarte rareori ocazia să mă ocup de cumpărături şi vînzări, deoarece acestea cădeau în afară de preocupările mele. Am trăit cea mai mare parte a vieţii mele supravegheat de aproape — la şcoală, la Facultate şi în calitate de intern — deci fără posibilitatea de a comite greşeli ireparabile.

Imediat după pregătirile preliminare, am constatat că din acest punct de vedere ar fi foarte multe de spus. De pildă, mi-am seama că între cei pe care i-am cunoscut, se găseau foarte mulţi, în toate straturile sociale, pe care-i eliminasem cu totul din socotelile mele, spunîndu-le fie de-a dreptul fie

că le am dat să înțeleagă, că prefer să nu ne mai cunoaștem. Între aceste persoane au fost și unele față de care am constatat că atitudinea mea este pe deplin justificată, cînd am încercat să-i elimin din viața mea. În majoritatea cazurilor însă aceștia au fost oameni cu care am fost în strînse relații și intimitatea dintre noi a făcut posibilă ruptura... În ceea ce mă privește pe mine, mi-am dat seama că toți aceștia în momentul cînd i-am dat dracului, au luat cu ei și o bună parte din mine însumi.

În același timp am constatat că pierderea unui prieten căruia i-ai încredințat ceva din personalitatea ta, înseamnă că ai pierdut ceva din eul tău propriu.

Prin urmare, pentru a putea ajunge la un bun sfîrșit al acestei încercări, va trebui înainte de toate să recuperezi tot ceea ce ai pierdut din propria ta personalitate, împărțind-o cu alții. Dacă o parte mai însemnată a energiei noastre a fost pierdută, pe aceasta va trebui s-o recîștigăm.

Autorul acestei teorii originale, dîndu-și seama de necesitatea de a te feri de astfel de pierderi, este de părere că în primul rînd trebuie înlăturate din cale toate neînțelegerile. Cînd datorită unei înstrăinări un prieten al nostru se desparte de noi, el pleacă ducînd cu el ceva din noi înșine. Toate aceste fragamente trebuie adunate din nou la un loc, indiferent cu ce mijloace, pentru a putea dispune de întreaga personalitate pe care ai avut-o înainte de a încerca expansiunea ei.

În al doilea rînd, s-ar putea să comiți greșeala, încercînd în toate părțile să găsești ocazii pentru a te manifesta, reabilitînd pe alții. O împrejurare fericită m-a ferit să comit această greșeală. Datorită unei ciudate coincidențe, am avut ocazia să fac primul serviciu cu adevărat important, în scopul de a pune în practică această forță misterioasă, chiar fetei celui care mi-a indicat drumul ce trebuie să-l urmez... Mi-am pus în cumpănă puțina reputație de care mă bucuram și mi-am ipotecat toate nădejdile de viitor posibile, executînd o operație care i-a salvat viața și care, numai datorită întîmplării, m-a făcut să beneficiez de o mențiune pe trei pagini în ENCICLOPEDIA MEDICALĂ care în numărul ei următor s-a ocupat de operația făcută de mine.

Bobby abandonă hîrtiile, lăsîndu-le pe masă în starea în care se găseau și după ce se îmbrăcă cu grijă, chemă o mașină și plecă la Gordon's. Nu putea să-și dea seama în mod limpede care este motivul acestei hotărîri neașteptate. Dacă

l-ar fi întrebat cineva anume, i-ar fi răspuns că aceasta a fost momentul cînd a simțit că la Gordon's cineva are nevoie de prezența lui. În orice caz era cert că el n-a plecat de acasă cu intenția să se distreze.

Nici n-ar fi putut alege un moment mai indicat pentru a apărea în localul acestui celebru cabaret. Cu un ceas în urmă ar fi fost primit cu aclamații de un grup de prieteni caraghioși și emoționați, care își închipuiau că vor avea ocazia să-l vadă și pe el tot atît de amețit ca și ei ; probabil faptul că îl vedeau treaz, le-ar fi dat ocazia să facă și glume pe socoteala lui.

Fiind o serată de gală, programul era mai bogat decît în alte seri.

Fetele din balet, care fără îndoială fuseseră generos ospătate în timpul pauzelor spectacolului cînd puteau coborî de pe scenă ca să se așeze la mesele clienților, fredonau o arie dintr-o operă populară, în timp ce un vlăjgan travestit în bandit, cu cămașa deschisă la piept și pantaloni de catifea, dansa un solo, cu toate luminile reflectoarelor concentrate asupra sa.

Dansatorul era Aleppo și în program fusese trecut cu litere majuscule. Era acrobat, atlet și dansator, iar exhibițiile de agilitate și vigoare și le însoțea de melodii fragmentare, subliniate de aplauzele asistenței. Pe obrazul lui oacheș se vedea încrederea în sine și suficiența, în timpul cît își executa mișcările complicate ale pașilor de dans.

Bobby se opri în apropierea intrării în sală, pînă cînd să se termine numărul. Era prea departe de scenă pentru a putea auzi cuvintele lui Aleppo. Imediat după aceea înțelese că bădăranul acesta se adresase sălii ca o femeie să se ofere de bună voie pentru a dansa împreună cu el. O blondă înaltă, îmbrăcată într-o rochie ușoară albastră începu să urce, nu tocmai sigură pe picioare, treptele scării care duceau din sală pe scenă, și căzu în brațele dansatorului care începu să danseze imediat un foxtrot nebunesc. Fata aceasta era Joyce Hudson.

Asistența începu să-i aclame zgomotos. Orchestra cînta cu însuflețire.

Dornic de a oferi spectatorilor o ultimă clipă de emoție, uriașul Aleppo își cuprinse dansatoarea amatoare în brațe și o ridică pe umeri. Nimeni afară de un acrobat cu experiență n-ar fi putut face acest gest cu atîta grație. Aleppo continuă să se miște cu pași ușori în largul scenei. Povara ce o purta pe umeri, nu însemna pentru el nimic. Joyce, amețită și puțin beată, se lăsă în voia dansatorului, sprijinindu-se cu amîndouă mîinile pe creștetul lui sbîrlit, apoi se frînse moale peste umerii lui, lăsîndu-se pe spate, în timpul cît dansatorul cu brațele puternice și încărcate de mușchi, petrecute peste genunchii ei, continua să evolueze, ca și cînd spectacolul acesta ar fi fost dinainte pregătit, așa că nu mai are pricină să se teamă de siguranța dansatoarei sale. Părul lui Joyce se desprinse în șuvițe care căzură în jos una după alta, iar mîinile ei se încleșteau frenetic în aer, ca și cînd ar fi încercat să se sprijine de ceva, în timpul cît Aleppo se învîrtea vertiginos pe loc.

Bobby nu-și mai aducea aminte de momentul cînd a ajuns pe scenă. Își făcuse loc cu coatele prin mijlocul spectatorilor, tîrîse scaunele după el și răsturnase cîteva mese care-i stăteau în cale. Urcă treptele scării în fugă și întinzînd un braț, porunci dansatorului să se oprească. Obrazul îi era încruntat și palid. Zîmbind în bătaie de joc, Aleppo se feri din calea lui, așa că Bobby făcu un pas înainte. În sala de mese începu numaidecît o învălmășeală și toți spectatorii se repeziră pe scenă.

Tom Masterson își făcu loc printre ei, urcă scara și apucă pe Bobby de mîneca hainei :

— Ce te-a apucat ? zbieră el furios. Dacă Joyce vrea să se distreze cu individul acesta, cred că pe tine nu te interesează această chestiune !

Orchestra amuți. Aleppo lăsă pe Joyce din brațe și ea rămase grămadă, fără să se miște. Cîteva dintre fetele din balet se plecară spre ea, altele alergară să aducă apă.

Aleppo făcu cîțiva pași spre el, luînd o atitudine pugilistică. Ochii lui ca niște mărgele, scăpărau, prevestind primejdia. Bărbia puternică părea c-a apucat înaintea trupului. Pumnii uriași îi ținea încleștați. Rînji, arătîndu-și dinții și strigă :

— Pesemne ești nerăbdător să fii scuturat puțin.

— Bagă de seamă ! strigă Masterson. Nu cumva să te repezi la el !

— Dă-i la cap ! se auziră glasurile celor mai tineri dintre spectatori.

Aleppo înaintă furios, pînă cînd ajunse în lungimea brațului

În aceeași clipă se auziră răbufnelile îndesate a trei lovituri care urmară una după alta, în plin obraz: un pumn dat cu dreapta în ochiul stîng, apoi cu stînga în ochiul drept și din nou cu dreapta în colțul maxilarului. Genunchii uriașului se îndoiră și se întinse moale pe scîndurile scenei, fără să se mai miște.

O clipă prin localul Gordon's se simți un suflu ca de vînt înghețat. Toată lumea rămase năucită de această întorsătură neașteptată a situației.

Ferind cu violență pe Masterson din calea sa, Bobby se întoarse spre Joyce și plecîndu-se spre ea, o ridică în brațe și începu să coboare treptele scării, iar cei din fața lui se retraseră, ca să-i facă loc să treacă.

— Ia stai o clipă! strigă Masterson, repezindu-se după el. De ea voi avea eu grijă, așa că nu e nevoie să-ți dai aerele acestea.

Bobby se întoarse spre el și-i răspunse cu glasul sugrumat.

— Ar fi trebuit să te gîndești mai devreme, să ai grijă de ea!

Masterson care era beat, simți cum se învolburează într-însul umilința pricinuită de vorbele acestea și începu să vocifereze:

— Dacă-ți închipui că eu îți voi permite astfel de atitudini...

Și repezindu-se la Bobby îl luă de gît apoi își încleștă amîndouă mîinile în părul lui, iar butonul de la manșetă îi făcu o crestătură adîncă pe bărbie, așa că sîngele începu să picure numaidecît pe plastronul scrobit al cămășii.

Sprijinindu-și povara inertă pe un singur braț, Bobby repezi o scurtă cu dreapta în stomacul nu prea rezistent al lui Masterson pe care-l scoase numaidecît din luptă, apoi ridică pe Joyce din nou și făcîndu-și loc printre mese și scaune se îndreptă spre ieșire.

În fața ușii îi ieși în cale impunătorul director al localului.

— Dumneata ai adus pe doamna aceasta în local? întrebă el.

— N-am adus-o, dar eu sînt cel care o va duce de aici!

— M.. de, eu aș zice să nu te grăbești prea mult! Afacerea asta s-ar putea să ne intereseze și pe noi!

Bobby lăsă din nou pe Joyce din brațe, și proptind-o cu piciorele în dușumele, o sprijini cu brațul stîng, apoi scrîșni:

— Deschide uşa de colo ! N-am intenţia ca în seara aceasta să mă mai bat cu cineva, dar dacă încerci să mă opreşti, te trimit numaidecît să faci nani, lîngă micul dumitale prieten de pe scenă.

Direcorul păru că ezită. Cineva din apropierea lor se auzi strigînd :

— Lasă-l să plece ca să nu te altoiască ! O va duce acasă ! Ia-i şi haina şi plecaţi !

Vîntul rece de afară făcu pe Joyce să-şi vină în fire. O maşină de piaţă se opri la marginea trotuarului. Ridică fata în braţe şi o băgă înăuntru, apoi porunci şoferului care se uita la el zîmbind, să apuce spre capătul de răsărit al bulevardului, şi după ce se aşeză şi el lîngă ea, îşi zise că va trebui să spună unde să oprească.

Joyce păru că l-a recunoscut şi uitîndu-se la el cu ochii împăienjeniţi, îngînă cu greutate :

— O, Bobby, în sfîrşit, bine c-ai venit ! Te aştept de vreme îndelungată. Aveam atîta nevoie de prezenţa ta !

Îşi sprijini fruntea de umărul lui şi după ce el îi trecu braţul împrejurul mijlocului, constată că nu mai este nevoie să-i răspundă, deoarece trezirea ei fusese de scurtă durată şi adormise din nou.

Acum cînd era aci lîngă el, se întrebă ce va face cu ea ? Se gîndi că poate ar fi mai bine să intre cu ea undeva în vreun local, pentru a se trezi, înainte de a o duce acasă, dar renunţă imediat la planul acesta Îi vor trebui ceasuri întregi pentru a se putea trezi cel puţin parţial Joyce era beată în toată forma, de asta nu mai avea nici un motiv să se îndoiască... Oare îi făcuse cu adevărat un serviciu, amestecîndu-se în felul acesta în viaţa ei ? Probabil datorită incidentului acestuia, consecinţele vor fi mult mai grave pentru reputaţia ei decît ar fi putut el să-şi imagineze... Oare, după acest incident, prietenia dintre el şi Masterson va putea să mai continuie ?... Ar fi fost imposibil.

Şoferul întoarse obrazul întrebător, pentru a primi ordinul pe care-l aştepta şi Bobby îi dete adresa casei unde locuia Joyce. Va fi obligat s-o ducă acasă. Probabil va putea s-o bage în casă, fără să trezească pe nimeni. Cînd erau aproape de colţul străzii, o zgudui violent, ca s-o trezească.

— Joyce ! Dă-mi cheia de la intrare.

Începu să se scotocească în haina cu care era îmbrăcată și Bobby reuși să găsească cheia într-unul din buzunarele interioare. Mașina se opri la trotuar și ascultînd ordinul clientului său, șoferul stinse motorul și se pregăti să aștepte.

Trezită de aerul rece care intra pe ușa deschisă a mașinii, Joyce își petrecu brațele pe după gîtul lui Bobby și-l sărută pe obrazul care sîngera, dar în starea ei de ebrietate, nici nu băgă de seamă.

Era mult mai ușor s-o ducă în brațe, decît s-o sprijine pe picioare. Ajunseră repede la ușa de la intrare și după ce o descuie, intrară fără să facă zgomot. Își aduse imediat aminte de poziția camerelor. După ce o întinse pe o canapea din salon, îi scoase pantofii și o acoperi cu un pled gros. Pe obraz avea pete de sînge. Amănuntul acesta fără îndoială va provoca explicații care vor dezvălui amănuntele acestei aventuri, ceea ce va contribui și mai mult la umilirea ei și mîhnirea unei persoane a cărei demnitate merită mai multă considerație.

Închipuindu-și că la parter trebuie să se găsească și un cabinet în care să fie o chiuvetă, se uită împrejurul său, pentru a-l descoperi. Dar nimeri în două rînduri în ușile unor dulapuri pînă cînd să-l găsească în imediata apropiere a bibliotecii. Muie un șervet în apă și tocmai se întorcea cu el, cînd i se păru că aude un glas adînc, care mai stăruia încă în amintirea lui. I se păru că ultimele săptămîni s-au șters cu totul și o aude spunînd : „În cazul acesta, noapte bună, și-ți mulțumesc foarte mult !" Dar în realitate glasul spunea :

— Joyce, ai fost rănită ?

Nu se auzi nici un răspuns... și o clipă se făcu tăcere. Fără îndoială observase lumina care ardea în bibliotecă. Probabil văzuse și pardesiul lui pe care-l aruncase peste spătarul scaunului. Își zise că va fi mult mai bine să nu se ascundă... Cînd să treacă pragul ușii, se pomeniră unul în fața altuia.

Constată că nu este atît de înaltă cum își închipuise ; probabil din pricina papucilor de lac roșu și negru care erau cu tocuri joase. Părul ei răscolit și scurt îi da înfățișarea unui copil care a fost pe neașteptate trezit — un efect la care contribuia tinerețea și pijamaua de mătase japoneză cu care era îmbrăcată, o mătase neagră cu nasturi roșii, încheiată strîns împrejurul gîtului. Bobby constată numaidecît distincția cu care este îmbrăcată, dar primul lucru de care-și dădu seama, fu expresia

ochilor ei albaştri şi speriaţi care păreau că încearcă să găsească o explicaţie a prezenţei lui.

În primul moment cînd îl văzu, era gata să ţipe, apoi îşi duse dosul palmei la gură, ca şi cînd ar fi încercat să se ferească din calea unei lovituri neaşteptate, şi rămase cu privirile îndreptate spre obrazul lui însîngerat.

— Cum se poate... dumneata eşti ! zise ea în şoaptă. Ce cauţi aici ?

— Am adus pe Joyce acasă... Îmi pare rău că prezenţa mea v-a speriat... Credeam că intrarea noastră nu vă va trezi din somn.

— Eu mi-am închipuit că a plecat împreună cu domnul Masterson. A fost rănită ? Că dumneata ai fost rănit, asta se vede Aţi avut un accident ?

— Ceva asemănător... Dar nu e nimic grav... Joyce nu este rănită. Este numai obosită şi toropită de somn.

— Are urme de sînge pe obraz... Constat că dumneata tocmai intenţionai să ştergi aceste urme.

Îi întinse prosopul ud.

— Veţi constata că nu este rănită. Urmele de sînge le-a luat de la mine, cînd am ridicat-o şi-am adus-o în casă. M-am gîndit că va fi mai bine să i le şterg, ca să nu vă speriaţi, cînd o veţi vedea.

Vreme de cîteva clipe se priviră în adîncul ochilor, cîntărindu-se, unul pe altul — ochii ei larg deschişi, păreau curioşi şi puţin dezamăgiţi, deşi-l examinau cu simpatie. Ai lui păreau elocvenţi şi stăruitori, ca nu cumva să-l judece în mod pripit ; nici unul dintre ei nu ştia ce să spună, pentru a întrerupe tăcerea şi totuşi se simţeau incapabili de a o întrerupe, datorită admiterii nearticulate a scurtei camaraderii ce se legase între ei.

— Prin urmare ştiai că vei intra în casa mea... Probabil vei avea amabilitatea să-mi spui cine eşti... Nu mi-ai spus nici rîndul trecut...

În adîncul ochilor lui Helen, şi o clipă după aceea pe buze, tremură o umbră de zîmbet. Bobby păru că ezită, dar imediat după aceea declară :

— Eu sînt Merrick.

— Vasăzică dumneata eşti Bobby Merrick !

Făcu ochii mici şi se uită la el, apoi îşi încleştă pumnii şi-şi propti mîinile în şolduri, ca un fel de sfidare absurdă, ţinînd seamă de gravitatea situaţiei, căci nu părea femeie pre-

destinată pentru roluri dramatice și nici costumul în care era îmbrăcată, nu era indicat pentru o combatantă.

— Crezi că nu ne-ai pricinuit destule neajunsuri ? Că nu ne-a fost de ajuns prin ce am trecut pînă acum ? Prin urmare îți închipui că ești obligat să mai adaugi și puțină umilință. Mi-ai adus pe Joyce beată ! Pari și dumneata beat !... Probabil te-ai bătut cu cineva... Dacă te-ai putea vedea în ce hal ești... Ooo !

— Da... îmi dau seama... că nu sînt deloc plăcut la vedere... și postura în care mă găsesc, nu-mi este cîtuși de puțin favorabilă. Mîine dimineață Joyce vă va putea spune tot ce s-a întîmplat... Am avut cea mai bună intenție... Vă rog să mă iertați !

— Cred că va fi mai bine să pleci.

Întinse mîna și-și luă pardesiul.

— Ce păcat ! murmură el, mai mult sine, cînd trecu pe lîngă ea.

Ca și cînd ar fi fost convinsă că este demult plecat, Helen se așeză pe canapea, la picioarele lui Joyce, și acoperindu-și obrazul cu palmele mîinilor, începu să plîngă întocmai ca un copil pe care l-ai certat. Părea atît de singură și deznădăjduită, în așteptarea unui cuvînt de îmbărbătare.

Bobby se opri în loc și se uită la ea cu adîncă părere de rău și din nou se simți copleșit de strania senzație că ei doi își aparțin unul altuia. Se întoarse și făcu un pas sfios spre ea. În aceeași clipă dîndu-și seama de prezența lui și presimțind la ce se gîndește, clătină încet din cap.

— Nu... nu există nimic ce ai putea face în interesul nostru... decît cel mult să pleci.

Îi răspunse cu glasul sugrumat de păreri de rău :

— Nu se poate să vă părăsesc în starea aceasta... Vrei ca toată viața să mă gîndesc la dumneata și să-mi aduc aminte că te-am lăsat frîntă... și plîngînd, din cauză că te-am jignit ? Se-plecă spre ea cu mîna întinsă : Nu vrei să-mi spui cel puțin bună seara ?

Privirile ei se îndreptară spre obrazul lui.

— Rana dumitale sîngerează mereu, declară ea abătută. Mai bine du-te și vezi ce ai... Intră în cabinetul de colo, și spală-te.

Aruncă pardesiul din nou pe un scaun și intră în cabinetul de toaletă, își șterse obrazul cu șervetul muiat în apă, apoi îl aruncă abătut... Cînd dădu să intre din nou în cameră, o văzu că-l așteaptă în fața ușii deschise ; stătea proptită de perete, cu

ochii închişi, cu obrazul ridicat în sus, într-o mînă cu un rulou de tifon, iar în cealaltă cu o fişie de plasture şi cu foarfecele.

— Constat că sînteţi extrem de prevăzătoare, zise el şi se întinse, ca să-i ia din mînă bandajul.

— Nicidecum, răspunse ea cu indiferenţă, prefăcîndu-se că nu bagă în seamă mişcarea făcută de el. Acelaşi gest l-aş face şi faţă de un cîine rănit care ar intra în casa mea... La început am fost prea consternată, ca să-mi pot da seama că dumneata ai nevoie de îngrijiri... Vino mai aproape de lumină, şi voi încerca să te bandajez.

Se apropie de masă, împreună cu ea. O văzu că începe să pregăteasecă cu toată îndemînarea un tampon, apoi tăie o fişie de pînză adezivă, şi începu să examineze rana ce o avea pe obraz, cu interesul caracteristic unei infirmiere care dispune de practică îndelungată... Cînd ridică braţele, mînecile pijamalei îi fugiră spre umeri... Contactul obrazului său cu mîinile ei, căldura ce emana din trupul ei atît de apropiat, tremurul respiraţiei ce-l simţea sub bărbie, contribuiră ca inima să-i bată furioasă.

— Gata, declară ea într-un tîrziu şi ridicînd pleoapele cu genele care i se părură atît de lungi, cum el nu mai văzuse niciodată, se uită în ochii lui şi-l întrebă : Cred că acum te simţi mai bine ?

La cîteva ceasuri după aceea, cînd furtuna indignării din sufletul ei începu să se liniştească, datorită mai mult oboselii, părerile de rău ce le simţea fremătîndu-i în întreaga fiinţă, alungară revolta pricinuită de prezenţa lui.

Chinuită de aceste remuşcări care totuşi îi făceau plăcere, retrăi o clipă scurtă de întrevedere — care se terminase atît de repede — întocmai ca atunci cînd urmăreşti peripeţiile unui film proiectat cu încetinitorul.

Probabil ar fi plecat imediat, după ce i-ar fi mulţumit, dacă ea i-ar fi întors spatele mai repede... Ce imprudenţă din partea ei, să se uite în ochii lui, fiind atît de aproape unul de altul, şi să-l întrebe : „Te simţi mai bine ?"

Pesemne după ce-l bandajase, se simţise atît de bine, încît se întinsese după mîna ei şi i-o dusese repede la buze. Dar îşi retrăsese repede mîna şi se uitase la el revoltată... Ceva mai tîrziu cînd se gîndi ruşinată la această scenă, îşi zise că

poate ar fi fost mai bine să primească cu toată demnitatea, acest gest de recunoştinţă impulsivă din partea lui... şi să-i fi făcut semn să plece.

El rămăsese nemişcat alături de ea, umilit în demnitatea lui, ca şi cînd l-ar fi pălmuit. Apoi îi spuse cu glasul sugrumat :

— Nu ştiu dacă ai fi fost în stare să faci gestul acesta şi faţă de un cîine rănit care a intrat în casa dumitale, în momentul cînd ar fi încercat să-şi exprime recunoştinţa, pentru ceea ce ai făcut în interesul lui.

Ce meschinărie, să profite de simpatia ei spontană... de amabilitatea ei instinctivă !

— Te rog să mă ierţi... gestul meu a fost brutal din cale afară... Sînt enervată... ceea ce s-a întîmplat astă-seară, m-a scos din fire... Nu sînt tocmai în apele mele... Dar te rog, pleacă acum.

Ar fi trebuit să-i poruncească, nu să-l roage.

— Ştiu că sînteţi adînc tulburată... şi-mi pare extrem de rău ! îi răspunse el.

Cu obrazul îngropat în pernă şi repetîndu-şi scena aceasta în gînd, încerca să-şi explice cum s-a putut întîmpla aşa ceva. În primul moment, cînd îi simţise braţele înlănţuite împrejurul trupului ei îşi uitase că el este Bobby Merrick. Bobby Merrick nu era pentru ea decît un personaj de legendă pe care nici nu dorea să-l cunoască. Nu-şi mai adusese aminte decît de faptul că el este acelaşi tînăr care în timpul unei nopţi o luase de mînă şi o condusese în lungul unei poteci dintr-o regiune rurală... exact cum ar fi dus un copil mic. Iar ea se simţise atît de chinuită de singurătate şi atît de dornică de un gest de duioşie...

Ridicase mîna în care ţinea batista şi cu mişcări uşoare, îi ştersese ochii umezi... Cum de a fost în stare să stea nemişcată şi să suporte această atenţie îndrăzneaţă a lui ?... La ce se gîndise, în momentul cînd admisese să o pună într-o situaţie atît de imposibilă ? Ce purtare urîtă din partea lui, să profite de slăbiciunea ei trecătoare... exact în momentul cînd el ar fi trebuit să ştie că întregul univers s-a prăbuşit împrejurul ei... Dar înainte de a părăsi casa, avusese grijă să-i dea să înţeleagă, ce părere are despre felul abominabil în care s-a purtat faţă de ea... Îşi exprimase această părere cu atîta violenţă, încît îl văzuse că tresare sub biciuiala vorbelor ei... Dar faptul acesta era o slabă mîngîiere pentru demnitatea ei jignită... Îşi proptise fruntea de braţul lui şi-i simţise degetele uşoare cum o

mîngîie pe creștetul capului, fără ca ea să se poată împotrivi acestor mîngîieri... și i se părea că vede nisipul roșcat cum se adună grămadă în fundul unui ornic... în timp ce se întreba. cum l-ar putea opri... Fără îndoială fusese într-o stare hipnotică!

— Nu vrei să mă ierți nici acum ? întrebase el cu glasul în șoaptă.

De ce nu se smulsese din brațele lui și să-i fi răspuns zîmbind cu indiferență : „Nu am nimic împotriva dumitale. Noapte bună !..." Cu obrazul îngropat în pernă, își repetă de cîteva ori la rînd toate variantele acestor cuvinte banale, dorind din tot sufletul să le fi pronunțat și încercînd să se convingă pe ea însăși că în realitate acesta a fost răspunsul ei.

Dar el vorbea cu atîta stăruință și în glasul lui simțise un tremur de rugă... așa că ridicase ochii spre el... Era cu buzele întredeschise, gata să pronunțe un cuvînt de împăcare — și în momentul acela s-a întîmplat... Ea nu încercase să i se împotrivească ! Ce-și va închipui acum despre ea ! Cît de puțin respect îi dovedise, tocmai ei care rămăsese văduvă din pricina lui... dar ce este mai dureros, un astfel de om este destul de josnic, pentru a-și închipui că ea a răspuns la sărutul lui... Spaima a toate copleșitoare c-ar putea să-și închipuie că i-a făcut plăcere, i se părea insuportabilă.

Evident, imediat după aceea reacționase repede și sălbatic, pentru a se reabilita în ochii lui. Smulgîndu-se din brațele lui, respinsese cu violență și-i interzisese să mai vorbească cu ea, apoi ieșise repede din cameră, fără să se mai uite la Joyce care dormise în timpul acestei scene, deși fără îndoială ar fi interesat-o, dacă s-ar fi întîmplat să fie trează.

Dimineața la ora 9, sta în fața oglinzii de la masa de toaletă și-și examina obrazul răvășit, apoi își îndreptă trupul și murmură cu glasul destul de ridicat :

— „La urma urmelor n-are decît să-și închipuie tot ce poftește, de vreme ce eu sînt sigură că n-am împărtășit sărutul lui".

La ora patru fără un sfert, cînd Bobby apăru în vestibul, cu obrazul întunecat și părul răvășit, servitorii de la Columbia Club, zîmbiră și-și făcură semne.

— Teddy, se adresă Bobby băiatului de la ascensor, să-mi aduci o sticlă de Scotch și un sifon

După ce se dezbrăcă, își turnă un pahar, apoi încă unul și încă unul, pe care le dădu peste cap unul după altul, și intră în camera de baie unde se examină într-o oglindă și scrîșni din dinți: „Ești un dobitoc!... Pierduse tot ce-i fusese mai drag — singurul lucru pe care-l dorea în toată lumea aceasta... Ea nu va admite niciodată să mai stea de vorbă cu el... Îi spusese fără înconjur și era convins că se va ține de cuvînt. Abuzase de slăbiciunea ei; o determinase să răspundă la simpatia lui, cu un gest pe care acum îl va regreta și se va disprețui din cauza lui... Acum ce-i mai rămîne de făcut?

Condica lui Hudson era pe birou, acolo unde o lăsase la plecare; alături de ea un maldar de hîrtii, cu inscripția Clubului, pline de rînduri scrise cu creionul.

Cu un gest de dispreț mătură condica de pe masă, azvîrlind-o de-a dreptul în coșul de hîrtii din apropierea biroului.

— Fir-ai afurisită de tîmpenie! îngînă el. La naiba cu toate prostiile acestea care nu mă mai interesează!

XI

— Vă rog să luați loc, domnule Merrick ! îi spuse cu glasul rigid, mai acum douăzeci de minute, secretarul Facultății. Decanul Whitley este ocupat exact în momentul acesta.

Dacă cineva ar fi analizat în această clipă expresia întipărită pe obrazul întunecat al domnului Merrick, așa cum stătea acum, frămîntîndu-se pe scaun, ar fi constatat că se compune din două părți curiozitate, trei părți spaimă și restul numai plictiseală... Poate ar fi descoperit și o urmă de amărăciune.

Biletul pe care-l primise, îi spunea că este așteptat la ora unsprezece și el intrase exact în momentul cînd pendula bătea ceasul indicat. Nu-i comunicaseră motivul pentru care decanul dorește să-l vadă. Asta ar fi însemnat că cere mai mult decît i se cuvine. În exercițiul funcțiunilor oficiale nu poți cere unui decan să fie curtenitor și politicos.

Marile Universități exact ca și instituțiile monopolurilor Statului sau administrațiile financiare, preferă să-și țină clienții sub presiune, să abuzeze de autoritatea pe care o au, făcînd oamenii să aștepte, să facă tot felul de supoziții, să se frămînte și să se enerveze cît mai mult posibil.

Domnul Merrick se uita la lucrurile pe care le vedea în apropierea sa. În primul rînd se uită la o uriașă fotografie atîrnată pe perete, tocmai în colțul de deasupra biroului secretarei... cu șapte medici care stăteau plecați asupra unui cadavru. Toți șapte erau pîntecoși, și bărbia dublă le da înfățișarea de pelicani albi. Sub pleoape aveau pungi și toți făceau impresia unor fantome înfășurate în lințolii. Cadavrul era gras și el. Ce-i determină să-și piardă vremea cu tipul acesta ? Orice naiv poate constata de la prima vedere, c-a murit din pricina traiului prea bun. Cadavrul acesta ar putea să fie un fel de memento pentru cei șapte din apropierea lui, ca să-și aducă aminte c-a sosit tocmai timpul să înceapă o dietă de lapte bătut și de spanac, înainte de a se întinde pe masa de operație

ca cine ştie ce specialist să-i scociorească în pîntecele umflat ca un cimpoi, pentru a contribui cu ceva la impunătorul studiu de materia medica...

Terminînd deocamdată cu autopsia, vizitatorul decanului Whitley examină titlurile uriaşelor volume înşirate pe o poliţă din apropiere... Bolile Nervilor de Sipson, acest bătrîn farsor. Ca să-i poţi citi aiurelile, trebuia să ai la îndemînă un dicţionar ; în toată cartea aceasta care cîntărea şapte kilograme de hîrtie, nu găseai mai mult de zece cuvinte care să aibă sub şapte silabe. Obsesiile lui Mount... Cum se poate ca aceşti bătrîni bărzăuni să-şi închipuie că este faptă de cărturar, să nu fii înţeles de cel care te citeşte şi că nu cadrează cu demnitatea de specialist, să scrii într-un fel care să intereseze şi pe alţii ? Cît despre obsesii, însuşi bătrînul Mount nu este altceva decît un năuc — unul dintre maniacii care au obiceiul să lovească cu bastonul tot în al treilea stîlp de telegraf şi să scuipe pe gurile de incediu ce le întîlnesc în cale... Cînd se întîmpla să treacă pe lîngă una, fără s-o bage în seamă, se spunea că se întoarce de fiecare dată înapoi... Avea mentalitatea unui patruped canin. Dar la urma urmelor Mount ţinea să fie o autoritate în domeniul obsesiilor !

Din sanctuarul decanului apăru un student înalt şi slab ; ra roşu la obraz, dar umbla repede şi din patru paşi ajunse a uşa pe care o deschise şi o trînti pe urma lui... Puteai fi igur că biata uşă a mai fost trîntită şi înainte de asta în felul cesta.

Întorcînd privirea de la poliţa unde erau înşirate cărţile Ierrick se uită la fata ciolănoasă care stătea aşezată în faţa aşinii de scris. Era uscată şi încruntată ; gura ţuguiată şi umai creţuri părea cît un nasture ; clipea mereu din ochi şi asul ei ascuţit părea că adulmecă aerul... Era uşor de ghicit, ă tocmai acum face o scrisoare unui nenorocit, invitîndu-l a la orele nouă, să vină să vorbească cu decanul.... Poate la ceastă scrisoare ar fi fost bine să adauge un post script care i prevină pe cel interesat că va trebui să piardă o jumătate e zi însorită de iunie în această cameră lugubră, pînă ce atotuternicul pontif îşi va termina articolul din Free Press şi ugulitul unghiilor, ca abia după aceea să spună secretarei i introducă pe cel care aşteaptă.

— Decanul Whitley, domnule Merrick, vă pofteşte să traţi.

*

* *

— Domnule Merrick, începu decanul, după ce Bobby se așeză pe scaunul ce i-l indicase, aș dori să am o conversație amicală cu dumneata. În primele săptămîni ale ultimului semestru, avem toate motivele să credem că în profesiunea medicală vei face o carieră strălucită. Puțin după examenele preliminare de la mijlocul semestrului acestuia, cînd ai avut notele cele mai bune dintre toți colegii dumitale, ai început să te lași pe tînjeală și foarte curînd după aceea s-a constatat că ți-ai pierdut entuziasmul. Față de studii ai devenit indiferent și nimic nu te mai interesează. Ce s-a întîmplat cu dumneata?

— Totuși cred că ați constatat că studiile pe care le fac sînt cel puțin mediocre, domnule decan.

Decanul Whitley întinse spre el un deget lung și osos.

— Exact! Studii mediocre, așa cum spui dumneata! Poate intenția dumitale este să devii un medic mediocru?

— Ei bine, dacă puneți problema în felul acesta, vă voi răspunde negativ, declară Bobby.

Decanul se propti în spătarul scaunului său turnant și-și împreună mîinile la ceafă.

— Ascultă Merrick, cazul dumitale este ceva neobișnuit. Se pare că dumneata ești moștenitorul prezumtiv al unei importante averi. Prin urmare nu ai nevoie de o profesie. Prietenii dumitale au rămas mirați, cînd au constatat că ai început să studiezi medicina. Dumneata ai excelat în jocul de polo. Dar venind aici, te-ai așternut pe studiu cu atîta entuziasm, încît toți colegii dumitale te urmăreau curioși, iar corpul profesoral a fost determinat să se străduiască din toate puterile, pentru a oferi studenților din primul an, maximum de ce erau capabili să dea. Ia să-mi spui ce a putut interveni în starea dumitale sufletească, pentrn a provoca această schimbare de atitudine? Există ceva ce am putea face în interesul dumitale, pentru a te ajuta ca să mergi din nou pe drumul cel bun?

Cu fruntea plecată, Bobby începuse să învîrtească între degete lanțul de platină al ceasornicului.

— Aveți dreptate, domnule decan. Cred că la început străduința mea s-a datorat entuziasmului față de problemele noi și necunoscute ce mi se puneau...

— Da, dar uite ce ! îl întrerupse decanul şi luînd condica de prezenţă de pe birou, o întinse spre el. Te rog urmăreşte linia de la deschiderea semestrului, pînă la vacanţa Zilei de Graţie, şi vei constata că nu există nici o defecţiune. N-ai lipsit de la o singură lecţie !... Dacă vei continua să cercetezi această linie, vei putea să constaţi ce prost serviciu ai făcut prestigiului dumitale în calitate de student al Facultăţii de medicină... Probabil va trebui să facem ceva în interesul dumitale — indiferent care este motivul acestei defecţiuni. Eşti un tînăr de care se leagă prea multe nădejdi, pentru a admite să te pierzi, dacă mai există o posibilitate de salvare.

— Cred că m-am plictisit să merg înainte. Munca aceasta neîntreruptă mi se pare chinuitoare.

— La început nu ţi s-a părut chinuitoare.

— De... s-ar putea ca tocmai la epoca despre care vorbiţi, să fi constatat că este.

— Poate te-ai gîndit că va fi mai bine să renunţi de a mai continua ?

— Nu... domnule profesor. Mi-ar fi imposibil să renunţ.

— De ce nu ? Cred că n-ai intenţia să devii un doctor de mîna a doua, sau poate mă înşel ?

— E foarte probabil că voi fi obligat să mă mulţumesc şi cu atît. Cred că în această categorie mai sînt şi alţii, aşa că nu voi fi singurul.

Decanul învîrtea în mînă un cuţit de tăiat hîrtie şi se uita la el îngîndurat.

— Pentru mine cuvintele dumitale sînt o dureroasă decepţie... Sînt convins că nu vrei să-mi acorzi deplina dumitale încredere şi să-mi dai posibilitatea să te ajut !

Bobby se mişcă pe marginea fotoliului şi se întinse să-şi ia pălăria.

— Nu puteţi să mă ajutaţi cu nimic, domnule decan. Vă mulţumesc pentru interesul pe care mi-l purtaţi. Şi mă voi strădui să fac mai mult decît am făcut pînă acum.

Pe treptele scării de la intrarea în Facultate întîlni pe Dawson, un student din primul an, pe care nu-l cunoştea decît din vedere, căci îl întîlnise în sălile de studii. Dawson era un student prost îmbrăcat, cu obrazul prelung şi cu ochii

căzuţi adînc în fundul orbitelor, care se lupta din toate puterile, pentru a nu se duce la fund. Fiind ceva mai în vîrstă decît ceilalţi colegi ai săi, i se cerea de obicei mai mult decît era în stare să facă. Nu o dată fusese luat în bătaie de joc de către profesorii săi cărora le făcea o sadică plăcere să-l vadă fringîndu-se sub biciuiala sarcasmelor lor.

O întrebare la care trei sau patru studenţi nu erau în stare să răspundă, îi era adresată lui cam în felul acesta: „Fără îndoială nici dumneata nu vei şti ce să răspunzi, nu-i aşa domnule Dawson ?" De fapt în şapte cazuri din nouă nu ştia nici el ce răspuns ar putea să dea. Lui Bobby îi părea rău de el... Ce aveau oare profesorii de gînd, de se purtau în felul acesta faţă de el ?... Să-l determine să se sinucidă, aruncîndu-se în apele fluviului ?

— Hello, Merrik !... Ai fost la decanul Facultăţii ?

— Da, răspunse Bobbby vesel. Trebuie să ştii că eu şi decanul ne întîlnim destul de des la cîte o partidă de preferans. Joacă destul de bine. Bănuiesc că pe dumneata probabil te-a invitat la ceai ?

Dawson rămase cu obrazul întunecat.

— Dimpotrivă... Merg la el să-i spun că m-am săturat şi că pot să se ducă dracului cu toţii.

— Dawson, răspunse Bobby şi se uită la el cu ochii mari, cred că invitaţia aceasta ar fi catastrofală, căci s-ar putea duce cu adevărat şi în cazul acesta cu ce te vei alege dumneata ? Trebuie să ştii fiule, că de fiecare dată cînd pofteşti pe cineva să se ducă dracului, dacă ai fost cu el în relaţii mai strînse, acest cineva duce cu el şi o parte din personalitatea dumitale. Astfel într-o bună zi, cînd situaţia se va schimba în favoarea dumitale, şi vei fi obligat ca pentru un anumit scop salutar să aduni toate fragmentele împrăştiate ale personalităţii dumitale, vei constata că o parte însemnată lipseşte şi... vei fi obligat să te duci şi dumneata dracului, ca s-o aduci înapoi şi s-o reintegrezi acolo unde aparţine.

— Ce sînt aiurelile acestea ? Nu cumva ai de gînd să-ţi baţi joc de mine ? Dacă acesta este adevărul, atunci te rog să renunţi, căci nu sînt în stare sufletească să pot suporta glumele... Am ajuns la capătul puterilor... dacă admiţi să-mi descarc sufletul în faţa dumitale.

— Ce-ai zice să mergem undeva împreună şi să mîncăm ceva ? întrebă Bobby şi se miră singur de ospitalitatea oferită acestui trist coleg care părea atît de puţin accesibil. Motivul

pentru care vrei să vorbeşti cu decanul, este să-l pofteşti să se ducă dracului. Amină invitaţia pînă mîine. Cred că nu are nimic de pierdut, dacă va mai aştepta o zi.

Zîmbi cu sfială şi primi invitaţia lui Bobby, apoi Dawson îşi continuă drumul, la pas cu el, mergînd în aceeaşi direcţie.

— N-ai fi dispus să-ţi descarci sufletul de ceea ce te preocupă ? întrebă Bobby, după ce dădură chelnerului comanda. Probabil îţi va face plăcere să reciţi cîteva versete din imnul dumitale dedicat revoltei Dă-i drumul şi eu îţi voi ţine isonul în momentul cînd vei pronunţa sentinţa de condamnare.

— Mulţumesc Merrick. Eşti un băiat cumsecade. Cred că nu-mi va strica deloc, dacă voi da puţin drumul la eşapament. Îţi voi spune cîteva amănunte... Toată viaţa mea am dorit să devin chirurg... Mă mîndream cu intenţia aceasta şi nu eram în stare să mă mai gîndesc la altceva... Ideea devenise pentru mine ceea ce este esenţiala preocupare a unui novice care intră într-un ordin călugăresc şi nu-l preocupă altceva, decît vocaţia pe care şi-a ales-o... După ce mi-am terminat liceul, mi-am întrerupt studiile vreme de trei ani, pentru a aduna banii de care aveam nevoie, ca să pot continua... Dar mi-am pierdut curajul şi am renunţat ; pe urmă m-am îndrăgostit de o fată şi m-am căsătorit cu ea. Fata aceasta a reuşit să trezească în sufletul meu vechile dorinţe. Lucram ca nişte sclavi, amîndoi, ea într-un birou şi eu vînzînd valori de bursă... Astfel în septembrie anul trecut m-am prezentat la Facultate... Ea şi-a găsit o slujbă... Nu mult după aceea a venit copilul... am avut o mulţime de cheltuieli. Costul vieţii este mult mai mare decît ne-am închipuit noi... Am început să lucrez noaptea, în cealaltă parte a oraşului, într-o crîşmă... unde ridicam popice pentru tinerii care veneau să joace... Ce zici de ocupaţia aceasta menită anume să-ţi dea încredere în viitor ?

— De, eu cred că nu poate atribui unui bărbat destulă încredere în sine, pentru a-i da iluzia că va reuşi să cucerească lumea ; de asta sînt pe deplin convins !

— Pe mine m-a determinat să devin un fel de tîrîtoare... Nu e deci de mirare că sînt atît de înăcrit !... Iar acum, ca şi cînd toate acestea nu mi-ar fi fost de ajuns... Dar — dă-o încolo — la ce să mai vorbim despre nenorocirile mele !

— Haide, continuă, stărui Bobby. Cred că pentru a ajunge la capăt nu va fi nevoie să faci drum atît de lung, cît ai face dacă ai avea intenţia să te întorci înapoi. Spune-mi ce mai este. Ai devenit o tîrîtoare şi un înăcrit — nu cumva eşti pe

cale să devii şi altceva?... Ce ţi s-a mai întîmplat în timpul din urmă?

— Soţia mea s-a îmbolnăvit. Nu are nimic grav. Este abătută, prost hrănită şi cu nervii zdruncinaţi; spune că pentru mine este un fel de povară şi c-ar fi mult mai bine dacă ar muri. O preocupă gînduri macabre şi a început să-mi fie frică să mă întorc, ca nu cumva să constat că s-a sinucis.

— Ar trebui ca în timpul verii să plece undeva la ţară, declară Bobby. Acolo va avea lapte proaspăt, aer curat şi lumina soarelui.

— Cred că tot atît de bine ai putea să ne propui şi o călătorie în Europa, ripostă Dawson cu glasul stins. Noi n-avem nici o para.

— Nu are nici o rudă la care s-ar putea duce să-şi petreacă vara?

— Nu are pe nimeni... afară de un tată adoptiv care este un zgîrcit înrăit şi care după ce s-a căsătorit cu mine, a dat-o afară din casă. Pusese ochii pe un flăcău care este vecin cu el şi cu care ar fi vrut s-o mărite... Maică-mea este femeie văduvă şi trăieşte în casa unei surori care este stabilită în partea de miazănoapte. Soţul surorii mele este om sărac şi are o casă plină de copii, aşa că trăiesc cu mare greutate.

— De ce nu iei o sumă de bani împrumut? Ar fi imposibil ca situaţia în care te găseşti acum, să dureze la infinit. Cred că oricine ar putea să-ţi acorde acest împrumut, deoarece reprezinţi un plasament sigur.

— Nu cunosc pe nimeni căruia aş îndrăzni să-i adresez o astfel de cerere.

Invitatul lui Bobby începu să înfulece ca un înfometat. Cînd tăie carnea pe farfurie, mîinile îi tremurau.

— Am o sumă de bani de care în momentul acesta m-aş putea lipsi.

Dawson clătină din cap.

— Nu se poate să fac aşa ceva! Îţi jur pe Dumnezeul meu că nu ţi-am povestit nenorocirile mele cu intenţia de a-ţi stoarce o sumă de bani. Cred că şi dumneata te găseşti în aceeaşi situaţie ca toţi ceilalţi studenţi ai Facultăţii de medicină, care abia-şi pot duce zilele... În orice caz, îţi mulţumesc, dragă prietene... Prefer să renunţ la toate visurile mele şi să-mi caut o slujbă.

— Dawson, mi se pare cu nu m-ai înţeles tocmai bine. Eu n-am intenţia să-ţi pun la îndemînă suma necesară cu

care să-ți plătești facturile băcanului pentru marfa de care vei avea nevoie săptămîna viitoare. Mi-ar face plăcere să-ți pot împrumuta, hai să zicem, cinci mii de dolari.

Se uită la omul din fața sa pe care-l acceptase ca pe un tovarăș de sărăcie... Totuși situația era ușor de înțeles. Dawson tocea cărțile fără întrerupere și nu avea prietenii cu ceilalți colegi ai săi. Prin urmare nu putuse afla că între studenții din anul întîi există și unul care este bogat... În același timp convorbirea de acum nu fusese căutată de el anume.

— Vorbești serios ?

— Sigur că da... Doar nu-ți închipui că aș fi în stare să glumesc, atunci cînd este vorba să fac o afacere care să mă coste cinci mii de dolari ?

Pentru nimic în lume Bobby n-ar fi bănuit că Dawson ar putea fi un temperament atît de spontan și ar avea un spirit atît de acut. Îl văzu că tot trupul începe să i se destindă și obrazul îi strălucește.

— Merrick, începu el cu glasul solemn, după ce ajunseră amîndoi în stradă. Știi c-ai făcut astăzi un gest cu care ai salvat două vieți. Nu te superi, dacă acum mă voi repezi pînă acasă ?... Va trebui să-i spun și ei !... Ce zici, n-ai vrea să vii cu mine ?

Găsi două camere ponosite, la etajul al treilea al unei case de raport, situată în partea de miazănoapte a regiunii marelui spital. Încăperile păreau val-vîrtej, datorită faptului că aci-și improvizaseră dormitorul, sufrageria, camera copilului și bucătăria.

Marion Dawson nu crezu de cuviință să se scuze în fața vizitatorului lor, din cauza felului în care arăta locuința. Tocmai de aceea lui Bobby îi făcu plăcere procedeul acestei femei cu părul castaniu, cu ochii căprui care-i strînse mîna bărbătește și după ce feri lucrurile de pe scaun, i-l oferi fără nici un fel de sfială. Aduseră copilul ca să-l prezinte și micuțul îl salută clipind din ochii mari și albaștri care semănau cu ai tatălui său. Bobby care nu știa cum trebuie să se poarte cu copiii, îl examină, luînd cam aceeași atitudine solemnă ca și a copilului, așa că Marion începu să rîdă.

În felul acesta nu vei reuși să faci cunoștință cu el. Va trebui să-i gingurești ceva, să scoți cîteva sunete caraghioase.

El așteaptă să te audă și nu va admite să se facă caraghios, gingurind la dumneata, înainte de a constata că ești dispus să-l asculți; dar să știi că va rămine dezamăgit, dacă nu vei scoate cîteva sunete caraghioase.

Bobby presimți imediat că se va împrieteni cu femeia aceasta.

— Marion, începu Dawson cu glasul tremurind. Domnul Merrick are intenția să ne împrumute o sumă de bani. Spune că pentru el noi sîntem un plasament bun. De mine nu sînt sigur c-aș putea fi; tu însă meriți toată încrederea.

Înfățișarea veselă i se șterse de pe obraz și examină îndelung pe vizitatorul lor, încercînd să aprofundeze semnificația știrii ce i-o adusese soțul ei. Apoi declară cu glasul tremurind de emoție:

— Vasăzică vom reuși să trecem și acest obstacol, iar Jack va avea unica ocazie de a-și realiza scopul propus. Apoi întinzînd brațul, îi puse mîna pe umăr: Dragă băiete... pentru tine lupta a fost grea și de lungă durată!

Întinse mîna stingă spre Bobby și degetele recunoscătoare se încleștară pe mîna lui:

— Ai făcut un gest frumos! exclamă ea.

— O, doamnă, toată lumea își are greutățile ei, îngînă el, sperînd că nu va trebui să asiste la o scenă emoționantă. Cea mai puțin importantă dintre acestea este grija banilor.

— Afară de cazul cînd nu ai bani deloc! adăugă Dawson în glumă.

...n după-amiaza aceea Bobby apăru tîrziu în amfiteatrul secției de chirurgie. Operația ce se desfășura, părea că este extrem de interesantă. Se surprinse pe sine că stă cu trupul plecat adînc spre masa de operație. În aceeași seară constată că simte o adevărată plăcere să studieze manualul lui Brill. Pe la ora unu, înainte de a se culca, făcu lui Nancy Ashford o scrisoare, căci de săptămîni întregi îi datora un răspuns:

„Astăzi am făcut o vizită extrem de interesantă, unui tînăr student la medicină și soției sale — familia Dawson..." apoi se uită cîteva clipe la pagina scrisă și o cîntări din punct de vedere critic, ca la urmă s-o stîrcească în palmă și să înceapă alta în care nu pomenea nimic despre soții Dawson.

„Ai reușit să descifrezi restul însemnărilor din condica lui Hudson ?"

I-o trimisese înapoi, cu o scurtă notiță în care-i spunea că s-a plictisit și că nu dorește să se mai ocupe de decriptarea ei.. El nu este individul care să accepte o astfel de filozofie. In nădejdea că-i va face plăcere și că va putea să profite de pe urma ei, spunea el, și fără îndoială n-ar fi nici corect să continue cu decriptarea, numai din simplă curiozitate, mai ales după stăruința doctorului Hudson care spunea că e mult mai bine să te oprești, în cazul cînd cele spuse de el nu te interesează.

„Probabil vei avea amabilitatea, ca după ce vei ajunge la sfîrșit, să-mi rezumi concluziile însemnărilor în cîteva cuvinte... Am citit undeva, că obsesiile neobișnuite se manifestă uneori în faptele cu desăvîrșire mistice, ale unor oameni extrem de materialiști, care în practică procedează întotdeauna în conformitate cu propriile lor interese. Îndrăznesc să afirm că doctorul Hudson a fost prototipul unui astfel de caz."

La două zile după aceea primi răspunsul.

„Condica este acum în posesia doamnei Hudson, împreună cu toate celelalte obiecte pe care i le-am păstrat în casa de fier a spitalului. Nu cred că ea să se fi străduit să afle ce conține. Probabil nici n-a deschis pînă acum cutia în care i-am trimis lucrurile. În orice caz nu m-a întrebat deocamdată nimic, cum fără îndoială s-ar fi întîmplat, dacă ar fi interesat-o aceste însemnări... Am toată încrederea că acum, după ce însemnările acestea au început să te intereseze din nou, ea nu va pregeta să-ți trimită condica.

Da, am decriptat și restul însemnărilor... Ce întîmplări extraordinare !... Dacă s-ar găsi ca cineva s-o tipărească, condica aceasta s-ar vinde în sute de mii de exemplare. Firește, marele public ar putea fi de părere că însemnările acestea sînt lucruri pe care nu se poate pune nici un temei, dar cu toate acestea le-ar citi, dorind din toată inima să fie adevărate. Sînt convinsă că mulți dintre cititori ar face pe ascuns cîteva încercări în genul acesta, deși în conversațiile pe care le-au avut cu prietenii lor în prealabil, făcuseră ironii la adresa teoriei emise de doctorul Hudson.

Mi-ar face plăcere să-ți pot vorbi... dumneata știi foarte bine de ce nu pot... ceva despre propriile mele încercări pe care le-am făcut în ultimul timp... Trebuie să știi Bobby că afirmațiile din condică sînt întemeiate. Reușești să obții ceea ce dorești, în cazul cînd ceea ce dorești este menit să contri-

buie într-o mai largă măsură la manifestarea propriei tale personalități, puse în serviciul interesului public... Primești pînă și scrisori care au întîrziat vreme îndelungată, încît ai început să te întrebi; nu cumva ai fost uitat... Afirmația aceasta nu ți se pare caraghioasă ?"

De fapt afirmația lui Nancy părea caraghioasă.

— „Păcat, își zise Bobby, împăturind scrisoarea. Nancy avea o mentalitate foarte interesantă. De aici înainte va fi obsedată tot restul zilelor ce le mai are de trăit... Sînt foarte mulțumit că m-am oprit la vreme, înainte ca această aiureală să pună stăpînire pe mine."

Zîmbi cu amărăciune, gîndindu-se la propunerea lui Nancy de a cere doamnei Hudson condica... Cele cîteva rînduri de scuză pe care i le trimisese la întîi Decembrie, rămăseseră fără răspuns. Două săptămîni la rînd după aceea, pîndise zadarnic sosirea factorului.

Duminica următoare tînăra Dawson și copilul ei fură expediați la țară, iar Bobby cedă stăruințelor comune și plecă împreună cu cei doi soți.

Locul pe care-l aleseseră, anume în scopul acesta, era căsuța unei femei mai în vîrstă și văduve, stabilite în apropiere de Lake Pleasant, la depărtare de un ceas, cu trenul care mergea spre miazănoapte.

Scăpat de chinurile spaimelor care-l obsedaseră, obrazul lui Jack Dawson nu mai era atît de palid. Mersul îi devenise elastic, umerii i se îndreptaseră în sus. Cît despre Marion, ea părea exuberantă de tinerețe și mulțumire.

În aceeași duminică făcură toți trei o excursie și mîncară în aer liber pe marginea lacului. Pe micul Jack îl lăsară în grija doamnei Plimpton care după ce rămase singură, își zise că băiețașului nu-i va strica deloc, dacă îl va așeza în leagăn și-i va cînta melodii din vremea de altădată.

— Vă poftesc să încetați cu astfel de vorbe ! declară Marion înșirînd pe fața de masă din pînză întinsă pe iarbă, conținutul coșului cu merinde pe care-l aduseseră. Săptămîna viitoare cred că veți avea vreme de ajuns pentru a discuta probleme savante, de patologie. Mie nu-mi face nici o plăcere să mănînc pe o masă de operație.

Probabil la început ei nici nu bănuiseră că Bobby este beneficiarul unei importante averi, dar fără îndoială acum erau informați. Totuși atitudinea soților Dawson față de el nu se schimbase, căci în fața lui nu păreau nici timizi și nici nu încercau să-i cînte osanale. Erau amîndoi chibzuiți și Bobby

se gîndi că i-ar face plăcere să aibă o soră care să semene exact cu Marion Dawson.

În timpul după-amiezii cei doi bărbați luară trenul, şi se întoarseră în oraş, iar în gară se despărţiră.

— La revedere, Bobby, zise Dawson. Îţi mulţumesc foarte mult c-ai venit împreună cu noi. Sper că te voi revedea în curînd. Îmi face plăcere să constat că studiul a început din nou să te intereseze. În orice caz mie mi-ai dat o mînă de ajutor, care a reuşit să mă pună din nou pe picioare.

— Gestul acesta ne-a folosit la amîndoi, răspunse Bobby.

În seara aceasta puse în practică hotărîrea luată în ajun. Părea că Radolph a reuşit să extragă toate informaţiile de care avea nevoie, dintr-o anumită pagină a istoriei Galileanului care vorbea despre un om, cunoscător al condiţiilor imperative care-i ofereau posibilitatea să-şi extindă personalitatea. Bobby îşi închipuia despre sine că, exact ca şi Radolph, este şi el în stare să facă cercetările pe care le făcuse acesta.

Pînă acum n-avusese niciodată un exemplar al Bibliei. Ieri îşi cumpărase Noul Testament. Vînzătorul librăriei înşirase în faţa lui tot felul de ediţii, dar alesese unul de format mai mic, care semăna foarte de aproape cu o carte obişnuită şi refuzase exemplarele legate în piele şi cu scoarţe flexibile. Alegerea lui fusese întemeiată pe dorinţa de a întrebuinţa această carte ca pe oricare alta.

O răsfoi vreme îndelungată, de la un capăt la altul, pînă cînd dădu de capitolul pe care sculptorul îl considerase important pentru cei care doresc să dispună de o personalitate dinamică. Îl citi cu cea mai mare atenţie, concentrîndu-se asupra tuturor amănuntelor, exact cum ar fi studiat harta unei regiuni necunoscute pe care ar fi avut intenţia s-o exploreze.

Descoperi anumite fraze ale căror ciudăţenii îl intrigă şi-l determinară să-şi concentreze tot interesul asupra lor. Continuă să citească, pînă noaptea tîrziu, fără să simtă oboseala. Înainte de asta, dacă se întîmpla uneori să se gîndească la această carte, o considerase întotdeauna drept o colecţie de platitudini sforăitoare, întemeiate pe superstiţiile evreieşti şi acceptate de oamenii simpli, pentru domolirea amărăciunilor

din viață, și ca un narcotic care te face să nu te mai gîndești la lucruri care nu pot fi niciodată la îndemîna ta.

Nu-i trebui prea mult pentru a-și da seama că se găsește în fața unei probleme extrem de interesante, și mai pasionante decît tot ceea ce a citit înainte de asta. Nu numai că această carte nu era banală, așa cum își închipuise el, dar făcea aluzie la anumite secrete — de extremă importanță și la îndemîna oricăruia care va avea destul bun simț ca să accepte faptele expuse, cum ar fi acceptat orice altă ipoteză științifică, și acordîndu-le aceeași seriozitate și crezare, ca și cercetărilor chimice și fizice pe care le faci într-un laborator.

I se părea straniu să știe că ține în mîna lui textul unei cărți de știință, referitoare la expansiunea și îmbogățirea personalității omenești. Pare atît de ciudat să constați, că oamenii au întrebuințat aceste texte pentru a le transpune în muzică și a lua înfățișare lugubră, de fiecare dată cînd intonează astfel de imnuri! Este de-a dreptul ridicol, dar în același timp și tragic. Cartea aceasta nu este un libret de operetă sau o povestire epică pe care ai putea s-o condensezi în imnuri răsuflate. Este o teză profund științifică. Singur faptul că începi s-o cînți, este suficientă dovadă că n-ai înțeles nimic din ea.

Una dintre cele mai importante descoperiri făcute de Merrick în seara aceasta, fu faptul că spre deosebire de celelalte tratate științifice care se adresează numai celor inițiați, în ea puteai găsi sfaturi destul de simple care să fie accesibile și celor mai puțin instruiți. Nu era un tratat care să se adreseze exclusiv cărturarilor. Dar se vedea limpede că această carte se adresează unor cititori clasificați cu cea mai mare atenție în diverse grupări. Marele Galilean își împărțise — cu toată candoarea — ascultătorii săi în trei grupuri a căror capacitate de înțelegere se raporta ca 5:2:1. Spusese învățăceilor săi cu toată sinceritatea, în timpul unei adunări că sînt anumite mistere pe care nu vrea și nu poate să le încredințeze nimănui și pe care nu va putea să le discute în public, deoarece majoritatea ascultătorilor nu va fi în stare să le înțeleagă.

Constată de asemenea și cu cel mai mare interes, că de fiecare dată cînd se întîmpla ca Galileanul să facă un serviciu

cuiva, îi cerea ca pe o favoare specială, să nu pomenească nimănui despre ceea ce i-a făcut.

— „Asta înseamnă că punea şi în practică teoriile profesate de el."

Se vedea destul de limpede, din însemnările acestea, că oamenii s-au interesat de această forţă stranie şi necunoscută. Un bărbat, după ce a constatat prezenţa acestei forţe de care dispune şi frumuseţea ei, a fost gata să renunţe la toate bunurile lui pămînteşti pentru a o putea obţine. Faptul este relatat în mod alegoric chiar în parabola despre cel care a văzut în mîna cuiva un mărgăritar şi a renunţat la tot ce a avut, pentru a-l putea cumpăra. Mai departe se spunea că un bărbat a reuşit să descopere această forţă, fără ajutorul nimănui şi datorită unei simple întîmplări. Mai era şi o parabolă cu un călugăr care pentru a-şi scurta drumul, a apucat în lungul cîmpului şi a dat peste o lădiţă în care era o comoară. Cartea nu spunea despre ce fel de comoară a fost vorba, ci doar atît că bărbatul plecat la drum, s-a întors acasă şi după ce a vîndut toată averea pe care o avea, a renunţat la călătoria plănuită şi cu banii adunaţi a cumpărat livada unde era lădiţa cu comoara.

Dar nimic nu impresionă pe Bobby atît de adînc, ca îndemnul repetat de a înfrunta viaţa cu toată îndrăzneala. Un bărbat orice ar dori cu adevărat, poate obţine, dacă bate vreme destul de îndelungată la uşile care duc spre locul unde este păstrat obiectul dorinţelor lui. Dacă se va întîmpla ca totuşi să nu obţină ceea ce doreşte, înseamnă că dorinţa lui n-a fost destul de puternică. S-ar putea să ţi se pară zadarnic să mai baţi în uşile zăvorîte dar cu toate acestea orice bărbat care doreşte ceva din toată ardoarea sufletului, este în stare să deschidă orice uşă la care bate.

— „Asta înseamnă că va trebui să baţi, pînă cînd încheieturile degetelor vor începe să-ţi sîngereze, înainte de a putea afirma că ai încercat, fără ca încercarea să fi dat de vreun rezultat", îşi zise Bobby.

Parabola care ilustrează această afirmaţie, vorbeşte despre o văduvă, care nu cunoştea pe nimeni, şi avea o jalbă împotriva unui bogat. Judecătorul însuşi era un netrebnic. Femeia n-avea avocat, nici prieteni, nici dovezi, dar a continuat să bată la uşa judecătorului, pînă cînd acesta nu s-a mai putut împotrivi.

Se simţea din ce în ce mai profund convins de temeinicia afirmaţiilor acestui bărbat care fixase principiile a ceea ce el

numea o viață mai amplă și mai abundentă, fiind impresionat de siguranța și îndrăzneala lui.

Intr-un tîrziu închise cartea și închise și ochii. Nu-și putea da seama că în aceste clipe el formula o dorință care începuse să se limpezească în gîndurile lui. Ar fi rămas profund mirat, dacă cineva i-ar fi spus că în momentul acesta el se roagă. Încerca să-și reconstituie în minte imaginea bărbatului care a fost în stare să propună semenilor săi o astfel de filozofie.

Ceea ce se întîmplă cu el, fu ceva cu totul independent de voința lui.

Cînd mai tîrziu încercă să analizeze senzația prin care trecuse — cea mai puternică și mai vie senzație pe care a cunoscut-o în viața lui pînă acum — i se părea ca și cînd două uși duble care erau departe, în fundul unui coridor din gîndurile sale — din inima sa — din sufletul său — undeva în adîncul ființei sale — încep să se întredeschidă încet și prin ele tremură o fulguire de lumină blîndă care clipea pe tavanul, pe pereții și pe pavajul acestui coridor fără sfîrșit. Pereții coridorului erau acoperiți de hărți, de grafice și diagrame, de arme, de instrumente lucitoare și de aparate închise în cutii de sticlă.

Viziunea aceasta nu dură mai mult de o clipă. Ușile se întredeschiseră foarte puțin. Apoi se închiseră repede la loc, lăsînd coridorul în mijlocul unui întuneric atît de adînc, încît nu-și mai putea da seama unde se găsește. Imediat după aceea se trezi speriat, simțind o stranie senzație de mulțumire. Te pomenești c-a adormit ? dar nu-i venea să creadă așa ceva.

Se ridică în picioare și făcu prin cameră cîțiva pași, încercînd să reconstituie în măsura posibilității vedenia pe care o avusese.

— „Uși !... Lumină în dosul ușilor !... Tremur de lumină printre ușile întredeschise... Oare coridorul acesta a fost întotdeauna acolo și m-a așteptat să descopăr prezența lui !... Poate voi reuși într-un fel oarecare să deschid ușile ceva mai mult... Va trebui să le deschid !... În orice caz un fapt este cert : L-am văzut ! Coridorul există ! Este real !... S-ar putea

să nu ajung prea departe, dar încercarea este posibilă!... Randolph n-a fost nici pe departe atît de sărit, cum mi-am închipuit eu!"

Dimineața următoare, cînd tocmai se pregătea să plece la decanul Facultății, pentru a se informa despre cursurile ce trebuia să le urmeze în timpul verii, și a răspunde dorinței urgente a bunicului său care-i cerea să vină la Windymare și să stea cu el pînă la începutul lui septembrie, primi un bilețel de la Nancy Ashford.

„Probabil ai aflat din ziare, dar vreau să fiu sigură, căci știu că te va interesa această știre. Vineri seara Joyce Hudson și Tom Masterson au plecat împreună pînă la Toledo și s-au căsătorit. Doamna Hudson are intenția ca Sîmbătă, în ziua de zece, să se îmbarce pentru a pleca în Europa. M-a chemat adineauri la telefon, ca să mă informeze despre intenția ei... Leviathan... Am crezut că-ți va face plăcere să afli această informație."

În timpul zilei se gîndi de mai multe ori, dacă n-ar fi bine să-i trimită un buchet de flori, care să-i fie predat în momentul îmbarcării, dar la urmă renunță. Probabil ar fi considerat gestul lui drept impertinență. Nu se mai poate... chestiunea aceasta este definitiv terminată... Tot cei mai rămăsese acum, era interesul crescînd față de studiile sale care-l făcuseră să se aștearnă pe lucru cu un entuziasm reînnoit.

XII

Era ora nouă dimineața, într-una din zilele de la începutul lui septembrie.

Ultimii vilegiaturiști plecaseră, părăsind cu părere de rău aceste frumuseți, fiind obligați să se întoarcă la ocupațiile lor obișnuite... În mîini cu uriașe buchete de flori de grădină, oferite în ultimul moment de servitoarele care păreau că regretă în mod sincer plecarea lor, se strînseră mai aproape de băncile autobuzului gării, pentru a face loc și celor întîrziați care plecaseră să vadă pentru ultima oară apele lacului albastru, dincolo de zidul care împresura terasa. Aveau intenția să coboare coasta pînă la Bellagio, să treacă apele golfului Menaggio și de aci să ia micul și caraghiosul funicular care-i va coborî în cealaltă parte a muntelui vecin, în drumul spre răsărit, pentru a se întoarce acasă.

În dimineața aceasta vila Serbelloni părea foarte liniștită... Nu pentru că ar fi fost vreodată mai zgomotoasă, chiar atunci cînd era plin de vizitatorii pe care-i putea adăposti. Dar în aspectul acestei vechi clădiri, era ceva anume menit, care te liniștea și te îndemna la odihnă ; ceva care îmblînzea glasurile și domolea gesturile.

Atmosfera părea neobișnuit de calmă și dădea o înfățișare ireală întregii regiuni. Îți făcea impresia că rătăcești pe mijlocul unui peisaj din tablourile lui Corot. Umbrele schimbătoare ale norilor călători care se tîrau pe deasupra munților și a golfului, păreau că se sincronizează cu adierile calde ale vîntului tomnatic și te amăgeau în aprecierea depărtărilor și a ceasurilor. Nu știai niciodată dacă azi e Marți sau e Joi, dar nici nu te interesa din cale afară.

Cineva afirmase că peisajul este tulbure, întocmai ca o fotografie care n-a fost expusă îndeajuns. Liniile nu erau energice și nici colțuroase, nici în partea unde erau colinele și nici pe apele albastre ca de turcoaz ale lacului. Pînă și pietricelele

prundului de pe alee păreau ireale și sclipeau în culori de opal... Fiecare strugure din ciorchinii frumoși, cățărați pe ostrețele umbrarului unde luau masa la amiază, avea o strălucire de chihlimbar, ca un fel de radiație interioară... Localitatea părea anume făcută, pentru a visa cu ochii deschiși.

Dar pentru a putea gusta plăcerea acestui cuib de verdeață, trebuie ca vizitatorul să fie cu sufletul liniștit, căci altfel calmul netulburat al localității n-ar fi putut decît cel mult să exagereze tumultul dezlănțuit în adîncul ființei sale. Dacă nu erai cu gîndurile împăcate, în această parte de lume te simțeai tot atît de singur și de abătut, ca și în mijlocul unui deșert.

În vila Serbelloni nu mai locuia aproape nimeni, afară de perechea aceea de englezi mai în vîrstă care ocupa ultima masă din apropierea zidului care împresura terasa și părea concentrată asupra lecturii scrisorilor primite, și din cînd în cînd întindea mîinile după ceștile de cafea din fața lor. Helen sta singură la o masă și urmărea cu atenție evoluțiile unei albine stăruitoare care pe semne voia să-și afirme dreptul necontestat asupra micului borcan de miere.

Cine ar putea să afirme cu certitudine care este localitatea cea mai fermecătoare de pe pămînt... La Jolla ?... Lacul Louise ?... Drumul pe Columbia River ?... Royal George ?... Marele Canyon ?

În ultimii trei ani petrecuți în străinătate, Helen Hudson își schimbase pe rînd preferințele, de la Canal Grande, în plină lumină de lună, la Corniche Supérieure, Amalfi, și de aici la rîul Necktar, văzut din balcoanele vechiului castel din Heidelberg.

Totuși nu putea să existe nici o îndoială în privința celui mai frumos peisaj din lume. Acesta era acum în fața ei — lacul Como văzut de pe terasa vilei Serbelloni, situată în vîrful colinei care domină Bellagio... dar astăzi se uita la el, fără să-l vadă, căci gîndurile ei alergau în altă parte.

Corespondența primită în dimineața acestei zile îi confirma anumite bănuieli care în timpul din urmă începuseră să o preocupe. Acum avea toate motivele să creadă că Monty i-a administrat averea în mod dezastruos. Nu știa cum ar trebui să procedeze pentru a salva ce i-a mai rămas, dacă se va întîmpla să-i mai fi rămas ceva, fără să-și expună familia discreditatului

public. Aceasta era o problemă complicată care aștepta o soluționare urgentă.

Începind din anul trecut, cînd la stăruințele lui Monty îi încredințase lui administrarea averii ei, nu se întîmplase încă niciodată ca să primească de la el în întregime venitul ce i se cuvenea.

În luna ianuarie cînd îi scrisese că Northwestern Copper este în plină reorganizare, ceea ce provocase o scădere temporară a acțiunilor Societății și o reducere a dividentelor, deși mirată, totuși acceptă informația lui ca veridică. Nu avea cîtuși de puțin pretenția că a înțeles ceva din minuțioasele lui explicații, pline de o frazeologie inaccesibilă pentru ea. Noua situație o nemulțumise și-i încurcase toate socotelile, dar încercase să creadă în afirmațiile lui. Nu avea pe nimeni la îndemînă, de la care s-ar fi putut informa, și nici pe cineva căruia ar fi îndrăznit să se adreseze prin corespondență. Hotărîse să însărcineze pe Monty cu administrarea averii ei și-i dădu o procură generală. Acum era la discreția lui și el putea să procedeze cum va crede de cuviință. Situația aceasta începuse s-o neliniștească.

Pe la mijlocul lui iulie îi trimisese o lungă scrisoare în care își exprima părerea de rău, din cauză că Northwestern Copper are nevoie de vreme atît de îndelungată pentru a-și reîncepe activitatea; mai avea și acum de luptat cu greutățile reorganizării și refinanțării și plicticoasele amănunte ale litigiilor intervenite — Monty era înzestrat cu o infinită capacitate de a se exprima în termeni îndoielnici. Cu un cuvînt Northwestern Copper nu plătise la încheierea semestrului dividentul la care acționarii aveau dreptul... Îi părea extrem de rău, evident, dar situația aceasta n-a fost provocată din vina lui.

Se gîndi înspăimîntată că în momentul acesta se găsește numai singură într-o țară străină, fără nici un venit și fără speranța de a putea avea ceva de aici înainte, și de zile întregi se frămînta pentru a găsi o soluție, în scopul de a ieși din această încurcătură.

Își zise c-ar putea să lichideze o parte din titlurile care reprezentau participarea ei la spitalul Brightwood. Prevedea că titlurile acestea pe care le moștenise, nu cotau la bursă, căci n-aveau nici o legătură cu valorile comerciale sau industriale care erau cerute. Venitul pe care-l produceau era neînsemnat și nesigur; toate aceste titluri valorau exact cît ar fi fost dispus să ofere pentru ele cine știe ce amator filantrop.

Afară de asta acestor titluri ea le atribuia o anumită valoare sentimentală. Dacă n-ar fi fost implacabila strîmtoare în care se găsea acum, pentru nimic în lume n-ar fi consimțit să se despartă de ele. Dar nu se poate să ții seama de sentimente, cînd trebuie să faci față nevoilor vieții de toate zilele.

După ce se frămîntase o lună întreagă, trimisese lui Nancy Ashford o scrisoare. Ezitase îndelung, pînă să ajungă la concluzia că va fi mai bine să nu-i pomenească nimic despre situația ei financiară și se mulțumi s-o întrebe, dacă ar fi posibil să prefacă participația Brightwood în bani lichizi, imediat ce s-ar ivi un amator ? fără îndoială doamna Ashford va rămîne mirată și dezamăgită, dar este treaba ei ce-și va închipui în această împrejurare. Motivul adevărat nu putea să i-l divulge.

— Mă întreb, ce a putut s-o determine să facă acest gest, spusese Nancy adresîndu-se doctorului Merrick, după ce primise scrisoarea ei. Cred că are bani de ajuns ca să poată trăi... Venitul pe care-l are din acțiunile Northwestern Copper reprezintă șase mii de dolari pe an, ca o para... Sînt acțiuni preferate și tot atît de sigure ca și stînca Gibraltarului... Nu s-ar putea ca cineva să fi profitat de încrederea ei și s-o fi spoliat ? Ea se pricepe atît de bine la afaceri.

— Cine-i administrează averea în timpul absenței ?

— După cît știu eu, nu i-o administrează nimeni... De altfel chestiunea administrării nu este o treabă atît de complicată... După cît îmi aduc aminte, mi-a spus că fratele ei, sau nu... verișorul ei îi va face declarația de impozit, în timpul cît va lipsi.

— Știi ceva de individul acesta ?

— Nu știu nimic... Este oare posibil ca el să fi speculat cu banii ei ?

— Nu-mi vine să cred... Ce motive ar fi avut să facă așa ceva ?... Cel mult în cazul cînd ea i-a dat procură generală, pentru a putea vinde și cumpăra în numele ei ; dar nu cred că ea să fi făcut această imprudență.

— Spune, Bobby, ce să-i răspund ?

— Cît crezi că valorează participația ei la Brightwood ?

— Vrei o apreciere modestă ? întrebă Nancy zîmbind.

— Nu ; una optimistă — o estimație în genul lui Micawber.

— Cred că vreo douăzeci de mii... Te-ar interesa ?

— Da... îi vei spune că i-ai găsit un amator care să-i cumpere participaţia şi că-i oferă douăzeci şi cinci de mii de dolari... Mai spune-i că acest amator ar dori să-i plătească preţul în douăzeci şi cinci de rate lunare... Angajamentul acesta o va feri să-şi piardă din nou banii, cîtă vreme va fi în străinătate ; şi în acelaşi timp...

— Da ?... În acelaşi timp ?

Doctorul Merrick se îndreptă spre ieşire.

— Crede-mă, nici eu nu mai ştiu ce am vrut să mai adaug... La urma urmei este o chestiune care o interesează numai pe ea.

Luă din nou în mînă lunga scrisoare pe care o primise de la doamna Ashford, cu conţinutul salvator şi certitudinea că acest conţinut va continua să vină şi de aici înainte. Dar prezenţa acestui conţinut îi pricinuia părere de rău. Rupsese cea mai importantă legătură dintre ea şi interesele care fuseseră grija de căpetenie a doctorului Hudson. Îi făcea aceeaşi impresie, ca şi cînd ar fi închis o uşă care s-o despartă pentru totdeauna de ceea ce lui i-a fost mai drag decît orice în viaţă.

Scrisoarea nu conţinea nici un reproş, nici direct şi nici insinuant... Totuşi din rîndurile ei se desprindea o notă de spaimă destul de limpede.

„Sper că lichidarea participaţiei dumneavoastră, nu înseamnă că venitul ce-l aveaţi înainte de asta, ar fi primejduit... Nu cumva se găseşte ceva ce am putea face în interesul dumneavoastră ?"

După ce-i făcu un raport succint al tranzacţiei încheiate şi despre condiţiile vînzării, Nancy Ashford îi debită o mulţime de noutăţi de acasă... Nici nu vei mai putea cunoaşte oraşul Detroit !... S-au clădit o mulţime de cluburi, de teatre, hoteluri moderne şi magazine... Pînă şi spitalul îşi clădeşte o nouă aripă ; planurile acesteia aşteaptă gata.

„Tînărul doctor Merrick este acum în serviciul nostru. Sau probabil despre asta aţi aflat. Evident, pentru mine este adevărată plăcere, să constat progresele repezi pe care le face, căci pe mine m-a interesat întotdeauna tînărul acesta... Fireşte, are un mare avantaj faţă de ceilalţi interni, deoarece fiind conştient chiar din prima zi de Facultate că se va dedica chirurgiei craniene, a intrat în serviciul nostru cu o serie de cunoştinţe de specialitate şi cu o experienţă mult superioară oricărui medic de-

butant din serviciul nostru... Chiar de acum doctorul Pyle îl tratează cu o considerație care pe mine mă distrează. (Doctorul Pyle are obiceiul să trateze foarte brutal pe cei mai tineri din serviciul spitalului)... Bobby a obținut permisia să-și instaleze un mic laborator propriu. În imediata apropiere a solariului de la etajul de sus avem un mic alcov, de care probabil v-aduceți aminte. Acest alcov l-am închis. Ar trebui să vedeți ce aparate și-a instalat acolo! Cred că este un laborator destinat mai mult pentru cercetări fizice decît chimice... Instalații de modelat sticlărie!... O topitorie... un cuptor... Tot felul de aparate electrice!... Este imposibil să obții de la el vreo indicație, despre ce-l preocupă... Ieri am intrat în laboratorul său și l-am întrebat, nu cumva a descoperit un nou sistem pentru transmis unde prin radio, dar s-a mulțumit să-mi răspundă: „Ceva asemănător"... Cînd îți dă astfel de răspunsuri, el nici nu se gîndește la ele, căci ar prefera să fie lăsat în pace".

„În viața mea nu m-am simțit niciodată atît de emoționată, ca în ziua cînd și-a obținut diploma. Tot timpul pînă în ziua aceea, nu m-am gîndit decît la reușita lui... Iar cînd a sosit ziua cea mare... cu numele lui în programul promoției (căci n-a pomenit nimic despre faptul că el este al doilea pe listă), m-am așezat pe un scaun și am început să plîng ca o proastă... De vreme ce maică-sa n-a putut veni să participe la ceremonia distribuirii diplomelor, mi-am asumat eu rolul acesta... Ar fi trebuit să vezi pe bunicul său! Dacă a fost mîndru? În momentul cînd studenții s-au urcat pe estradă, ca să-și primească diplomele, s-a ridicat în picioare și a început să facă semne cu batista, suflîndu-și nasul în mod intermitent, pînă cînd cineva din spate l-a tras de clinurile jachetei și l-a determinat să se așeze din nou".

În timp ce le citea, paginile scrisorii tremurau în mîna ei.

Ultimul rînd din această pagină care era a opta, fuse șters dar cu toate acestea se putea descifra:

„Tînărul doctor a primit..."

Pagina următoare care la început purtase numărul doisprezece, acum tăiat cu o linie, purta numărul nouă.

Probabil după ce Nancy Ashford o recitise, eliminase o bună parte din scrisoarea pe care i-o trimisese.

— Iată rata de o mie de dolari, zise Bobby Merrick, după ce se apropie de biroul doamnei Nancy Ashford.

— Mulțumesc! Tocmai adineaori am terminat scrisoarea ce i-am adresat-o. O voi expedia chiar astăzi.

— Foarte bine... Nu i-ai pomenit nimic despre soţii Dawson, nu-i aşa ?

— Dimpotrivă... i-am pomenit. Crezi că este preferabil să nu-i scriu despre ei ?

— Renunţă la partea aceasta din scrisoare... Nu cred că pe ea ar putea s-o intereseze... afară de asta, am şi alte motive.

— Cum vrei dumneata, răspunse Nancy şi scoase din plic pagina în care scrisese :

„Menţiunea de onoare s-a acordat prietenului celui mai bun al doctorului Merrick... Damon şi Pythias... un fel de prietenie pe care o întîlneşti în romane. Au lucrat împreună tot timpul cît au durat studiile şi au aceeaşi specialitate. Celui care primeşte menţiunea de onoare, i se atribuie astăzi şi un premiu oferit de domnul Owen Simmons (Simmons Turbine Co.) ceea ce reprezintă un an de specializare la Viena cu cheltuielile plătite, o bursă generală etc. Marţea trecută, cînd a sosit scrisoarea dumitale, soţii Dawson au fost aici. Doamna îşi va însoţi soţul la New York de unde se vor îmbarca.

„Astăzi ei trei se simt împreună ca doi fraţi şi o soră. Ar fi fost imposibil să nu fiu geloasă. Au stat aici închişi în biroul meu mai bine de un ceas, iar după ce au ieşit şi i-am întîlnit în holul spitalului, doamna Dawson mi s-a părut extrem de emoţionată. Părea atît de mulţumită, încît nu m-am putut stăpîni să nu-i spun : „Doamnă, arătaţi ca o dimineaţă de Crăciun !" — „Şi de ce să nu arăt ?" mi-a răspuns ea rîzînd. „Plec şi eu"... „În Europa" — „Sigur că da !.."

„Au un băieţaş adorabil care a împlinit aproape patru ani. N-am văzut în viaţa mea un băieţaş atît de binecrescut. Doctorul Merrick i-a însoţit la New York şi a adus cu el pe micul Jack care va sta la Windymere, pînă în ziua cînd se va întoarce doamna Dawson. Sînt convinsă că, chiar în această clipă bătrînul domn Merrick duce de căpăstru căluţul pe care i l-a cumpărat..."

Mai sosise o scrisoare şi de la Joyce.

„Nu draga mea, sînt convinsă că nu-ţi va face nici o plăcere să te gîndeşti sau să-mi spui „te-am prevenit de la început". Procedeul acesta nu intră în obiceiurile tale. Nu trece o singură zi fără să mă mustre conştiinţa, pentru că am abuzat de bunătatea ta, în iarna aceea cînd tu te străduiai să mă salvezi de pornirile mele lipsite de chibzuinţă".

„În iarna aceea eu nu m-am purtat frumos față de nimeni. Nici cel puțin față de bietul Bobby. Nu ți-am mărturisit încă adevărul, în legătură cu ceea ce s-a întîmplat atunci. Tocmai voiam să-ți spun, dar a doua zi dimineața i-am telefonat să vină la noi. Ceva mă determina să-mi închipui că în seara din ajun, el s-a purtat față de mine foarte frumos și credeam că vom putea reface prietenia noastră. A invocat un pretext. Răspunsul lui m-a jignit și m-a umilit. Știam că între tine și Bobby a intervenit ceva care v-a înstrăinat unul de altul, deoarece — vei putea să mă ierți, draga mea pentru fapta pe care am săvîrșit-o — puțin după aceea am constatat c-ai primit de la el o scrisoare pe care am citit-o, fără ca tu să știi. Îți cerea iertare pentru toate suferințele pe care ți le-a pricinuit. Am bănuit imediat că el nu ți-a spus ce s-a întîmplat. Ți-ai închipuit c-a participat și el la orgia din noaptea aceea la Gordon's, și după ce a refuzat să vină să mă vadă, te-am lăsat să perseverezi în această convingere. Adevărul este că el a apărut treaz în local și s-a bătut cu toată lumea, pentru a mă scoate de acolo, iar eu eram atît de beată, încît abia la trei zile după aceea am aflat ce s-a întîmplat. Știu că pentru tine Bobby nu înseamnă nimic și că tu-l disprețuiești, dar cu toate acestea cred că este loial din partea mea, ca tu să afli motivul pentru care m-a adus acasă în noaptea Zilei de Grație".

„Nu, draga mea, situația nu s-a îndreptat. Nu se va îndrepta nici de aici înainte. Astăzi am ajuns la această convingere. Tommy nu poartă nici o vină. Într-o seară s-a întors acasă beat, nemulțumit și încăpățînat; seara următoare tot beat, caraghios și sentimental; a treia zi beat, pornit pe ceartă și pe discuții; după aceea beat, sălbatic și violent — dar de fiecare dată mereu beat. De asta pot fi întotdeauna dinainte convinsă. Dar nu pot niciodată prevedea în ce dispoziție se va întoarce acasă — sau dacă-mi va reproșa indiferența față de el și activitatea lui (care este atît de redusă), sau va începe să mă plictisească cu argumentele lui de dragoste pe care nici unul dintre noi n-o simte cu adevărat — de un lucru însă pot fi întotdeauna sigură: că se va întoarce beat".

„La început spunea că scrie mult mai ușor, dacă ia un stimulent, așa că l-am crezut; beam împreună cu el — la orice oră din zi și în orice local și împreună cu tot felul de oameni. Spunea că amănuntul acesta îi dă posibilitatea să cunoască atmosfera locală, necesară povestirilor scrise de el. L-am crezut, dar după aceea am constatat că afirmațiile lui nu sînt întemeiate. Directorii revistelor începuseră să-i refuze manuscrisele

care se întorceau cu cîteva cuvinte de adnotaţie. Nu-mi făcea plăcere să-l cicălesc, dar a sosit şi timpul cînd m-am simţit sătulă de a fi tîrîtă în toate părţile de un grup de jegoşi care aveau pretenţia că vor fi sau c-au însemnat ceva în lumea literară şi artistică".

„Acum pleacă singur, de lucrat nu lucrează nimic, sau foarte puţin. Slavă Domnului că nu trebuie să ne gîndim la chirie şi nici la banii cu care să ne putem plăti mîncarea de toate zilele. Tatăl meu, săracul, a avut grijă şi de asta. Atîta vreme cît vor mai exista minele de cupru din partea de miazănoapte a peninsulei, Tommy şi eu nu vom duce nici un fel de grijă, dar felul acesta de a trăi, mi se pare banal şi viaţa lipsită cu totul de emoţii. L-aş părăsi mîine, dacă nu m-aş gîndi că faţă de el am anumite obligaţii. Pentru obiceiurile lui de acum, sînt în aceeaşi măsură responsabilă ca oricare altul. Ce ai face, dacă ai fi in locul meu ?"

Prin urmare nu se poate ca Northwestern Copper să meargă prost, căci altfel nici Joyce nu ţi-ar fi putut încasa dividentele. Va scrie lui Monty şi-i va pune cîteva întrebări categorice. Nu cumva el stăruise să-i administreze averea cu scopul dinainte conceput de a o jefui ? De ce nu s-a sfătuit cu cineva, înainte de a ajunge cu totul la discreţia lui ? Existau doar o mulţime de întreprinderi în care puteai avea toată încrederea, pentru a le încredinţa administrarea bunurilor de care dispui... Probabil aici se ascund şi alte motive... În cazul acesta îi va oferi foarte curînd ocazia, ca să i le poată spune şi ei !... Îi va scrie chiar astăzi. Sau mai bine mîine. Astăzi nu se simţea dispusă pentru aşa ceva... Cu alte cuvinte a luat spitalul Brightwood cu asalt, tocmai el ?... Instalaţii de modelat sticlărie !... Dar cu ce scop ?... Ce legătură poate să aibă chirurgia cu modelatul sticlei ?... De ce nu i-o fi spus adevărul în legătură cu ceea ce s-a întîmplat la Gordon's ?... Era mulţumită că scrisoarea de scuze pe care i-o trimisese, era prea vagă, pentru ca Joyce să fi putut înţelege... Biata Joyce !

Îşi adună scrisorile, zîmbi bătrînului Martino care-i feri scaunul din cale, şi începu să coboare aleea cotită. Umbreluţa pe care o ducea în mînă, nu era de acord să împărtăşească gîndurile negre ce o chinuiau, aşa că îi însenina obrazul. Coborî treptele de piatră ale scării care ducea în jos spre terasa tăiată

în coasta muntelui și urca în spirală din satul apropiat. Ocoli pînă ajunse la a doua terasă care se pierdea într-o stradă mai lungă, împrejmuită de prăvălioare pline de farmec.

Își propusese din ajun, ca astăzi să facă o excursie pînă la vila Carlotta. În această parte a golfului, pe o înălțime împădurită și de toată frumusețea, era celebra reședință a unui prinț în exil care era deschisă pentru turiști... În această reședință se găseau cîteva statui de mare valoare ale lui Canova... o serie întreagă de orhidee rare și o colecție mare de obiecte exotice... Va trebui să le vadă și ea... Toată lumea venea să viziteze această reședință.

Fu instalată cu cea mai mare atenție în șalupa capitonată în două tonalități de roșu și albastru, iar cînd ajunsese în fața cheiului de la Vila Carlotta, constată că barca era așteptată de un grup de servitori care se străduiau să-i ajute să debarce. Umbreluța o întinse celui mai apropiat dintre cei care așteptau pe chei. Baedeckerul legat în piele îl luă altul, apoi îi luară binoclul atîrnat pe umăr de o curea. Nemaiavînd ce să dea celorlalți doi care rămăseseră pe chei, întinse mîinile și admise să fie ridicată din barcă și coborîtă pe țărm. După ce-și adună obiectele încredințate celorlalți, urcă scara impunătoare, spre uriașele porți de fier, și intră în holul căptușit și pavat cu plăci de marmură albă.

O tînără americană, cam de vîrsta ei sau poate ceva mai mult, era așezată pe o grațioasă bancă de marmură — singurul loc din hol pe care puteai să te așezi — și examina cu atenție o celebră statuie a lui Amor și Psyhe. Era îmbrăcată într-un taior cenușiu de ultima modă și o pălăriuță mică pe marginea căreia se vedeau buclele cafenii ale părului ei.

Se cîntăriră dintr-o singură privire, apoi dădură din cap și-și zîmbiră. Helen se așeză lîngă ea.

— Aceasta este cea mai importantă operă pe care a creat-o, nu-i așa ? întrebă femeia în costumul cenușiu.

— Este adorabilă !

O femeie ca ea, trebuie să se pricepă la lucruri adorabile, își zise Marion. Calificativul acesta este caracteristic pentru ea... Se așteptase ca undeva prin apropiere să întîlnească o femeie tînără, cu ochi albaștri și gene lungi, cu părul negru, cu luciri albastre și în inele, cu zîmbetul tot atît de ispititor ca și al Monei Lisa, și un glas care-ți aduce aminte de acordurile unui violoncel. (Bobby, protestase ea, pentru numele lui Dumnezeu ! Ești sigur că glasul ei nu seamănă cu o harpă îngerească ?... „S-ar putea să fie și ceva în genul acesta !" răspunse el).

— Mai este ceva de văzut aici? întrebă ea după o lungă tăcere.

— Pînă acum n-am fost pe aici. Probabil grădinile, răspunse Helen. Se spune că sînt foarte frumoase și au cîțiva copaci exotici și tufe de ferigă. Dumneata ai venit singură?

— Da, sînt singură și tot singură am venit.

Ciocănitul tocurilor de la pantofii lor trezea ecourile spațiosului coridor, cînd se îndreptară împreună spre lumina soarelui tomnatic de afară. Pe terasă se opriră și se informară de la un bătrîn slujitor, încotro trebuie să apuce, apoi se îndreptară spre aceea care duce în partea de miazănoapte a grădinilor îngrijite cu artă.

— Vasăzică ați venit de la Bellagio?

Tocmai. Sosise pe înserate, venind din Lugano, și trăise la un mic han din sat... Avea intenția să stea probabil o săptămînă.

În cazul acesta va trebui să vă instalați la Vila Serbelloni. Mi-ar face enormă plăcere, dacă ați veni.

Făcură cunoștință una cu alta în mod aproape instantaneu și începutul acesta deveni o prietenie care se leagă atît de ușor între două femei din aceeași țară, cînd se întîlnesc pe pămînt străin. Doamna Dawson nu ezită să-i povestească viața pe care o trăise pînă acum.

— Cred că soțul meu se va simți mult mai bine, dacă nu-l voi sta în cale, pînă cînd se va obișnui cu felul de viață pe care va fi obligat să-l ducă, îi explică ea. De altfel pentru mine acesta este primul drum pe care-l fac în Europa. Vreau să merg în toate părțile și să văd tot ce este de văzut.

— Mi se pare straniu, cînd mă gîndesc c-ai venit la Bellagio tocmai de la Paris. În orice caz îmi pare bine c-ai venit, dar afară de peisaje frumoase, aici nu se găsește nimic altceva... De obicei oamenilor nu le plac peisajele. Preferă să viziteze regiunile cu castele medievale sau vizitează Riviera, Roma, Napoli, Florența... Cum se face că dumneata ai venit tocmai aici?

— Am citit despre această regiune într-o carte... de atunci a trecut vreme îndelungată... Dar am dorit întotdeauna să vin s-o vizitez.

Li se păru interesant, să constate că pe amîndouă le interesează aceleași subiecte. Doctorul Dawson își luase diploma în luna iunie și aceasta îi dădea posibilitatea să petreacă un an la Viena.

Chirurgia craniană... aceasta era specialitatea lui... Helen a primit exact astăzi o scrisoare de la o prietenă din Detroit

care cunoaşte destul de bine pe tînărul doctor Merrick care a fost clasificat al doilea între colegii lui de promoţie. Fără îndoială doctorul Dawson îl cunoaşte destul de bine.

— Merrick ? Marion încruntă din sprincene, ca şi cînd ar fi încercat să-şi aducă aminte. A... Mi se pare că este un bărbat înalt şi foarte serios, nu-i aşa ? Dar probabil dumneata n-ai avut ocazia să-l cunoşti...

— Am avut ocazia să-l văd, căci l-am întîlnit... Descrierea făcută de dumneata, i se potriveşte foarte bine.

— Ia uită-te ce grotă frumoasă !... Să mergem mai aproape.

Coborîră în incinta aşternută cu muşchi şi impresurată de ferigi, apoi se aşezară pe o bancă circulară de piatră, în faţa unei statui de ştuc a zeului Pan, aşezat pe un soclu graţios.

— De ce este atît de serios ? întrebă Helen. Cred că nu există nici un motiv care să-l determine să fie atît de sumbru ?

— Crezi că arată serios ? Mi se pare că n-am văzut pînă acum o expresie atît de hazlie !... Cum se poate să ţi se pară serios... cînd pe buze îi tremură un zîmbet atît de şăgalnic ?

— O — dumneata vorbeşti despre Pan !... Este un drăcuşor !

— Iar dumneata continuai să te gîndeşti la doctorul Merrick. Marion zîmbi cu înţeles şi închise pe jumătate un ochi, făcînd pe misterioasa : S-ar putea ca în realitate să nu fie atît de serios. Nu are nevoie să fie. Am aflat despre el că este un tînăr foarte bogat, nu-i aşa ?

Continuară să se plimbe în lungul aleilor, făcînd mici descoperiri încîntătoare — coborîră cîteva trepte de piatră tocite, pe lîngă un zid vechi, încărcat de podoaba trandafirilor agăţători, ca să ajungă pe marginea unei dulbine umbrite de copaci — un pavilion în stil clasic, acoperit de frunze îngălbenite. Marion dădu drumul imaginaţiei şi începu să vorbească despre intrigile amoroase care în timpul veacurilor s-au desfăşurat în aceste colţuri ascunse.

— Acum este şi el la spitalul Brighwood, declară Helen imediat ce constată că noua ei prietenă şi-a terminat efuziunile. Acesta a fost spitalul fondat de doctorul Hudson, prin urmare este foarte firesc să mă intereseze această chestiune.

— Da... e cît se poate de firesc ! răspunse Marion şi zîmbi enigmatic.

Trecuse demult de amiază. Şalupa care adusese pe Helen, era legată de binta cheiului. Le ajutară să coboare. Vreme de cinci minute niciuna dintre ele nu zise nimic — Helen urmărea dîra de argint lăsată de şalupă în apa lacului, iar Marion se uita

fără să clipească la adorabilele terase și la porțile vilei pe care o părăsiseră.

— Cred, începu Marion cu glas visător, că aceasta este localitatea cea mai încîntătoare pe care am văzut-o în toată viața mea.

— Ceea ce nu pot înțelege — începu Helen din nou și pe obrazul ei își făcu loc o expresie de concentrare — este amănuntul, cum de n-au reușit să se cunoască unul pe altul mai aproape... Și-au luat diplomele în mod simultan... și s-au specializat în același domeniu... care este foarte restrîns !

Marion se întoarse spre ea și o examină zîmbind.

— Dacă aș fi bănuit că voi întîlni pe cineva care să se intereseze atît de aproape de acestă chestiune, mi-aș fi dat toată osteneala să-l cunosc de aproape... Haide să vizităm prăvălioarele acestea caraghioase, înainte de a ne întoarce acasă... Ești dispusă ?

În aceeasi seară Marion Dawson se întoarse în camera ei, cu conștiința nu tocmai liniștită — se instalase într-o cameră din Vila Serbelloni — deși misiunea cu care venise făgăduia să dea rezultatul dorit. Bobby o trimisese în partea aceasta, pentru a afla întregul adevăr în privința situației financiare a lui Helen și în caz de nevoie s-o ajute într-un fel oarecare. Îi spusese că interesul pe care i-l poartă se datorește exclusiv intențiilor lui filantropice. Dacă doctorul Hudson ar mai fi fost în viață, fără îndoială ar fi putut evita acest dezastru, ori moartea doctorului Hudson — mai mult sau mai puțin — i se datora lui însuși. În orice caz el se considera în mare parte răspunzător de această moarte.

— Spune Bobby, ești convins că nu există și alte motive ? îl întrebase ea, cu intenția de a-l necăji.

— Aș prefera să existe și altele, îi răspunse el, dar este imposibil... Gîndul unei astfel de eventualități mi l-am alungat demult din mine... Ca să-ți spun adevărul, femeia aceasta nu mă poate suferi.

Nu avusese nevoie de prea multă intuiție feminină, pentru a-și da seama că părerea ce o avea Bobby despre Helen, este cu totul greșită. Ce plăcere i-ar face, dacă i-ar reproduce conversația pe care a avut-o astăzi cu ea !... Dar procedeul acesta n-ar fi tocmai loial... Judecînd situația în mod limpede, față de cine

ar trebui să fie loială în această împrejurare ?... Stăruința de a determina pe Helen să-și mărturisească greutățile financiare prin care trecea, era prin firea ei însăși un fel de trădare — dar în realitate singurul lucru pe care-l urmărea, era salvarea ei. Dacă mai tîrziu va avea ocazia să afle felul în care a încercat s-o scape din situația în care se găsește acum — dacă va putea afla vreodată — pe ea nu o va mai interesa metoda cu care a procedat... Dar nu o va ierta niciodată că a divulgat adevăratele ei sentimente față de Bobby...

În realitate nu este tocmai atît de neplăcut să-ți asumi rolul de spioană.

Își petrecuseră toată după-amiaza împreună, cutreierînd străduțele cotite ; la ora patru se întoarseră cu trăsura veche ale cărei roți erau încinse cu cercuri de fier și urca din greu la deal ; la șapte se așezară împreună la aceeași masă de sub umbrarul de pe terasă, fiecare dintre ele presimțind că prietenia recentă dintre ele va fi prețioasă și de durată. Helen stăruise să ia camera vecină cu a ei, în partea de răsărit, unde ferestrele mari și cu balcoane aveau vederea spre golf... Ziua următoare trebuiau să plece de dimineață, pentru a putea lua micul vaporaș care-și face prima cursă din ziua aceea pe lacul Como.

„Aș prefera ca, chiar astă-seară să renunț la toate și să mă întorc acasă, scria Marion, dacă nu mi-aș da seama că activitatea mea de detectiv îi va fi de folos. A fost chinuitor de singură și grozav de zbuciumată ; cred că în timp de cîteva zile voi reuși să aflu toate amănuntele privitoare la motivul situației în care se găsește. Nu va fi nevoie să-i pun nici o întrebare. Ce ființă adorabilă este femeia aceasta ! N-am întîlnit încă pe nimeni spre care să mă simt atrasă atît de repede. Te rog, fă tot posibilul ca ea să nu afle niciodată despre rolul pe care l-am avut eu în afacerea asta. Cred că n-aș putea suporta gîndul că ea știe că m-am apropiat de ea cu un scop dinainte calculat".

Micii negustori din Bellagio se obișnuiseră să vadă cele două tinere americane cutreierînd împreună străzile înguste, și marinarii vaporașului care făcea curse de plăcere pe lacul Como se simțeau mîndri că întrebuințează atît de des vaporul lor. În fiecare dimineață prînzeau împreună sub umbrarul terasei și în fiecare seară se plimbau la braț prin frumosul parc al vilei.

În viața lor intimă nu mai rămăsese decît foarte puține amănunte pe care să nu și le fi mărturisit în mod reciproc. Confidențele lor fuseseră duioase, ca între fete tinere, și fără să facă nici un fel de rezervă. Între ele prietenia ce se legase era ceva neobișnuit. Se simțiră din primul moment atrase în mod irezistibil una spre alta și nu fuseseră asaltate nici un moment de gîndul unor reticențe care par atît de firești față de o persoană străină.

Toată dimineața din ziua aceea tragică de marți, rătăciseră împreună în lungul unei poteci cotite, cățărate pe coasta muntelui ce domina Menaggio. Helen îi mărturisise toate dificultățile pricinuite de încrederea ce o avusese în sinceritatea lui Monty, și Marion o sfătuise cu toată stăruința, să nu întreprindă nimic, pînă cînd se va întoarce în America, mai ales că, deocamdată existența ei este asigurată... După ce toate barierele dintre ele căzuseră, începu să vorbească fără nici o restricție și despre Bobby, lăsînd să se ghicească mai mult după intonație, tot ceea ce ea nu îndrăznea să exprime în vorbe.

După-amiază începu să plouă, astfel că luară hotărîrea să se odihnească și se retraseră în camerele lor... La un ceas după aceea, Helen se trezi și-și zise că va face cîteva scrisori. Își aduse aminte că și-a lăsat ghidul în camera lui Marion. Apăsă ușor clanța și constatînd că ușa nu este încuiată, intră în vîrful picioarelor și zîmbi, văzînd obrazul adormit al lui Marion pe pernă, apoi întinse mîna după Baedeckerul care era pe masă. Alături de ghid văzu o scrisoare cu plicul burdușit și timbrat, gata să fie pus la cutie. Plicul purta adresa: Doctor Robert Merrick, Brighwood Hospital, Detroit, Michigan, U.S.A.

Rămase încremenită, ca și cînd cineva ar fi înjunghiat-o în inimă. Aproape fără să mai poată respira, se întoarse în grabă și părăsi camera, lăsînd ușa deschisă, de teamă să n-o trezească cu zgomotul ce-l face clanța.

Vreme îndelungată stătu așezată pe marginea patului, cu umerii pleoștiți și cu palmele mîinilor proptite pe genunchi. Universul dimprejurul ei părea că s-a prăbușit. Cu obrazul aprins de rușine își adusese aminte de anumite amănunte pe care le spusese lui Marion... confidențe pe care nici torturile unui inchizitor nu i le-ar fi putut smulge... Era cert că toate aceste mărturisiri fuseseră așternute pe hîrtie, pentru a domoli curiozitatea lui Bobby Merrick. Acum își putea da seama destul de limpede. Ce stranie coincidență — își zisese atît ea cît ș-

Marion, că s-au întîlnit în felul acesta din întîmplare și au legat o prietenie atît de sinceră, cum nici una dintre ele nu cunoscuseră încă... Sigur... coincidență... mai încape vorbă!

Marion dormi pînă la ora cinci și se trezi cu senzația că în apropierea ei s-a întîmplat ceva neplăcut. Afară ploua cu găleata. În cameră se făcuse întuneric și vîntul sufla în voie. Constată că ușa este deschisă, deși își aducea aminte că o închisese.

În aceeași clipă tresări și-și duse o mînă la gît. Se apropie cu pași nesiguri de masă. Baedeckerul lui Helen nu era acolo unde fusese înainte de a se culca. Ar fi fost imposibil ca ea să-l fi luat, fără să vadă scrisoarea. Se trînti pe pat, chinuită de remușcări.

Peste jumătate de ceas se ridică și cuprinzîndu-și tîmplele în palme, luă hotărîrea să ducă lui Helen scrisoarea și s-o roage s-o citească. Îi va spune tot ce s-a întîmplat și va încerca să-i explice, care este motivul că ea a fost obligată să intervină în afacerea asta.

Inima îi bătea ca un ciocan și obrajii îi ardeau ca de pară, cînd ridică mîna și bătu în ușă cu toată sfiala, dar nu primi nici un răspuns. Apăsă clanța, dar constată că ușa este încuiată.

Întorcîndu-se în camera ei, începu să se îmbrace pentru masa de seară, apoi coborî încet treptele scării; cercetă holul și se uită în restaurant; la urmă își luă inima în dinți și se apropie de loja portarului.

— Doamna Hudson a coborît? întrebă ea și-și simți gîtul uscat.

— A plecat, madame... Dumneavoastră nu știați?

— A plecat?... Vrei să spui c-a părăsit hotelul?

— Da, madame, la ora patru.

— Bine, dar unde s-a dus?

— Nu a lăsat nici o adresă, madame... Mi-a spus că va trimite pe cineva mai tîrziu, ca să-i ridice cuferele.

Marion se întoarse și apucă încet spre scară, fără să știe ce face, apoi reveni din nou și după cîteva clipe de ezitare se apropie de portar.

— Vrei să cercetezi, nu cumva a lăsat o scrisoare pentru mine? Te rog! stărui ea.

Se supuse și cercetă cutia cu scrisori așezată în dosul lui, apoi scoase un mâldar de plicuri și începu să le cerceteze, deși amîndoi erau convinși că ceea ce caută nu există.

Toată noaptea ploua din greu și Vila Serbelloni — chiar dacă nu era cea mai pustie casă de pe pămînt, semăna foarte bine de aproape cu Hotelul Continental din Milano care se bucura de această notă distinctivă.

XIII

Fata cu părul roşu-trandafiriu, cu ochii languroşi, cu obrazul boit din gros şi peste urechi cu respingătoarele receptoare ale telefonului, informă pe domnul Brent că doctorul Merrick îl aşteaptă în hol şi ar vrea să vadă... Nu, vizitatorul nu i-a spus motivul vizitei sale.

— Domnul Brent se îmbracă pentru masă şi nu poate coborî, gînguri fata şi puse palma peste microfonul ce-i atîrna pe piept. Spune că dacă vreţi ceva, să-i spuneţi la telefon ce doriţi. Vă rog, intraţi în cabina numărul doi.

— Spune-i că voi merge la el în cameră.

Transmise mesajul în timp ce tînărul înalt, cu umeri de discobol şi mijlocul subţire de spadasin bătea nerăbdător cu degetele în tejgheaua din faţa aparatului telefonic.

— Spune că nu-i convine vizita dumneavoastră, declară fata, vizibil nemulţumită că este obligată să-i transmită acest răspuns lipsit de politeţe.

— Ce număr are camera în care locuieşte? întrebă doctorul Merrick, fără să pară cîtuşi de puţin tulburat.

— Trei sute şaptezeci şi opt, dar nu uitaţi, c-a spus că nu vă poate primi, răspunse fata.

— Ascultă băiete, se adresă Merrick tînărului care aştepta în apropierea lui, ia în primire geamantanele acestea şi pe urmă să mă conduci la camera trei sute şaptezeci şi opt.

Domnul Brent nici nu se gîndea să se îmbrace pentru masă. Începuse să-şi împacheteze un cufăr, şi scaunele, patul şi masa erau încărcate de haine, de hîrtii de cărţi şi de rufărie murdară. Toată camera era val-vîrtej. Cînd deschise uşa în faţa vizitatorului său, se uită la el nemulţumit.

— Spui că te cheamă Merrick? N-am auzit în viaţa mea de dumneata. Ce cauţi la mine? şi oprindu-se în cadrul uşii, îşi propti mîinile în şolduri şi se uită la el sfidător.

— Poftește-mă să intru, și-ți voi spune ce caut, răspunse Merrick foarte liniștit.

Fără să vrea, Brent făcu un pas înapoi, ca să-i facă loc să treacă.

— Ei bine, zise el nemulțumit. Dar termină cît mai repede cu ce ai de spus. După cum vezi, sînt ocupat... Mi se pare am trimis vorbă la loja portarului că nu vreau să fiu deranjat de nimeni.

Surtucul vărgat în culori țipătoare, care se potrivea cu pantalonii de pe el, de pe spătarul scaunului îl ridică și-l puse pe pat.

— Ia loc... dacă vrei.

Tînărul Merrick păru că nu aude invitația lui și începu să-i spună motivul vizitei sale.

— Eu sînt stabilit la Detroit și am anumite relații cu spitalul Brightwood.

Obrazul palid al lui Brent, pe care se vedeau țepii unei bărbi nerase de două zile, deveni și mai palid.

— Ei și ?

— Probabil îți mai aduci aminte că celebritatea acestui spital se datorește doctorului Hudson, defunctul soț al verișoarei dumitale.

— Ce mă interesează pe mine amănuntul acesta ? ripostă Brent cu insolență.

— Acum o lună de zile am aflat că doamna Hudson — care după cum știi și dumneata, se găsește în Italia — a fost obligată să-și vîndă partea ei de participație la acest spital.

— Crezi că asta este o chestiune care te privește pe dumneata ? întrebă Brent și făcu un pas spre Merrick. Dumneata ești doctor și nimic altceva, nu-i așa ? Ce te determină să-ți închipui că ea nu-și poate vinde partea de participație la spital, fără să te consulte pe dumneata ? întrebă el belicos.

— Ceea ce spui, este exact, răspunse Merrick care era hotărît dinainte să nu se supere. Ea n-a avut ocazia să-mi ceară sfatul și nu mi l-a cerut niciodată. Dar dacă pe noi, cei de acolo ne interesează bunăstarea ei, cred că nici dumneata nu poți avea nimic împotrivă. Ea te-a însărcinat să-i administrezi averea, nu-i așa ?

— Da, dar în scopul acesta n-am nevoie de ajutorul nimănui.

— Din întîmplare eu sînt informat că ai nevoie de cineva și tocmai de aceea am venit la dumneata, ca să stăm de vorbă.

— Şi care este motivul că te interesezi atît de mult de verişoara mea? rînji Brent. Încerci să pui mîna pe banii ei?

Degetele mîinilor lui Bobby începură să se frămînte.

— Ascultă, Brent, te sfătuiesc să nu mă scoţi din răbdări.

— Dacă ai început să-ţi pierzi răbdarea, n-ai decît să pleci!... Cred că urmăreşti să te căsătoreşti cu verişoara mea... dar înainte de toate vrei să te asiguri că are bani de ajuns ca să te poată întreţine.

— Un moment, te rog, îl întrerupse Merrick, n-aş vrea să vorbim despre doamna Hudson. Să vorbim numai despre dumneata... şi despre pachetul de acţiuni Nortwestern Cooper!

— Ce vrei să insinuezi, spion infect?

— Nimic altceva decît că în ultimile douăsprezece luni ai pierdut o sută de mii de dolari, jucînd la bursă şi la curse... Cred că scăderea acţiunilor petrolifere din mai a înghiţit şi ultimul rest ce-ţi mai rămăsese după lichidarea acţiunilor Nortwestern Copper, nu-i aşa!... Am venit la dumneata în calitate de prieten al doamnei Hudson, ca să aflu exact intenţiile dumitale. Ce ai de gînd să faci în această chestiune?

Brent devenise livid la obraz. Se repezi la uşă şi o deschise larg:

— Te poftesc să ieşi afară, fir-ai afurisit să fii, căci altfel voi chema detectivul hotelului!

Merrick se desprinse din locul unde se oprise şi apropiindu-se de masa încărcată, puse mîna pe receptorul telefonului.

— Te voi scuti de această osteneală, declară el cu glasul liniştit şi ridică receptorul din furcă.

— Lasă receptorul din mînă! zbieră Brent şi trînti uşa de perete.

Merrick zîmbi şi se supuse.

— Constat că nu eşti deloc grăbit să chemi detectivul hotelului, domnule Brent, ca să vorbeşti cu el. Vei vorbi însă cu mine. Spune, vrei să-ţi descarci sufletul şi să-mi dai lămuririle pe care ţi le cer, sau va fi nevoie să te frîng în două peste masa aceasta? Trebuie să ştii că eu sînt în stare să fac şi astfel de gesturi, şi mi-ar face plăcere să-ţi dovedesc.

Copleşit de furie, Brent repezi pumnul încleştat spre el. Merrick se feri puţin spre stînga şi pumnul trecu pe lîngă el, apoi îl apucă de încheietura mîinii şi-l strînse ca într-o menghină. Cu dreapta apucă pe Brent de gît şi apropiindu-l de masă îl frînse de mijloc, pînă cînd îl întinse pe tăblie şi

vinele gîtului începură să i se umfle ca niște frînghii, dar nu-i dădu drumul după ce văzu că începe să se sufoce.

— Ce zici ; ești acum dispus să vorbim despre ceea ce ne interesează ?

Brent se propti cu greutate pe un cot și cu cealaltă mînă începu să scotocească în sertarul mesei.

— Lasă revolverul ! țipă Merrick și-i răsuci mîna pînă cînd scăpă arma automată care răbufni în dușumele. Gestul acesta te va costa ceva în plus.

Și din nou îi încleștă mîna pe beregată și i-o strînse, pînă cînd constată că Brent nu mai poate să respire. Apoi se aplecă și ridică revolverul, scoase încărcătorul și-l goli de cartușe, după aceea așteptă pînă cînd victima sa începu să-și vină în fire.

Peste cîteva minute Brent își îndreptă trupul, ridică pumnii, ca să-și frece ochii injectați și-și pipăi gîtul.

— Ei bine, acum mi-ai dovedit că ești mai tare decît mine, îngînă el cu glasul sugrumat. Spune-mi ce dorești ?

— Brent, eu nu sînt mai tare decît dumneata. Nenorocirea dumitale este că te-ai repezit la mine cu ochii închiși. Îți închipui că mă vei putea lovi, datorită simplei întîmplări. E foarte probabil ca aceasta să fie și marea dumitale greșeală în viață. Umbi cu ochii închiși și-ți închipui că vei reuși să faci ceva, datorită norocului. Ce te-a apucat adineauri, cînd ai scos revolverul... Ai fi intrat într-o frumoasă încurcătură, dacă te-aș fi lăsat să mă împuști... Se vede că ți-ai pierdut capul !

— Prefer scaunul electric, decît să intru la închisoare !

— Declarația aceasta confirmă afirmațiile mele... Dar de vreme ce ai pomenit despre scaun, treci te rog în dosul biroului și pune mîna pe toc. Vreau să scrii ceva pentru mine.

— Merrick, dacă-ți închipui că în felul acesta îmi vei putea stoarce o mărturisire, atunci să știi că te-ai înșelat.

— Mărturisire ? Nu vorbi prostii ! Am în mînă destule probe pentru a te putea trimite la închisoare pe douăzeci de ani.. Vreau să scrii verișoarei dumitale o scrisoare. Ți-o voi dicta eu. Nu încerca să faci vreo mistificare în ceea ce-ți voi spune, deoarece scrisoarea o voi expedia tot eu.

Brent mătură lucrurile de pe masă, ca să-și facă loc, și luă tocul în mînă.

— Începe cu adresa și cu salutările obișnuite între dumneavoastră. Apoi continuă în felul acesta : Avînd în vedere

incertitudinea venitului tău din pachetul de acțiuni Northwestern Copper, am dat ordin...

Brent aruncă tocul și protestă revoltat :

— Nu-ți dai seama că mă determini cu forța să scriu această scrisoare ?

— Dimpotrivă, îmi dau foarte bine ! Tocmai de aceea o vei scrie ! Continuă, te rog.

— Știi ce înseamnă asta ? Să mă silești să scriu o astfel de scrisoare ?

— Ce înseamnă ?

— Înseamnă... înseamnă...

— Vei găsi calificativul de care ai nevoie, după ce eu voi fi plecat... Ia tocul în mînă... Ai scris fraza referitoare la ordinul dat pentru vînzarea pachetului de acțiuni Northwestern Copper ? În cazul acesta să continuăm... Capitalul astfel dobîndit l-am plasat în cinci sute de acțiuni ale Societății Axion Motor Corporation care sînt cotate...

Brent ezită și ridică privirea.

— Nu înțeleg ! zise el.

— Asta n-are importanță, ripostă Merrick. De fapt pe dumneata nici nu te interesează. Deocamdată ești numai instrumentul meu. După ce vei termina această scrisoare, nu te vei mai amesteca în afacerile verișoarei dumitale... astăzi la două sute douăzeci și șase de dolari. Aceste acțiuni au fost date în păstrarea serviciului titlurilor de la Fourth National Bank din Detroit care de aici înainte îți va trimite dividentele în mod regulat.

— De unde știu eu că ceea ce spui este adevărat ?

— Nici nu e nevoie să știi, căci — după cum ți-am spus și adineauri — afacerea asta nu te interesează. Ai scris ? Încă o singură frază și am terminat : O afacere importantă mă obligă să plec imediat la Buenos Aires...

— Eu nu plec la Buenos Aires !

— Ba da, pleci !... Te vei îmbarca sîmbăta viitoare... Constat c-ai început să-ți faci bagajele, ca să pleci la Washington, pentru a-ți lua în primire pașaportul pe care ți l-am pregătit. De acolo vei pleca la New York, pentru a te îmbarca pe Vigo... Să terminăm scrisoarea : „Nu știu cît voi lipsi ; prin urmare transfer procura ce mi-ai dat-o asupra instituției Fourth Național Bank din Detroit. Domnul T. P. Randall va verifica situația contului tău și foarte curînd vei primi de la el un

extras de borderou." După asta n-ai decît să adaugi amabilitățile cuvenite femeii pe care ai jefuit-o, să-ți semnezi numele... și să scrii adresa pe plic.

În timpul cît Brent nota ce i se dicta, Merrick scoase din portofelul din buzunar biletul de vapor și numără două mii de dolari, în bancnote de cîte o sută.

— Ia banii aceștia! zise el și făcu semn lui Brent, după ce termină. Aceștia sînt pentru dumneata. Ia-i și pleacă. Și dacă vrei un sfat, ți-aș propune să renunți de a mai face pe deșteptul, căci nu ești cituși de puțin, și ferește-te de a mai juca; fă cunoștință cu alt cerc de oameni și găsește-ți cîțiva prieteni cinstiți; caută-ți o slujbă onorabilă; reculege-te... ca să devii om!

Cu obrazul congestionat Brent se uită la bani, apoi întinse cu lăcomie mîna după ei. Merrick se prefăcu că nu vede, deoarece scenele melodramatice nu-i făceau nici o plăcere.

— Cred că vei putea părăsi țara, nu-i așa? Am luat toate măsurile necesare în vederea plecării dumitale, așa că nu vei întîmpina nici o piedică din pricina pașaportului, decît în cazul cînd ești căutat de poliție, pentru alte crime... În afară de verișoara dumitale n-ai mai jefuit pe nimeni?

— Nu... n-am jefuit pe nimeni!... Dar Doamne, cît am fost de ticălos! exclamă Brent și se lăsă pe scaun, apoi își îngropă obrazul în brațele încrucișate pe masă.

— Ascultă Brent, nimic nu te obligă să continui a fi ticălos. Începe o nouă viață... Încearcă să umbli numai pe drumul drept... Cred că vei fi în stare!... Acum eu voi pleca. Dacă se va întîmpla să ai dificultăți la îmbarcare, îmi vei telegrafia la cartea mea de vizită. Și cred că nu mai este nevoie să-ți spun că doamna Hudson nu trebuie să afle niciodată despre această înțelegere dintre noi.

— Vrei să spui că ea nu trebuie să afle că toți banii aceștia sînt banii dumitale? întrebă Brent și ridicînd obrazul, se uită la el năucit. Cu ce profit vrei să te alegi din afacerea asta?

— Asta mă privește numai pe mine! Sau nu... cred că va fi mai bine să-ți spun adevărul... pentru a-ți alunga din minte bănuiala rușinoasă, că obligațiile ce le am față de ea ar putea s-o compromită... Îți aduci aminte felul în care a murit soțul ei?

Brent dădu din cap.

— Îți aduci aminte că un tînăr a fost salvat, în timp ce doctorul Hudson n-a mai putut fi readus la viață, după ce l-au scos din lac ?

— Da — îmi aduc aminte... un tînăr despre care se spunea că este foarte bogat. Pentru numele lui Dumnezeu — te pomenești că tînărul acesta ai fost dumneata ?

— Da ! Viața mea a fost salvată în ziua aceea, datorită unei mașini de respirat pe care dacă ar fi avut-o la îndemînă, doctorul Hudson n-ar fi fost condamnat să moară... Dacă Hudson ar fi trăit, dumneata n-ai fi avut ocazia să delapidezi averea soției sale... Acum înțelegi ?

— Nu cumva acesta este și motivul pentru care te-ai făcut doctor ? întrebă Brent și se uită la el mirat.

— Cred c-ar fi un motiv destul de întemeiat... dar să nu vorbim despre asta... Scopul meu este să cunoști motivele care m-au determinat să mă interesez de verișoara dumitale... Despre mine nu mă interesează cîtuși de puțin ce vei crede, dar prefer ca față de ea gîndurile dumitale să fie cît se poate de loiale.

— Prin urmare dumneata ești de părecre că dintr-un anumit punct de vedere lui îi datorezi viața ; și încerci ca s-o întrebuințezi cu folos. Nu-i așa ?

— Ceva asemănător.

Vreme îndelungată Brent se uită la el cu ochii sticloși, și cînd începu să vorbească, glasul lui păru că vine de la mari depărtări.

— Sfinte Atotputernice ! În viața mea n-am auzit încă de așa ceva !... Iar acum mi-ai salvat și mie viața... Dacă aș putea fi și eu un om ca dumneata, cred c-aș reuși să fac ceva din ea, pentru a-i putea oferi și eu o compensație !

— Nu este numaidecît necesar... Mi-a trebuit și mie multă vreme, pentru a lua o hotărîre... Trebuie să știi, Brent, că și eu am fost un netrebnic și dacă aș fi putut, probabil m-aș fi eschivat.

— Ce fel de netrebnic !... Cred că n-ai furat nimic, sau poate mă înșel ?

— Niciodată n-am avut nevoie să fur ceva... Aveam tot ce-mi trebuia... Aveam poate chiar mai mult !... Și cu banii de care dispun, am corupt o mulțime de tineri, datorită contactului cu ei... Dumneata ai avut prea puțini, pentru a-ți fi de ajuns. Cred că aceasta a fost principala deosebire dintre noi.

— Eşti de părere c-aş putea face şi eu ceva, pentru a-ţi oferi o compensaţie, în schimbul gestului pe care l-ai făcut acum în interesul meu ?

— Probabil, în cazul cînd un astfel de amănunt ar putea să te intereseze... Mai ştii !

— De pildă, cam ce ?

Merrick se întinse şi-şi luă pardesiul.

— Va trebui să găseşti singur ce ar trebui să faci.

— Aş dori din toată inima, să pot face şi eu ceva, declară Brent cu toată convingerea.

— Vorbeşti serios ? întrebă Merrick şi punîndu-i amîndouă mîinile pe umeri, îl privi în luminile ochilor.

— Da... vorbesc atît de serios, cum n-am vorbit încă niciodată în toată viaţa mea !

Lui Monty i se păru că tînărul său binefăcător nu se va mai trezi niciodată din adîncul gîndurilor pe care i le răscoliseră cuvintele lui. Îl văzu că stă nemişcat, sprijinit de masă, cu mîinile în buzunarele pantalonilor, fără să-şi poată da seama de ceea ce se petrece împrejurul său.

— În cazul acesta, începu el cu glasul stins, va trebui să te ajut. Nu pentru că mi-ar face plăcere, dar cred totuşi că mai există o nădejde... cît de vagă... Ascultă-mă ! Bărbiereşte-te şi îmbracă-te, ca să plecăm la masă. Te voi aştepta în hol, pînă cînd vei coborî. Vom mînca împreună şi în timpul acesta îţi voi spune tot ce ştiu în legătură cu această problemă. După aceea totul va depinde numai de dumneata... Cred c-ar trebui să dai cu puţin iod pe zgîrieturile ce le ai la gît... Îmi pare rău că m-ai determinat să te maltratez.

Plecară cu o maşină de piaţă, la un restaurant din cealaltă parte a oraşului. Timpul cinci trecuse, aşa că la masa lor dintr-un colţ al sălii, putură sta de vorbă, fără să-i tulbure nimeni. Monty, căruia Bobby îi spusese să uite tot ce s-a întîmplat în ultimele două ceasuri, îşi recîştigase încrederea în sine şi asculta în extaz cuvintele amfitrionului său. Dacă ideea pe care încerca să i-o sugereze, era menită să cadă pe pămînt sterp, împrejurarea aceasta nu se va datora faptului că nu s-ar fi străduit în toate chipurile, ca solul acesta să devină prielnic, pentru a da rodul ce trebuia să-l dea.

— Ascultă, Brent, îți voi povesti o întîmplare stranie, despre un sculptor cu numele Radolph. Dacă vorbele mele ți se vor părea imposibil de crezut, să știi că nu mă voi mira deloc. Tot așa mi s-au părut și mie, la început, cînd am aflat despre întîmplarea asta.

Urmă o poveste foarte lungă. Chelnerii aduceau felurile de mîncare unul după altul. Vreme de un ceas Monty, nu-l întrerupse decît o singură dată :

— Cred că omul acesta și-a pierdut cu desăvîrșire capul ?.

Feriră din cale cupele de desert și-și aprinseră țigările.

— Firește, continuă Merrick, dacă vei încerca proiectarea personalității dumitale, acordînd ajutoare altora, va trebui să te aștepți la o mulțime de insuccese, dezamăgiri și silă. Vei avea tot felul de nemulțumiri, după ce vei constata c-ai cheltuit bani și ți-ai pierdut timpul cu cîte un individ despre care vei afla mai tîrziu c-a fost un netrebnic și un ipocrit. Vei fi înșelat, vei fi șantajat de nenumărate ori. Vei întîlni oameni atît de lipsiți de recunoștință, încît te vei revolta. Dar din cînd în cînd s-ar putea să dai peste un caz care te va răsplăti pentru toate nemulțumirile precedente.

Făcu o pauză și păru că încearcă să-și limpezească gîndurile.

— Cred că acum îți pui întrebarea, îndrăzni Monty să declare, dacă făcea oare să-ți risipești timpul și banii pentru un om ca mine.

— În ceea ce privește banii, îți voi spune fără înconjur că nu-i consider ca un plasament în persoana dumitale. Nu doream altceva decît să scap cît mai repede de dumneata. Dar ai dreptate cînd afirmi că în această clipă mă gîndesc, dacă dumneata ești individul indicat pentru a-ți încredința această teorie a expansiunii personalității.

— Nu te superi, dacă te voi întreba : crezi că dacă voi reuși să duc o viață onorabilă, faptul acesta va contribui cu ceva la argumentarea forței dumitale personale, în ceea ce urmărești ?

— Asta este mai presus de orice îndoială.

— Și — în cazul cînd se va afla vreodată — că dumneata ești cel care m-a ajutat să-mi refac viața, plasamentul acesta pe care-l faci acum în interesul meu, va fi pentru dumneata o pierdere zadarnică ?

Merrick zîmbi și începu să învîrtească în mînă scrumiera de pe masă, gîndindu-se la ceva.

— De... nu în întregime! Radolph era obsedat și amenința pe cei cărora le-a făcut un serviciu, că le va rupe grumazul, dacă vor spune cuiva ce a făcut în interesul lor. Cred că el mergea mai departe decît ar fi trebuit... Hudson era foarte prevăzător cu plasamentele pe care le făcea și prevenea pe cei care beneficiau de generozitatea lui, să nu pomenească nimic și-și lua toate măsurile de siguranță, ca aceste plasamente să se păstreze în cel mai mare secret; totuși nu-mi vine să cred că ar fi regretat aceste gesturi de generozitate, chiar în cazul cînd ar fi fost divulgate... Partea importantă este următoarea: Dacă reușești să-ți îmbogățești personalitatea, voi participa și eu la răsplata ce va veni, în măsura în care am contribuit la aceasta... În procesul de expansiune a personalității, este aproape sigur că vei contribui cu ceva, ca altcineva să devină o personalitate mai puternică. Acest cineva la rîndul său va da din energia aceasta și altora... Dacă cunoști ceva din domeniul studiului chimiei, îți vei da seama că veți înțelege mai bine situația aceasta, gîndindu-te la procesul catalizei... Proiectarea personalității este identică cu orice altă investiție. Procesul se desfășoară înainte și produce dobîndă la dobînda capitalizată. Dacă dumneata ești cel care a pus acest proces în mișcare, beneficiul este al dumitale. O parte din acest beneficiu va continua să vină, multă vreme după ce ai murit. Adevărul este că eul dumitale cel adevărat ar putea să fie mult mai viu după cincizeci de ani de la moartea dumitale, decît în momentul cînd te găseai în culmea puterii

— Dar dacă beneficiarul nu reușește să profite de investiția făcută în interesul lui?...

Merrick ridică din umeri.

— În cazul acesta va putea constata el însuși că, plasamentul n-a dat rezultatul dorit.

— Bine, dar dumneata ai încercat această teorie. Spune-mi, poate o astfel de încercare să-ți pricinuiască vreo mulțumire?

— Cred că este o experiență foarte plăcută... Dar după ce ai cheltuit douăzeci de mii de dolari, și ai pierdut vreme de șase luni ca să pui o sondă de petrol care nu ți-a produs nimic, crezi că-ți va face atît de multă plăcere să te gîndești, că în orice caz te-ai străduit să găsești petrol?

În momentul cînd se despărțiră, pe marginea trotuarului, Brent întrebă:

— Îmi dai voie să-ți scriu din cînd în cînd și să-ți raportez despre ceea ce fac ?

— Îmi va face plăcere... Dar nu trebuie să-mi spui nimic despre ceea ce ai făcut în interesul altora. Asta este o chestiune care te interesează numai pe dumneata. Îmi vei scrie dacă încercările dumitale și-au făcut efectul — dar să nu-mi pomenești despre ceea ce ai făcut, pentru a obține acest efect. Înțelegi ce vreau să-ți spun ?... Îți urez noroc !... La revedere !

Ca să-și petreacă noaptea aceasta, Bobby trăsese la Ritz-Carlton și pierdu vreme îndelungată în fața biroului de la Western Union, pentru a redacta o cablogramă pe care avea intenția s-o trimită la Viena, apoi renunță, cumpără cîteva reviste și se urcă în ascensor.

După ce se dezbrăcă și-și puse halatul și papucii, se instală în fața biroului și începu să scrie :

„Dragă Marion, m-am străduit în toate chipurile pentru a putea soluționa problema dumitale, dar n-am reușit să găsesc nimic. Ai pierdut o prietenă și nu văd nici o posibilitate deocamdată, pentru a o putea regăsi. Astă-seară am aflat că este la Nisa. Dar n-aș vrea să mergi la ea, cu intenția de a vă împăca una cu alta, căci această încercare ar fi imposibil s-o faci, fără să înrăutățești situația. Va trebui să-i mărturisești că te-ai dus la Bellagio în calitate de agentă a mea, pentru a afla ce s-a întîmplat cu averea ei. Datorită raportului primit de la dumneata, am reușit să-i limpezesc situația și averea a fost recuperată în întregime Dar mijloacele întrebuințate în scopul acestei restituiri, care s-o facă să pară plauzibilă, sînt extrem de șubrede. Cred și sper că ea nu va bănui nimic, dar n-aș vrea să mă expun riscurilor.

Post-scriptum-ul scrisorii dumitale a fost pentru mine o dureroasă lovitură. A părăsit Bellagio la ora patru, cum spui, pe o ploaie torențială, cu sufletul chinuit de durere și cu convingerea c-a fost trădată... de dumneata și de mine care aș fi în stare să-mi sacrific viața pentru ea... Probabil a luat micul vapor care traversează lacul Como, unde și-a petrecut noaptea — eventual a luat trenul cu care putea ajunge la Milano... zbuciumîndu-se, unde să meargă și ce să facă de aci înainte ! Spune, draga mea, ar putea să existe o situație mai

dureroasă decît aceasta ?... Întreabă pe Jack, ce părere are în această împrejurare ? Întreabă-l dacă el găsește altă soluție ? Dacă nici el, nici dumneata nu veți fi în stare să născociți ceva, pentru a vă pune în legătură cu ea, fără a risca tot ce am făcut pînă acum în interesul ei,va fi mai bine să renunțați la orice încercare. Situația aceasta mă scoate din minți, dar n-o putem schimba cu nimic."

Începu să scrie și lui Helen o scrisoare, pe care de la început nu avusese intenția să o expedieze, o rupse în bucăți, se dezbrăcă, se întinse în pat și încercă să citească, apoi stinse lumina și trupul i se destinse.

De vreme îndelungată se obișnuise ca înainte de a dormi, să încerce să-și analizeze sentimentele ascunse în fundul sufletului. Firește, coridorul său — așa cum îl numea — nu reprezenta altceva decît o halucinație pe care o putea provoca de fiecare dată cînd avea poftă. Înțelegea că acest coridor face parte din închipuirea lui și că nu există decît în afară de el însuși, în regiunea aceea neexplorată a tenebrelor care umplu golul dintre realitate și vis.

Îi făcea plăcere să se transpună în această stare de spirit și să oprească cufundarea totală în subconștient, exact în momentul cînd fenomenul începea să se manifeste.

Limpezimea acestei viziuni depindea de dispoziția în care se găsea ; iar această dispoziție — în ceea ce privește coridorul — era determinată de proiectele ce-l preocupau în legătură cu amplificarea personalității sale.

De obicei un tremur subțire de lumină palidă, limpezea partea de mijloc a acestui coridor pavat cu lespezi, dar nu dura mai mult de o clipire. Ușile uriașe se întredeschideau și de dincolo de ele se revărsa lumina... tocmai de ajuns pentru a-i da noi nădejdi.

Astă-seară — probabil datorită investiției făcute în persoana lui Brent, toate gîndurile îi erau concentrate asupra subiectului pe care se străduise să i-l explice, și asupra stării de spirit provocate de amîndouă aceste incidente — constată că starea lui sufletească este neobișnuit de susceptibilă pentru materializarea acestui coridor.

În momentul cînd presimți că se apropie de limita lucidității îl văzu neobișnuit de limpede. Ușile, în loc să se întredeschidă încet și foarte puțin, se deschiseră larg. Coridorul fu inundat de o lumină strălucitoare.

Imediat după aceea evenimentele se desfăşurară cu o repeziciune vertiginoasă. În aceeaşi clipă coridorul păru că s-a materializat — că există în afară de ființa sa proprie — şi apucă în lungul lui. Un muget uriaş îi vîjîia în auz... Părîndu-i-se că lumina ce ieşea pe uşile larg deschise, este prea puternică pentru a o putea suporta, îşi concentră atenția asupra obiectelor înşirate în lungul pereților, clipind repede din ochi, pentru a se obişnui cu această strălucire.

Orice străduință, de a-şi aduce aminte mai tîrziu de ceea ce a văzut, se dovedi zadarnică. Viziunea aceasta se plasase în faza extremă a subconştientului său şi nu putea fi reconstituită în altă parte. Îi rămăsese numai o amintire tulbure că şi-a văzut propriul laborator — cuptorul, tabloul cu întrerupătoarele electrice, menghina fixată pe marginea mesei. Cuptorul său părea incandescent. Pe lîngă balamalele uşii scăpau limbi albe de flacără. Probabil mugetul pe care-l auzea, se datora acestor flăcări. Îşi mai aducea aminte că uşa dulapului în care erau aparatele, la care lucrase din greu şi luni de-a rîndul, era larg deschisă... Cu cîteva zile în urmă îşi zisese că va trebui să-l demonteze şi să-l ducă în altă parte, înainte ca vreun coleg curios din spital să descopere prezența lui şi să-şi dea seama ce gînduri temerare îl preocupă, ca apoi să înceapă să facă haz pe socoteala lui...

Ei bine, fie că a fost treaz, fie că a adormit, fie că a fost lucid sau nebun, el totuşi îl văzuse.

În compartimentul cel mai jos era o cutie în care se vedeau înşirate tuburile vacuumatice; dar i se părea că nu sînt în aceeaşi ordine ca în dulapul pe care-l avea el.

Se strădui din toate puterile, pentru a-şi putea concentra atenția asupra acestei cutii de tuburi, şi datorită efortului pe care-l făcea, se trezi.

Dînd la o parte învelitoarea patului, se ridică în picioare, cu trupul scăldat în sudoare şi tremurînd, aşa că abia se putea ține drept. Vreme de un ceas stătu nemişcat pe scaunul din fața mesei şi desenă diagramele necesare pentru noua încercare ce va trebui s-o facă. Era incapabil să-şi alunge convingerea, că se găseşte în ajunul descoperirii finale. Simțea o stranie emoție de mulțumire.

Se îmbrăcă maşinal cu hainele de stradă şi coborî în holul deşert al hotelului, apoi ieşi în stradă. Se plimbă kilometri întregi, fără să ştie şi fără să-l intereseze încotro se îndreaptă. Umbla cu paşi largi şi părea că nu vede nimic,

preocupat exclusiv de viziunea lui, pe care o simțea tot atît de aproape ca și pe o haină în care s-ar fi înfășurat. Cînd se revărsă de ziuă, constată că este în apropierea docurilor.

După ce se întoarse la hotel, făcu o baie, prînzi și plecă la gară. Își luă o cabină în vagonul de dormit, se culcă și dormi somn fără vise, cît fu ziua de lungă. Cînd se trezi, constată că s-a făcut întuneric și în primul moment nu fu în stare să-și aducă aminte unde se găsește. Apoi gîndurile i se limpeziră și zîmbi mulțumit. Simțea o stranie senzație de forță. Începu să rîdă și-și aduse aminte de Radolph. Rîsese și el. Ca și Radolph, constată că iarba este mai verde decît verdele obișnuit; totul îi apărea sub un aspect exagerat; fiecare senzație părea mai intensă. Începu să rîdă, cum rîsese și Radolph.

— „Și cînd te gîndești că am fost în stare să-mi închipui despre el c-a fost nebun!"

Se așeză pe marginea patului și se uită îndelung la pereții lucitori de mahon ai compartimentului său, cu ochii larg deschiși și preocupați de analizarea sentimentelor sale de acuma.

— „Și cînd te gîndești că odinioară mi-am închipuit despre Hudson c-a fost nebun!"

Pocnetul roților cînd treceau peste macazuri, clinchetul metalic al cuplajului, înclinarea pe o parte a vagoanelor la cîte o curbă, îl determinară să se trezească din extazul ce pusese stăpînire pe el. Ecoul rîsului său de adineaori îi mai tremura și acum în auz. Ridică mîinile și se frecă violent pe frunte, apoi înghiți și constată că gîtul îi este uscat ca o iască.

— „Doamne Atot-puternice, oftă el. Nu cumva îmi voi pierde mintea!"

XIV

Săptămîna următoare tînărul Merrick constată, că atunci cînd cineva începe să-şi dea seama că gîndurile i se învolburează, starea lui morală nu poate decît să se agraveze.

Încerca să se analizeze pe sine, cu o stăruinţă bolnăvicioasă, exagerîndu-şi micile simptome, se surprindea săvîrşind maşinal anumite fapte şi se întreba ce o mai fi făcut, în timpul de care nu-şi mai putea aduce aminte.

Iar după aceea, într-o vineri dimineaţa, în mai puţin de două ceasuri, auzi pe Pyle spunîndu-i : „Mi se pare că nu prea eşti în apele dumitale. Te preocupă ceva ?..." Puţin după aceea îi spuse şi Watson : „Ascultă, Merrick, de cazul Weber mă voi ocupa eu. Pacienta îşi închipuie despre dumneata că eşti prea tînăr. Evident, acestea sînt prostii, dar sîntem obligaţi să-i ridicăm moralul..."

Nancy Ashford îl întrebă : „Ce este cu dumneata, Bobby ? Te simţi bine ?"

Toate acestea îl determinară să ia o hotărîre subită. La amiază spuse lui Pyle că va pleca la ţară pentru două săptămîni. După-amiaza şi-o petrecu demontînd aparatele din laboratorul său, apoi le împachetă în lăzi, ajutat de un infirmier. Intenţia lui de la început fusese ca toate aceste aparate să le depoziteze în apartamentul pe care-l avea în imediata apropiere a spitalului. Dar la urmă se răzgîndise şi le expediase pe toate la Windymere. Dacă se va întîmpla să se plictisească, va avea cu ce să se distreze.

Agricultorii din regiunea lacului Saginack se obişnuiseră să vadă un tînăr înalt şi zvelt, îmbrăcat în pantaloni scurţi şi jerseu alb, rătăcind în lungul potecilor din ţarină ; aflaseră despre el cine este şi încercară să-şi explice motivele pentru care s-a întors acasă. Se răspîndi zvonul c-a fost concediat din serviciul spitalului, din cauza beţiei : alţii spuneau că a renunţat să mai practice medicina şi că de aci înainte nu va mai

face nimic. Meggs crăpa de curiozitate și pentru a nu se expune acestei primejdii, îndrăzni să întrebe pe Bobby care este motivul că s-a întors acasă, iar tînărul său stăpîn îi răspunse c-a venit pentru „a se vindeca de un ușor început de lepră."

În prima săptămînă bătrînul Nicolas păru foarte abătut, dar își făcea curaj și se străduia să-și ascundă decepția, deși această apucătură bine intenționată era menită să neliniștească pe nepotul său. Solicitudinea neobișnuită a moșneagului începea să-l plictisească. Își făcea reproșuri din cauza observațiilor sale prostești, formulate cu singurul scop de a se convinge pînă unde este în stare bunicul său să meargă cu aprobarea timpeniilor sale.

— „Cred că aș reuși să-l conving că un nor seamănă cu o cămilă, își zicea Bobby, ca după aceea să-i spun că seamănă mai curînd cu un șoim și s-o creadă și pe asta."

Trecuseră două săptămîni bune, înainte de a-i veni pofta să-și instaleze laboratorul. Nu-i făcuse plăcere să se gîndească la el, deoarece i se părea că aparatele aduse au o anumită legătură cu starea de spirit in care se găsește. Într-o dimineață, în timpul prînzului însă declară categoric că va avea nevoie de încăperea de la mansardă.

Nicholas rămase încîntat. Înainte de amiază sosiră dulgheri, instalatori și electricieni și-și primiră ordinele de la un tînăr om de știință care pesemne știa limpede ce urmărește, așa că rămaseră mirați de cunoștințele practice pe care le avea în domeniul meseriei lor.

În aceeași seară, în timpul cinei, păru că se simte mult mai bine de cînd se întorsese acasă.

Agricultorii stabiliți în apropiere, nu avură ocazia să-l mai vadă ; își închipuiseră despre el că și-a terminat concediul și că s-a întors la spital, sau că „a plecat să se vînture prin străinătăți."

Dar bătrînul Nicholas se simțea acum mult mai îngrijorat din pricina lui, decît se simțise înainte de asta ; se temea ca nu cumva să i se întîmple ceva, în timpul cît sta închis în camera de la mansardă. Bobby nu cobora decît rareori la primul etaj. Mîncarea i-o duceau cu tava la mansardă și de cele mai multe ori o scoteau din laborator, fără să se fi atins de ea.

Era joi, cam pe la ora nouă. Lumina din laborator arsese toată noaptea de miercuri. Privirile lui Bobby păreau tulburi şi avea o barbă nerasă de trei zile. Meggs încercase clanţa de la uşă, dar constatase că este încuiată; apoi bătuse, dar glasul dinăuntru îi răspunsese să-şi vadă de treabă.

Luă în mîna stîngă cuţitaşul fixat la capătul unui şnur lung şi verde, apoi întinse cealaltă mînă şi întoarse cu băgare de seamă indicatorul pe discul reostatului.

Micul bisturiu păru că începe să prindă viaţă. Rămase vreme îndelungată aşezat pe taburetul laboratorului, ţinînd în mînă instrumentul dinamic, dar se simţea profund emoţionat, pentru a scoate o exclamaţie şi începu să tremure de mulţumire.

Apoi întrerupse curentul, puse bisturiul pe pupitru, se ridică în picioare şi se întinse, de-i piriiră toate încheieturile, şi începu să rîdă ca un copil zburdalnic.

Cînd văzu pe Bobby că apare în bibliotecă, bătrînul Nicholas rămase înţepenit; hainele lui arătau ca ale unui vagabond, ochii îi căzuseră adînc în orbite, obrazul îi era livid din pricina lipsei de somn. Se apropie de aparatul telefonic şi declară c-ar vrea să vorbească cu cineva.

— S-a întîmplat ceva, Robert? întrebă moşneagul speriat şi ridicîndu-se în picioare, îl apucă de braţ.

Bobby clătină din cap şi zîmbi. Operatoarea de la centrală îi făcu legătura cu numărul pe care-l cerea.

— Nancy, aş vrea să vorbesc cu doctorul Pyle... Nimic! Totul este în cea mai perfectă ordine!... Da!... Dumneata eşti, doctore Pyle?... Mi-ar face plăcere — dacă ai putea veni pînă la mine!... Da — foarte urgent!... Foarte bine! Mulţumesc! I-aţi o valiză, căci te vom găzdui aici!

Ce înseamnă toate acestea, nepoate? Te simţi bine? întrebă Nicholas care se lăsase pe un scaun şi muşchii obrazului începuseră să-i tremure.

— Cum nu se poate mai bine, răspunse Bobby mulţumit şi-l bătu înduioşat pe umăr. Ceva mai tîrziu îţi voi spune tot ce s-a întîmplat. Înainte de toate aş vrea să mă bărbieresc. După aceea să prînzesc ceva... Meggs!... Peste jumătate de ceas voi cobori din nou; să-mi pregăteşti o felie groasă de

șuncă, prăjită în două ouă, două lipii pufoase și o ceașcă de cafea tare.

Cînd sosi, doctorul Pyle, păru că nu-și mai poate stăpîni curiozitatea. Nicholas nu-i putea da informațiile de care avea nevoie. Îi spuse doar atît că va trebui să se urce la mansardă, unde Bobby îl aștepta să sosească.

— Bunicule, vino și dumneata, strigă Bobby de la capătul scării.

Respirînd cu greutate, Nicholas urcă în susul scării pe urma doctorului Pyle și intrară împreună în laborator.

— Bună ziua, doctore Pyle, începu Bobby mulțumit. Aș vrea să-ți arăt ceva. Și prefer să fii dumneata cel dintîi care să afle această informație.

În mînă ținea un bisturiu lucitor, legat de un șnur lung și verde care ieșea dintr-un dulap din apropierea peretelui.

— Ia-l în mînă și vezi ce se întîmplă !... zise Bobby și apropiindu-se de tabloul electric, mișcă o pîrghie. Fii cu băgare de seamă ! îl preveni el, văzîndu-l că ridică bisturiul, ca să-l examineze mai de aproape. Să nu te arzi la mînă !... Bănuiești ce este nu-i așa ?

Pyle dădu încet din cap, dar privirile nu i se desprinseră de pe tăișul cuțitului.

— Huihm ! .. Face incizia și o cauterizează în mod instantaneu, nu-i așa ?... Huihm !... Asta înseamnă că hemoragia este evitată chiar de la început !... Prin urmare... după cît înțeleg eu, de aci înainte chirurgia nervoasă va intra într-o nouă fază... Întinse o mînă păroasă spre colegul său.

— Merrick... cred că nu mai este nevoie să-ți spun cuvinte de laudă, pentru ceea ce ai făcut... Îți mulțumesc pentru că mi-ai dat ocazia, să fiu cel dintîi care să te felicite.

Apoi întorcîndu-se spre bătrînul Nicholas care sta în picioare alături de ei, cu obrazul prelung și fără să clipească, îi întinse și lui mîna.

— Domnule Merrick, nepotul dumitale a inventat un aparat care va revoluționa în întregime chirurgia craniană și va face din ea o nouă știință. Operațiile care pînă acum numai rareori reușeau, vor fi de aci înainte lipsite de primejdie și aproape sigure. Peste o lună de zile numele lui

va fi tot atît de cunoscut în clinicile europene, ca și al dumitale în domeniul industriei de automobile.

Bărbia bătrînului Nicholas tremura spasmodic și cu mare greutate reuși să articuleze :

— Da... desigur !... Așa este !...

Ridică un braț și-l petrecu împrejurul umerilor masivi ai nepotului său, apoi îngînă din nou :

— Da, Bobby !... Nu se poate altfel !

Pyle nu putu să-și petreacă noaptea la Windymere, dar primi să cineze împreună cu ei și astfel masa se servi mai devreme decît de obicei. După plecarea lui, bătrînul Nicholas și Bobby trecură în bibliotecă și după ce se așezară în fotoliile largi, începură să vorbească despre invenție.

Lui Bobby îi făcu mare plăcere și rămase mirat de întrebările pe care i le puse moșneagul, căci acestea îi dovedeau că și astăzi se mai interesează de aproape toate problemele fizicii, căci existase o vreme cînd bătrînul Nicholas Merrick fusese obligat să urmărească toate descoperirile din domeniul electricității.

Rămase încîntat de luciditatea întrebărilor și de comentariile bunicului său, așa că întinzînd mîna, trase între fotoliile lor măsuța pe care era serviciul de cafea și începu să-i explice în toate amănuntele invenția sa, pentru cauterizare, în scopul de a evita coagularea, iar Nicholas îl asculta cu cea mai mare atenție.

— Vasăzică ai întîrziat din cauza tuburilor vacuumatice oscilatoare, nu-i așa ?... Mai spui că revelația și succesul au venit pe neașteptate, ca și cînd ar fi căzut din cer... Ce vrei să spui cu vorbele acestea ?

— Bunicule, nu ți s-a întîmplat niciodată să te culci seara, preocupat de o problemă, iar a doua zi dimineața să te trezești și să constați că problema a fost rezolvată în timpul somnului ?

Nicholas își trecu palma peste bărbie.

— Am auzit pomenindu-se și despre astfel de cazuri. N-aș putea afirma că mi s-au întîmplat și mie... Tu ai trecut printr-o astfel de experiență ?

Bobby trase masa din cale și-și apropie fotoliul de al lui, pînă cînd genunchii lor se apropiară.

— Bunicule, începu el cu glasul limpede, îți voi spune acum ceva, ce-ți va veni foarte greu să admiți. Este o poveste lungă și voi fi obligat s-o iau de la început.

Vreme de un ceas și jumătate după aceea, contribuția lui Nicholas la conversația dintre ei se limită la exclamații ocazionale: „Serios!... Nici nu-ți vine să crezi!... Nu mai spune!..."

După ce Bobby termină cu ce avea de spus, bătrînul rămase vreme îndelungată pierdut în gînduri.

— Pentru nimic în lume, Bobby, n-aș fi bănuit că pe tine ar putea să te intereseze problemele religioase.

— Bunicule, nu este tocmai sigur că aceste probleme mă interesează.

— Bine, dar aceasta este realitatea! Mi-ai vorbit despre această „Personalitate Majoră" care atribuie personalității noastre o energie nouă, dacă se întîmplă să o dorim și să ne supunem regulilor impuse pentru a o putea obține... Ei bine ... aci este vorba despre Dumnezeu, nu-i așa?

— Fără îndoială... Doar că problema este explicată din alt punct de vedere.

— Bobby, m-am ferit întotdeauna să discut un astfel de subiect. Dar cu toate acestea mă preocupă de vreme îndelungată. În timpul din urmă am fost neliniștit. Gîndurile mele se revoltă împotriva morții pe care o simt cum se apropie de mine pe furiș și nu pot face nimic, pentru a o opri. În jocul acesta, moartea își are toate loviturile dinainte asigurate... Astăzi îmi trebuie vreme mai îndelungată, decît acum o lună, pentru a mă decide ca dimineața să cobor din pat. Urc scara ceva mai greu, decît o urcam acum o săptămînă. Bătrîna mașină a început să hodorogească. Dar n-aș vrea să mor. Știu că atunci cînd îți sosește ceasul, natura îți oferă un fel de anestezie menită să-ți liniștească spaimele și să te facă să te împaci cu inevitabilul, dar gîndul acesta nu mă mulțumește în întregime. Am fost obișnuit să privesc cu ochii deschiși toate problemele pe care mi le-a impus viața și nu mă simt cituși de puțin împăcat cu gîndul, că în momentul cînd mă voi găsi în fața ultimei probleme, voi fi copleșit de un fel de toropeală — exact ca un condamnat care se îndreaptă spre eșafod... Mi-ar fi mult mai ușor... dacă dincolo de această problemă ar mai fi ceva... Bobby, tu crezi în nemurire?

— O, bunicule, aş prefera să fiu tot atît de sigur în privința celorlalte probleme ce mă preocupă, în măsura în care sînt de aceasta, răspunse Bobby fără să ezite. După ce ai avut parte de contactul cu „Personalitatea Majoră" începi să-ți dai seama că forța ei este cu totul independentă de lucrurile materiale... Pentru mine amănuntul acesta este cu desăvîrşire limpede. Personalitatea este singurul fapt care interesează. Trandafirii din vasul cel de colo nu au nici o semnificaţie în raportul dintre ei şi nici prin ei înşişi. Un tigru nu-şi dă seama că el este tigru. Nimic în toată lumea aceasta nu poate avea realitate, decît cel mult în cazul cînd ea este recunoscută de personalitatea noastră. Dar după ce vei include şi personalitatea, totul se poate explica de la sine.

„De o vreme încoace, bunicule, m-am gîndit îndelung la problema sufletului. Am rămas mirat de faptul că majoritatea descrierilor pe care le citim despre suflet, nu fac altceva decît să ne determine să perseverăm într-o înspăimîntătoare greşeală. Autorii acestor dizertații te întreabă : „Ce faci cu, pentru, sau în interesul sufletului tău", cu aceeaşi indiferență ca şi cînd te-ar întreba : „Cînd ai de gînd să duci maşina asta hodorogită la un garaj ?" Eu nu sînt în stare să spun „sufletul meu", cum aş spune „pălăria mea", „barca mea" sau „ficatul meu"... Eu însumi sînt suflet ! Am un trup. Trupul acesta se uzează şi în ziua cînd nu-l voi mai putea repara, îl voi lepăda între hodoroage, dar asta nu înseamnă că mă voi arunca şi pe mine... Eu sînt legat de o „Personalitate Majoră", ca şi raza luminii, de soare... Prin urmare nu voi pierde forța de care dispun, înainte de a şi-o pierde şi ea pe a ei... În cazul cînd problema aceasta face parte din domeniul religiei, bunicule, atunci eu sînt om religios. Dar eu aş prefera să afirm că face parte din domeniul ştiinței."

— Spune, Bobby, tu eşti creştin în concepțiile tale ?

— Iată amănuntul pe care aş vrea să-l ştiu şi eu, bunicule. O bucată de vreme am fost mereu preocupat de personalitatea lui Christos. Acesta este omul care a reuşit să-şi adapteze în mod desăvîrşit idealul de viață la „Personalitatea Majoră". Profesa convingerea că el nu ştie ce este frica. Era convins că poate să obțină orice doreşte, dacă s-ar întîmpla să ceară... Amănuntul care mă interesează în viața acestui om, este asigurarea absolută, că oricine este capabil să facă acelaşi lucru, dacă vrea să se intereseze tocmai de

această parte a învățăturilor lui... Prin urmare dacă asta înseamnă să fii creștin, atunci sînt și eu creștin.

— Spune Bobby, aceasta este învățătura pe care ne-o împărtășește și biserica?

— La această întrebare eu nu-ți voi putea răspunde, deoarece nu cercetez nici un fel de biserică. După cît îmi pot da eu seama, biserica tratează această problemă din punct de vedere sentimental. Sufletul îl consideră ca pe un rău congenital care trebuie vindecat. Sufletul a trecut din om în om, întocmai ca un cufăr cu încuietoarea stricată și o balama ruptă pe care este aplicată o etichetă: „Primit în stare defectă..." Cît despre ceea ce citești în ziare, referitor la biserici, acestea emană fie în scopul de a face apel la caritatea publică pentru a clădi ceva, fie că se ridică împotriva luptelor de box, sau că se revoltă împotriva principiilor unei alte secte religioase, sau că discută între ele despre chestiuni care se referă numai la problemele lor intime... Probabil va fi foarte bine, bunicule, ca noi doi să fondăm o nouă biserică; ce zici de asta?

— Foarte bine, încuviință Nicholas și zîmbi. Eu voi clădi biserica și tu vei fi preotul.

— Ar fi exact ca și celelalte... Nimeni nu se va strădui și nici nu va face cheltuieli, în scopul de a ajunge în contact cu „Personalitatea Majoră"... Vor începe să cînte forței imnuri de slavă... Închipuie-ți, să cînte pentru forță! Watt n-a intonat imnuri de slavă pentru forța sa! Faraday n-a creat dinamul murmurînd: „Cred în Volta, creatorul bateriei uscate și în Leyden, părintele buteliei uscate, în urmașul său Amper care a fixat formulele electro-chimice și în Ben Franklin care a descoperit paratrăznetul"... Nu, dragul meu, pentru nimic în lume. Faraday a creat dinamul în interiorul unei mansarde, lucrînd cu stomacul gol.

Se ridică în picioare și căscă fără sfială, apoi se îndreptă spre ușă.

— Mîine-dimineață voi pleca foarte devreme la Brightwood. Cred că va fi mai bine să mă duc la culcare.

Bătrînul Nicholas se ridică în picioare.

— Bobby, eu nu mă simt destul de în putere, ca să pot găsi vreo ocazie pentru a încerca teoria emisă de tine. Dar deschide ochii și informează-mă imediat, dacă vei constata că pot face și eu ceva. Tu vei face pregătirile și eu îți voi pune la dispoziție capitalul de care vei avea nevoie.

— Cu asta n-ai putea ajunge prea departe... Așa ceva nu se poate pune în practică cu ajutorul unui carnet de cecuri... Bine că mi-am adus aminte — ai aflat că bătrînul Jed Turner de pe cealaltă parte a șoselei, a fost obligat săptămîna trecută să ucidă șaptesprezece vaci de Holstein, din cauză că veterinarul a constatat că sînt bolnave de tuberculoză... Jed a pierdut tot ce a avut și este disperat.

— Oare o fi avînd telefon în casă?

— Cred că va fi mai bine să trimiți după el, să vină la dumneata.

Ochii lui Nicholas străluciră și își frecă mîinile mulțumit.

— Îți mulțumesc că m-ai informat, Bobby. Îți voi spune la timp, cum s-a desfășurat conversația dintre noi.

— Dimpotrivă, nu-mi vei spune nimic, deoarece nu vreau să mai aud vorbindu-se despre afacerea asta.

— Probabil aveai intenția să-i întinzi o mînă de ajutor, răspunse bătrînul Nicholas. În cazul acesta eu nu mă voi amesteca.

— Nu, bunicule vacile Holstein nu intră în preocupările mele. Asta este o chestiune care te interesează numai pe dumneata... Afară de asta, bunicule, de vreme ce tot vei trece pe acolo, mai zilele trecute am constatat că un băiat în vîrstă de zece ani al lui Jim Abbott, își tîrăște un picior după el, într-o proteză care nu mi s-a părut tocmai bună... De ce adică să nu iei mîine mașina și să spui lui Stephan să te conducă prin regiune. Vei rămîne încîntat de impresia pe care ți-o vor face oamenii aceia care au nevoie de dumneata și cei pe care îi vei cunoaște... O, știu că ai făcut destul în interesul lor. Gestul a fost măreț, cînd ai contribuit cu o sută de mii de dolari la întreținerea spitalului Axion; dar acest gest nu l-ai putut face ca numele tău să fie înscris pe o placă de bronz în holul de la intrare. Du-te la Jim Abbott și interesează-te de băiatul lui. Dacă te vor pofti să mănînci împreună cu ei de prînz — o fiertură de carne cu varză — așează-te cu ei la masă, nu-i refuza. Știu că acasă nu mănînci niciodată varză cu carne, deoarece nu-ți face bine, dar la Abbott vei putea să mănînci fără nici o primejdie. Îți garantez pe cuvîntul meu de medic, că te vei simți foarte bine.

— Haide, du-te și te culcă, zise Nicholas și-l împinse zdravăn cu latul palmei pe spate. Îmi pare bine c-am avut această conversație împreună și-mi pare și mai bine c-ai re-

…uit să scapi de toate gîndurile care te-au preocupat. Acum vei putea fi din nou fericit.

— Bunicule, eu nu caut să fiu fericit. Fericirea mea este în alte sfere și nu pot ajunge pînă la ea.

— Ce crezi, care poate fi motivul că fericirea este de genul feminin?

— În orice caz a mea este de genul feminin, din ziua cînd mi-am dat seama de existența ei.

— Crezi că vei fi dispus să-mi vorbești și despre chestiunea asta?

— S-ar putea să-ți vorbesc într-o bună zi... Noapte bună, bunicule.

XV

În dimineața aceea Aquitania urca în susul fluviului cu o încetineală care te scotea din fire. Era în ajunul Crăciunului. Formalitățile vamale, întotdeauna plicticoase, fură de astă dată și mai insuportabile; ar fi de dorit ca noțiunea de amabilitate dintre oameni să-și poată face loc și în conștiința inspectorilor vamali care cercetează bagajele călătorilor; dar aceștia își ziceau că dacă victimele lor nu vor mai putea prinde trenul de unu douăzeci, vor lua pe cel care pleacă la două patruzeci și cinci.

Cu gulerul de blană înfășurat împrejurul gîtului, după ce trecură de Battery și constată că vîntul ce bătea în jos spre apele Oceanului este destul de tăios, Helen Hudson ieșise pe puntea înghețată B. a vaporului. Evitase rigorile a trei ierni una după alta, și drumul pe care-l făcuse acum de la Nisa pînă la New York nu i se păruse din cale afară de plăcut.

Hotărîrea ei neașteptată de a se întoarce acasă, se datora cîtorva rînduri scrise în grabă pe care i le trimisese Joyce. Citise scrisoarea acum o săptămînă, așezată pe o bancă de piatră de la picioarele zidului care împrejmuiește cheiul la o azvîrlitură de piatră de localul Cazinoului; de atunci se împlinise săptămîna, exact în dimineața aceasta... Iată deci motivul călătoriei pe care o făcuse pentru a se întoarce acasă.

„Sînt cu geamantanele împachetate și aștept să sosească o mașină de piață, scria Joyce. Mă întorc la Detroit. Care este motivul că mă întorc la Detroit, nu știu dar probabil din pricină că-mi dă senzația că acesta este portul meu de domiciliu. Voi încerca să-mi găsesc acolo o slujbă — indiferent ce va fi — ca să nu fiu obligată să mă mai gîndesc... Luna trecută a fost un adevărat chin. Mi-a fost imposibil să mai suport. Aseară Tom m-a lovit cu sălbăticie în piept, cu pumnul încleștat... iar după aceea i-a părut rău... și din pri-

cina remuşcărilor plîngea ca un copil.... Dar i-am spus că-mi ajunge... M-am săturat! Azi-dimineață a plecat devreme de acasă, ruşinat şi nemulţumit. Îşi închipuie că diseară, cînd se va întoarce, mă va găsi tot aici, deşi am încercat în toate chipurile să-l fac să înţeleagă că eu îl voi părăsi... Draga mea, nu ştiu dacă n-ar însemna să-ţi cer prea mult, dacă te-aş ruga să te întorci şi să stai vreme de cîteva săptămîni împreună cu mine. Am nevoie de sfaturile tale chibzuite şi mă simt chinuitor de singură... Este adevărată ruşine să te oblig să vii la Detroit în timpul iernii — dar spune-mi că eşti de acord. Nu am pe nimeni afară de tine! Şi am inexorabilă nevoie de prezenţa ta... Telegrafiază-mi la Statler... Să ştii că voi fi nebună de fericire, dacă-mi vei răspunde că vii."

Nu-i trebuise mai mult de un ceas, pentru a se putea hotărî. Strînse scrisoarea între degetele tremurînde, se ridică în picioare şi se plimbă vreo jumătate de kilometru, apoi se întoarse încet, trecu pe lîngă Negresco şi Ruhl, atît de preocupată de propriile ei gînduri, încît nici nu băgă de seamă grupul celor care se plimbau şi care reprezentau cel puţin douăsprezece naţiuni. În momentul cînd ajunse în faţa micului parc de pe Jetée, Helen se simţi dispusă să admită că Joyce a reuşit s-o convingă.

Analizase toate piedicile ce stăteau în calea acestei călătorii de întoarcere. De ce să nu telegrafieze lui Joyce, să vină şi ea la Nisa? Dar asta nu se putea, deoarece Joyce îşi pusese de gînd să-şi găsească o slujbă. Aci pe Riviera ar fi imposibil să găsească ceva. Joyce intenţiona să-şi refacă viaţa. Ca să şi-o refacă, trîndăvind la Nisa, ar fi fost zadarnic. Joyce se simţea singură şi părăsită. Timpul petrecut aci la Nisa nu i-ar putea fi de nici un folos, pentru a o înviora. La urma urmei faţă de Joyce avea anumite obligaţii. Va trebui să se întoarcă acasă... Petrecu o după-amiază aproape tot atît de înfrigurată, ca şi aceea cînd fusese obligată să evadeze din Bellagio.

Uriaşul vapor fu remorcat încet şi intră în bazinul său; otgoanele învăluite într-o pojghiţă subţire de apă sărată fură legate la bintă şi se înfăşurară pe cabestanele care se găseau undeva în pîntecele său. Pasarelele ascunse fură coborîte şi deschise, pentru a face loc să treacă mulţimea călătorilor nerăbdători care se întorceau acasă. Aproape fiecare dintre ei descoperise cîte o pereche de ochi îndreptaţi în sus, din

mijlocul mulţimii care respira suluri de aburi pe nas şi aştepta pe cheiul acoperit.

Helen se simţi profund izolată. Îşi luase rămas bun de la puţinii prieteni pe care şi-i făcuse în timpul trecerii; era convinsă că se va întîlni din nou cu ei, la vamă.

Un mic grup de oameni nerăbdători se adunase în faţa intrării H din antrepozite şi în apropierea lor movila bagajelor creştea mereu. Unii dintre ei se aşezaseră pe cufere şi arătau tot atît de abătuţi ca şi naufragiaţii de pe ţărmul unei insule pustii; alţii cu mai puţină experienţă, se frămîntau în faţa geamantanelor deschise şi se gîndeau să-şi modifice în ultimul moment lista lucrurilor trecute pe formularul declaraţiei vamale.

Tînăra doamnă Hudson făcuse foarte puţine cumpărături în Europa, dar este de mirare să constaţi, cum se adună obiectele pe care fără să-ţi dai seama, le cumperi în timpul a trei ani pe care-i petreci în străinătate. Cînd se apropie de iniţiala ei, întîlni doi funcţionari care se îndreptau în aceeaşi direcţie şi le spuse că speră să-şi poată petrece cel puţin o parte din Ajunul Crăciunului printre rudele ei de la Detroit. Îi conduse spre bagaje şi le spuse unde să lipească etichetele. În ziua aceea ar fi putut să treacă prin contrabandă toate odoarele Coroanei Britanice.

Spre marea ei mulţumire constată că trenul de ora trei nu este prea aglomerat; dar la urma urmei de ce să fie numaidecît aglomerat? Era Ajunul de Crăciun, prin urmare foarte normal ca lumea să nu se mişte de acasă. Gîndul acesta o deprimă. În timpul celor cîteva minute, cît trenul trecu vuind pe sub bolţile tunelului, ca niciodată se simţi preocupată de dorinţa de a avea un cămin al ei. Totuşi gîndul că s-a întors la Detroit îi făcu mare plăcere. Ea şi Joyce, ţinuseră foarte mult una la alta. Deşi prietenia lor trecuse printr-o uşoară modificare, în timpul iernii aceleia cînd încercase fără rezultat s-o împiedice de a se duce pe povîrniş, nevoia urgentă pe care Joyce o avea acum de prezenţa ei, o făcu să-şi uite de ceea ce s-a întîmplat atunci.

În Detroit mai avea o mulţime de alţi prieteni pe care va fi mulţumită să-i poată revedea... De pildă soţii Byrnes. Oare ar fi prudent să facă o vizită doamnei Ashford? Şi de ce nu?... Doamna Ashford s-a purtat frumos faţă de ea. Şi ar părea straniu ca văduva doctorului Hudson să se întoarcă la Detroit, fără să treacă pe la Brightwood... Probabil va fi

mai bine, dacă va invita pe doamna Ashford la masă în oraș și după aceea să meargă împreună la un matineu... În cazul acesta, nu va mai fi nevoie să treacă pe la spital... Evident, doctorul Pyle va fi încîntat s-o poată revedea... De altfel ar fi penibil să întîlnească oameni pe care aproape nu-i mai recunoaște și care se așteaptă totuși ca ea să-și aducă aminte de numele lor... Cît despre tipul acela care modelează sticlărie, care se amestecă în treburile altor oameni și trimite spioni pe urma lor, pentru a se informa despre mișcările pe care le fac... era aproape sigură că va trebui să-l întîlnească ... Ce l-o fi determinînd să se ocupe cu modelarea sticlăriei ?... Închipuie-ți, un medic specializat în chirurgia craniană, să se ocupe cu astfel de caraghioslîcuri !

Cerul era de culoarea gresiei. Pe pervazul ferestrei compartimentului cădeau fulgi grei de zăpadă, se topeau și coborau spre canat. Indiferent de graba cu care cădeau, de-a dreptul sau oblic și indiferent dacă coborau încet sau repede, sfîrșeau totuși prin a ajunge în același colț al pervazului, îngrămădindu-se unul peste altul... Tot așa erau și gîndurile ei. Indiferent încotro s-ar fi îndreptat, sfîrșeau prin a se concentra asupra aceluiași subiect. Faptul acesta o nemulțumea și încercă să se trezească din visare ; luă în mînă revista și citi fără nici un interes pagina pe care o mai citise o dată adineaori, fără să rețină nimic din ea... Oare n-ar fi bine să-și scoată mașina din garaj ? N-a mai condus de vreme îndelungată în lungul străzilor așternute cu polei... O mai fi avînd siguranța mîinii ? E primejdios să derapezi pe o astfel de vreme... Urmări un fulg de zăpadă care cobora pe pervazul ferestrei... Ochii i se tulburară de duioșie. Își mușcă buzele și obrazul îi dogorea ca o flacără... Nemulțumită, își schimbă locul și încercă să se concentreze asupra lecturii.

Oare Joyce s-o fi lăsat definitiv de băutură ? Nu cumva astăzi după ce s-a întors la Detroit, în mijlocul cercului ei de prieteni, își va relua vechile obiceiuri... ca să fie adusă acasă, amețită și toropită de băutură, la ore cînd ea ar fi trebuit să fie de mult culcată. Un fulg greu de zăpadă se lovi de pervazul ferestrei, încercă să se oprească, dar nu putu să se împotrivească legii căreia se supuneau toți fulgii în cădere. O clipă avu senzația că este în brațele lui și-i simți buzele lipite de gura ei. Lăsă revista din mînă și se întinse spre sonerie, ca să spună chelnerului să-i rețină o masă. Un

pic de răbdare poate ar fi reuşit să-i abată gîndurile în altă parte.

Era plăcut să se vadă din nou în vagonul restaurant al unui tren american... Şi după matură gîndire, îşi zise că va fi mult mai bine să telefoneze doamnei Ashford, să-şi ia o după-amiază liberă, ca să poată mînca împreună în oraş... Mesele în trenurile americane sînt mult mai plăcute decît în vagoanele trenurilor europene, unde clienţii sînt împărţiţi în grupuri şi serviciul fiecărui fel de mîncare ese dinainte calculat, cîte minute trebuie să dureze... Ce păcat c-a fost obligată să-şi vîndă participaţia la spitalul Brightwood. Oare amănuntul acesta va putea influenţa relaţiile existente între ea şi doamna Ashford?

În noaptea aceasta era un ger cumplit. Trenul scîrţîia şi pîrîia, urcînd în sus pe ţărmul fluviului Hudson, iar cînd trecu podul de la Albany, fu învăluit în vîrtejurile de zăpadă ale viscolului uriaş; dar peisajul aşternut cu troieni, nu i se păru atît de neospitalier, cum îşi închipuise ea. Se propti într-un cot şi trase perdeaua ferestrei, se uită la copacii încărcaţi de promoroacă şi la gardurile cu glugi de zăpadă care fugeau pe lîngă tren şi se simţi aproape mulţumită de întoarcerea aceasta. Se întinse din nou şi-şi strînse pledul de blană împrejurul trupului şi începu o lungă discuţie cu o persoană imaginară, pentru a se convinge, dacă nu cumva din politeţe este obligată să treacă şi pe la spitalul Brightwood fie chiar şi pentru o scurtă vizită.

Joyce o aştepta la capătul peronului şi întinse braţele, dansînd mulţumită, cînd o văzu că apare la gura tunelului, urmată de doi hamali care umblau gîrboviţi sub povara geamantanelor pline de etichete străine. La început îşi spuseră în şoaptă cîteva cuvinte de duioşie, dar imediat după aceea începură să vorbească nestăpînite şi vesele. Cutremurată de emoţie, Joyce ar fi vrut să-i spună toate noutăţile dintr-odată.

— Draga mea, primul lucru pe care l-am făcut acum o săptămînă după ce am sosit, a fost s-o vizitez pe Nancy

Ashford. Este o femeie atît de cumsecade! Dar tu aproape nici n-o cunoști. Trebuie să știi că este extraordinară!... M-am dus la Brightwood și i-am spus care este situația; i-am mărturisit că nu mai puteam trăi pentru nimic în lume cu el, c-am fost obligată să-l părăsesc, și că va trebui să-mi caut o ocupație, căci altfel îmi voi pierde mintea... Ce crezi că s-a întîmplat? Tocmai atunci plecase o funcționară de la cartotecă și mi-au oferit să-i iau eu locul pe vreme de o săptămînă sau două, pentru a mă convinge cum mă împac cu disciplina orelor de birou; în timpul acesta vom putea să ne gîndim în liniște la ceva permanent... Dar nu m-aș supăra cîtuși de puțin, dacă deocamdată nu se va ivi nimic altceva. Adevărul este că această ocupație nu mi se pare deloc plicticoasă și cred că-mi convine.

— Vasăzică ai și început să lucrezi?

— Uhum... în după-amiaza aceleiași zile!... Mi-am scos pălăria și m-am așezat pe scaun. Îți spun sincer... este adevărată plăcere. Evident, acolo am cunoscut o mulțime de lume — pe doctorul Pyle și doctorul Carter, pe Watson cel cu părul roșu, care din ziua cînd l-am văzut pentru ultima dată, și-a lăsat mustață și poartă ochelari; am mai cunoscut și o duzină de infirmiere. Afară de asta am întîlnit și pe tipul acela, Merrick... Nu încrunta din sprincene, în felul acesta!... Știu că tu nu l-ai putut suporta niciodată...

— Poate ar fi mai bine să spui că eu nici nu-l cunosc.

— Evident, aceasta este toată greșeala. Nu l-ai întîlnit decît o singură dată, în noaptea aceea îngrozitoare. Uf... ce noapte.

Helen o mîngîie pe mînă.

— Uită noaptea aceea! Eu nu-ți voi aduce aminte nici-odată de ea!

Joyce se însenină din nou la față, ca apoi să continuie:

— În sfîrșit, cum ți-am spus, singurul lucru pe care tu îl știi despre el, este c-a încercat să se dedice chirurgiei și se străduiește să ocupe locul pe care-l deținuse tatăl meu... Tu ai considerat această intenție, drept o nerușinare din partea lui, nu-i așa?... Ascultă, trebuie să știi că aproape a reușit să-i substituie. Nici nu bănuiești ce a făcut? A reușit să inventeze ceva...

Mașina se apropie de marginea trotoarului și portarul veni să ridice bagajele.

— Ia te uită, ce zici de asta, gînguri Joyce, după ce intrară în hol. Tot interiorul a fost refăcut... Haide să mîncăm ceva, căci sînt moartă de foame... Uite colo lîngă fereastră este o masă liberă... Hulhun... friptură de rață! Asta este indicată pentru Crăciun!

— Ce spuneai despre slujba ta de la spital, în momentul cînd te-am întrerupt? întrebă Helen, după ce chelnerul se depărtă notîndu-și comanda.

— Ce spuneam?... A, da... ceva despre Bobby. A inventat un instrument electric care determină pe toți cei care fac chirurgie craniană să vină la Brightwood. Nu știu exact despre ce este vorba — probabil despre un cuțit electric, foarte complicat... Cu ajutorul acestui cuțit astăzi la Brightwood se fac operații din acelea care pînă acum nu puteau fi făcute nicăieri... Ceva care elimină hemoragia, sau așa ceva. Mie mi-a spus Nancy, dar nici ea n-a fost în stare să-mi explice exact. De văzut l-am văzut și eu; este un dulap uriaș, plin de cele mai complicate mașinării pe care le poți întîlni...

— Făcute din sticlă?

— Uhîm... de unde știi?

— De... obicei atunci cînd se întrebuințează energia electrică, întîlnești întotdeauna o mulțime de aparate fabricate din sticlă, nu-i așa?

— Sigur că da... Ia o bucățică din țelina aceasta, dragă căci e foarte gustoasă... Este o țelină, cum nu se mai găsește nicăieri în toată lumea aceasta... Pe cinstea mea, este foarte elegant și simpatic. Crede-mă, aproape nu l-am recunoscut... A fost întotdeauna un tînăr drăguț... Dar felul în care arată acum este extraordinar! Vederea lui aproape mă înspăimîntă ... În exercițiul profesiunii sale este foarte solemn. Și sever! La el nu se prinde nici un fel de prostie... Toate infirmierele se dau în vînt după el... și cu toate acestea pare că nici nu-și dă seama de existența lor. Astăzi lui i se încredințează cele mai importante cazuri ce se prezintă la spital... Mie-mi zice „domna Masterson". Nu ți se pare că procedeul acesta este o prostie? Nancy îmi spune că asta se întîmplă numai din pricină că sînt în serviciul spitalului... E caraghios... ce zici?

Helen își zise că de fapt situația aceasta este caraghioasă; tot ce-i spusese acum Joyce, i se părea caraghios.

— Crede-mă, continuă Joyce și plecîndu-se peste masă, începu să vorbească mai mult în șoaptă, dacă aș fi liberă,

m-aş îndrăgosti de el pînă peste urechi. Ştii foarte bine că pe mine m-a emoţionat întotdeauna prezenţa lui.

— Sper, Joyce, că te vei feri să faci vreo indiscreţie.

— Mă voi strădui din toate puterile, ca să nu poată ghici că am cea mai bună părere despre el, o asigură ea. Dar n-aş vrea ca tu să-l tratezi şi de aci înainte, aşa cum ai făcut pînă acum. Trebuie să ştii c-ar fi imposibil să nu te întîlneşti cu el.

— De ce imposibil ?

— De vreme ce eu sînt în serviciul spitalului, fără îndoială vei avea ocazia să vii destul de des pe la Brightwood...

— Nu înţeleg de ce activitatea ta la Brightwood ar avea nevoie de prezenţa mea.

— Bine... dar cred că totuşi vei veni, nu-i aşa ?... Să fim sincere, draga mea... va trebui să fii amabilă faţă de el... în interesul meu.

— În interesul tău ?

O clipă Helen se simţi dezamăgită... În timpul îndelungatei absenţe, încercase s-o idealizeze pe Joyce, dar acum putea vedea că ea a rămas aceeaşi care fusese şi înainte de asta, o fată pe care nici un fel de încercare nu o va putea determina să se pocăiască, aceeaşi Joyce care nu putea uita şi nici nu putea învăţa nimic ; gata întotdeauna să sară din lac în puţ, fără nici un fel de ezitare.

— Da, repetă Joyce, în interesul meu.

— În cazul acesta, declară Helen cu glasul stins, îmi pare rău că m-am întors acasă.

Îşi mîncară friptura de raţă, dar aceasta nu fu prea bună.

În seara aceea se duseră să vadă piesa Hypotenusa, o comedie bună, jucată de o trupă mică de artişti şi cu material redus. În primul act o tînără văduvă şi fata ei adoptivă, de aceeaşi vîrstă cu ea, încercau să se ascundă una faţă de alta, că tînărul asociat al defunctului Haskin le interesează mai mult decît ar fi trebuit să le intereseze în calitate de consilier juridic şi de administrator al averii lor. Actul al doilea era jucat cu multă pricepere şi avea cîteva scene hazlii. Spectatorii erau încîntaţi.

La sfîrşitul actului al treilea, ropotul aplauzelor determină actorii să revină la rampă de mai multe ori la rînd, la

început cu toții, iar după aceea în mici grupuri, ca la urmă să apară și văduva cu fiica ei adoptivă, ținîndu-se una pe alta de mînă. Joyce se întoarse pe neașteptate spre Helen, ca să-i împărtășească impresia cu care a rămas, și surprinse pe obrazul ei o expresie neobișnuită. Pesemne Helen nu se așteptase, ca luminile teatrului, să se aprindă atît de repede.

— Te simți obosită, nu este așa? întrebă Joyce cu solicitudine.

— Eu am întotdeauna nevoie de o zi sau două, pentru a mă reface complet, după o călătorie mai lungă.

— A fost un spectacol foarte amuzant. Ce încurcătură! În aceeași situație ne găsim amîndouă! Ar fi preferabil să fim sincere una față de alta, cel puțin de astă dată. Cred că ar trebui să tragem la sorți, pentru a constata care dintre noi va fi obligată să cedeze celeilalte locul.

— Aci este prea cald, zise Helen. Nu preferi să ieșim împreună pînă în foayerul teatrului? Haide repede!

A doua zi dimineața, după ce se îmbrăcă, pentru a pleca la spitalul Brightwood, Joyce începu să vorbească în neștire și astfel reuși să-i dovedească fără posibilitate de îndoială, cît de puțin conștientă este de propriile ei sentimente.

Prînzul li se servise în cameră. Helen, îmbrăcată într-o foarte elegantă rochie de interior, întîrzie în fața ceștii de cafea, citind ziarele de dimineață.

— Cred că este ceva neobișnuit, murmură Joyce examinîndu-se în oglindă și plimbîndu-și puful de pudră pe obraz, felul în care am reușit să mă obișnuiesc atît de repede cu disciplina orelor de birou. După atîția ani pe care i-am petrecut trîndăvind, dormind tîrziu în fiecare dimineață și fără să fac cît e ziua de lungă nimic, mă simt mai fericită decît mi-am închipuit că voi putea fi de aci înainte. Sînt convinsă că niciodată nu voi mai putea fi mulțumită, fără să am o slujbă.

— Îmi pare bine că slujba îți face plăcere, răspunse Helen care cerceta cronica teatrală. Ce părere are publicul despre comedia muzicală Jasmine?

— După cît mi s-a spus, este foarte melodică... Îți place pălăria aceasta?

— E foarte frumoasă... Crezi că doamnei Ashford i-ar face plăcere dacă mîine ar ieși în oraș, pentru a cina împreună cu noi și după aceea să mergem să vedem Jasmine?

— Sînt convinsă că-i va face plăcere. O voi invita. Să nu uiți draga mea, că ea și Bobby Merrick sînt foarte buni prieteni. Nu crezi c-ar trebui să-l invităm și pe el ?

— Nu trebuie deloc ! Eu nu-l cunosc ! Și nici nu doresc să-l cunosc ! răspunse Helen, cu glasul răstit.

— Vei avea ocazia să faci cunoștință cu el. Eu îl cunosc ! Nu s-ar putea să ții socoteală cît de puțin și de dorințele mele ? întrebă Joyce și lovi pardesiul cu palma mîinii, ca și cînd ar fi vrut să scuture un grăunte de colb imaginar.

— Dă-mi carnetul de buzunar... este pe consolă... Mulțumesc.

Helen îl deschise și scoase o scrisoare.

— Este scrisoarea pe care ți-am trimis-o eu... Ce vrei să spui cu asta ?

— Citește-o... Vei constata că mi-ai cerut să fac un drum de cinci mii de kilometri, pentru a-ți da un sfat de folos. Acum după ce mi-am dat osteneala ca să-ți ascult chemarea, sper că nu te vei supăra, dacă-ți voi spune că starea de spirit în care te găsești, din pricina doctorului Merrick, este absurdă !... Dacă tu ai început să-ți pierzi calmul din cauza lui, te rog pe mine să nu mă plictisești cu astfel de lucruri ! Nu admit ca să mi-l bagi cu sila pe gît !

— Ascultă, draga mea, ce te-a apucat ? Nu mi-am închipuit că petrecînd un timp îndelungat în Franța și Italia, oamenii ar putea deveni atît de suciți... Și cred că o persoană ca tine, care admiră pe cei care săvîrșesc fapte frumoase — cu mari sacrificii pentru ei înșiși — ar putea să se intereseze ceva mai mult de unul ca Bobby Merrick care lucrează ca un rob de galeră, cînd ar putea să se distreze plimbîndu-se cu yachtul prin Mediterana. Am auzit pe una dintre infirmiere spunînd că la vîrsta de douăzeci și cinci de ani, a intrat în posesiunea unui pachet de acțiuni Axion Motors care au valorat un milion de dolari, iar în ziua cînd va împlini treizeci, va primi din nou aceeași sumă. Prin urmare sînt de părere că aceste amănunte nu pot decît să pledeze în favoarea lui... La revedere !... Nu fi prost dispusă !... Ne vom vedea pe la cinci și jumătate.

După ce ușa se închise, Helen se ridică în picioare și oprindu-se în fața ferestrei, se uită în stradă... Axion Motors... Un pachet de acțiuni Axion Motors, în valoare de un milion de dolari... Axion !

XVI

Domnul T. P. Randall se dovedi extrem de prevenitor față de fermecătoarea sa clientă. Îi telefonase la ora zece și hotărîseră să se întîlnească, pentru a discuta o chestiune de afaceri, la ora unu și jumătate.

Era un bărbat înalt, împlinise cincizeci și cinci de ani și era bine hrănit ; părul la tîmple îi încărunțise. Croitorul care-i făcea hainele, fără îndoială ar fi reușit și în cariera de sculptor. Se ridică în picioare, cînd o văzu că intră în biroul său capitonat cu piele și lambrizat cu lemn de mahon de culoare închisă, îi întinse mîna cu multă demnitate, și din înălțimea lui impunătoare trupul i se frînse pînă la nivelul pălăriuței cochete cenușii pe care o purta. Îi ajută să-și scoată blana de vulpe cenușie, apropie un fotoliu uriaș, o pofti să șadă și trecu împrejurul biroului, se așeză foarte demn pe scaunul turnant și-și încrucișă pe birou mîinile trandafirii cu unghiile proaspăt făcute, apoi îi spuse din nou că este încîntat c-a venit la el. Totuși în intimitatea sufletului său se îndoia de temeinicia acestei afirmații și părea ceva mai tulburat decît de obicei.

Convins de necesitatea extrem de importantă în această împrejurare, de a conduce el conversația, într-o direcție care nu putea reprezenta nici un fel de primejdie, începu să-i vorbească despre Paris unde a petrecut și el odinioară o vacanță de două săptămîni, și despre Veneția, unde declară că i-ar face plăcere să-și petreacă toată viața ; dar după felul în care își întindea mîinile, se vedea destul de limpede că femeia aceasta nu venise la el pentru a-l asculta debitîndu-și impresiile despre Europa.

La prima pauză pe care o făcu, pentru ca să respire, femeia se plecă în fotoliul uriaș :

— Mi se pare că dumneavoastră ați avut o lungă conversație cu domnul Brent, despre situația mea financiară.

T. P. — acesta este numele prescurtat cu care-l cunoaşte întreg personalul funcţionăresc de la Fourth National — zîmbi cu sfială. De ce naiba nu l-am prevenit că va trebui să afirme c-ar fi avut o conversaţie cu ticălosul acesta de Brent. I se spusese că va fi mai bine să afirme că Brent şi-a aranjat afacerile pe care le-a avut, exclusiv prin corespondenţă.

— Uihum, murmură T. P. cu glasul gutural, dînd acestei note exact atîta intonare cît ar fi fost necesară pentru a trece drept o afirmaţie sau o confirmare a unui fapt cunoscut, sau o făgăduială că imediat după ce va termina doamna cu observaţiile ce le are de făcut, va discuta această problemă în toate amănuntele.

— Dar constată imediat că femeia aceasta nu se mulţumeşte numai cu acest „uihum".

Doamna Hudson zîmbi sarcastic.

— Este un bărbat mult mai înalt decît dumneavoastră, nu vă mai aduceţi aminte ?

Felul ei de a vorbi se vedea c-a suferit anumite influenţe, datorită timpului petrecut în Europa. Ar fi fost greu să evite răspunsul la o astfel de întrebare... Ei comedie ! Nu cumva femeia aceasta cu înfăţişarea inocentă şi ochii mari albaştri urmăreşte să întindă o cursă celui mai viclean şi mai priceput om de afaceri din Detroit ?... Va trebui să răspundă, şi pe urmă va ieşi din afacerea asta. Păru că-şi aduce aminte, cu totul pe neaşteptate ; obrazul i se lumină şi făcu o mişcare cu mîna.

— Da... sigur... Un bărbat neobişnuit de înalt... Cred că vorbiţi despre vărul dumneavoastră.

— Da ! încuviinţă doamna Hudson.

T. P. respiră adînc şi se simţi mai uşurat.

— Cred că are şase urme şi ceva, nu-i aşa ?

— Este cam tot atît de înalt ca şi mine, răspunse doamna Hudson. Dar în orice caz este vărul meu.

— Evident ! răspunse T. P. şi începu să rîdă zgomotos. Cred că aţi înţeles imediat că am încercat să fac o glumă.

În faţa ilarităţii lui, femeia rămase indiferentă.

— Mi se pare straniu c-aţi putut uita, declară ea cu înţeles.

De fiecare dată cînd T. P. nu ştia ce să răspundă, făcea apel la stilul său profesional. Cu bagajul său de termeni tehnici din lumea marilor finanţe, ar fi fost în stare să zăpăcească pe orice client uşor încrezător. Începu deci să vorbească foarte serios despre valorile cotate la bursă, prefăcîndu-se că a uitat cu totul motivul pentru care a venit la el. Partea cea mai mare

a acțiunilor industriale sînt bine cotate, mai ales cele din industria motoarelor și în special Axion. Poate avea toată încrederea că banii ei au fost bine investiți. Tot așa poate dormi foarte liniștită, cîtă vreme averea ei este administrată de către Fourth National... I-ar face plăcere ca înainte de a pleca, dacă le va mai rămîne timp disponibil, să viziteze noul palat... Dar văzînd că expresia de pe obrazul ei nu prevestește nimic bun, începu o nouă tiradă și-i vorbi cu toată priceperea despre tendința economică, despre fluctuațiile pieții financiare, despre mutația capitalului, care deocamdată a fost stabilizat, datorită eforturilor făcute de Federal Rezerve. La prima pauză pe care o făcu, doamna Hudson îl întrebă :

— Aș putea vedea certificatele acțiunilor mele ?

— Sigur că da, doamnă Hudson. Firește !

Glasul lui T. P. deveni protector. Îi venea să rîdă pe ascuns. În cazul cînd femeia aceasta neobișnuit de frumoasă își închipuie că va putea descoperi modul cum a ajuns în posesia stocului ei de acțiuni Axion Motors, numai văzînd certificatele aferente, atunci va avea parte de o dezamăgire. Îl luase pe nepregătite, în momentul cînd îl întrebase despre relațiile și conversația ce ar fi avut-o cu netrebnicul ei de văr, dar de astă dată va fi rîndul lui să fie mai tare decît ea. În sfîrșit, cercetînd aceste certificate, nu va putea descoperi nimic nou. Dădu de mult ordin lui Riley ca acțiunile acestea care făceau parte din stocul lui Merrick să fie trimise la biroul Axion, pentru a fi emise din nou, pe numele domnei Hudson. Prin urmare nimic neprevăzut nu s-ar putea întîmpla în această împrejurare.

În orice caz nu strică să-și ia măsurile de prevedere. Își aducea perfect aminte că scrisese la timp lui Blair, agentul de transferuri de la Axion Motors Corporation, notificînd că începînd de la data scrisorii, toate dividentele acestui stoc de acțiuni să fie trimise de-a dreptul doamnei Hudson care este proprietara lor și că-i trimite aceste acțiuni pentru a fi emise pe numele ei. Riley, după cît își aduce aminte, fusese și el informat despre această dispoziție. Pentru orice eventualitate, va fi totuși mai bine să se convingă dinainte.

— Voi da ordin să le aducă, declară T. P. și se uită la ea mulțumit. Vă rog să mă iertați un moment.

Întîrzie în biroul de alături mai bine de cinci minute, iar cînd se întoarse, își șterse fruntea cu o batistă mare, cu monogram, și după ce se așeză din nou pe scaunul său, păru că nu se simte tocmai la îndemînă, apoi zîmbi cu sfială și declară :

— Cred că operația aceasta va dura oarecare timp. Dacă am fi știut dinainte că doriți să le vedeți, le-am fi pregătit anume, ca să le găsiți gata. Astfel de valori, după cum știți și dumneavoastră sînt păstrate cu cea mai mare grijă.

— Firește, răspunse Helen, cu îngăduință, cred că nici nu s-ar putea altfel.

— Ar fi păcat să vă oblig să așteptați atît de mult, adăugă T. P. întrebîndu-se cu părere de rău, cum de femeia aceasta nu-i răspunde : „În cazul acesta va fi mai bine să vin altă dată."

— Eu pot aștepta, răspunse ea și se așeză confortabil în fotoliu.

T. P. începu să bată enervat cu degetele în tăblia biroului.

— Cred că sînteți convinsă că aceste acțiuni se găsesc în posesia noastră, căci altfel ar fi fost imposibil să vi se plătească dividentele.

— Firește că sînt convinsă.

— Sînt acțiuni ca toate celelalte... Cred că ați văzut și înainte de asta certificate de proprietate ?... declară T. P. amabil, deși se simțea chinuit de deznădejde.

— Da... dar mi-ar face plăcere să le văd pe acestea ! declară Helen și se uită la ceasul de la mînă.

T.P. n-avu încotro și trebui să apese pe buton, dădu un ordin și încercă să pară mulțumit și indiferent, dar conversația aceasta nu părea satisfăcătoare pentru nici unul dintre ei și începu să lîncezească.

Într-un tîrziu certificatele sosiră și întinzîndu-se peste birou, i le înmînă. Scoase de sub banda de cauciuc pe cea de deasupra, o întinse, o întoarse pe cealaltă parte și constată că transferul a fost făcut de Robert Merrick în favoarea lui Helen Hudson.

— Vă mulțumesc, declară ea și se ridică în picioare. Cred că atît îmi ajunge. Mîine voi veni din nou, ca să stau de vorbă cu dumneavoastră.

După ce clienta sa ieși din birou, T. P. nu-și pierdu vremea. Ridică receptorul și pe tonul ireproșabil bancar, ceru să fie pus în legătură cu doctorul Merrick de la spitalul Brightwood. Imediat ce primi legătura T. P. comunică fără nici un înconjur interlocutorului său, tot ce s-a întîmplat. Ca răspuns primi cîteva cuvinte pe care de obicei nu le spui la telefon.

— Ascultă, doctore... nu-ți pierde cumpătul! Crede-mă, situația aceasta a fost inevitabilă! Nu-mi rămînea decît să-i spun că nu sînt în posesia noastră. Crezi că un astfel de răspuns ar fi îmbunătățit situația ?... Pe dracu !... Ea bănuia ceva chiar de la început. Puteai prevedea din primul moment cînd a intrat, că nu se va lăsa amăgită. Femeia aceasta nu este o naivă... Ce spui ?... Să fiu afurisit dacă știu. A plecat ca din pușcă — probabil puțin nemulțumită... Nu... nu știu nimic. Probabil a fost. În cazul acesta cred, că vei afla foarte curînd... Da doctore, îmi pare tot atît de rău, cît și dumitale, dar te puteai aștepta...

Urmă un clinchet metalic care făcu pe T. P. să tresară. Puse receptorul în furcă, deschise sertarul cel mai de jos de pe partea stîngă a biroului, scoase o sticlă și un pahar, îl umplu, îl duse la gură și după ce-l dădu pe gît, se scutură ; puse sticla și paharul la loc, încuie sertarul, își aprinse o țigară și sună.

— Riley... ia certificatele acestea și du-le de unde le-ai luat... iar dacă se va întîmpla ca cineva să întrebe de mine, pentru ceva important, mă găsești la Clubul Atletic. A început să mă doară capul.

Numai rareori se întîmpla ca Helen Hudson să se lase pradă emoțiilor ei răscolite. Calmul ei nu era prefăcătorie ci însușire firească și n-o costa nici un fel de efort. Îl poseda din naștere.

În după-amiaza acestei zile dădu frîu liber indignării și se lăsă în voia sentimentelor care o răscoleau. În imaginația sa acum, ea se îndreptă în cea mai mare grabă spre spitalul Brightwood.

Se simțea ca și cînd toate spaimele, bănuielile, temerile și nemulțumirile ce se învolburaseră în sufletul ei în timpul celor cîteva luni, au început să clocotească și sînt gata să explodeze.

Cînd ieși, aproape zdrobită din cauza umilinței, în fața băncii văzu că așteaptă o mașină de piață. Se apropie de ea, se urcă și dădu un ordin șoferului, apoi rămase cu trupul înțepenit tot drumul pînă la destinație.

Ticălosul acesta de Merrick o pusese într-o situație imposibilă... Nu interesează scopul pe care l-a urmărit... Probabil el se mîndrește cu gestul de generozitate pe care l-a făcut... Dar

datorită acestui gest, ea devenise pensionara lui; o tratase ca pe un copil iresponsabil; îi trecuse pe umeri povara unei datorii, de care probabil nu se va putea achita niciodată... În orice caz era liberă să refuze generozitatea lui. Îi va rambursa capitalul, şi asta imediat; apoi se va aşterne pe lucru, pentru a-i plăti şi ceea ce a cheltuit.

Deocamdată nu-şi limpezi încă în minte cuvintele exacte ce i le va spune, în momentul cînd se va trezi faţă în faţă cu el. De un lucru însă era sigură; îi va spune limpede că de aici înainte să nu se mai amestece în treburile ei şi-l va pune la locul lui, dîndu-i să înţeleagă ce părere are despre el... Îi va plăti tot ce-i datorează!... Ooo! îşi apăsă degetele pe pleoape şi încercă să-şi răcorească obrajii aprinşi, cu mănuşile reci pe care le ţinea în mînă.

Fără să-şi dea seama de drumul parcurs, cobori cu părere de rău din maşina care se oprise la intrarea spitalului, porunci şoferului să aştepte — nu va întîrzia prea mult — şi apucă repede pe aleea betonată, împrejmuită de rododendroni acoperiţi de promoroaca lucitoare şi albă.

După ce ajunse în cochetul vestibul al spitalului, întrebă de doamna Ashford şi fu introdusă în biroul ei. Cînd văzu frumuseţea exotică a vizitatoarei, Nancy păru că şi-a pierdut respiraţia.

— O... ce mulţumire neaşteptată! exclamă Nancy şi ieşi în calea ei cu braţele întinse. Am aflat că eşti în oraş şi eram nerăbdătoare să te văd.

— Da, răspunse Helen cu respiraţia întretăiată şi încercînd să-şi stăpînească tremurul glasului. Aş vrea să stăm puţin mai mult de vorbă şi va trebui să ne întîlnim foarte curînd. Dar nu acum... deoarece sînt obligată să vorbesc imediat cu doctorul Merrick. S-ar putea să-l văd? Este în spital?...

Doctorul era în spital şi Nancy îi răspunse că-l va putea vedea. Tocmai acum terminase o operaţie şi probabil în momentul acesta este liber. Se va duce să-l aducă şi vor putea să stea de vorbă chiar aici în biroul ei.

Nancy ieşi din birou şi închise uşa pe urma ei, simţindu-şi inima că bate speriată. La început Helen se frămîntă pe canapea, deschizînd şi închizînd geanta ce o ţinea în mînă, bătînd

nerăbdătoare cu tocurile pantofilor cenușii pe covorul de pe parchet; la urmă fu incapabilă să mai stea nemișcată; ridicîndu-se în picioare, se apropie de fereastră, unde rămase îngîndurată, se uită în stradă, iar între degete frămînta mărgelele de coral ce le avea le gît.

Într-un tîrziu ușa biroului se deschise încet și tot atît de încet se închise la loc. Presimțea că este el, că așteaptă nemișcat, proptit în tăblia ușii, ca ea să se întoarcă și să se uite la el... Dar de ce nu se întoarce să se uite?... Poate el va traversa parchetul biroului, se va apropia și-i va spune ceva... Dar tot atît de probabil este că nu se va apropia... De ce nu se întoarce acum repede spre el, ca să-l înfrunte cu privirea ... Ea fusese cea care ceruse această întrevedere... Ce s-a întîmplat oare cu ea?... Marea greutate era acum faptul că ea întîrziase să se întoarcă spre el din primul moment... Fiecare clipă care trecuse, contribuise la agravarea situației...

După o tăcere care i se păru eternitate, îl auzi că începe cu glasul tremurat:

— Ați vrut să vorbiți cu mine?

Întrebarea aceasta simplă destrămă vraja ce pusese stăpînire pe ea. Se întoarse repede spre el și se propti cu amîndouă miinile de canatul ferestrei, într-o atitudine care dovedea că simte nevoia să se sprijine de ceva, își zise Bobby cu părere de rău, dar fără intenția de a-l sfida. Rămase cu fruntea plecată și cu ochii îndreptați spre dușumele. Se simți copleșit de păreri de rău, cînd constată că ceea ce a făcut pentru ea, a putut s-o determine să ia această atitudine.

Helen se simțea speriată de propriile ei sentimente. Acum zece minute fusese gata de orice violență. Cînd se ridicase de pe canapea și se apropiase de fereastră, simțise că trupul i se cutremura de revoltă și trepida de nerăbdare, să-i trîntească în obraz tot felul de vorbe jignitoare, ca să-și poată da și el seama de umilința prin care a trebuit să treacă ea... Ce s-o fi întîmplat cu ea acum?... I se părea că nu mai simte nici un fel de revoltă împotriva lui... La urma urmei — nu se poate să stea la infinit în această atitudine, fără să spună nimic.

Ridică ochii și întîlni privirea lui Bobby.

Va trebui să vorbesc cu dumneata, declară ea cu glas de contralto de al cărui timbru își aducea atît de bine aminte și care părea că trezește ecoul unor vibrații în adîncul ființei lui.

— Nu vrei să-mi întinzi mîna? întrebă el.

— Nu este nevoie, răspunse ea și făcu un gest abia perceptibil.

— Nu vrei nici să te așezi pe un scaun ?

— Mulțumesc... nici de asta nu e nevoie. Cred că voi putea termina destul de repede cu ceea ce am să-ți spun.

Bobby se propti de colțul biroului lui Nancy Ashford și încrucișîndu-și brațele pe piept, așteptă.

— Am constatat adineaori, că tot ce am în lumea aceasta... îți aparține dumitale... De un timp încoace am trăit din banii dumitale... dar fără ca eu să bănuiesc ceva. Cred că ești convins că n-am bănuit nimic...

— Sigur că n-ai bănuit ! Nu ai nici un motiv să-ți faci reproșuri din cauza asta.

Continuă, ca și cînd nici n-ar fi auzit vorbele lui.

— Pînă și hainele de pe mine, sînt ale dumitale...

Plecă fruntea și-și acoperi ochii cu palmele mîinilor. Bobby nu era în stare să mai suporte. Inima îi bătea în piept ca un ciocan ; făcu repede un pas spre ea și o apucă de amîndouă mîinile. O fracțiune de secundă toleră acest gest impulsiv al său, apoi își smulse mîinile și clătină din cap.

— Nu, domnul meu, eu n-am venit aici, pentru a fi compătimită. Glasul ei părea acum mai sigur decît adineaori și în felul ei de a vorbi, se simțea nemulțumirea. Cred c-am fost tocmai de ajuns de compătimită. Am venit ca să-ți spun că toți banii de la bancă care sînt ai dumitale, ți-i voi da înapoi și imediat ce voi avea posibilitatea să cîștig ceva, îți voi da înapoi și pe cei pe care i-am cheltuit, fără să știu ce fac.

Bobby oftă adînc și trupul i se cutremură de părere de rău, apoi se retrase și se propti de birou, ca să rămînă îngîndurat.

— Îmi pare rău, începu el cu glasul stins. Trebuie să știi că situația în care mă găseam, a fost extrem de stranie. Mi am zis că dacă-mi va fi posibil, va trebui să te feresc de nemulțumiri și să împiedic o nenorocire care ar fi putut să devină o tragică lovitură pentru dumneata. Cred c-am ales un drum greșit — dar cu toate acestea am procedat cu cea mai bună intenție. Nu vrei să mă crezi ?

O clipă ochii lor se întîlniră într-o privire de care amîndoi își aduseră aminte mai tîrziu, cînd în aceeași seară se gîndiră la convorbirea lor și începură să analizeze cuvînt cu cu-

vint și scenă de scenă în timpul cît se zvircoleau cu obrazul îngropat în perna înfierbîntată — Bobby se întreba, oare dacă în momentul acela ar fi cuprins-o în brațe, neînțelegerile lor nu s-ar fi terminat — iar Helen la rîndul ei își făcea reproșuri că purtarea ei de astăzi a fost mărturisirea fățișă a unui sentiment pe care se străduise din toate puterile să și-l stăpînească.

— Probabil, admise ea, încercînd să-și desprindă privirea de pe obrazul lui, dar cu asta situația mea nu devine cu nimic mai suportabilă. Nu am intenția să devin pensionara dumitale. Îți voi rambursa banii — mîine capitalul, iar ceea ce am cheltuit, la prima ocazie ce mi se va oferi, pentru a putea cîștiga ceva.

— Nu e necesar să faci gestul acesta !

Glasul lui Bobby vibra sever și poruncitor. Sta drept în fața ei și o privea încruntat.

— În această împrejurare mai există un motiv pe care dumneata nu-l vei putea înțelege... pe care eu nu îndrăznesc să ți-l explic. Altfel viața multor oameni ar avea de suferit. Indiferent de hotărîrea ce o vei lua în privința acestor bani, dumneata nu vei putea să mi-i dai înapoi. Eu nu pot să-i primesc... deoarece trebuie să înțelegi și dumneata că în mare parte am beneficiat eu singur de ei.

Helen ridică repede ochii și se uită la el mirată, apoi înghiți în sec.

— Ce-ai spus ? îngînă ea. Ce înseamnă cuvintele acestea ?

— În mare parte am beneficiat eu singur de ei... Înțelegi ce înseamnă asta ?

— Nu înțeleg. Explică-mi ce înseamnă !

— Așează-te pe scaun, zise el cu blîndețe. Voi încerca să-ți explic. Deși nu este atît de ușor.

Ezită, apoi se apropie de canapea și se așeză.

— Probabil n-ai avut niciodată ocazia să constați, începu Bobby cu băgare de seamă, că uneori există o stranie legătură între un dar făcut de bunăvoie și în taină, fără să aștepți rambursarea, pentru cel care a făcut-o... N-aș putea afirma în această clipă cu certitudine, că banii pe care am fost fericit să ți-i pot pune la dispoziție, n-ar face parte dintr-o astfel de investiție. Nu mult după ce am dat dispoziții în acest sens, s-a întîmplat ceva de extremă importanță — ceva despre care nu se poate ca noi doi să vorbim cu ușurință... Știu că este aproape imposibil să te conving despre temeinicia afirmațiilor mele...

Spune, draga mea, nu s-ar putea să mă crezi pe cuvînt și să ai încredere în mine... fără să-ți mai dau explicații ?

Helen se ridică în picioare ; obrajii îi ardeau ca o flacără și ochii îi scăpărau scîntei.

— Nu... dumneata nu te porți loial față de mine ! ripostă ea cu patimă. Și eu nu sînt draga dumitale ! Dumneata m-ai umilit ! Sînt multe amănunte pe care aș fi dorit să le aflu și mi se pare că dumneata ai putea să-mi divulgi anumite secrete ; dar constat că nu ești dispus să faci acest lucru. Acum voi pleca. Privitor la banii de la bancă, mîine voi da dispozițiile necesare, iar suma pe care am cheltuit-o, ți-o voi rambursa. Poți avea toată încrederea în vorba mea. Ajunsese la ușă și pusese mîna pe clanță. Bobby se apropie repede de ea și-i acoperi mîna cu palma mîinii lui.

— Ascultă-mă, doamnă ! zise el cu glasul grav. Este extrem de important, atît pentru dumneata cît și pentru mine, să nu dăm ocazia celor de aici, să-și închipuie despre noi că ne-am certat. Văd că ești gata să pleci, să traversezi biroul cu obrazul aprins de revoltă. Atitudinea dumitale va trezi curiozitatea celor care te vor vedea și vor încerca să găsească o explicație și să facă supoziții în legătură cu ceea ce s-a petrecut între noi.

În cazul acesta vei putea să le explici dumneata. Eu nu mă simt obligată să dau nimănui explicații. De cumva dumneata ai o astfel de obligație, asta este treaba dumitale. Te rog, dă-mi voie să plec !

Bobby nu ridică mîna de pe mîna ei.

— Draga mea, începu el cu glas atît de stins, încît păru mai mult un suflu, fac apel la simțul dumitale de echitate ! Fără îndoială ai toate motivele să fii indignată. E cert de asemenea, că datorită imprudenței mele, te-am pus într-o situație foarte delicată. Te rog, să păstrăm aceste neînțelegeri numai pentru noi doi. Te rog, cu toată stăruința ! Încearcă și te liniștește, și vom ieși de aci amîndoi, ca să înfruntăm pe oamenii aceștia împreună, ca și cînd între noi n-ar exsita nici o neînțelegere. Nu ești de părere că aceasta este soluția cea mai indicată ?

Ezită vreme îndelungată, apoi ridică privirea și-i cercetă obrazul, ca un copil speriat, și-i răspunse :

— De acord !

Ridică mîna și femeia se îndreptă spre fereastră, își scoase pudriera și se examină în oglindă. Bobby se uită la ea cu

ochii tulburați de păreri de rău. Cu cită imprudență procedase și cum reușise să primejduiască toate nădejdile care-l legaseră de ea !

Imediat după aceea se întoarse, îl examină liniștită, ca și cînd omul din fața ei ar fi fost un străin, apoi îi spuse.

— Eu sînt gata, dacă ești dispus să plecăm.

Bobby ezită.

— Te rog, nu te supăra... nu ești de părere că un zîmbet cit de vag ar putea fi indicat în această împrejurare ?... îngînă el cu sfială.

— De asta îmi voi aduce aminte, în momentul cînd se va simți nevoia.

Deschise ușa și-i făcu semn să treacă înaintea lui. Exact în clipa aceasta ea deveni cu totul altă persoană : o femeie grațioasă și cu un zîmbet fermecător pe buze.

Nancy Ashford care stătuse prin apropiere, copleșită de curiozitate și spaimă, le ieși în cale. Cînd îi văzu, respiră adînc și ușurată.

— Sînt atît de mulțumită că vi s-a oferit această ocazie, ca să faceți cunoștință unul cu altul, exclamă ea și se uită la ei curioasă.

— O ocazie unică, nu-i așa ? răspunse Helen, simțindu-se intimidată de privirile ei cercetătoare. Doctorul Merrick și eu am avut să ne spunem o mulțime de lucruri interesante... unele dintre acestea cu totul neobișnuite... după cît am putut constata.

— Da... foarte bine !...

Vasăzică despre asta a fost vorba... Lucruri neobișnuite !...

Doamna Hudson i-a pus anumite întrebări... Probabil datorită cine știe cărei întîmplări, a reușit să afle că Bobby Merrick ar putea să-i limpezească anumite secrete în legătură cu soțul ei... Prin urmare acestea i-au determinat să se apropie unul de altul... Foarte bine !... Nancy se simțea încîntată.

— Sper, doamnă Ashford, că foarte curînd îmi veți face plăcerea unei vizite, continuă Helen Hudson cu respirația întretăiată. Astăzi sînt foarte grăbită... căci mă preocupă ceva extrem de important.

Auzindu-i glasul în apropierea uşii micului birou în care lucra la cartotecă, Joyce se repezi imediat spre ei, scoţînd o exclamaţie de plăcută surpriză şi punîndu-le o mulţime de întrebări.

— Draga mea, ce te-a determinat să vii aici ? De ce nu mi-ai spus că vei veni atît de curînd ? Constat că ai ocazia să faci cunoştinţă şi cu doctorul Merrick. Ce plăcere ! În felul acesta vom putea organiza dineul despre care am vorbit. Uite ce, nu sînteţi de părere că ar fi bine ca astă seară să ieşim împreună ? Numai noi patru şi veţi fi invitaţii mei. Voi lua bilete pentru Jasmine. Ce ziceţi de asta ? Poţi veni, doamnă Ashford ?

Se întoarse spre Helen şi în ochii ei constată o uşoară umbră de nemulţumire. Poate să primească această invitaţie la dineu ? Cîteva clipe situaţia i se păru penibilă.

În aceeaşi clipă Helen îşi dădu seama că are şi ea anumite obligaţii de a susţine invitaţia lui Joyce, aşa că zîmbi şi se uită întrebătoare la Nancy care răspunse :

— Îmi va face multă plăcere, Joyce. Îţi mulţumesc.

— Dumneata, Bobby, vei putea veni de asemenea, nu-i aşa ? stărui Joyce.

O clipă examină obrazul lui Helen şi-şi simţi accelerarea bătăilor inimii, cînd văzu că ridică obrazul spre el, pentru a-i auzi răspunsul.

— Voi fi foarte mulţumit, Joyce, să pot veni.

Helen se uită la ceasul de la mînă.

— Eu va trebui să plec cît mai repede, zise ea categoric. Prin urmare, astă-seară ne vom revedea cu toţii.

O însoţiră toţi trei pînă la uriaşele uşi cu geamuri de cristal de la ieşire — cu Bobby în imediata ei apropiere, căci probabil îi spusese că are intenţia s-o ducă pînă la maşină. Coborîră împreună treptele acoperite de zăpadă ale scării, ţinînd-o de braţ, dar amîndoi erau conştienţi că Joyce şi Nancy îi urmăresc cu privirea de dincolo de uşă.

— Va trebui să stăm de vorbă, declară Bobby, prefăcîndu-se vesel, deoarece conversaţia noastră nu s-a terminat încă.

— Este adevărat ! îi răspunse Helen și întorcîndu-se spre el, îi zîmbi într-un fel care-l făcu să tresară. Constat că grație dumitale, vom fi obligați să jucăm o seară întreagă fermecătoarea noastră comedie. Ce te-a determinat să primești invitația la dineul acesta afurisit, născocit de Joyce ? Probabil ai vrut să-ți dovedești încă odată loialitatea ?

Bobby se uită la ea abătut și era gata să se oprească în loc.

— Nu te uita la mine în felul acesta, îi porunci ea pe un ton care contrasta cu zîmbetul ce-i juca pe buze. Își vor închipui că am început să ne certăm.

— Mi se pare că sîntem pe cale să ne certăm de fapt, răspunse el nemulțumit.

Helen începu să rîdă.

Pentru a juca o comedie, cred că dumneata ai fi mai bun în calitate de regizor, decît de actor.

— Crede-mă, aveam intenția să refuz invitația. Dar în momentul cînd m-am uitat la dumneata, mi s-a părut că ești atît de mulțumită...

— Ce-ți închipui c-aș fi putut face ? Să mă încrunt la dumneata ? Mi se pare că dumneata ai fost cu ideea, să ne prefacem că sîntem în cele mai bune raporturi. Dar și de astă dată, ca întotdeauna, ai profitat de încrederea mea

Continuă să zîmbească, deși ajunseră pe marginea trotuarului. Șoferul aprinse motorul.

— Voi încerca să inventez un pretext oarecare, zise Bobby cu glasul stins. Te rog, să mă ierți !

— Dimpotrivă ! Să nu faci așa ceva. Nu se poate să evităm dineul acesta și va trebui să ne resemnăm ; dar îți făgăduiesc că sentimentele mele adevărate nu vor fi bănuite de nimeni. Ezită o clipă, ca apoi să adauge : Nici chiar de dumneata. Puteți fi siguri că nu vă voi tulbura plăcerea dineului.

Bobby deschise ușa mașinii și-l ajută să urce. Se simți nemulțumită, cînd constată că trupul i se înfioră de contactul cu mîna lui. După ce se așeză în fundul mașinii, își zise că de aci înainte nu va mai fi nevoită să se prefacă amabilă. Zîmbetul îi dispăru de pe buze. Văzu că a întins mîna spre ea și se simți obligată s-o întindă și ea pe-a el.

— La revedere, draga mea, zise el și o ținu strîns de mînă. Te rog, nu-ți face gînduri urîte despre mine. Am comis o înspăimîntătoare greșeală... dar te iubesc atît de mult !

XVII

După miezul nopții, cînd Merrick se întoarse acasă, își scoase hainele de ceremonie, își puse halatul și porunci lui Matsu, să mai pună o despicătură de lemn pe foc și după aceea să se culce.

Peripețiile serii care trecuse, se desfășuraseră cu violența unei vijelioase simfonii : Pasagii de neuitată duioșie, intermitențe pline de nădejde, care se prelungeau, modulîndu-se în gama tonurilor de crescendo, ca să urce stridente spre culmea cromatică a scalei provocate de spaimă. Din nenorocire finalul se termină cu un acord dintre cele mai puțin încurajatoare... Judecînd evenimentele serii, în totalitatea lor, îți făceau aceeași impresie ca și Valse Triste a lui Sibelius.

Avusese intenția ca la această întîlnire dintre ei să aducă spiritul sportiv al unui atlet care se pregătește să susțină o luptă acerbă. Adversara sa adorată îi făgăduise că nimeni — nici cel puțin el — nu va putea să-și dea seama de supărarea și nemulțumirea ei, și era convins că se va ține de cuvînt. Dacă rolul pe care va fi obligată să-l joace cu această ocazie, va fi greu pentru ea, cu atît mai greu va fi cel pe care va fi obligat să-l joace el însuși. Ea nu avea de făcut altceva, decît să se străduiască să fie cît mai cordială. Cine dintre toți acei care au cît de puțină experiență socială, n-ar fi în stare să se prefacă amabil, cînd se găsește față în față cu oameni antipatici ? În ceea ce îl privește pe el, rolul pe care și l-a asumat îi impune o atitudine de amabilitate rece, nu de renunțare și supunere sau indiferență, de curtoazie chibzuită, față de o femeie pe care se presupunea că a cunoscut-o numai în ultimul moment. Datoria lui era, să-și joace rolul cît mai convingător, deși toată ființa îi fremăta de patimă.

Examinîndu-se pentru ultima dată în oglindă, înainte de a pleca în oraș, își zise cu toată convingerea — deși bănuia

că asta va fi pentru el adevărata tortură — că va trebui să adopte o atitudine cavalerească față de femeia care-i făgăduise, ca vreme de o singură seară să se prefacă în fața celorlalți, că ei sînt buni prieteni. În realitate reușise destul de bine... cu excepția scenei de la sfîrșit.

Dar deși era chinuit de remușcări, din cauza acestei lipse de stăpînire, care astăzi făcea ca relațiile dintre ei să devină și mai grele decît pînă acum, își simțea inima fremătînd de extaz, cînd își aducea aminte că ea, deși s-a ținut de cuvînt, lui totuși în mod intermitent i se păruse că este pe deplin sinceră.

Exact ca și avarul care este nerăbdător să rămînă singur, pentru a-și număra aurul, expedie pe Matsu la culcare, își aprinse luleaua și se așeză confortabil într-un fotoliu din apropierea căminului, hotărît să retrăiască seara ce trecuse, scenă de scenă, pentru a trece din nou prin fiorul acelorași senzații care-l răscoliseră atît de adînc.

Conformîndu-se dispozițiunilor date de Joyce, plecase de acasă, ca să ia pe Nancy Ashford. Arăta superb, îmbrăcată într-o rochie de mătase roșie, cu obrazul tineresc încadrat în coroana lucitoare a părului alb, cu pasul elastic și trupul mlădios ; Nancy merita să fie mîndru de ea. Nu ezită să-i mărturisească această impresie — și ea-i mulțumi pentru cuvintele măgulitoare și pentru buchetul de flori pe care i-l adusese.

Ochilor ei nu putea să le scape nimic. Cînd îi ajută să se urce în limuzină, constată că Richard are caschetă și gambiere noi.

— Înainte de asta nu l-am văzut îmbrăcat în livrea, nu-i așa ? întrebă ea. Mi-am închipuit că în această privință dumneata ai vederi democratice.

— Este adevărat, admise el, dar mi-am schimbat convingerile. Cu livreaua pe el, înseamnă că face parte dintr-o instituție și ideea aceasta îl împiedică să facă imprudențe. Cel puțin acesta a fost scopul pe care l-am urmărit. De altfel lui îi place să umble îmbrăcat în livrea.

Continuară să vorbească despre tot felul de nimicuri şi el părea că participă mulţumit la această conversaţie, dar foarte curînd după aceea, nerăbdătoare să cunoască realitatea, Nancy îl întrerupse.

— Bobby, începu ea cînd luxoasa maşină pătrunse în şuvoiul circulaţiei de pe bulevard, accelerîndu-şi mersul, ceva mă face să cred că seara de astăzi va fi o corvoadă destul de grea.

— Nancy, ai avut întotdeauna un simţ de observaţie foarte acut, admise Bobby.

— Nu e nevoie să ai calităţi oculte, pentru a constata că în timpul acestei după-amiezi atmosfera de la Brightwood a fost plină de explozibile.

— Iartă-mă că te întrerup, dar trebuie să-ţi spun că această culoare de rochie îţi stă foarte bine. Astă-seară, draga mea, eşti o femeie încîntătoare.

— Asta înseamnă că nu eşti dispus să vorbeşti cu mine despre chestiunea care ne interesează ?

— De... probabil... sau ceva asemănător.

— Bine, dragul meu. Voi închide ochii, urechile şi gura şi voi juca rolul celor trei maimuţe înţelepte. Mă voi preface că nu ştiu că voi doi v-aţi certat.

— Va fi o atitudine extrem de amabilă.

— Tot aşa mă voi preface că nu ştiu despre voi cît sînteţi de îndrăgostiţi şi nu îndrăzniţi să vă uitaţi unul la altul, de teamă că cineva ar putea ghici realitatea.

— Eu, Nancy, rămîn totuşi de părere că eşti o femeie superbă.

— Dar tîmpită !

— Nu..., dimpotrivă !... Şi tocmai aceasta este marea calamitate.

Auzindu-i cuvintele acestea, Nancy îl iertă şi-i strînse mîna, spunîndu-i că el este bălatul ei preferat ; restul drumului discutară despre chestiuni în legătură cu spitalul, şi exclusiv din punct de vedere profesional.

Se opriră în faţa palatului Cadillac şi coborîră din maşină în mijlocul unui vîrtej de ninsoare care-i învălui din toate părţile, aşa că se repeziră imediat pe uşa turnantă de

la intrare, pentru a se adăposti. Joyce și Helen îi așteptau la mezzanină, așa cum se înțeleseseră. Joyce era îmbrăcată într-o rochie de tafta verde și părea excesiv de mulțumită, iar la piept purta buchetul de orhidee pe care i-l trimisese el. Bănui numaidecît că ea astrucase pînă acum sub buchetul acesta cel puțin două coctailuri, deoarece gesturile ei ca de păsărică erau nervoase și în glasul ei se simțea o notă stridentă pe care ar fi fost imposibil să n-o atribui unei doze de gin... Chiar dacă Helen și-ar fi dat seama de realitate, era cert că încearcă anume să nu bage de seamă. Din moment ce trebuia să treacă cu vederea o mulțime de lucruri, nu avea nici un motiv să rețină tocmai pe acesta... Ce ființă adorabilă este femeia aceasta... îmbrăcată în rochia de catifea neagră, la gît cu șiragul de perle... și cu buchetul lui de orhidee... Prin urmare consimțise să le poarte... Primul punct cîștigat, împotriva dușmanului adorat !

Amănuntul straniu fu faptul că chiar de la început Joyce se strădui cu toată energia să-i apropie unul de altul... Fără îndoială și străduința aceasta se datora ginului... Probabil instinctul îi spunea că între ei doi există o legătură nemărturisită și este datoria ei să contribuie cu ceva, ca să-și dea sentimentele pe față... Evident, era întotdeauna foarte greu să ghicești la ce se gîndește și ce urmărește Joyce... Dar oricare ar fi fost motivele atitudinii ei, dacă de fapt avea vreunul, era cert că nu încerca să-și ascundă intenția de a întrebuința dineul de astă-seară drept ocazie pentru a-i apropia unul de altul, și fără nici un fel de întîrziere.

În realitate atitudinea ei fusese aproape insuportabilă. În timpul cît se servi salata și conversația stagnă pentru cîteva clipe, murmură mai mult ca pentru ea însăși : „Doamna Hudson... doctor Mer-rick !... Sfinte Atotputernice ! — și ridicînd din umeri, oftă — eu cred că pînă acum ați fi putut ajunge cel puțin atît de departe, încît să vă ziceți Bobby și Helen !"

La aceste cuvinte Helen se plecă spre ea și-i spuse cu bunătate și duioșie maternă : „Bea-ți laptele, fetița mea. Și fii cuminte !"... iar după aceea, ca o aprobare unanimă a acestor cuvinte, începură cu toții să rîdă.

*
* *

Hotelul era plin de lume. Se ținea consfătuirea unei mari industrii și sălile și holurile furnicau de oameni impunători și bine hrăniți, cu insigne albastre și aurii la butonieră și fruntea brobonată de sudoare. Grupurile se învîrteau pe loc, încercînd să-și taie drum spre cîte un capăt al sălilor, și judecînd după obrazul lor încruntat, puteai presupune, că totul este pierdut, dacă nu vor reuși să iasă la vreme din această îngrămădeală.

Soțiile lor, epuizate de alergătură, ocupaseră toate scaunele libere și-și pipăiau cu degete nervoase pieptănăturile. Cele mai îndrăznețe încercau să pară nepăsătoare și se uitau la țigările pe care le țineau în lungimea brațului, întocmai ca niște copii care țin în mîini rachete, dar în fundul ochilor le tremură sfiala.

Joyce strînse pe Nancy de braț și o luă înainte.

— Voi doi stați împreună și băgați de seamă să nu vă rătăciți unul de altul, țipă ea cu glasul strident, întorcînd capul peste umăr. Va trebui să ne grăbim, ca să nu ajungem prea tîrziu la teatru și se pierdu împreună cu Nancy în mijlocul vîrtejului de oameni.

Bobby oferi lui Helen brațul și ea îl primi, nu din politețe, ci cu un gest ca și cînd ea însăși ar fi dorit să procedeze în felul acesta... În realitate n-ar fi fost obligată să facă gestul acesta, deoarece nici Joyce și nici Nancy nu-i mai puteau vedea... Ar fi fost preferabil să nu bage în seamă mișcarea făcută de el... În clipa aceasta nu avea nevoie să mai joace teatru.

Fură împresurați din toate părțile de oamenii care se frămîntau. O strînsese mai aproape de el și ea răspunsese gestului său... Nu fusese determinată să facă această mișcare de către cei care-i înghesuiau... Fusese un impuls interior, consimțit de bunăvoie... Ori, aci era oarecare deosebire. El o atrăsese mai aproape și ea se supusese...

Cu un gest mașinal își aprinse din nou luleaua și ținu chibritul în mînă, pînă cînd simți că flacăra îl arde la degete.

Se strînsese atît de aproape de el, încît îi simțea și acum căldura trupului trecută în brațul său... Mișcarea aceasta n-ar fi trebuit s-o facă, deoarece nu era prevăzută în rolul pe care se obligase să-l joace... Dar, probabil tot în felul acesta ar fi

procedat, dacă între ei n-ar fi existat această neînțelegere; sau cine știe... Poate nici n-ar fi îndrăznit... Dar în momentul acesta era foarte greu să poată judeca limpede.

Pînă acum încă nu schimbaseră nici o vorbă, afară de cele cîteva cuvinte de salut, în momentul întîlnirii, dar Joyce intervenise imediat între ei. Presimțea că acum va trebui să-i spună ceva. Nu-i făcea plăcere să debiteze banalități, dar nici nu putea admite ca tăcerea aceasta să se prelungească.

Apoi cu totul pe neașteptate deveni îndrăzneț:

— Te-am mai condus o dată în felul acesta, odinioară, în lungul unei cărări întunecoase de la țară, se auzi el spunînd.

— O... vasăzică îți mai aduci aminte? întrebă ea rîzînd. Cred că ne țineam de mînă. Mă simțeam exact ca o fetiță pe care o duc pentru prima dată la grădiniță.

— Prin urmare nici dumneata n-ai uitat...

— Sigur că nu! În noaptea aceea nu știu ce m-aș fi făcut, dacă nu te-aș fi întîlnit pe dumneata, răspunse ea, și ridicînd privirea, se uită la el și zîmbi... Bobby se întrebă, nu cumva îi aude bătăile inimii... Intrară în sala restaurantului... Joyce le făcu semn de la o masă de pe mijlocul sălii.

— Din moment ce am început să vorbim despre întîmplarea asta, mai spune-mi ceva, adăugă Helen cu toată încrederea. De ce nu ai admis să te duc pînă acasă în noaptea aceea, sau să-mi fi spus să opresc, cînd am trecut prin fața casei dumitale?

— Pentru că am preferat să nu bănuiești cine sînt eu. Mi-am zis că dacă vei afla, ai... Nu mai continuă și păru că se străduiește să găsească cuvintele indicate pentru explicație.

— Acesta a fost un început anume indicat, pentru o prietenie ca a noastră, care este plină de decepții și enigme, ripostă ea cu înțeles.

— Îmi pare foarte rău! declară el abătut.

— Nu te mai uita în felul acesta, porunci ea și-l smuci violent de braț. Arăți ca și cînd ai fi Hamlet. Zîmbește n-auzi! Nancy Ashford a dumitale știe foarte bine că noi am avut o discuție împreună. Am constatat în timpul după-amiezii, din felul în care se uita la mine. Nu vreau să joc, numai eu singură, această farsă.

Se uitase în ochii ei mari și albaștri, mirat de această erupție neașteptată care se potrivea atît de puțin cu expre-

sia ei senină, şi începuse să rîdă. Aducîndu-şi aminte de scena aceasta, îi veni din nou să rîdă. I se părea absurdă... şi de necrezut.

— De ce rîdeţi? întrebă Joyce, cînd chelnerul le oferi scaunele ca să se aşeze la masă.

— Este o poveste lungă, răspunse Helen, fără să ezite. Cînd i-am debitat-o, a rîs cu poftă, aşa c-ar fi imposibil să-l mai fac o dată să rîdă.

Nancy, părea că nu înţelege nimic, şi rămase încîntată, cînd constată că situaţia aceasta depăşeşte capacitatea ei de înţelegere.

— Lista de mîncare v-am comandat-o întreagă, zise Joyce, după ce chelnerii plecară. Rămîne să vă comandaţi desertul pe care-l preferaţi. Mîncarea o veţi accepta aşa cum am crezut eu de cuviinţă să v-o aleg. Nu draga mea, zise ea întorcîndu-se spre Helen. Nu am comandat viţel. După cum vezi, mi-am adus aminte că eşti sătulă de friptură de viţel.

— Mai spune-ne ceva din experienţele prin care ai trecut în străinătate, o rugă Nancy. Sper că foarte curînd voi putea să plec şi eu, pentru a petrece o vară în străinătate. Tocmai de aceea sînt atît de curioasă s-aud pe cineva că vorbeşte despre călătoriile pe care le-a făcut.

Cu cîtă graţie acceptase această invitaţie! Şi cît de frumos vorbea despre impresiile ei. Majoritatea marilor oraşe pe care le cunoştea şi el, aproape tot atît de bine cum cunoştea şi oraşul său natal, începură să defileze pe dinaintea ochilor săi, dar ea văzuse şi lucruri care lui îi scăpaseră — vederi fugare, din străduţe înguste şi cotite, prăvălioare modeste, unde părea că a făcut cunoştinţă cu familii întregi... Cît de înduioşată vorbea despre copii!...

— Odată, la Assisi, am legat cîteva prietenii admirabile în felul acesta, spunea ea. Trebuie să recunosc că la început am vizitat magazinul Bordini, pentru a-mi îmbunătăţi conversaţia în limba italiană. Fireşte, de fiecare dată cumpăram cîte ceva, sau aduceam copiilor cîte un mic dar;

mai tîrziu mi-am dat seama că eu merg la ei din cauză că-mi sînt simpatici și am nevoie de prietenia lor. Într-una din zile mica Maria care n-avea mai mult de trei ani, s-a îmbolnăvit grav. Vreme de trei săptămîni s-a zbătut între viață și moarte. Toată familia era speriată. În timpul acesta, neavînd nimic deosebit de făcut, îmi petreceam majoritatea timpului în casa lor.

Se opri, ca să-și scoată de la gît o cruciuliță de argint pe care o purta pe sub guler.

— Cînd am plecat din Assisi, mama Marici a stăruit să primesc cruciulița aceasta.

Cruciulița trecu din mînă în mînă, împrejurul mesei, și cînd ajunse la el, se uită la ea cu tot respectul. Era un obiect sfînt — pentru mai multe motive care toate erau întemeiate.

— N-am vrut s-o primesc, continuă Helen, deoarece eram convinsă că este obiectul lor cel mai de preț. Fusese binecuvîntată de Sfîntul Părinte în anul 1900, cînd fiind încă fată tînără, plecase la Roma împreună cu un grup de pelerini.

— Vasăzică de aceea porți această cruciuliță banală ! exclamă Joyce. Nu cumva îți aduce noroc ?

Helen zîmbi.

— Probabil îmi aduce, răspunse ea. În orice caz îmi place mai mult decît toate celelalte podoabe pe care le am.

— E foarte firesc, încuviință Nancy cu înțelegere.

Joyce asculta cu toată atenția.

— Probabil, pentru a-ți da această cruciuliță miraculoasă, tu ai fost îngerul păzitor al acestei familii. Spune-ne tot ce s-a întîmplat. Ce-ai făcut în interesul Marici, cîtă vreme a fost bolnavă. Le-ai ajutat în magazin ? Ai îngrijit fetița ? Haide, spune-ne tot ce-ai făcut draga mea !

La aceste cuvinte nu se mai putu stăpîni. Rămase el însuși mirat, cînd se văzu c-a ridicat mîna în aer, ca să protesteze.

— Nu, Joyce, te rog. Ar fi imposibil să cerem doamnei Hudson, să ne vorbească despre aceste amănunte.

Dar în aceeași clipă rămase speriat de propriile sale vorbe.

— Ei, comedie ! Dar de ce să nu vorbească ?

După riposta lui Joyce, se întoarse spre Helen și o întrebă :

— Despre întîmplarea asta ai mai vorbit cuiva pînă acum ?

— În momentul acesta, tocmai din pricină că mă întrebi... Îți voi spune că n-am vorbit încă nimănui.

— Dacă aș fi în locul dumitale, n-aș vorbi nici acum. Sînt convins că amintirea pe care ți-au dat-o este de mare valoare, și farmecul ei rezidă tocmai în amănuntul că nimeni nu cunoaște felul în care ai cîștigat-o.

— Cît ești de ridicol, Bobby ! exclamă Joyce. Nancy dumneata știai despre el că este atît de superstițios ?

— O dată sau de două ori mi-a dat și mie motive ca să-l bănuiesc.

Helen se uită la el cu ochii albaștri și mirați, cînd îi puse în palmă prețioasa cruciuliță, cu un gest care semăna foarte de aproape cu o mîngîiere, căci degetele lui întîrziară cîteva clipe pe mîna ei.

— În mai multe rînduri mi-am zis că va fi mai bine să le trimit cruciulița înapoi. Îmi face impresia, doctore Merrick, că în această privință dumneata ai convingerile dumitale, așa că probabil vei putea să mă sfătuiești ce trebuie să fac ?

— În nici un caz să n-o trimiți înapoi. Pentru ca această cruciuliță nu va mai avea nici o valoare, dacă i-o vei trimite. Afară de asta nici ea n-o mai poate primi, înțelegi... deoarece... deoarece...

Helen se uită la el cu buzele întredeschise și așteptă, dar văzîndu-l că s-a oprit, stărui :

— Da... deoarece ?

— Deoarece este foarte probabil că pînă astăzi a beneficiat în întregime ea însăși de darul pe care ți l-a făcut.

O clipă se uită la el fără să clipească, cum s-ar fi uitat la o fantomă. Apoi cu glasul sfios și pe un ton, ca nimeni afară de el să n-o poată auzi, murmură :

— Vasăzică... aceasta este semnificația ei ?

— Da... tocmai ! Aceasta este semnificația ei !

Ochii i se tulburaseră și degetele îi tremurau, cînd ridică mîinile, ca să-și prindă cruciulița la gît.

— Îmi pare foarte bine că mi-ai spus, îngînă ea cu sfială. Mi-am pus de multe ori această întrebare.

Joyce, nemulțumită, își așeză amîndouă mîinile pe masă și se uită la ei.

— Ia să-mi spuneţi rogu-vă, despre ce vorbiţi ?... Dumneata Nancy, înţelegi ceva ?

— O, foarte puţin, răspunse Nancy... Mi se pare Helen că dumneata ai preferat micile orăşele ? Mai spune-ne ceva despre acestea. Despre Bellagio, de pildă. Povesteşte-ne despre acesta.

— Da, te rog şi eu, stărui Joyce. Ne-ai trimis scrisori atît de frumoase din această localitate. Cum îi zicea micului hotel de pe culmea muntelui ?

— Vila Serbelloni ? începu Helen îngîndurată. Da... la început mi-a făcut plăcere, dar la urmă m-am simţit izolată. Eram atît de abătută, încît într-o după-amiază, pe o ploaie torenţială, am plecat fără să dau nimănui de ştire.

— Cum se poate... ce s-a întîmplat, draga mea ? întrebă Joyce cu toată solicitudinea.

— Probabil din pricină că mă simţeam singură. Sezonul trecuse de mult şi aproape toată lumea plecase. Am cunoscut o femeie tînără care mi s-a părut simpatică, dar după aceea am constatat că este o persoană căreia îi place să scrie, şi dîndu-mi seama de scopul real pentru care se oprise în această staţiune, nu puteam s-o plictisesc mereu cu prezenţa mea, cînd ea era obligată să-şi petreacă timpul scriind ; aşa s-a întîmplat că în după-amiaza unei zile furtunoase, fiind chinuită de singurătate, am plecat.

— Ai avut ocazie să constaţi ce scria ? întrebă Nancy curioasă.

Helen clătină din cap.

— Poate ar fi bine să te interesezi, îi propuse Joyce. Căci cine ştie dacă într-una dintre povestirile ei nu te vei recunoaşte pe tine. Cred că nu poate fi neplăcut să iei în mînă o carte şi pe urmă să constaţi că tu însăţi eşti eroina ei.

Tot timpul cît vorbiră despre Bellagio, Helen se adresă mai mult celorlalţi. Dar cînd răspunse la observaţia făcută de Joyce, întoarse încet obrazul spre el.

— E foarte probabil ca în ceea ce scria, să fi avut şi eu un rol mai neînsemnat, deoarece pînă în ziua cînd am constatat cu ce se ocupă, am fost tot atît de guralivă ca şi o fată de şcoală.

— Eu sînt sigur că dumneata eşti eroina povestirii ei declară el cu toată convingerea. Sînt gata să jur că acesta este adevărul.

— Pari tot atît de sigur de temeinicia afirmației dumitale, ca și cînd ai cunoaște realitatea.

Dîndu-i acest răspuns, se plecă ușor spre el și Bobby putu să murmure, fără să-l audă altcineva afară de ea.

— Cunosc realitatea!

Conversația lor se abătu asupra vapoarelor de transport. Nancy era curioasă să afle tot felul de amănunte despre călătorii; cum trebuie să te îmbraci, ce sume și cum se dau bacșișuri; cu cîte zile înainte trebuie să-ți iei biletul, pentru a putea obține un loc mai bun.

— Helen și-a obținut biletul în ajunul plecării, interveni Joyce.

— Da, dar nu se întîmplă întotdeauna așa, ripostă Nancy. Îmi aduc aminte c-am trecut printr-o mulțime de emoții, pentru a putea obține în ultimul moment biletul de trecere pentru unul dintre prietenii lui Bobby, care trebuia să plece fără întîrziere la Buenos Aires.

Se întorsese sfios spre Helen și o surprinsese uitîndu-se încruntată la el. Dar ea se reculese imediat și adăugă:

— Probabil sezonul are și el o legătură cu aglomerarea călătorilor. Cînd s-a întîmplat asta?

— Spune, Bobby, cînd s-a întîmplat? întrebă Nancy. Dumneata trebuie să-ți aduci aminte. Erai extrem de nerăbdător să-l vezi îmbarcat pe vaporul acela. Probabil asta s-a întîmplat acum un an, sau poate mai puțin.

— Cam așa ceva, încuviință el cu nepăsare.

Chelnerii le aduseseră lista, pentru a-și alege desertul. Joyce și Nancy se plecaseră una spre alta și vorbeau despre ceea ce ar trebui să aleagă. Helen ridică lista pînă la înălțimea necesară, ca să-i acopere obrazul:

— A fost un gest extrem de frumos din partea dumitale, zise ea în șoaptă. Pînă acum nici n-am bănuit că dumitale ți se datorește această plecare.

— N-am vrut ca dumneata să afli. Sper că nu te vei mai gîndi la asta. Îmi pare rău că chestiunea aceasta a fost divulgată în mod indirect.

Cîteva clipe obrazul ei păru îngîndurat, apoi se lumină pe neașteptate.

— Ooo... acum înțeleg, murmură ea.

— Înțelegi oare cu adevărat?

Dădu categoric din cap.

— Este ceva ca... asemănător cu cazul Bordini... și cu mica mea cruciuliță, nu-i așa ?

— Da... exact cazul acesta !

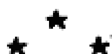
Joyce le întrerupse conversația aceasta intimă, cerîndu-le părerea referitoare la problema desertului... Avusese parte de o intermitență duioasă. Gîndindu-se acum la ea, își zise că dacă în momentul acela ar fi fost chemat undeva, pentru o operație urgentă, acum ar trepida de nădejdi că neînțelegerile dintre ei au fost în mod definitiv înlăturate.

Se ridică în picioare, își duse degetele la tîmple și începu să se plimbe prin cameră, apoi se opri în fața măsuței, își umplu lulceaua, mai puse o despicătură de lemn pe foc și se așeză din nou în fotoliu. O pendulă montată într-un turn de catedrală de pe consola căminului, bătu primul sfert după miezul nopții.

Aceste patru lovituri ale sferturilor, cînd reușeau să-i atragă atenția, îl determinau întotdeauna să se tulbure. Cînd bătea jumătatea, efectul nu mai era același. Pesemne vibrațiile pendulei reușeau să pară mai vesele pînă la această oră, iar cînd băteau trei sferturi, i se păreau că simte într-însele un fel de îndemn. Dar de fiecare dată se repetau aceleași ecouri ironice și resemnate : da... de... di... dum, din primul sfert care-l determinau să creadă că ceea ce face, este zadarnic și cu totul lipsit de prevedere. Era exact aceeași senzație ca și cînd destinul etern și-ar fi întins brațele uriașe în sus și ar fi căscat. Nu putea fi niciodată sigur de ceea ce vor să-i spună aceste bătăi care uneori i se păreau patru variante ale unui oftat de extremă oboseală.

Vibrația continuă să tremure în largul camerei. Ridică privirea și se uită în cadran. Era două și un sfert... Începu din nou să se gîndească, zicîndu-și că de aci înainte amintirile nu-i vor mai lăsa odihnă.

În drumul scurt pe care-l făcură cu mașina lui, pînă la teatrul din apropiere, nu se întîmplă nimic deosebit. Cînd

mașina se apropie de marginea trotuarului, auzi pe Helen adresîndu-se lui Nancy:

— Ce mașină frumoasă! Ce marcă este?

N-auzi răspunsul pe care-l dădu Nancy, dar ea știa.

Întîrziaseră prea mult la masă și sosiră foarte tîrziu. Urmară cu sfială tremurul de la lampa electrică a femeii care-i conduse la locurile lor și se așezară cu toată băgarea de seamă, deși din fericire locurile erau la capătul unui rînd de fotolii.

Un grup de balerine traversa scena, înșirate una după alta, întocmai ca o uriașă și strălucitoare omidă; puțin după aceea începură să țipe speriate și să se împrăștie, urmărite de contingentul masculin al dansatoarelor care apărură din culisele laterale. Urmă o furtunoasă repetare a refrenului și finalul asurzitor se desfășură sub luminile reflectoarelor care inundară scena peste care cortina începuse să coboare.

Joyce care stăruise să meargă înaintea lor, se plecă spre stînga, peste Nancy și Helen, ca să-i întindă contramărcile biletelor... Cele mai banale incidente i se desfășurau acum prin minte cu toată limpezimea... Se plecase ca să le ia și mișcarea aceasta îl obligă să se lipească de umerii despoiați ai lui Helen și cu mîna atinsese brațul ei gol. Fiecare contact trecător îl făcea să se înfioare de emoție. Numai cu mare greutate reușise să se oprească la timp, pentru a nu întinde brațul după ea.

Nu-și mai aducea aminte despre ce vorbiseră în prima pauză dintre acte. Probabil vorbise Joyce singură, debitînd o întîmplare hazlie din ziua cînd Jasmine se reprezentase în premieră la New York. Nancy o asculta cu atenție; Helen zîmbea, ascultînd-o cu o ureche și gîndindu-se la ceva.

Membrii orchestrei apărură din nou în sală; dirijorul ridică brațele în aer, orchestranții își acordară viorile și imediat după aceea sala fu copleșită de întuneric.

Ar fi preferat să nu se simtă atît de profund impresionat de apropierea ei, căci fără îndoială ea era conștientă de neliniștea lui. Își aduse aminte de răspunsul pe care i-l dase Nancy, cînd îi vorbise de emoția prin care trecuse în noaptea aceea la țară, cînd fusese singur în mașină cu ea. Nancy începuse să rîdă de afirmația lui, cînd îi spusese că Helen nu și-a dat seama de impresia ce-a făcut-o asupra lui.

— „Nu vorbi copilării, - îi spusese ea, crezi că o femeie poate face cuiva o astfel de impresie, fără s-o împărtășească ea însăși ?... Cît de puțin cunoști femeile !"

Catastrofa se întîmplase pe la sfîrșitul actului al doilea. Nu urmărise cu atenție subiectul piesei și nici nu putea prevedea deznodămîntul. Era în întregime preocupat de prezența magnetică a femeii din apropierea lui și visa cu ochii treji la mulțumirea ce o va simți, cînd o va putea copleși cu toate atențiile ce i se cuvin. Abia după ce constată c-a făcut o ireparabilă greșeală, reuși să-și dea seama că a insultat-o din nou.

Tînăra și strălucitoarea ingenuă, apăruse într-o impunătoare limuzină, în mijlocul unui peisaj rural, la o serbare cîmpenească. Ea era fată săracă ; mașina aparținea unui îndrăzneț agent de bursă care tot timpul o urmărește cu asiduitățile lui, în anumite scopuri ; rochia elegantă cu care era îmbrăcată, fusese și ea cumpărată cu banii acestui adorator, dar toate acestea nu puteau avea pentru el nici un fel de semnificație... În clipa aceea pe el nu-l interesa decît superba limuzină.

Se întoarse în mod impulsiv spre Helen — o clipă capetele lor se apropiară unul de altul — și-i spuse în șoaptă :

— Te-am auzit spunînd că-ți place mașina mea cea nouă. Eu nu prea am nevoie de ea. Mi-ar face plăcere să ți-o împrumut dumitale pentru tot timpul cît vei fi în oraș.

Probabil lipsa aceasta de tact putea să fie trecută cu vederea, dacă ea l-ar fi refuzat imediat și în mod categoric. Fără să bănuiască nici un moment că tăcerea ei se datorește exclusiv faptului că nu știe ce să-i răspundă la această îndrăzneală, o interpretă drept un îndemn și în mod instinctiv se întinse după mîna ei pe care o văzuse așezată, albă și cu palma în sus, pe rochia de catifea neagră.

Dar probabil datorită intuiției, ea presimțise intenția lui ... Sau, poate ușoara tresărire a brațului său, o prevenise despre ceea ce se va întîmpla... Sau alesese tocmai momentul acesta pentru a-și duce mîna la șiragul de perle pe care-l avea împrejurul gîtului... Era însă cert că el nu va putea afla niciodată ce s-a întîmplat... Țesătura de catifea tresări speriată de mîngîierea trecătoare a degetelor lui.

Cortina începuse să coboare. Sala se umplu de lumină. Se uită la ea speriat și o văzu cu obrajii aprinși, iar batista pe care o făcuse ghem, și-o ridicase la gură.

La propunerea lui Joyce plecară să se plimbe prin foayer. Cînd ieșiră din sală, Helen luă pe Nancy la braț, iar Joyce îl așteptă, ca să meargă împreună. Tot timpul continuă să vorbească despre diverse subiecte, dar el se simți mulțumit, deoarece gîndurile lui rătăceau în haos.

Cînd se dădu semnalul pentru ultimul act, se întoarseră în aceeași ordine în care ieșiseră și Helen intră cea dintîi în rîndul de fotolii, lăsînd lui Joyce locul pe care-l ocupase pînă acum.

Ce-și va închipui acum despre el !... Dar fără îndoială bunul ei simț îi va spune că el n-a înțeles să facă un astfel de gest... Nu unul ca cel pe care-l făcuse.

Nu văzu nimic din actul al treilea ci stătu chinuit de remușcări. I se păru c-a trecut o eternitate, pînă să se termine.

Despărțirea lor se desfășură repede, fără nimic neobișnuit și fără nici o privire de reciprocă înțelegere în luminile ochilor.

Dimineața următoare se va duce la ea și va încerca să-i explice. Pendula bătu din nou patru sferturi și indică ora trei... La ora nouă trebuia să facă o operație.

Se dezbrăcă ostenit și se întinse pe pat. Cînd își întinse trupul și puse capul pe pernă, mîhnit pînă în adîncul sufletului, ecoul pendulei se auzi din nou tremurînd în largul camerei, ca un ecou sarcastic despre felul în care a reușit să rezolve delicata problemă ce i se pusese în astă-seară.

Dimineața următoare, cînd ajunse la spital, de la birou îi spuseră că domnul Randal de la Fourth National Bank îl roagă să-l cheme la telefon, dar nu dădu nici o urmare acestei dorințe.

După ce termină operația care-l aștepta, chemă Hotelul Statler și întrebă de doamna Hudson. I se răspunse că doamna a părăsit hotelul.

XVIII

Soţii McLaren invitaseră la masă pe doctorul Robert Merrick în apartamentul lor luxos mobilat. Era o zi de duminică şi toţi trei se întoarseră de la slujba oficială în biserica Grace Church, unde apariţia tînărului şi distinctului chirurg în strana familiei preotului trezise o legitimă senzaţie de mîndrie şi mulţumire.

Presa făcuse mare vîlvă în jurul recentei descoperiri făcute de Bobby Merrick în domeniul chirurgiei craniene, amănunt care lui nu-i făcuse prea mare plăcere, deoarece ca oricărui om de ştiinţă care lucrează cu tot entuziasmul, se ferea de reclamă. Nu se simţise deloc la îndemînă, văzîndu-şi invenţia descrisă în termeni gazetăreşti şi nu se simţise nici pe departe atît de recunoscător, cît ar fi vrut să fie, pentru laudele bineintenţionate, publicate în prima pagină a cotidienelor şi nici de erupţiile sentimentale care împodobeau biografia sa publicată de reviste ilustrate şi beletristice.

Evident, evenimentul fusese destul de senzaţional pentru a merita două coloane în prima pagină. Reporterii nu omiseseră nici un amănunt pentru a prezenta pe tînărul doctor Merrick care renunţase la toate plăcerile ce i se puteau oferi, datorită uriaşei sale averi, pentru a se dedica în întregime celei mai grele şi chinuitoare specialităţi din domeniul chirurgiei. Tema aceasta fu exploatată pînă la saturaţie. Dacă nu şi-ar fi baricadat imediat uşile aparamentului, împotriva avalanşei de reporteri, bărbaţi şi femei, care dăduseră năvală asupra lui din toate părţile, situaţia ar fi fost şi mai neplăcută.

— „Cred că vă daţi seama că aveţi anumite obligaţii faţă de publicul dumneavoastră", gîngurise una dintre ziariste care vorbea cu el, ca şi cînd ar fi vorbit cu cine ştie ce fişneaţă care visează să devină stea de cinematograf, după ce a cîştigat concursul de frumuseţe al ziarului Times.

Fusese reeditată pînă și versiunea că viața doctorului Merrick a fost salvată acum cîțiva ani, exact în momentul cînd un alt chirurg strălucit în același domeniu, Dr. Wayne Hudson se înecase în Lacul Saginack. Unul dintre ziarele de stînga își punea fățiș întrebarea, nu cumva hotărîrea tînărului Merrick de a urma studiile medicale și a-și alege chirurgia craniană, fusese dictată de această tragedie, dacă nu chiar impusă ; dar în lipsă de dovezi și fiindu-i imposibil ca de la el sau de la colegii săi să obțină vreo informație, se mulțumise să facă această sugestie, fără nici un comentariu, lăsînd publicul să creadă ce va găsi el de cuviință.

În mai puțin de optsprezece ceasuri de la publicarea acestei știri, Bobby își dădu seama că publicitatea aceasta din prima pagină a ziarelor, va sfîrși prin a-i crea o reputație cu totul deformată. Era evident că noul astru se bucură de favoare, chiar în caz de vizibilitate redusă. Corespondența lui era plină de scrisori de la tot felul de cerșetori, de la fondarea unei societăți pentru înțelegerea internațională, pînă la protejarea pisicilor rătăcite și a gaițelor albastre. Primi o mulțime de ode și imnuri care-i cîntau slava, în nădejde că autorii lor le vor putea tipări pe socoteala lui, scrisori zaharisite de dragoste, dintre care majoritatea erau însoțite de fotografii. Era asediat cu cereri de a ține cuvîntări la banchete, așa că încerca să se refugieze, adăpostindu-se dintr-un loc într-altul, pentru a putea scăpa de această persecuție.

Pînă și la Windymere, unde puțin după ce începuse acest spectacol, se refugiase pentru un week-end, rămase înspăimîntat cînd găsi pe bunicul său dînd cu mîndrie unei tinere doamne îmbrăcate într-un costum sever, informațiile pe care aceasta i le ceruse despre copilăria lui Bobby, pentru a putea completa amănuntele unei povestiri destinate unei reviste.

— O, Robert, ce plăcere să te pot vedea ! exclamă bătrînul Nicholas. Tocmai vorbeam despre tine. Această tînără doamnă...

— Da, înțeleg, îi răspunse Bobby cu glasul rece. În cazul acesta cred că ne va ierta, dacă vom începe să vorbim despre altceva.

— Dimpotrivă, nu vă voi ierta deloc, protestă doamna rizind.

Nicholas păru foarte încurcat și sfios din pricina acestei situații, pînă în momentul cînd Bobby, ca să-i vină în ajutor, întinse mîna spre sonerie. Meggs apăru numaidecît.

— Spune-i lui Stephen să conducă pe doamna pînă la gară, Meggs. Dumneaei dorește să plece cu trenul de 4. 16".

Cît despre colegii săi de profesiune medicală, recunoștința și sincerele lor felicitări, fură pentru el motiv de adevărată mulțumire. Poșta de fiecare zi îi aducea scrisorile de recunoștință ale oamenilor cunoscuți în specialitatea sa, care-i mulțumeau pentru dezinteresul cu care pusese invenția la îndemîna celorlalți colegi ai săi. Astfel de scrisori primise din toate țările lumii civilizate.

Acum, după ce clocotul acestui cazan de reclamă se liniștise de ajuns, pentru a se putea congela, Bobby ieșise din nou la lumină, pentru a-și relua cu toată sfiala obișnuita activitate și recreațiile. Nu se obișnuise nici acum cu felul în care lumea se uita la el, cu șoaptele și scornelile publicului, care începeau imediat ce-l vedea cineva în vreun local, dar dîndu-și seama c-ar fi imposibil să-și petreacă toată viața trăind ascuns, încerca să se prefacă și el că nu bagă de seamă ce se întîmplă în apropierea sa și suporta cu indiferență.

Astăzi îndrăznise să meargă chiar și la biserică.

Doctorul McLaren ținuse o predică erudită, în fața unui auditoriu select din care aproape jumătate nu împlinise încă patruzeci de ani și despre un subiect care își închipuia că poate să intereseze în mod special pe vizitatorul său atît de important.

De fapt, în timpul cît își scrisese predica, se gîndise atît de adînc la impresia ce i-o va face doctorului Robert Merrick, încît numai cu mare greutate se putu stăpîni să nu întrebuințeze mijloace de exprimare științifică care puteau fi mai presus de înțelegerea ascultătorilor săi — deși despre parohienii de la Grace Church se putea afirma că sînt oameni cu educație și concepții moderne, ca și biserica lor.

— „În realitate este biserica cea mai avansată — de fapt singura biserică cu vederi avansate din oraș", spusese doamna Sealback, cînd propusese ca pastorul McLaren să facă sfeștania, la lucrările Congresului Social care în programul discuțiilor sale trecuse problema Controlului Natalității.

— „Avansată din ce punct de vedere anume ?" întrebase președinta congresului, doamna Cordelia Kunz din Grand Rapida, și bătuse cu ochelarii în maldarul de note ce-i avea

în fața ei. „Avansată în privința problemelor economice, a celor sociale-politice, sau pozează pur și simplu în rolul de ultimă avangardă a ortodoxiei ?"

Doamna Sealback rămase puțin năucită de avalanșa acestor întrebări, dar cu toate acestea nu-și pierdu cumpătul și răspunse că nu știe tocmai exact care este drumul în lungul căruia Grace Church își duce credincioșiii spre mîntuire — apoi deschise și închise cu zgomot poșeta pe care o avea în mînă, ca și cînd ar fi vrut să-i dea să înțeleagă, că nu dorește să mai discute această chestiune, dar nu reuși să-și dea seama că femeia aceasta din partea de miazănoapte pusese degetul tocmai pe punctul nevralgic al problemei.

Totuși pastorul McLaren fu destul de prevăzător, ca în ultimul moment să schimbe anumiți termeni care i se păreau prea savanți, de teamă să nu întreacă posibilitatea de înțelegere a credincioșilor săi, dar chiar după această schimbare pe care o consimțise cu destulă părere de rău, predica sa nu era altceva decît dizertația unui om de știință, adresată unui alt om de știință. Auditorul său rămase numaidecît încîntat de farmecul inevitabil al observațiilor lui pe care nu le putea înțelege. Se întreabă de asemenea, ce va crede doctorul Robert Merrick despre această predică și se simțeau mîndri de priceperea tînărului lor pastor.

În realitate aveau toate motivele să fie mîndri de el. Reverența Sa pastorul Bruce McLaren, doctor în filozofie, nu era cituși de puțin un intelectual pedant sau un farsor căruia îi place să jongleze cu vorbe sforăitoare, pentru a-și cîștiga reputația de erudit. Pregătirea lui ecleziastică era întemeiată pe cunoștințe reale din acest domeniu și predica din această zi de duminică era cea mai strălucită dovadă a acestei pregătiri.

Deacon Chester se apropia de el și cu glasul ridicat, pentru a domina acordurile orgei, îi spuse că aceasta a fost predica cea mai bine pregătită pe care a auzit-o în biserica Grace Church, după părerea lui. Afirmația era pe de-a-ntregul întemeiată și calificativul „după părerea lui" nu era un simplu fel de a vorbi. Chiar dacă domnul Chester ar fi fost un stilist — în realitate era un cofetar care fabrica prăjituri cu ridicata — nici atunci n-ar fi putut găsi un calificativ mai bun, pentru a indica propria sa capacitate de apreciere a acestei savante omelii.

Dacă ecoul trezit în mintea domnului Chester, de savanta dizertaţie ţinută de Dr. McLaren, ar fi putut să-l fotografieze cineva, fără îndoială placa ar fi rămas virgină şi fotograful ar mai fi întrebuinţat-o odată, pentru alte scopuri.

Marea prietenie existentă între Dr. McLaren şi doctorul Merrick, începuse într-o seară umedă şi rece din luna Martie, cînd pe tînărul preot îl aduseseră cu ambulanţa la spitalul Brightwood, leşinat şi cu o fractură craniană adîncă în regiunea tîmplei drepte. Era plin de noroi, de sînge şi aproape inert. Erau puţine posibilităţi de a scăpa cu viaţă. În noaptea aceea singura distracţie pe care doctorul Merrick şi-o putu permite, de la ora nouă cînd îl operase, pînă la şapte dimineaţa, fu să se plimbe în lungul coridorului, prin faţa uşii pacientului său, fumînd enervat şi primind paharul de lapte şi sandvişurile pe care la ora trei de dimineaţă i le adusese o infirmieră.

Lui Bobby Merrick pastorul McLaren îi fusese simpatic din primul moment ; cînd îl întinseseră pe masa de operaţie, îi făcu plăcere să-l vadă cît este de lung şi de voinic şi felul în care în mod incoştient se încleştează de viaţă ; îi plăcu fruntea lui înaltă, forma urechilor lui, linia bărbiei şi antebraţul încărcat de muşchi, ceea ce dovedea că este un excelent jucător de tenis, culoarea trupului său şi curba de formă eliptică a degetelor mari. Toate aceste amănunte erau semnificative. Dacă în momentul acela i s-ar fi cerut de cineva, doctorul Merrick ar fi fost în stare să scrie un raport de două mii de cuvinte despre personalitatea şi caracterul lui McLaren chiar înainte de a-l fi auzit pronunţînd o singură vorbă.

Îi plăcuse şi a doua zi dimineaţă, datorită atitudinii lui, cînd se trezise pentru cîteva minute şi dintr-o singură privire reuşise să-şi dea seama de situaţia în care se găseşte. Considerînd că totul este în ordine şi ascultînd sfatul infirmierei, îşi întinsese capul pe pernă şi adormise din nou, fără să mai pună întrebări. La cîteva zile după aceea lui Bobby îi deveni şi mai simpatic, văzîndu-l cu cîtă răbdare îşi suportă chinurile, fără să protesteze şi fără să se plîngă. Iar la urmă, cam la o săptămînă după aceea, îi plăcu felul de a judeca al lui McLaren, care vorbea liniştit şi fără supărare despre beţivul insolvabil care dăduse cu maşina peste el, cînd traversa drumul pe porţiunea rezervată pietonilor şi în momentul cînd circulaţia vehiculelor era oprită.

— Probabil suferă şi el destul de greu, din cauza acestui accident, spunea McLaren cu glasul adînc de bas, îmblînzit de accentul scoţian. Eu voi încerca în orice caz să uit întîmplarea aceasta, căci nu vreau să mă frămînt din pricină că i-am făcut un neajuns.

— Felul dumneavoastră de a judeca situaţia, mi se pare neaşteptat de cuminte, răspunse Merrick, zicîndu-şi că pe omul acesta va trebui să-l cunoască mai de aproape, după ce se va face bine şi va putea părăsi spitalul. Nu cunoscuse pînă acum nici un preot. Despre tagma preoţească n-avea decît o idee tulbure, din satirele şi glumele publicate de reviste sau caricaturile proiectate pe ecranul cinematografului. Nu demult răsfoise un roman plin de meschinării la adresa membrilor acestei profesiuni şi rămăsese revoltat de vulgarităţile debitate de autor. Nu era împotriva preoţilor propriu-zis, dar despre ei avea aceeaşi părere ca şi majoritatea celor care stau departe de biserică, anume că preoţii sînt oameni mărginiţi şi cu vedere scurtă.

Tînărul chirurg se simţea din ce în ce tot mai atras de pacientul său şi-i plăcea să-l audă făcînd glume, sau spunînd vorbe de spirit, îi admira priceperea cu care înlătura ripostele sarcastice ale medicilor şi ale infirmierelor, provocate de verva sa proprie. În timpul convalescenţei sale, aproape tot personalul spitalului Brightwood veni pe rînd să-l vadă şi toţi rămăseseră cu impresia că este un om foarte cumsecade.

Cei de la Brightwood fură tot atît de încîntaţi şi de doamna McLaren, o brună cu ochii căprui şi cu gropiţe în obraji, care apăru la o jumătate oră după sosirea bărbatului ei, admirabil de calmă, deşi înspăimîntată. Îi telefonaseră că doctorul McLaren este grav rănit şi-i propuseră să vină cît mai repede posibil. Cînd intră în camera bolnavului, vederea soţului ei nu fu pretext pentru o scenă de isterie... Credeţi că Dr. McLaren se va vindeca? Deocamdată nu s-ar putea spune cu precizie. Este prea devreme. Este rănit extrem de grav... Primi răspunsul acesta fără să tresară şi rămaseră cu toţii impresionaţi de fermitatea caracterului ei. O poftiră să-şi petreacă noaptea la spital şi se străduiră s-o informeze din oră în oră despre starea soţului ei, indiferent dacă veştile pe care i le aduceau, erau bune sau rele.

Chiar de la început doamna McLaren fusese adoptată de Brightwood în condiţii excepţionale. Cînd a doua zi la amiază doctorul Merrick o informă că soţul ei dă dovadă de o admi-

rabilă rezistență și că momentul hotărîtor, cînd se va declara deznodămîntul, vindecarea se găsește în raport egal cu eventualitatea catastrofei, nu făcu nici o scenă. Se mulțumi să închidă ochii, să respire adînc și împrejurul buzelor îi tremură o umbră de zîmbet. Încolo nimic altceva. Era în stare să-și stăpînească emoțiile. Tocmai de aceea Bobby se uită la ea cu simpatie și-i făcea plăcere s-o vadă prin apropierea lui. Uneori cînd soțul ei dormea, ieșea din cameră și se ducea la alți bolnavi ca să le citească. Altă dată consola rudele celor care așteptau, în timpul cît se făcea operația. Într-un rînd doctorul Pyle o pofti în sală pentru a vedea „o interesantă operație în curs de desfășurare, dar își ceru iertare și dispăru numaidecît, cînd un fierestrău minuscul începu să scîrție, de parcă ar fi rîcîit-o ceva în stomac".

La Brightwood părerea generală era că soții McLaren sînt oameni „care merită toată atenția".

Într-o după-amiază cînd doctorul Merrick veni să vadă pe pastorul McLaren care era așezat în cărucioruI lui de invalid, nu atît din motive profesionale, ci mai curînd pentru a-l auzi povestind o nouă glumă scoțiană, acesta îi spuse :

— Dragul meu, foarte curînd voi părăsi spitalul și am început să mă gîndesc cu spaimă la nota onorariului. Venitul meu este foarte modest, și contul meu la bancă, dacă în general voi mai avea creditor, te va face să te prăpădești de rîs. Evident, îmi dau seama cît costă un tratament la spital și cred că-l voi putea plăti. Dar n-am îndrăznit să întreb de onorariul dumitale, deoarece mi-am zis că șocul pe care mi-l va pricinui, n-ar putea să-mi fie de folos. Și fiindcă vorbim despre scoțieni — spune-mi te rog cît va trebui să-ți plătesc ?

— Ei bine, părinte, îți voi face o propunere. Mi-ai dat ocazia să-ți repar craniul. Eu îți voi da ocazia să faci ceva în interesul sufletului meu. Asta va însemna că ne-am achitat. Voi primi serviciul dumitale, în schimbul celui pe care ți l-am făcut eu. Ce zici de propunerea asta ?

— Este extrem de generoasă, răspunse pastorul pe o notă și mai joasă decît de obicei. Te voi aștepta să vii la biserică unde slujesc eu, imediat după ce mă voi simți destul de bine, pentru a mă putea urca în amvon.

— Pentru acest tratament crezi că va fi nevoie să merg la biserica dumitale ?

— Ei bine... pentru al meu n-am venit la spitalul dumitale ?

— Ai dreptate, încuviință Bobby supus. Voi merge.

Pentru a se ține de cuvînt, în această dimineață frumoasă din luna mai plecase la Grace Church, după ce telefonase soților McLaren că va veni și după ce primise ca de la biserică să se întoarcă toți trei acasă și să mănînce împreună. Pentru Betty McLaren fu o mare satisfacție să-l poată prezenta numeroșilor prieteni pe care-i avea. Se simțea mîndră și de predica pe care o ținuse soțul ei. Pentru ea aceasta era una dintre zilele cele mai fericite... Doctorul Merrick obișnuiește două sau trei bucățele de zahăr, frișcă sau lămîie ; și nu s-a mirat, cînd a văzut atîta tineret adunat în biserică ?... Doctorul Merrick nu acceptă decît o singură bucățică de zahăr, fără frișcă și fără lămîie ; ce motive ar avea să se mire, c-a văzut tineretul venind la biserică ?

— O, toate motivele, interveni pastorul McLaren, în momentul cînd întinse invitatului său o savuroasă bucată de omletă. Aceasta este marea noastră mîndrie Trebuie să știi că studențimea și tineretul care a intrat în afaceri și profesioniștii, nu se mulțumesc cu vechile tradiții și au nevoie de... nu știu cum i-aș putea zice... poate o interpretare mai intelectuală a religiei. Așa c-am încercat să le îndeplinesc această dorință.

— Am constatat, declară Bobby. Predica dumitale a fost foarte savantă și sînt convins că le-a plăcut.

— Ei bine, doctore, spune-mi cu toată sinceritatea, în calitate de om de știință, ce impresie ți-a făcut ?

— O, eu n-aș putea afirma că sînt om de știință. Un chirurg nu are nevoie să fie om de știință — ci numai un bun mecanic, care-și întrebuințează mîinile cu pricepere.

Betty McLaren protestă și începu să rîdă.

— Și lasă, doctore Merrick ! Ce fel de vorbe sînt acestea ! Dumneata să nu fii un om de știință ? Noi credem tocmai dimpotrivă !

— În orice caz felul dumitale de a judeca, este cel al omului de știință, stărui McLaren. Probabil ai constatat că m-am străduit să evit vechile fraze întrebuințate în teologie.

— Cred că eu n-aș putea admite despre ele că sînt vechi, zise Bobby. Dar ce aveți împotriva vechii terminologii ?

— A ieșit din uzul publicului și dă loc la interpretări greșite. Va trebui să ne alcătuim un nou vocabular în domeniul religios, pentru a putea interesa publicul și a ține pas cu vremea în care trăim. Vom fi obligați să întrebuințăm alți termeni ; dumneata nu ești de aceeași părere ? întrebă McLaren, nerăbdător să să audă părerea invitatului său.

— Probabil aveți dreptate, încuviință Bobby cu sfială. Nu știu nici dacă publicul ar putea înțelege religia mai cu ușurință, dacă s-ar găsi cineva care să i-o explice în termeni care să-l intereseze. În momentul acesta încercînd să găsesc un termen de comparație, mi-a trecut prin minte cuvîntul electricitate, care este identic cu chihlimbarul. Tot ce știau în vechime oamenii despre electricitate, era amănuntul că dacă freci un bulgăre de chihlimbar cu o bucată de pînză, acesta poate ridica de jos o pană. Astăzi cînd a evoluat și este în stare să ridice o locomotivă, electricitatea a rămas tot chihlimbar. Nimeni nu s-a sinchisit să-i schimbe numele. Probabil lumea s-a gîndit că este mult mai plăcut să întrebuințeze pe cel vechi. Dar este mult mai probabil că nici nu și-au adus aminte să facă o astfel de schimbare. Cred că lumea a fost prea ocupată cu astfel de probleme, pentru a se mai opri la asta.

— De... Aceasta ar fi o idee nouă. Prin urmare, dumneata ești de părere că schimbarea vechii frazeologii în domeniul religios, n-ar putea avea nu știu ce importanță ?

— Pentru mine n-ar avea, răspunse Bobby, convins că n-a contrariat pe amfitrionul său, respingîndu-i teoria aceasta favorabilă.

— Totuși mi s-a părut că ar fi necesar un alt mijloc de interpretare a teologiei, care să fie mai indicat. În afirmațiile noastre încercăm să fim puțin dogmatici și mai sinceri decît înainte de asta. De pildă, eu cred că este mult mai bine să recunoști cu toată sinceritatea că Dumnezeu este o ipoteză, în loc să încerci să dovedești ceea ce nu poate fi dovedit.

Răspunsul lui Bobby întîrzie atît de mult, încît amîndoi soții McLaren se uitară la el cu coada ochiului. Fără îndoială

trebuie să creadă și el în existența lui Dumnezeu cel puțin ca ipoteză !... Merrick constată că amîndoi așteaptă.

— Cred că eu nu voi putea să admit o astfel de teorie, declară el sfios.

— O, doctore Merrick ! exclamă Betty dezmăgită, doar nu vrei să spui că în general dumneata nu crezi în Dumnezeu !

— Eu vreau să spun că nu sînt în stare să-mi imaginez pe Dumnezeu ca o ipoteză.

— Bine, dragul meu prieten, nu-ți dai seama că în această privință nu avem nici un fel de dovadă reală ! interveni McLaren.

— Dumneata nu ai ? întrebă Bobby cu glasul calm. Eu însă am !

Soții McLaren așezară în mod simultan pe farfuriile din fața lor, furculițele ce le țineau în mînă.

— Huihum... ce fel de dovadă înțelegi ? întrebă pastorul.

În momentul acesta lui Bobby îi păru rău că n-a aderat cu toată amabilitatea la teoria emisă de Bruce McLaren. Controversa aceasta nu-i făcea plăcere și nici locul nu era indicat pentru o discuție de felul acesta. În afară de asta nu se simțea în stare să-i explice nici ceea ce numește el dovezi. Presimțea că ceea ce el considerase suficientă evidență pentru existența lui Dumnezeu, putea fi cel mult o dovadă pentru el însuși. Tocmai de aceea nădăjduia că această conversație se va putea foarte curînd abate spre un teren mai puțin primejdios.

— Probabil dumneata vorbeși în felul acesta, condus de anumite intenții, declară McLaren sentențios.

— Da — e foarte probabil, răspunse Bobby și făcu un gest de renunțare cu mîna.

— Întreaga religie, ca instituție, ar trebui revizuită, conchise pastorul cu glasul solemn. Mă îngrozesc gîndindu-mă, ce va deveni religia în ziua cînd cei care astăzi au cincizeci de ani și alții chiar mai mult, vor fi morți. Noua generație, care acum își trăiește adolescența, nu se interesează cîtuși de puțin de religia organizată. Cred c-aș putea risca afirmația că este religioasă din instinct, dar este divizată în foarte multe secte religioase, și sătulă de discuțiile vulgare dintre ele, în privința opiniilor emise de unii și alții, care în realitate n-au nici o importanță pentru credință.

— Vasăzică au ajuns atît de departe! se miră Bobby. Nici nu bănuiam că bisericile au început să-şi piardă terenul de sub picioare. Sînt atît de numeroase!

— Da... chiar prea numeroase! îngînă McLaren. Prea multe... dintre cele proaste. Să vorbim, de pildă, despre un subiect important, cum ar fi misiunea şi scopul celui care a întemeiat creştinismul. Un Christos care poate contribui la personalitatea care să-şi pună probleme identice cu ale noastre şi putînd să le rezolve cu ajutorul cunoştinţelor şi mijloacelor care ne sînt şi nouă accesibile — căci altfel ar fi imposibil să ne servească drept pildă.

„Dar majoritatea bisericilor încearcă să ne trezească interesul faţă de el, afirmînd că este de origine supranaturală, ceea ce noi nu sîntem; din cauză că el a prefăcut apa în vin, ceea ce noi nu putem face; din pricină că şi-a plătit birul către satrap, cu banii găsiţi în gura unui peşte, ceea ce eu cu toată ingeniozitatea mea scoţiană, nu sînt în stare să fac; din cauză că el a liniştit cu un singur gest şi un singur cuvînt furtuna, iar noi sîntem obligaţi să ne încredem în rezistenţa corăbiilor noastre; din cauză că a ridicat din groapă pe prietenul său care era mort de patru zile, iar noi trebuie să ne resemnăm, plantînd pe morminte o tufă de trandafir şi să uităm pe cei morţi! Noi am avea nevoie de un Christos care să ne conducă în faţa lui Dumnezeu, fără să ni se spună că existenţa lui este întemeiată pe deosebirile dintre noi, ci pe asemănările noastre vizibile şi reale.

„În biserica parohiei mele încerc să prezint credincioşilor un Christos care să nu fie un simplu prestidigitator — un vrăjitor care să poată hrăni mulţimea din coşul de merinde al unui copil — cu un mare profet şi un prieten înţelegător. Nu eşti de părere că un bărbat, chiar dacă este un om de ştiinţă, ar putea accepta această concepţie?"

Bobby primi chibritul aprins de stăpîna casei şi dădu încet din cap.

— Eu nu sînt decît foarte puţin informat despre conflictul dintre învăţămîntul tradiţionalist privitor la Christos şi noile teorii puse în circulaţie. Judecînd situaţia în mod superficial, cred că nici unul dintre aceste sisteme nu corespunde epocii în care trăim. Nu sînteţi de părere că şcoala nouă încearcă să impună o altă metafizică în locul celei vechi? Generaţia noastră judecă în toate acţiunile ei, întemeiată pe energie, pe forţă, pe dinamism... tot lucruri despre care afli nu

din cărți ci din ceea ce vezi. De ce să admiți intervenția unei contribuții supranaturale pe care ai putea-o obține în anumite condiții și să îndemni oamenii să găsească ei înșiși aceste condiții ?

— Asta este o afirmație, doctore Merrick, ca și cînd dumneata ai crede în puterea rugăciunilor, declară Betty îngîndurată.

— Adică să cazi în genunchi și să ceri să ți se acorde ceva?

— Nu, dar ceva mai mult decît atita... Cerînd lui Dumnezeu să-ți acorde ceea ce ceri.

— Asta depinde de meritul pe care-l avem.

— Așa este ! încuviință McLaren.

— Eu nu înțeleg tocmai bine, declară Betty.

— E foarte simplu ; vreau să spun c-ar fi inutil să ceri ajutorul lui Dumnezeu, decît cel mult în cazul cînd ai dus o viață ireproșabilă din toate punctele de vedere. Asta este de la sine înțeles.

— Nu, eu n-am vrut să spun acest lucru, interveni Bobby. Dacă vă interesează, vă voi spune despre ce este vorba.

Bobby le atrase atenția că ceea ce le va spune va dura vreme îndelungată, astfel că soții McLaren trecură împreună cu el în bibliotecă și vreme de două ceasuri aproape nu le veni să-si creadă auzului.

În dorința de a-i informa pas cu pas despre progresul său, spiritual, începu să le vorbească despre scena desfășurată în atelierul lui Randolph. Continuă apoi cu cea mai mare băgare de seamă, pentru a nu face aluzie la nici un fel de act personal săvîrșit cu intenția de a se conforma teoriei Galileanului, în privința efectului rugăciunilor, și le expuse situația în mod cît mai obiectiv posibil.

Apoi termină exact așa cum începuse. Nu se aștepta cîtuși de puțin, declară el, ca să creadă ceea ce le-a spus. Nici el însuși n-a crezut ; la început povestea aceasta îi pricinuise silă ; din punct de vedere intelectual se simțise jignit de afirmațiile pe care le conținea ; fusese revoltat împotriva acestei teorii ; dar realitatea este... așa cum se prezintă astăzi !

— Cît de trivial mi se pare acum întreg programul meu de a predica, în fața unor astfel de posibilități, oftă McLaren

umilit. Abia acum îmi dau seama că noi am încercat să învățăm pe alții religia, dar fără ca noi înșine să fi înțeles ceva dintr-însa.

— Asta ar insemna să mergem ceva mai departe decît trebuie, incercă Bobby să-l îmbuneze. Dumneata ai chemat pe credincioși la îndemnurile dumitale privitoare la viață și la îndeplinirea datoriei. Acesta este un îndemn la morală. Și morala este un amănunt de extremă importanță. Dar ceea ce ți-am spus eu adineauri nu este din domeniul moralei. Aparține mai curînd științei. Ne-am străduit foarte mult ca să inventăm ceea ce avem, să construim mașini care-și extrag energia din vapori, din electricitate și din lumina de la soare, dar nu ne-am dat seama că personalitatea omenească poate deveni tot atît de receptivă față de forța emanată din Personalitatea noastră Majoră.

— Astăzi mă simt, ca și cînd toată viața mea n-aș fi făcut nimic — absolut nimic, declară McLaren.

— Nici să nu te gîndești. Ai desfășurat o activitate utilă, deștelenind terenul de superstiții și de vechile afirmații inutile. Poți fi sigur că aceasta nu este osteneală zadarnică. Totuși... azi dimineață cînd te-am ascultat predicînd, mi-ar fi fost imposibil să nu mă gîndesc că această nouă interpretare a religiei, pentru care dumneata ești atît de bine pregătit s-o desfășori în fața credincioșilor dumitale, ar putea merge ceva mai departe, pentru a dovedi că religia este o știință desăvîrșită în felul ei. Dumneata ne-ai sfătuit astăzi să acceptăm ipoteza evoluției. Spuneai — dacă-mi aduc aminte exact — că în felul acesta cu ajutorul teoriei emise de dumneata, ne vom putea explica tot ce avem... Din acest punct de vedere eu nu pot fi de acord cu dumneata. Probabil trupurile noastre derivă din existența preumană a unei forme de viață. E foarte probabil că toată literatura romantică se datorează necesității de reproducere a animalului. Probabil creierul nostru nu este altceva decît rezultatul evoluției pînă la desăvîrșire, care răspundea în mod automat nevoilor noastre de hrană și adăpost... Amănuntul acesta însă nu este dovedit. Cred că în amvonul dumitale te simțeai tot atît de sigur de afirmațiile dumitale, cum se simțea și profesorul meu de biologie la catedră... Dar amîndoi admițînd c-a existat o evoluție fizică, biologia totuși nu ne dă nici o explicație a personalității omenești. Întreabă pe bătrînul Harper, cum explică aspirațiile, pocăința, curiozitatea de a afla ceva referitor la originea noastră, preocuparea cu proble-

mele viitorului — şi-ţi va răspunde : „Eu domnule, sînt biolog. Nu sînt teolog !"

— Cu alte cuvinte, răspunse McLaren şi zîmbi, ai vrea să-mi spui că dacă ar veni cineva la mine şi mi-ar cere să-i explic aspiraţiile, pocăinţa şi motivul pentru care omenirea se străduieşte să cunoască viitorul, va fi datoria mea să-i răspund, dar dacă se va întîmpla să mă întrebe, ce părere am despre evoluţie, va fi mai bine să-i răspund : „Eu, domnule, nu sînt biolog ! Sînt numai teolog !"

— Da, ceva asemănător, încuviinţă Bobby.

— Mă întreb, nu cumva noi, adepţii teoriilor moderne, continuă McLaren după o lungă tăcere, ne găsim în aceeaşi încurcătură ca şi Moise care după ce a avut îndrăzneala să scoată sclavii din robie, n-a avut priceperea necesară pentru a-i conduce într-o ţară în care să poată trăi. Oamenii au fost emancipaţi, dar continuă să rătăcească prin deşert — nemulţumiţi, flăminzi, revenind în mod intermitent la păgînism şi profesînd tot felul de rituri excentrice, cu care să înlocuiască echivalentul spiritual al superstiţiilor lor uitate — şi uneori se gîndesc că lanţurile robiei au fost mai uşor de suportat decît felul de viaţă pe care-l duc acum.

— Totuşi merita să fie scoşi din această robie, ripostă Bobby. Ar fi tot atît de interesant cred, chiar să continuie acest fel de viaţă. Dar cu siguranţă se vor întoarce din nou la lanţurile robiei, dacă la capătul drumului nu li se va revela ceva care să fie mult mai atrăgător, decît deşertul în care, cum spui dumneata, mai rătăcesc şi astăzi.

La ora cînd părăsi casa, McLaren îl însoţi pînă la uriaşul cupeu care era tras la marginea trotuarului

— Merrick, începu el cu sfială, crezi că nu ţi-aş cere prea mult, dacă te-aş ruga ca duminica viitoare să vii din nou la biserică ? Voi avea să ofer credincioşilor mei ceva mai constructiv decît pînă acum, şi aş vrea să ştiu ce efect va face predica mea asupra dumitale.

— Aş veni cu plăcere, dar duminica viitoare eu voi pluti pe apele oceanului. Sîmbătă mă îmbarc pentru Franţa, ca de aci să plec la Viena, unde vreau să mă întîlnesc cu un coleg. Voi veni cu toată plăcerea, după ce mă voi întoarce acasă.

Apăsă cu piciorul pe demaror şi uriaşul motor începu să vîjîie. McLaren îl apucă de mînă.

— Merrick... mai întîrzie o singură clipă... Noi preoţii cu concepţii moderne ne-am străduit să dovedim că religia nu se găseşte în contradicţie cu ştiinţa. Astăzi însă datoria mea este să dovedesc că însăşi religia este o ştiinţă. Aceasta este părerea dumitale ?

— Exact ! Nimic mai puţin şi nici altceva decît asta. Ai reuşit să înţelegi ! Vei dispune de mai multă forţă ! La revedere, în septembrie !

XIX

Așezată în sufrageria luminoasă, mobilată în stil Luis Quinze a apartamentului ei din Boulevard Haussmann, aproape de L'Etoile, și turnînd cafeaua în cești, ridică sfioasă privirea și se uită la musafirul distins din fața ei pe care-i venea greu să-l admită ca propriul ei fiu.

Gura lui părea că astăzi arată cu totul altfel. Fiind incapabilă să analizeze caracterul oamenilor, nu putea defini cu certitudine cărei împrejurări se datorește schimbarea, dar un instinct nelămurit părea că-i spune că aceasta nu este o schimbare superficială, ci una organică, structurală.

Gura aceasta nu era austeră, nici pesimistă, dar pierduse expresia de încăpățînare, caracteristică adolescenței. Acum nu mai era rugătoare, nici în așteptare și nici cel puțin întrebătoare, ci avea expresia așteptării. Nu mai avea încăpățînarea atribuită de încrederea în sine și nici expresia severă de autoritate în destindere ; dar părea că este gura unui om pe care nu-l interesează altceva decît faptele rigide și este foarte sever în analiza lor. Dacă faptele erau reale, gura accepta, fie că erau negre ca păcatul, fie că erau frumoase ca o zi însorită de mai.

Pînă și ochii lui păreau că sînt altfel. Păreau căzuți mai adînc în orbite, nu pentru c-ar fi fost speriați, ci mai curînd pentru că încercau să se ferească din calea lucrurilor neplăcute — ochi obișnuiți să vadă suferința la care nu se uitau cu indiferență. Nu erau ochi melancolici și nici obosiți, dar din primul moment puteai să-ți dai seama că ochii aceștia au văzut atît de multe, încît numai cu mare greutate s-ar mai putea mira de ceva. Privirile lor nu te examinau cu cinism, dar presimțeai că orice i-ai spune, în adîncul lor nu vei putea constata nici o tresărire.

Schimbarea se putea constata și în forma mîinilor lui; avea aceleași degete prelungi și fine, caracteristice unui artist — dar astăzi mîinile lui nu se mai întindeau la întîmplare, după obiectele din apropiere. Păreau că au mișcările mai calme, că sînt mai sigure de ele, și-ți sugerau încrederea ce nu se poate obține, decît datorită unei lungi experiențe în domeniul discernămîntului realităților, indiferent cît ar fi acestea de neplăcute.

Înfățișarea lui se putea rezuma în cîteva cuvinte: gura, ochii și mîinile lui erau caracteristice ale unui chirurg.

Hotărîrea lui Bobby de a-și alege o profesie, nu-i făcuse deosebită plăcere. În afară de convingerea — pe care și-o exprimă mai tîrziu cu destulă îndrăzneală, chiar în cuvinte — că pentru ea hotărîrea aceasta nu reprezintă altceva decît că s-a lăsat fără motiv și fără folos, să fie sclavul profesiei pe care și-a ales-o. Terminarea studiilor lui medicale o făcu să întrevadă posibilitatea de a veni în Europa și a-și petrece vara împreună cu ea. Mai tîrziu cînd el se dedică vocației sale, care-i cerea o recluziune aproape monahală, nu se sfii să se plîngă prietenilor ei de faptul că Bobby își dedică viața unor străini, cînd ea în calitate de mamă văduvă, are atîta nevoie de prezența lui. Rarele scrisori pe care i le trimitea, scrise cu cerneală roșie și cu litere lăbărțate, erau pline de lamentații și de reproșuri, pentru indiferența cu care se poartă față de ea; totuși continuă să trăiască tot atît de mulțumită ca și înainte de aceea, și nu era niciodată singură, decît cel mult cînd dormea.

În ziua cînd i se atrase atenția — căci ea nu citea niciodată ziare și reviste — că un tînăr doctor Merrick din Detroit — e oare posibil să fie Bobby al ei — a devenit celebru, datorită faptului c-a inventat un important instrument chirurgical, mîndria ei nu mai cunoștea margini. Cu totul pe neașteptate își dădu seama că de ani întregi ea s-a sacrificat în interesul lui, pentru a-i da posibilitatea să se devoteze serviciului umanității și a așteptat cu nădejde ziua, cînd renunțarea ei va fi recunoscută de toată lumea, așa că se grăbi să recolteze admirația datorită martirajului ei de mamă, suportat ani de-a rîndul cu convingerea că va veni și ziua cînd își va primi răsplata.

Vreme de o săptămînă cutreieră casele cunoștințelor ei și cu ochii plini de lacrimi de fericire, primi felicitările lor zgomotoase. Trimise fiului ei o cablogramă sălcie și prostească, în care mulțumea lui Dumnezeu că i-a împlinit toate visurile; cablograma aceasta o costă patru sute cincisprezece franci.

În dimineața aceasta Maxina nu părea decît cu zece ani mai tînără decît era la vîrsta ei adevărată, dar de simțit se simțea mult mai aproape de această vîrstă, decît se simțise înainte de asta. Avusese multă bătaie de cap cu organizarea dineului pe care-l oferea astăzi la ora două, pentru a prezenta pe Bobby unui grup de șase doamne întinerite cu sulimanuri — în majoritate americane, care se exilaseră de bunăvoie, supraviețuiseră sau se înstrăinaseră de rudele lor — unui grup de curtezani îmbătrîniți, cu mustăți cărunte și respirația îmbîcsită de alcool. Nu se sfii să le spună că le face o mare favoare, trimițîndu-le această invitație, de vreme ce vor avea ocazia să cunoască pe fiul ei care este bărbat excepțional, și în intimitatea ei își zicea că probabil Bobby este acum destul de matur, pentru a justifica reputația lui de om distins. Nici prin gînd nu-i trecuse că s-ar putea întoarce la ea, avînd o astfel de gură, astfel de ochi și astfel de mîini care dovedeau că nu se poate ca ea să fie nici cu o zi mai tînără de cincizeci de ani.

Fiind obișnuită să se adapteze situației, aproape în mod instantaneu, și în conformitate cu firea ei capricioasă, luă hotărîrea să se adapteze și acesteia într-un fel cum va putea mai bine. Va încerca să pară încîntată că este mama unui erou, chiar dacă eroul nu mai este un băiat față de care ar fi putut să-și desfășoare gama calităților feline obișnuite. În dimineața aceasta își repetă rolul pe care avea intenția să-l joace, îmbrăcată într-o rochie severă care aproape îi da înfățișare de matroană.

— Îți va face plăcere să-i cunoști, Booby!.. Sînt atît de cumsecade!... Afară de asta, Bobby — continuă ea, ridicînd arătătorul și clipind misterios din ochi — am rugat pe adorabila Patricia Livingstone să vină împreună cu maică-sa. Am fost extrem de nerăbdătoare să vă cunoașteți unul cu altul. Sînt sigură că vei rămîne încîntat de fata asta.

Bobby zîmbi îngăduitor și-i răspunse că va fi foarte mulțumit să-i cunoască pe toți și în special pe fata despre care ea afirmă că este adorabilă. Se vede destul de limpede că ea așteaptă cu nerăbdare această ocazie, ca pe cine știe ce eveniment neobișnuit, de aceea își zice că va trebui să se străduiască în toate chipurile, să-i facă pe voie. Dumnezeu îi e martor, că pînă acum nu i s-au prea oferit ocazii ca să-i facă plăcere. Astăzi se va căzni să accepte o situație în care va juca un rol, chiar dacă ar fi să fie considerat drept tîmpit de către cei care vor fi prezenți la dineu.

Considerînd intenția echivalentă cu fapta, își zise că mai tîrziu va putea trece acest dineu în beneficiul său, deși în realitate nu avu ocazia să participe la el.

Motivul hotărîrii luate de Bobby Merrick, de a-și lua un concediu de patru luni, se datora unei lungi corespondențe ce o avusese cu Dr. Emil Arnstadt din Viena. Arnstadt făcuse îndelungate cercetări pentru descoperirea unui termocauter, cînd se anunță invenția lui Merrick. Ceruse imediat informații amănunțite, referitoare la invenție, și acestea îi fură trimise fără întîrziere și cu toată amabilitatea. Corespondența aceasta fu începutul unei sincere prietenii între ei și la urmă Arnstadt își exprimă nădejdea că doctorul Merrick va veni la Viena, unde vor putea discuta cîteva amănunte importante, de interes profesional.

— „Sînt o mulțime de lucruri pe care le-am putea învăța unul de la altul, îi scria doctorul Arnstadt, tocmai de aceea va trebui să ne întîlnim cît mai curînd posibil, în propriul nostru interes".

În afară de invitația doctorului Arnstadt, îi mai venise și o scrisoare de la Jack Dawson, care stăruia din toate puterile:

— „Nu este lucru de nimic să fii invitat la o conferință cu Arnstadt. Va trebui să vii! Invitația aceasta este ca și un ordin. Va trebui să vii în interesul meu propriu! Cred că-ți dai seama că nu mi-a fost tocmai ușor să vin aici, în calitate de cîștigător al unei burse pe care am primit-o grație faptului că dumneata ai renunțat la ea, în interesul meu. Dar ceea ce s-a întîmplat ulterior, dovedește că ai realizat mai mult decît, dacă ai fi făcut o strălucită teză pentru bătrînul Appelton și ai fi luat premiul pe care-l meritai fără nici o discuție. Eu, dragul meu nu mi-am făcut niciodată iluzia că voi cîștiga mențiunea Comisiei și că mi se va acorda acest premiu. Mi le-ai cedat mie pe amîndouă, deoarece ți-ai dat seama c-aveam nevoie de ele, mai mult decît dumneata. Tocmai de aceea nu-m-am simțit niciodată cu conștiința împăcată. Dar acum cînd Arnstadt îți face această onoare... nu se poate să refuzi. Crede-mă, venirea dumitale mă va face și pe mine să-mi simt conștiința mai ușoară".

Dar aceste stăruințe din Viena, nu erau singurul motiv care determinase pe Bobby să-și petreacă vacanța în Europa. Adevăratul motiv de atracție pentru el, era faptul că Helen Hudson își asumase obligația de a conduce un mic grup de turiști prin Italia și Franța. Își închipuise că o va putea intîlni. Amintirea acestei femei îl preocupa în timpul lucrului, îi tulbura somnul, îl făcea să se simtă neliniștit, absent și distrat. Indiferent de felul în care-l va primi va trebui s-o mai vadă o dată, dacă nu pentru altceva, cel puțin pentru a-și alunga din minte amintirea ei din seara aceea, cînd o văzuse cu obrazul chinuit și aprins de rușine, din cauza îndrăznelii lui involuntare. Va trebui să încerce să se împace cu ea într-un fel oarecare. Se împăcase cu gîndul c-a fost alungat din paradisul său imaginar și renunțase la visul încîntător de a se mai putea împăca cu ea ; dar făcea să se deplaseze, pentru a o putea vedea — chiar dacă va fi indignată, indiferentă și disprețuitoare. Va trebui cu orice preț, să alunge din gîndurile sale amintirea ei, așa cum o văzuse în seara aceea, îndurerată și umilită.

Datorită lui Joyce, reușise să afle despre toate mișcările ei, și tot ea îl informase a doua zi dimineața, despre plecarea ei neașteptată din Detroit, după nenorocitul incident întîmplat în timpul spectacolului. După toate probabilitățile Joyce nu fusese informată despre ce s-a întîmplat — deși ar fi vrut să știe și să afle și motivul vizitei neașteptate pe care mama ei adoptivă o făcuse la Brightwood, în după-amiaza aceea de iarnă. Era convinsă că plecarea neașteptată a lui Helen a fost urmarea inevitabilă a acestei vizite, cînd părăsise orașul pentru a se îndrepta pre New York, fără să-i spună motivul.

Văzînd că de la Bobby nu poate obține nici o informație referitoare la ceea ce s-a întîmplat, își dădu toată silința, ca datorită informațiilor pe care i le servea ea însăși, să poată afla ceva de la el, dar stăruințele ei nu fură cîtuși de puțin răsplătite.

Nu era în stare să înțeleagă motivul pentru care Hellen avusese nevoia aceasta imediată de a se angaja ca cicerone în serviciul agenției Beaumond și Grayson. Procèdeul acesta nu cadra cu vederile ei, deoarece lui Helen nu-i plăceau itinerariile dinainte fixate și nu era obișnuită să primească ordine și nici să se știe legată de un anumit onorariu. N-avea mai mult simț practic decît o pisică persană căreia îi place să se tolănească pe o pernă de mătase.

Bobby rămase mirat de răbdarea cu care asculta explicațiile lui Joyce care vorbea volubilă și fără să fie îndemnată de cineva, deși dacă n-ar fi vorbit în felul acesta, s-ar fi simțit obligat s-o roage el însuși să vorbească.

Îi rămase profund recunoscător pentru locvacitatea aceasta, cînd într-o dimineață îi spusese că Helen a părăsit biroul din New York, pentru a pleca la Cherbourg, în calitate de cicerone al unui mic grup de excursioniști.

— Spune Bobby, îl întrebă doamna Nancy Ashford, într-o după-amiază, cu obișnuita ei spontaneitate, vorbăria aceasta a lui Joyce nu te plictisește ?

— O... nu mă plictisește deloc ! se grăbi el să răspundă, dar în aceeași clipă se simți puțin sfios.

— Este exact ceea ce mi-am închipuit și eu... I s-a oferit o slujbă foarte interesantă, în calitate de vizitatoare la domiciliu a Ligii pentru Protejarea Copiilor. Voi stărui să primească oferta.

De fapt la stăruințele lui Nancy, sfîrși prin a primi noua slujbă. În după-amiaza ultimei zile ce o avea de petrecut la Brightwood, Joyce îi ținu calea în momentul cînd trebuia să plece de la spital, pe la ora cinci.

— De aci înainte nu te voi mai vedea, nu-i așa ? începu ea. Cred că știi că astăzi voi părăsi spitalul.

— Da... adevărat, răspunse el, ca și cînd acum ar fi auzit pentru prima dată vorbindu-se despre această chestiune. Dumneata vei fi foarte ocupată, iar despre mine știi că sînt obligat să stau zi și noapte nemișcat în spital. Sper că noua ocupație îți va face plăcere. Va trebui să ne dai de știre despre ceea ce faci...

— Nu s-ar putea ca din cînd în cînd să vii să mă vizitezi ? Mă voi simți îngrozitor de singură.

Se vedea limpede că-i vine greu să-i spună vorbele acestea, dar se strădui din toate puterile.

— O, doamnă Masterson... dumneata știi că eu nu merg nicăieri... Ocupația aceasta îmi răpește tot timpul. Dar cred că va veni și ziua cînd voi fi...

Începu să rîdă, dar în rîsul ei nu se simțea nici o veselie.

— Te rog, Bobby, nu mai spune nici o vorbă. Se vede cît de colo că invitația mea nu-ți face plăcere... La revedere ! Deși e foarte probabil că va trebui să treacă vreme îndelungată, pînă cînd ne vom putea revedea.

Îi strînse mîna rece ca un sloi de gheață, și-i ură succes. Incidentul acesta îl făcu să se simtă nu tocmai la îndemînă. Si-

tuația dintre ei fusese destul de penibilă. Probabil dacă într-un fel oarecare, prietenul său Tom va încerca să-și schimbe purtarea, Joyce ar fi și ea dispusă să mai facă o încercare cu el. N-ar strica să vorbească cu Tom... cine știe.

Sosi la New York într-o dimineață de vineri, în ziua de douăzeci și două mai, ca a doua zi la patru după-amiază să se îmbarce pe vaporul Majestic — astfel că avu timp destul să dea de urma vechiului său prieten, dar rămase mirat cînd constată schimbarea prin care a trecut. Tommy părea abătut, prost îmbrăcat și în timpul bărbieritului își făcuse o mulțime de crestături pe obraz... Nu era deci cituși de puțin de mirare că Joyce se simțise îndemnat să se ocupe și de altceva, nu numai să se îngrijească de el.

La amiază mîncară împreună și se străduiră din toate puterile, dar fără să reușească, să devină din nou tinerii veseli care fuseseră pe vremea cînd erau colegi de școală. De atunci se scursese multă apă pe gîrlă... În același timp pe gîtul lui Tommy coborîse prea puțină apă...

— Uneori... începu Masterson și cu un gest furiș băgă manșeta nu tocmai curată în mîneca hainei și încercă să țină mai strîns lingura în mîna care-i tremura, — da... în cîteva rînduri, m-am gîndit să termin o dată pentru totdeauna. Dacă n-aș fi atît de laș, poate n-aș fi ezitat atît.

Declarația aceasta fu un subiect binevenit pentru o conversație Prietenul său Tommy era tipul artistului care simte nevoia să fi adulat și încurajat. Prin urmare nu avea nici un motiv să se sperie din cauza acestor exagerări ale lui. Capacitatea lui Tommy de a primi și a beneficia de laude și glorie, era inepuizabilă Fără îndoială Joyce ar fi reușit să-l îndrepte pe drumul cel bun, dacă n-ar fi fost față de el atît de zgîrcită cu laudele. Prin urmare era tocmai timpul ca să devină mai generoasă. Toată ziua Bobby îl copleși de admirație și îndemnuri, iar la miezul nopții se despărți de el, lăsîndu-l mai fericit și mult mai beat de laude, decît fusese pînă acum de whisky. Le va arăta tuturor, de aci înainte, ce este el în stare să facă! O vreme fusese grozav de abătut, dar cum spunea și Bobby, starea aceasta era cît se poate de firească, la un bărbat atît de talentat și cu imaginație atît de neliniștită ca a lui. Afară de asta începuse să și bea mai mult decît ar fi trebuit, dar acum se va

opri în mod definitiv. Va avea o voință de fier !... Ceea ce a fost pînă acum, nu se va mai repeta niciodată ! Va începe să lucreze și viața lui de aci înainte va lua cu totul altă înfățișare.

Înainte de a se întoarce la hotel, Bobby telegrafie lui Nancy :

PREZENȚA LUI JOYCE LA NEW YORK ESTE IMEDIAT NECESARĂ STOP TOMMY A TERMINAT PENTRU TOTDEAUNA CU LICHIDUL ALABICAT DIN ORZ STOP ESTE DIN NOU PLIN DE AMBIȚII STOP ARE NEVOIE DE MÎNCARE LA ORELE OBIȘNUITE DE ÎNCURAJARE ȘI DE ATENȚII DELICATE STOP O SFĂTUIESC CU TOATĂ STĂRUINȚA SĂ-L AJUTE SĂ SE ÎNTOARCĂ PE DRUMUL CEL BUN STOP FĂ-O SĂ ÎNȚELEAGĂ CĂ-ȘI ÎNDEPLINEȘTE O IMPORTANTĂ OBLIGAȚIE SOCIALĂ STOP PRIN URMARE VA CONTINUA SĂ LUCREZE LA LIGA PENTRU PROTEJAREA COPIILOR STOP CUVINTELE ACESTEA NU TREBUIE SĂ I LE SPUI STOP SPER CA AMESTECÎNDU-MĂ ȘI DE ASTĂ DATĂ ÎN TREBURILE ALTORA VOI AVEA MAI MULT NOROC DECÎT RÎNDUL TRECUT STOP R M

Duminică după-amiază, tocmai cînd ațipise într-un fotoliu de pe bord, fu trezit pentru a lua în primire o cablogramă. După ce o citi, zîmbi mulțumit.

ASTĂZI LA AMIAZĂ JOYCE A PLECAT LA NEW YORK.

— Patricia pictează admirabil, continuă Maxina și întinse lui Bobby ceașca de cafea.

— Ei... nu mai spune !

— Da ; baticuri !

Bobby urmărea cu indiferență titlurile articolelor de pe prima pagină a ziarului Le Matin care era întins pe masă în fața lui.

— Ai găsit ceva important ?

— Nimic... Stai — ce este asta ?... Șapte americani răniți într-un accident de cale ferată, în apropiere de... Sfinte Atotputernice !

Văzîndu-l că se repede spre ușă, Maxina se luă după el și-l ajunse, după ce intră în cabina telefonică, unde-l auzi că cheamă o mașină de piață. Vreme de cinci minute, cît îi trebui ca să adune obiectele de care avea nevoie într-un geamantan, nu se mișcă de lingă el și-l auzi spunînd intermitent :

— ... S-a întîmplat un accident îngrozitor... între victime se găsește și o persoană care-mi este cea mai prețioasă dintre toate ființele de pe pămînt... trebuie să plec... îmi pare foarte rău... Nu... nu se poate... sînt obligat să plec imediat !

— Bine, Bobby !... Nu te gîndești la dineul meu !... Nu se poate să-mi faci o astfel de farsă !... Vino-ți în fire !... În orice caz astă-seară nu vei putea pleca !... Purtarea aceasta este cruzime din partea ta — cruzime cu totul nejustificată !

El nici n-o auzea... Dineul ei ?... Ar fi ridicul !... O sărută pe obrazul ud de lacrimi și plecă în fugă... Nu mai avu timp să aștepte ascensorul și se repezi în jos pe scară.

De obicei vîjiitul asurzitor al elicelor avionului îl scotea din fire și-i chinuia nervii, dar de astă-dată aproape nici nu-l auzea. În drumul pe care-l făcuse pînă la aeroportul Le Bourget, nu văzu peisajul care fugea pe lîngă el și nici nu auzi pe pilotul Pierre Laudée, care după decolare se pierdu în mijlocul norilor, spunîndu-i că astăzi va bate recordul de viteză în zborul pe distanța Paris — Roma.

Bobby mai ținea și acum ziarul ghemotoc între degete, deși nu mai avea nevoie de el, căci știrea pe care o citise, o știa pe dinafară... Tîrziu noaptea trecută... expresul de Neapole — Roma... deraiase în apropiere de Ciampino... din pricina unui macaz lăsat deschis... Între răniți sînt șapte americani... Doamna Hudson, conducătoarea unui grup de excursioniști... grav rănită... a fost internată în spitalul englez din Via Nomentana din Roma.

Își aducea aminte de instituția aceasta... era un spital mic... Șeful spitalului era doctorul Ardmore — un bărbat priceput — specializat în afecțiunile de gît. Pe Ardmore avusese ocazia să-l cunoască și el.

Ceasurile treceau încet. Din cînd în cînd trupul i se destindea și se proptea în spătarul fotoliului, întrebîndu-se în ce măsură tensiunea pe care o simțea acum în tot trupul, se datorește trepidațiilor avionului. Apoi spaima se repezea din nou asupra lui, îi încleșta gîtul uscat și-i pricinuia zvîcniri în stomac.

I se păru că nu va mai ajunge niciodată. Iar drumul de la aeroport pînă la spital, cu treizeci de kilometri pe oră, fu și mai greu.

Mașina intră pe poarta spitalului și-și domoli mersul, imediat ce apucă în lungul unei alei prundite, pe marginea căreia se vedeau tufe de merișori, apoi se opri în fața intrării. Nu-și mai aducea aminte ca spitalul să i se fi părut atît de întunecat, de trist și de înspăimîntător ca astăzi. Se întrebă, oare tot așa arată și Brightwood, pentru cei care vin chinuiți de spaime, ca să se interneze dacă cei pe care-i iubesc, mai sînt în viață.

XX

— Da... doctorul Ardmore este la spital, îi răspunse funcționara pe care o găsi în biroul spitalului, dar probabil nu-l va putea primi... Da... astăzi este extrem de ocupat... Doamna Hudson?... Este încă în viață... Nu doriți să luați un scaun?... Funcționara se uită la el cu simpatie.

Bobby scrise cîteva rînduri pe o carte de vizită și i-o întinse.

— Trimite cartea aceasta de vizită doctorului Ardmore, porunci el, și veghează ca să-i fie predată imediat!

Peste cîteva clipe un bărbat mic de statură, bine legat și cu părul cărunt apăru în lungul coridorului și se apropie repede de el, cu mîna întinsă.

— Da, eu sînt Ardmore, doctore Merrick. Tocmai adineaori vorbeam despre dumneata... Întîlnirea aceasta este pentru mine o plăcere neașteptată... Probabil ai venit din cauza compatrioatei dumitale, doamna Hudson... Dragă prietene... îmi pare rău, dar cred că nu o vom putea salva... Nu — pînă acum n-am întreprins nimic... Este prea devreme — cred că înțelegi... O comoție cerebrală... Donelli a crezut că va trebui să mai aștepte puțin... Părerea lui este că astă-seară va putea încerca s-o opereze cu mai multe posibilități de reușită... dar sînt puține speranțe... Dacă este conștientă? Parțial ... și în mod intermitent... Își dă seama că și-a pierdut vederea în mod definitiv — de asta sînt pe deplin sigur...

— Prin urmare comoția a afectat lobul occipital!

— Exact! În regiunea de după ureche, înspre ceafă! Rana este foarte adîncă... Afară de asta mai are și cîteva coaste rupte, ceea ce contribuie la reducerea puterii de rezistență... În timpul anchezii Donelli și-a zis că ar fi zadarnic să încerce operația, dar acum este hotărît s-o facă... El nu a prea avut ocazie să vadă astfel de cazuri... Aș dori din toată inima ca... Dar, Sfinte Doamne! Omule, acum cînd ești aici, ope-

rația va trebui s-o faci dumneata! Doctorul Donelli îți va fi recunoscător.

Bobby își simți inima bătînd cu furie.

— Crezi că ar fi de acord s-o operez eu?

— Să fie de acord! Va zice că Dumnezeu te-a trimis tocmai acum cînd are cea mai mare nevoie de dumneata. Donelli este un excelent chirurg, dar nu este specializat în domeniul acesta. Îți va rămîne pentru toată viața recunoscător... Vino, să mergem la pacienta dumitale... Răspund eu de aprobarea lui Donelli... Te rog — să mergem!

— Un moment, doctore Ardmore, interveni Bobby și încercă să se desfacă din strînsoarea brațului care încerca să-l conducă în lungul coridorului. Înainte de a merge la doamna Hudson, aș vrea să-ți spun ceva. Să intrăm într-o cameră unde am putea sta de vorbă, fără să fie și altcineva de față.

Ardmore îl introduse într-o mică încăpere de pe coridor.

— Sînt obligat să-ți spun, începu Bobby, că viața acestei femei mă interesează nu numai din punct de vedere profesional, mă interesează mai mult decît ar putea să mă intereseze în calitate de compatriot sau de simplă cunoștință... Am nădăjduit că într-o bună zi va deveni soția mea...

— Pentru numele lui Dumnezeu!... Ce situație!

— Nu-i așa? Dar va trebui să-ți spun și restul. Am avut o gravă neînțelegere împreună... Mai bine zis... ea a interpretat greșit atitudinea mea. Aceasta fiind situația, probabil va fi mai bine — în cazul cînd se va întîmpla să se trezească — să nu i se spună că eu sînt chirurgul care o va opera.

— Nu ești de părere că dacă ar afla adevărul, faptul acesta ar putea contribui la puterea ei de rezistență? întrebă Ardmore.

— Rezistența aceasta nu va fi cea pe care am dori-o noi.

— De... fără îndoială dumneata vei ști mai bine cum trebuie să procedezi... Voi vorbi cu infirmiera și mă voi strădui ca identitatea dumitale să nu fie divulgată.

Cînd îi văzu colțurile căzute ale gurii, simți că lacrimi fierbinți i-au tulburat vederile și în primul moment își zise că nu va fi în stare să suporte acest spectacol.

Văzîndu-l cît este de emoţionat, doctorul Ardmore îşi simţi sufletul înfiorat de milă, pentru durerea lui. Cazul pe care-l aveau în faţa lor, nu admitea ca chirurgul care va face operaţia, să se lase copleşit de propriile sale emoţii. Întinse braţul şi-şi încleştă cu putere mîna pe umărul lui, apoi îi spuse în şoaptă.

— Linişteşte-te ! Nu uita că în această împrejurare eşti medicul, nu curtezanul ei !

Făcu apoi semn infirmierei să-l urmeze şi ieşi din cameră, lăsîndu-l singur cu pacienta. Helen păru că s-a trezit, oftă cu mare greutate şi obrazul îi tresări de durere, apoi buzele i se încleştară şi colţurile gurii îi fugiră din nou în jos.

Bobby se întinse după mîna ei care se odihnea pe învelitoarea patului şi o ţinu în palme. Îi simţi strînsoarea abia perceptibilă a degetelor. Sărăcuţa de ea ! Probabil era conştientă de strînsoarea mîinilor, indiferent ale cui ar fi fost. Era de ajuns chiar atît !

Uşa camerei se deschise şi Ardmore, apăru, urmat de infirmiera ai cărei ochi străluceau. Se vedea limpede că împărtăşeşte un mare secret.

— Probabil, doctore, acum vei dori s-o examinezi ? întrebă Ardmore.

Bobby dădu din cap şi infirmiera îl conduse în cabinetul de alături, ca să-şi spele mîinile şi în timpul acesta îi aduse un halat şi mănuşile de chirurgie.

Pacienta fu aşezată în poziţia indicată pentru a putea fi examinată şi-i scoaseră bandajul provizoriu. Bobby rămase înspăimîntat cînd văzu rana. Era adîncă, foarte adîncă, exact cum îi spusese Ardmore. Cînd întinse degetele s-o pipăie, i se tăie respiraţia. Mîna doctorului englez de lîngă el, i se încleştă din nou pe umeri şi murmură :

— Adu-ţi aminte ! Este pacienta dumitale !

— Nu are nici un rost să mai amînăm, declară Bobby. Te rog, trimite după doctorul Donelli. Vom începe operaţia imediat ce va sosi.

Cînd o aduseră pe Helen pe masa de operaţie, fusese ora şase şi se făcuse şapte şi jumătate cînd o duseră înapoi, întinsă pe acelaşi pat cu rotile.

Datorită unui suprem efort de voință, vreme de un ceas și jumătate Bobby Merrick reuși să nu fie altceva decît un chirurg specializat în operațiile craniene și pe Helen Hudson o consideră exclusiv pacienta sa care a avut un accident, de pe urma căruia s-a ales cu o contuziune occipitală extrem de primejdioasă.

În momentul cînd o aduseseră în sala de operații, își zise că probabil nu va fi în stare să ia această atitudine profesională față de ea. Înainte de a face prima incizie, ezitase, ca și cînd bisturiul pe care-l ținea în mînă s-ar fi pregătit să-l înfigă în propria sa inimă. Dar după ce făcu incizia, deveni din nou chirurgul pe care nu-l mai preocupa nimic altceva.

Donelli sta în apropierea lui, urmărindu-l cu toată atenția și ștergînd ușor cu un tampon de vată sîngele care țîșnea și se uita mirat la precizia cu care colegul său strîngea venele în clește, aproape înainte de a-și semnala prezența și urmărea cu sinceră admirație mișcările repezi și îndemînarea degetelor lungi ale colegului său care se dovedea un expert neîntrecut.

În două rînduri Merrick ridicase privirea și se uitase speriat la cel care administra anestezia, căci nu era tocmai ușor să introduci eter în plămînii acestei paciente cu trupul zdrobit, dar probabil simțindu-se liniștit de expresia întipărită pe obrazul acesteia, plecase fruntea și continuase operația cu cea mai mare atenție.

Efortul pe care-l făcea, părea înspăimîntător și micul grup dimprejurul mesei de operație, aștepta încremenit într-o tăcere ca de piatră. Presimțeau cu toții că în fața ochilor lor speriați se desfășoară un act de dramă care foarte ușor ar putea deveni tragedie. Orice respirație a pacientei, ar fi putut să fie cea din urmă. Totul depindea acum de experiența chirurgului. În momentul acesta viața și moartea depindeau de rapiditatea și precizia cu care operatorul îndepărta bucățile de sînge coagulat și sfărămăturile de oase. Dacă inciziile ar fi fost prea adînci, puteau provoca moartea ; dacă n-ar fi fost de ajuns de adînci, ar fi însemnat pierderea vederii pe toată viața.

Cînd operația fu pe terminate, Donelli se întinsese după acul din mîna infirmierei și se uită la el, ca și cînd ar fi vrut să-l întrebe, dacă-i dă voie să facă el cele cîteva împunsături, dar Bobby clătină din cap.

Cînd micul grup dispăru pe ușa care da în coridor, Bobby se apropie cu greutate de ușa cabinetului de alături și se așeză pe un taburet vopsit în alb; sta cu umerii strînși, apoi ridică mîinile și le examină cu toată atenția... Mîinile îi erau pline de sîngele ei!... Donelli și o infirmieră îi ajutară să-și scoată mănușile și halatul. Impulsivul italian stărui să-l șteargă pe obraz, cu un prosop muiat în apă rece, ca în felul acesta să-și dovedească simpatia. Momentul de adineaori fusese cel mai emoționant din toată cariera sa care de fiecare dată îl punea în contact imediat cu posibilitatea morții.

Ceva mai tîrziu se străduiră să determine pe Merrick să mănînce ceva, dar nu primi decît un pahar de whisky pe care-l înghiți cu lăcomia caracteristică unui bețiv înveterat. Toate celelalte stăruințe ale lor se dovediră zadarnice, căci el era hotărît să intre imediat în camera pacientei sale și să aștepte primele simptome ale reacției.

— Nu există nimic ce-ai mai putea face dumneata, protestă Ardmore. Vor trebui să treacă ceasuri întregi, pentru a putea constata ceva mai mult decît ceea ce ai constatat din primul moment, afară de cazul...

— Exact! murmură Merrick. Tocmai acest afară de cazul este ceea ce mă interesează pe mine... Acesta și eventual un atac de pneumonie fulgerătoare.

Donelli și Ardmore plecară împreună la masă. Cînd se despărțiră în fața porților spitalului, italianul îi spuse:

— Cred că ar fi prea mult să mai sperăm ceva. Tînărul nostru prieten va fi profund îndurerat. Dar în orice caz operația pe care a făcut-o, a fost magistrală.

Camera în care se odihnea, era aproape întunecată, dar după ce se obișnuiră cu obscuritatea, ochii lui Merrick se opriră asupra obrazului ei adorat. Nu-i bandajase ochii, dar sta cu ei închiși și genele ei lungi — neobișnuit de lungi — îi aruncau umbră întunecată pe obrajii aprinși. Respira în mod regulat și liniștit, — uneori aproape prea liniștit, așa că se ridică în picioare de pe scaunul din apropierea ferestrei și se apropia speriat de pat, cu nervii supuși unei extreme tensiuni.

Majoritatea timpului şi-l petrecu, stînd cu coatele proptite pe genunchi şi cu obrazul îngropat în palme, uitîndu-se la ea şi ridicîndu-se în picioare, de fiecare dată cînd o auzea respirînd mai adînc şi în mod sacadat, gata să ridice stetoscopul ce-i atîrna pe piept.

Către miezul nopţii ieşi pe coridor şi se plimbă de cîteva ori în sus şi în jos, iar cînd reveni din nou, se apropie de infirmiera Julie Craig şi-i şopti la ureche :

— Hainele ei sînt în dulapul de colo ?

— Da, doctore... Pot să te ajut cu ceva ?

Clătină din cap, se apropie de garderobă, apoi după ce scotoci cîteva clipe printre haine, scoase o rochiţă albastră sfîşiată şi plină de sînge, căută sub guler, găsi ce căuta, băgă rochia din nou în dulap şi închise uşa.

Julie Craig se uită la el şi-l văzu că învîrteşte între degete o bijuterie pe care o scosese dintre hainele pacientei. Fără îndoială aceasta era un dar pe care i-l făcuse el şi de darul acesta probabil era legat un încîntător secret. Ar fi preferat să-l cunoască şi ea.

Imediat după aceea Merrick se ridică în picioare şi apropiindu-se de ea, îi spuse cu glasul în şoaptă :

— Cred că n-ar strica să ieşi şi să faci puţină mişcare. Dacă voi avea nevoie de dumneata, te voi chema.

Se crăpa de ziuă. Micul ceasornic de pe birou îşi continua neostenit tic-tacurile. În crengile copacilor din apropierea ferestrei, păsărelele începură să ciripească somnoroase. Clopotele din turnurile bisericilor chemau credincioşii la rugăciunea de dimineaţă.

Din direcţia patului, se auzi un oftat adînc. Julie Craig se apropie şi se plecă spre ea cu toată solicitudinea.

Apoi glasul adorat, cu nuanţări de violoncel în surdină, întrerupt de hohotele plînsului intermitent, şi pacienta lui Bobby Merrick murmură :

— O... binecuvîntat să fie numele Domnului... Văd limpede !...

XXI

Julie Craig o fire romantică şi rolul ce-i fusese încredinţat în această dramă, îi făcea plăcere. Nu era un rol important şi nici nu reprezenta o tiradă, dar îi da ocazia să fie mereu prezentă în scenă, în calitate de martoră a unei acţiuni care se desfăşura vertiginos.

Se simţea emoţionată profund şi de faptul că-i fusese încredinţat un secret atît de important şi luase hotărîrea să-l păstreze cu cea mai mare grijă şi să nu-l divulge înainte de începerea finalului.

Cît priveşte atitudinea doctorului Ardmore în dimineaţa aceea el părea atît de mulţumit, după ce constată că operaţia tînărului Merrick a reuşit, încît nu-l interesa cîtuşi de puţin momentul cînd simpatica pacientă va afla de cine este îngrijită aci la spital. Ardmore era de origine britanică. Îşi zicea că indiferent de motivele care au înstrăinat pe aceşti interesanţi tineri americani, împăcarea era acum pe drumul cel bun şi fără îndoială îi va apropia din nou unul de altul. Iar dacă după această întîmplare care a evitat moartea, nu vor crede de cuviinţă c-ar trebui să se împace unul cu altul, atunci merită să se despartă pentru totdeauna apucînd fiecare pe drumul lui, fără să se mai aştepte la simpatia celor care au fost martorii acestei scene.

Donelli, datorită temperamentului şi rasei din care făcea parte, era o fire accesibilă pentru întorsăturile senzaţionale de comedie bufă, dar era de părere că pacienta nu trebuie să descopere identitatea lui Merrick, înainte de a fi suficient de lucidă, pentru a gusta emoţia pricinuită de această revelaţie în toată intensitatea, aşa că nădăjduia să fie şi el de faţă, în momentul cînd se va desfăşura această scenă.

Julie era de părere că evenimentul acesta va trebui amînat cît mai mult posibil. Imaginaţia ei neastîmpărată considera această situaţie drept ceva care trebuie savurat pe

încetul, ceva cu care să te joci întocmai ca pisica cu șoarecele. Era incapabilă să conceapă ceva atît de prozaic, ca un deznodămînt neașteptat, cînd aveau la indemînă toate elementele dramatice pentru un final desăvîrșit. Se înfiora la gîndul că chirurgul ar putea să apară în cameră tocmai în momentul cînd idolul său se cutremură de vomitațiile pricinuite de anestezie, amănunt care ar putea să se repete cel puțin de o duzină de ori, inainte de sfîrșitul acestei zile. Situația aceasta, își zicea Julie, va trebui ferită de eventualitatea unui sfîrșit banal și tocmai de aceea se frămînta, ca și cînd ar fi deținut și ea unul dintre principalele roluri în acest spectacol.

În scopul acesta lăsase vorbă la birou, să comunice doctorului Merrick c-ar dori să vorbească cu el, imediat ce se va întoarce de la masă și se va trezi, căci îi spusese că are intenția să doarmă cîteva minute. Cînd îi comunicară de la parter că tînărul chirurg american este în clădirea spitalului, Julie ieși ca să-l întîmpine în capul scării. Bobby o salută cu toată căldura și-i mulțumi pentru atitudinea ei, apoi îi spuse că ar fi bine să se odihnească și să doarmă vreme de cîteva ceasuri. Va cere să vină o altă infirmieră care s-o înlocuiască.

Julie clătină din cap.

— Nu, mi-e somn. Voi aștepta pînă după-amiază. Doctorul Ardmore mi-a spus că pacienta nu trebuie să afle cine o ingrijește, așa că i-am pus din nou bandajul pe ochi și i-am spus că vreme de cîteva ceasuri va trebui să evite lumina prea puternică. Cred, domnule doctor, că n-am procedat greșit.

— Ești o fată extrem de prevăzătoare, răspunse Bobby, străduindu-se să pară cît mai serios. Crezi că nu ai nimic altceva, să-mi spui, înainte de a intra în camera pacientei ?

Obrazul i se îmbujoră de mîndrie, cînd îi răspunse.

— Da, domnule doctor, ar mai fi ceva. I-am spus că de vreme ce ea nu vorbește limba italiană destul de bine, toate întrebările pe care ar dori să vi le adreseze, vor fi interpretate de mine... În timp ce o veți examina acum, cred c-ar fi bine să chemăm și pe doctorul Donelli. Sînteți de acord ?

— Domnișoară Craig, răspunse Bobby cu glasul solemn, cred că aci la spital, dumneata îți pierzi vremea de pomană, deoarece cu talentul dumitale ar trebui să faci parte din corpul diplomatic...

— Cred că n-aveţi intenţia să vă bateţi joc de mine, domnule. Doctorul Ardmore mi-a spus că ea nu trebuie să afle şi m-am gîndit că alt mijloc mai indicat decît acesta nu există.

— Ai procedat foarte cuminte, încuviinţă Bobby. Mă duc să mă spăl şi să îmbrac un halat.

Începînd de la ora şapte dimineaţa, Helen care se trezea tot mai mult din anestezie, avu cîteva clipe intermitente şi tot mai limpezi de luciditate ; chiar zîmbise recunoscătoare, simţind gesturile de atenţie ale infirmierei care se frămînta în apropierea ei.

— Sînt atît de mulţumită ! exclamă ea, după ce Julie îi spusese că se va restabili complet. Dar afară de asta... acum văd !

Ridică mîna albă şi-şi feri bandajul de pe ochi. Julie se grăbi să i-l aşeze la loc.

— Mîine probabil ţi-l voi putea scoate, zise ea, dar mi-a spus că astăzi va trebui să-ţi pun bandajul, pentru a te apăra.

— Foarte bine, răspunse Helen şi oftă, supusă. Cred că el ştie mai bine, cum trebuie să procedăm.

Aşteptă nerăbdătoare, cînd văzu pe doctorul Merrick că intră în cameră, îmbrăcat în halatul de împrumut şi urmat de exuberantul Donelli care-i spuse cîteva complimente pentru felul iscusit cu care a organizat această întîlnire. La rîndul ei îl preveni să fie cu băgare de seamă, ca nu cumva să trădeze secretul atît de bine păzit şi Donelli îi făgădui rîzînd, că se va conforma acestei dorinţe. Doctorul Merrick se apropie imediat de măsuţa de lîngă pat şi cercetă graficul temperaturii şi-i pipăi pulsul.

— Te rog, spune doctorului, zise Helen cu glasul stins, că bandajul de pe piept este foarte strîns. Nu s-ar putea să-l desfacă puţin, ca să fie mai liber ?

Julie traduse numaidecît această dorinţă, vorbind grăbită în italieneşte şi întrebuinţînd cuvinte care părură foarte lungi şi formate în majoritate numai din vocale.

Considerînd că bandajul de pe piept fusese făcut de Donelli, îşi zise că tot el va trebui să hotărască dacă-i poate îndeplini dorinţa sau nu. Se feri din cale şi făcu semn cole-

gului său, ca să-i dea să înțeleagă că aceasta este o chestiune care-l privește numai pe el. Donelli îi făcu semne, ca să-i indice că s-ar simți foarte mulțumit să constate tehnica întrebuințată de Merrick.

Momentul nu i se păru indicat pentru o discuție, așa că Bobby feri învelitoarea patului și examină bandajul lat, îi scoase agrafele și-l desfășură pînă cînd ajunse la pielea albă și catifelată pe care se vedeau vînătăile fracturilor, apoi i-l puse la loc cu toată priceperea.

— O... în felul acesta mă simt mult mai bine, oftă pacienta mulțumită.

Julie dădu drumul unei cascade de cuvinte melodice italienești la care doctorul îi răspunse cu un murmur neînțeles.

— Are miini foarte ușoare, adăugă Helen cu glasul aproape adormit.

— Să-i repet cuvintele dumneavoastră, doamnă ? întrebă Julie și ochii strălucitori i se opriră pe obrazul lui Bobby.

— Nu... Spune-i că-i sînt recunoscătoare că mi-a redat vederea.

Îndemnat de cine știe ce îndrăzneală nebunească, Bobby îi răspunse cu o frază stîngace italienească, de care-și aducea aminte de pe vremea cînd fusese la școală și care ar fi vrut să-i spună că toată plăcerea acestui succes este numai a lui, apoi speriat de propria sa îndrăzneală, se retrase pînă la fereastră, unde începu să scrie o rețetă.

Ochii infirmierei se opriseră cercetători pe obrazul pacientei. Era gata să traducă fraza pronunțată de doctor, cînd constată că buzele i s-au întredeschis, apoi două șiruri de dinți albi se închiseră peste buza inferioară și gropițele din obraz i se adînciră și se rumeniră.

Întinse degetele și-i încheie gulerul halatului la gît, iar inima începu să-i bată furioasă... Și-a dat seama de realitate ! își zise Julie... Apoi plecîndu-se spre ea, îi spuse cu glasul blînd.

— Probabil ați înțeles cuvintele doctorului, nu-i așa ?

Nu primi nici un răspuns, căci pacienta ațipise din nou. Zîmbetul îi mai întîrzia și acum pe buze și roșeața nu-i dispăruse de pe obraz.

Cînd ieșiră din cameră, doctorul Merrick făcu semn lui Julie, ca să-i spună :

— Cred că în timpul somnului vei putea să-i scoţi bandajul de pe ochi, deoarece se va simţi mult mai uşurată.

Peste două ceasuri se trezi din nou. Vreme de cîteva minute examină gravă pe Julie, apoi ridică mîna la gît şi scoase cruciuliţa de argint, o strînse între palme şi şi-o duse la inimă.

— Cum de ai bănuit că am nevoie de ea? întrebă ea.

— Nu ştiam, căci altfel v-aş fi dat-o chiar de la început.

Urmă o lungă pauză.

— Cînd mi-ai pus-o la gît? Abia acum am descoperit prezenţa ei.

— Nu v-am pus-o eu, madame.

Urmă din nou un timp de tăcere.

Văzînd că pacienta ridică un colţ de cearceaf, ca să-şi şteargă ochii, îi întinse o batistă întorcîndu-se în loc, se apropie îngîndurată de fereastră.

— L-ai văzut cînd mi-a pus-o?

Julie nu se mai întoarse spre ea, cînd îi răspunse cu glasul tremurat:

— Nu, madame, căci m-a rugat să părăsesc camera.

— Drăguţul... de el!

În aceeaşi seară la ora nouă sosi Marion şi Bobby o aşteptă în gară.

Imediat ce află din ziare despre accidentul întîmplat, avu marele noroc să poată pleca cu primul tren de lux, care se îndrepta spre apus. Telegrama expediată de ea, chiar din trenul care-şi continua mersul, fu predată lui Merrick care se strădui s-o liniştească. La ora zece primise răspunsul lui, dar nu se miră cîtuşi de puţin, deoarece bănuia că el a aflat despre acest accident în timpul cît a fost la Paris.

— O, Bobby, sînt încîntată! exclamă ea cu ochii plini de lacrimi, după ce-i spuse că totul promite o grabnică însănătoşire. Pot s-o văd?

— Prefer să nu te duci la ea astă-seară. Mîine dimineaţă va fi mai bine dispusă.

— Şi presupun că amîndoi aţi ajuns la convingerea că aveţi nevoie unul de altul, nu-i aşa?

— De... eu nu pot să-ţi dau deocamdată nici un răspuns, declară el cu sfială. Situaţia în care se găseşte este în deza-

vantajul ei. Eu sînt cel care a operat-o. Nu vreau să profit de sentimentul de obligație ce l-ar avea față de mine. De fapt ea nici nu știe că eu sînt la Roma.

Marion se aprinse la obraz din pricina indignării. Șoferul deschisese ușa mașinii și-i aștepta să se urce, dar ea păru că nu bagă de seamă și începu să se zborșească la compatriotul ei.

— Bobby Merrick, atitudinea aceasta mi se pare rușinoasă. Tot timpul n-ai făcut decît să ții biata femeie în nesiguranță și i-ai dat senzația că este iresponsabilă. Acum ai început să umbli din nou cu afurisitele dumitale de secrete. Ei bine, află că de astă dată nu vei mai putea abuza de ea, cum ai făcut înainte de asta. Mîine dimineață, cînd o voi vedea, să știi că-i voi spune ! Să nu-ți închipui nici un moment că de aci înainte eu voi deveni din nou instrumentul misterelor urzite de dumneata !

Înțelese imediat că ea vorbește în mod serios. În drumul scurt pe care-l făcură pînă la Quirinal, unde îi reținuse o cameră, îi spuse tot ce putea fi spus referitor la operație, încercînd să-i abată gîndurile de la felul în care se purtase față de Helen.

— Mîine dimineață eu voi pleca la Viena, adăugă el, după ce dădu indicațiile necesare la biroul hotelului. Pansamentele le va putea face doctorul Donelli, tot atît de bine ca și mine. Acum nu mai există nici o primejdie și nu am nici un motiv să mai stau, mai ales că ești hotărîtă s-o informezi despre realitate.

— Cred că este singura purtare indicată, ripostă Marion cu încăpățînare. Are tot dreptul să afle adevărul... Spune-i lui Jack multă sănătate și că mă voi întoarce la el, imediat ce voi constata că Helen nu mai are nevoie de prezența mea. Nu știu dacă va putea să mă ierte, după purtarea mea de la Bellagio.

— Cred că te va ierta, dar n-aș putea face prinsoare, fără certitudinea că voi pierde... La revedere !

Ceva mai tîrziu, în aceeași seară, avu o consfătuire cu Donelli și rămase cu convingerea că pacienta sa rămîne în grija unui om priceput. Intră în camera ei și o găsi adormită, nu zise nimic ci se mulțumi să dea din cap spre infirmiera care înlocuise pe Julie Craig. În biroul spitalului îi făcu o scrisoare cu care-i mulțumi pentru „devotamentul și ingeniozitatea ei", iar în plic băgă și o dovadă materială a gratitu-

clinei sale (din care o parte Julie o întrebuință pentru a-și petrece o vacanță de trei luni în Elveția).

Împăcarea cu Marion se desfășură în mod instantaneu și fără paradă de vorbe. Imediat ce intră în cameră, se sărutară și plînseră puțin. Julie găsi un pretext, ca să le lase singure.

— Dragă Helen, începu ea, imediat ce ușa se închise în urma infirmierei, nici nu bănuiești cine este chirurgul care te-a operat.

— Dimpotrivă bănuiesc, răspunse Helen și zîmbi.

— Foarte bine! El își închipuia că și amănuntul acesta va putea să rămînă secret. Cînd ai reușit să afli?

Începu să rîdă și făcu o strîmbătură de durere.

— Ieri mi-a spus o frază în limba italiană.

— Și i-ai recunoscut glasul?

— L-am recunoscut imediat.

— Sînt convinsă că el nici nu bănuiește.

— Probabil va afla, chiar în timpul acestei zile.

Înainte ca Marion să-i poată răspunde, doctorul Donelli intră în cameră, urmat de Julie, și se apropie zîmbind de pat.

Helen se uită la ei întrebătoare.

— Spune, Julie, doctorul Merrick nu va veni în dimineața aceasta?

Julie clătină din cap.

— A plecat la Viena, la ora șapte, draga mea, interveni Marion. I-am spus că te voi informa despre prezența lui, așa că a încercat imediat să dispară!

— Nici nu s-ar fi putut să procedeze altfel, decît așa! declară Helen și zîmbi.

XXII

În timpul colaborării sale cu doctorul Arnstadt, nu reuşi să se concentreze cu aceeaşi uşurinţă asupra cercetărilor ştiinţifice cu care era obişnuit. Chirurgul vienez părea mulţumit din toate punctele de vedere de contactul cu tînărul său coleg american, dar Bobby era prea neliniştit şi prea preocupat, pentru a putea profita în întregime de această întîlnire, dintre ei.

Jack Dawson înţelese imediat starea sufletească a prietenului său.

— Bobby, îl sfătui el într-o seară de la începutul lunii august, cînd terminaseră cu cina într-o sală a restaurantului Hangel, nu vreau să mă amestec în ceea ce nu mă priveşte, dar cred că ar trebui să te întorci în cetatea eternă, pentru a termina în mod definitiv cu această chestiune. Ai devenit un conviv puţin comod şi mi se pare că te preocupă ceva.

Bobby dădu din cap, în semn de încuviinţare.

— Ai dreptate !... Voi pleca mîine !

*

* *

Marion rămase la Roma. Singura lor distracţie, era scrisoarea zilnică pe care i-o trimitea soţului ei, ca să-i spună despre lunga şi înceata convalescenţă a lui Helen.

La Viena fu mare emoţie, cînd sosi scrisoarea în care le comunica că Helen a petrecut o jumătate de oră pe terasă, şi în aceeaşi seară Bobby şi Jack o celebrară mulţumiţi.

Acum fusese scoasă cu căruciorul în patioul umbrit... Astăzi făcuse o scurtă plimbare... Erau amîndouă la Quirinal şi în fiecare după-amiază Helen cobora în parcul hotelului... Acum ies seara împreună, ca să facă o scurtă plimbare cu automobilul... Helen este atît de fericită !

În dimineaţa zilei de şase august, Jack şi doctorul Arnstadt însoţiră pe Bobby la gară. După ce trenul plecă, Jack se duse la poştă şi telegrafie lui Marion. Dar nu-i spuse să păstreze în taină ştirea despre plecarea lui Bobby. În orice caz ea nu ar fi ascultat de el, căci acum renunţase cu desăvîrşire la enigme.

— Cine crezi că va sosi! exclamă ea, cînd intră pe neaşteptate în camera Helenei, fluturînd în mînă telegrama pe care o primise.

— Cînd va sosi? întrebă Helen.

— Mîine după-amiază... pe la şase... Este extraordinar; ce zici?

— Eu, draga mea, voi pleca! Nu mă simt în stare să înfrunt această întîlnire.

— Ce idee!... Cum de-ţi trece prin minte aşa ceva? Nu se poate să pleci!... Mai ales cînd ştii că el este pe drum... Va fi grozav de dezamăgit!...

— Bine, dar eu nu ştiu că va veni, cel puţin pe mine nu m-a anunţat... Probabil n-a dorit ca eu să aflu despre sosirea lui, căci altfel mi-ar fi dat de ştire.

Ar fi fost imposibil s-o dezmintă. Era definitiv hotărîtă să plece. În aceeaşi seară făcură împreună o vizită la spital. Julie Craig întrebă cu toată sfiala pe doamna Dawson, dacă doctorul Merrick se mai găseşte în Europa şi rămase profund impresionată cînd află că a doua zi va sosi la Roma.

— Bine... dar dumneavoastră doamnă veţi fi plecată! exclamă ea şi ochii plini de reproşuri i se opriră pe obrazul fostei paciente...

Fără îndoială această situaţie fusese provocată de ceva neaşteptat.

La început portarul de la Quirinal păru că nu-şi mai aduce aminte de altceva decît că cele două tinere americane plecaseră la amiază, cu destinaţia Paris. Dar după ce văzu culoarea bancnotei pe care doctorul Merrick o strînse între

degete, păru că-și aduce aminte de amănuntul că bagajele doamnei Hudson fuseseră expediate direct la Le Havre. De fapt le expediase el însuși. Da... se va îmbarca pe vaporul Île de France, joia viitoare. În orice caz cuferele ei vor pleca cu acest vapor.

Bobby își pierdu un ceas întreg, plimbîndu-se în sus și în jos pe aleile grădinii hotelului, gîndindu-se la ceea ce va trebui să facă. Jocul acesta de-a v-ați-ascunselea nu putea și nu trebuia să mai continue. Se hotărî s-o urmărească și să-i ațină calea, indiferent de ceea ce se va întîmpla mai tîrziu. Trimise lui Jack Dawson o telegramă în care-i comunica îndrăzneața lovitură pe care a pus-o la cale și-i descrise planul său în toate amănuntele. Pînă acum în contactul cu ea, îi lăsase impresia că este gata de orice imprudență. Cea de acum însă va întrece în proporții toate impertinențele și le va face să pară o jucărie, în raport cu ce se va întîmpla de astă dată.

Imediat ce luă această hotărîre, evenimentele începură să se precipite în mod vertiginos. Se duse la aeroport și luă un avion care să-l ducă la Paris. Drumul acesta, subliniat de vîjîitul celor trei motoare ale avionului și bătăile furioase ale inimii sale proprii, i se păru foarte zgomotos. Își pierdu o jumătate de oră cu Maxina care-l iertă, după ce-i făgădui că va veni în Europa, ca să-și petreacă sărbătorile Crăciunului împreună cu ea.

De aici plecă în oraș și se duse la agenția de vapoare unde angajă cel mai luxos apartament de pe bordul vasului Île de France. Dimineața următoare plecă spre Le Havre cu avionul, și ajunse cu un ceas înainte de sosirea trenului din Paris.

Ceasul acesta i se păru lung și plin de spaime. Pînă acum nu i se întîmplase încă niciodată să se simtă atît de copleșit de propriile sale emoții.

După ce se convinse că bagajele sale de mînă au fost instalate în cabina sa proprie și după ce cercetă cu de-amănuntul confortabilul apartament pe care-l închiriase, își dădu seama că va trebui să comande cîteva coșuri de flori, apoi se urcă pe puntea de comandă, ca să viziteze pentru a doua oară pe comandantul vasului căruia îi ceru o ultimă favoare.

De aci coborî din nou și se postă în apropierea pasarelei clasei întîia și începu să se frămînte de nerăbdare.

Ce-și va închipui acum despre el ?

*

*   *

Trenul intră încet sub acoperişul hangarului din cealaltă parte a cheiului; călătorii se îngrămădiră în grupuri, împrejurul bagajelor de mînă pe care le aveau şi imediat după aceea convoiul se îndreptă spre vapor.

Bobby o văzu de departe, apropiindu-se cu mişcări elegante, urmată de doi hamali care veneau pe urma ei.

De astă dată era îmbrăcată într-un costum liliachiu... În cap avea o pălărie cochetă de aceeaşi culoare... Costumul îi scotea în evidenţă liniile sculpturale ale trupului.

Îl văzu c-o aşteaptă şi el îşi dădu seama că l-a văzut. Cînd ochii li se întîlniră, se uită la el şi buzele i se întredeschiseră. Continuă să se apropie, într-o atitudine aproape marţială.

Dar după ce ajunse în faţa lui, văzu că nu-i întinde mîna, aşa cum îşi închipuise că va face; în loc de asta, întinse amîndouă braţele spre ea, dar spre marea lui mulţumire, constată că nu se opreşte ci se strînge la pieptul lui, apoi întinzînd mîna cu sfială, şi-o aşeză pe pieptul hainei cu care era îmbrăcat şi ridicînd ochii spre el, zîmbi.

Duceţi bagajul doamnei în apartamentul B, se adresă Bobby celor doi hamali, pe un ton autoritar, apoi se întoarse din nou spre ea: Vei face drumul împreună cu mine! adăugă el cu glasul tremurînd de emoţie. Căpitanul vasului ne va cununa în timpul după-amiezii.

— Da, dragul meu, ştiu, răspunse Helen cu blîndeţe.

Braţele lui Bobby i se încinseră strîns împrejurul trupului.

— Cum se poate ca tu să ştii? întrebă el şi obrazul i se lumină, exact ca al unui copil.

— De... ia să vedem! Tu ai telegrafiat doctorului Dawson, el a telegrafiat lui Marion şi la rîndul ei mi-a telegrafiat mie... Iată o cerere în căsătorie care a trebuit să facă un mare ocol, pentru a ajunge la destinaţie... Ce zici de asta?

— Bine... dar cred că tu eşti de acord, nu-i aşa? îngînă el şi încercă s-o privească în luminile ochilor.

Helen zîmbi.

— N-ar fi mai bine să ne urcăm pe bord, dragă Bobby? Aici împiedicăm trecerea călătorilor.